

RAPORT ROCZNY

2019

RAPORT ROCZNY

2019

Wydawca:

Polska Izba Ubezpieczeń

ul. Twarda 18

00-105 Warszawa

tel. 22 42 05 105

office@piu.org.pl

www.piu.org.pl

ISBN 978-83-65486-08-0

SPIS TREŚCI

List Prezesa Zarządu Polskiej Izby Ubezpieczeń	7
1. Organizacja Polskiej Izby Ubezpieczeń	8
1.1. Zarząd Polskiej Izby Ubezpieczeń	9
1.2. Komisja Rewizyjna Polskiej Izby Ubezpieczeń	9
1.3. Struktura biura Izby	10
1.4. Spis komisji, podkomisji, grup ekspertów oraz zespołów i grup roboczych wg stanu na koniec 2019 r.	11
2. Działalność Polskiej Izby Ubezpieczeń	12
2.1. Działalność legislacyjna, autoregulacyjna i standaryzacyjna	13
2.1.1. Współpraca samorządu z administracją, parlamentem i instytucjami ryнку ubezpieczeniowego w kraju	13
2.1.2. Działania samoregulacyjne i standaryzacyjne	18
2.1.3. Działania inicjujące i wspierające prace legislacyjne i autoregulacyjne	19
2.2. Statystyki i bazy danych	19
2.2.1. Platformy wspierające procesy biznesowe w zakładach ubezpieczeń	20
2.3. Działania wizerunkowe	21
2.3.1. Media społecznościowe	22
2.3.2. Standardowe działania komunikacyjne	23
2.3.3. Komunikacja z otoczeniem	23
2.4. Działalność wydawnicza i edukacyjna	23
2.5. Działalność międzynarodowa	24
2.6. Działalność komisji, podkomisji, grup ekspertów oraz zespołów i grup roboczych	24
2.7. Działalność Rady Bezpośredniej Likwidacji Szkód	43
3. Analiza rynku ubezpieczeń	44
3.1. Najważniejsze zmiany w prawie ubezpieczeniowym w 2019 r.	45
3.2. Informacje o zakładach ubezpieczeń oraz definicje stosowanych skrótów i wskaźników	49
3.3. Globalny rynek ubezpieczeń	50

3.4. Rynek ubezpieczeń w Unii Europejskiej w latach 2017-2018	51
3.5. Lokaty krajów EU28 w latach 2017-2018.....	58
3.6. Rynek ubezpieczeń w Polsce w ostatnich dziesięciu latach.....	60
3.7. Rynek ubezpieczeń w Polsce w latach 2018-2019	64
3.7.1. Składka przypisana brutto	64
3.7.2. Odszkodowania i świadczenia.....	68
3.7.3. Retencja	72
3.7.4. Koszty działalności ubezpieczeniowej.....	73
3.7.5. Reasekuracja.....	76
3.7.6. Lokaty	77
3.7.7. Wyniki finansowe	81
3.7.8. Wyniki techniczne	83
3.7.9. Wyniki finansowe netto	84
3.7.10. Podsumowanie	87
4. Zestawienia tabelaryczne – rynek ubezpieczeń w liczbach	90
4.1. Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń	91
4.1.1. Składka ubezpieczeniowa	91
4.1.2. Odszkodowania i świadczenia.....	96
4.1.3. Techniczny wynik ubezpieczeń	101
4.1.4. Koszty działalności ubezpieczeniowej.....	103
4.1.5. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	107
4.1.6. Lokaty	109
4.1.7. Wynik finansowy	111
4.1.8. Reasekuracja.....	113
4.2. Wskaźniki charakteryzujące działalność ubezpieczycieli.....	117
4.2.1. Współczynnik retencji i współczynnik zatrzymania odszkodowań	117
4.2.2. Współczynnik szkodowości.....	122
4.2.3. Stopa rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	126
4.2.4. Rentowność kapitałów własnych	128
4.2.5. Rentowność majątku	130
4.2.6. Wskaźnik zespolony	132

4.3. Struktura rynku	134
4.3.1. Struktura rynku 2018-2019	134
4.3.2. Rynek 2010-2019.....	136
4.3.3. Struktura rynku wg grup ubezpieczeń 2010-2019	137
4.4. Skonsolidowane sprawozdania finansowe	138
4.4.1. Ubezpieczenia na życie	138
4.4.1.1. Bilans Aktywa.....	138
4.4.1.2. Bilans Pasywa.....	139
4.4.1.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń	140
4.4.1.4. Ogólny rachunek zysków i strat.....	141
4.4.2. Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe	142
4.4.2.1. Bilans Aktywa.....	142
4.4.2.2. Bilans Pasywa.....	143
4.4.2.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń	144
4.4.2.4. Ogólny rachunek zysków i strat.....	145
5. Podział ryzyka według działów, grup i rodzajów ubezpieczeń	146
(wg Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 r.)	
6. Wykaz zakładów ubezpieczeń i oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli, będących członkami Polskiej Izby Ubezpieczeń (stan na 1 lipca 2020 r.)	148
7. Wykaz instytucji, organizacji i stowarzyszeń ubezpieczeniowych (stan na 1 lipca 2020 r.).....	158

LIST PREZESA ZARZĄDU POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

Szanowni Państwo,

rok 2019 był okresem, w którym najmocniej w historii działalności PIU położyliśmy nacisk na współpracę międzynarodową. 1 marca otworzyliśmy nasze biuro w Brukseli. Dzięki temu głos polskiej branży ubezpieczeniowej stał się wyraźniejszy na poziomie europejskim. Otwarcie biura było niezbędne, ponieważ coraz więcej projektów, dotyczących krajowych rynków ubezpieczeniowych, powstaje w Brukseli. Tylko w 2019 r. mieliśmy okazję opiniować tak istotne akty prawne, jak dyrektywa komunikacyjna czy regulacje związane ze zrównoważonym rozwojem. Wszystko wskazuje na to, że w kolejnych latach prace PIU jeszcze bardziej będą koncentrować się na regulacjach europejskich. Przed nami m.in. rewizje Solvency II czy IDD. Mając do dyspozycji biuro w Brukseli, możemy nie tylko przedstawiać na forum europejskim specyfikę polskiego rynku, ale także intensywniej wymieniać się wiedzą i doświadczeniami z innymi izbami i europejskimi instytucjami ubezpieczeniowymi. Podczas VII Kongresu PIU mieliśmy przyjemność organizować spotkanie izb ubezpieczeniowych z naszej części Europy. Sam kongres otworzył natomiast Gabriel Bernardino, przewodniczący EIOPA.

Oczywiście większa liczba zadań dla samorządu ubezpieczeniowego, płynąca z Brukseli, nie spowodowała, że w polskim systemie prawnym działa się mniej niż zazwyczaj. W 2019 r. w Sejmie toczyły się prace nad uregulowaniem kancelarii odszkodowawczych. W związku z brexitem, dużo czasu poświęciliśmy na krajowe regulacje, związane z reasekuracją w krajach trzecich. Sporo prac legislacyjnych PIU dotyczyło też RODO. Jak zwykle dużo działało się w kwestiach związanych z ruchem drogowym. W związku z planowanymi pracami na temat urządzeń transportu mobilnego (UTO), PIU podczas Kongresu 590 w Jasionce k. Rzeszowa przedstawiła swój raport pt. „Nowa miejska mobilność. Co oznacza dla ubezpieczeń?”. Jednak zdecydowanie najważniejszym działaniem Izby, jeśli chodzi o wydawnictwa, była kampania komunikacyjna wokół raportu pt. „Klimat ryzyka”. Setki tysięcy osób miały okazję zapoznać się z materiałami PIU o tym, jak mądrze się ubezpieczać oraz jak prawidłowo zarządzać ryzykiem klimatycznym. Ukoronowaniem naszych działań było przyznanie PIU najważniejszej w Polsce nagrody w dziedzinie PR i komunikacji – Złotego Spinacza.

Gorąco zachęcam, by o wszystkich pracach Izby czytać na bieżąco na Blogu Ekspertów PIU. Blog cieszy się coraz większym zainteresowaniem, podobnie jak inne kanały PIU w mediach społecznościowych. Tymczasem oddaję w Państwa ręce publikację, zawierającą podsumowanie wyników rynku ubezpieczeń, opis panujących na nim trendów i sytuacji makroekonomicznej oraz sprawozdanie z prac prowadzonych przez Izbę w 2019 roku. Serdecznie zapraszam do lektury Raportu Rocznej Polskiej Izby Ubezpieczeń za rok 2019!

Jan Grzegorz Prądyński
Prezes Zarządu
Polska Izba Ubezpieczeń

1. ORGANIZACJA POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

1.1. ZARZĄD POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

W 2019 r. Zarząd Polskiej Izby Ubezpieczeń działał w składzie:

Jan Grzegorz Prądyński – Prezes Zarządu

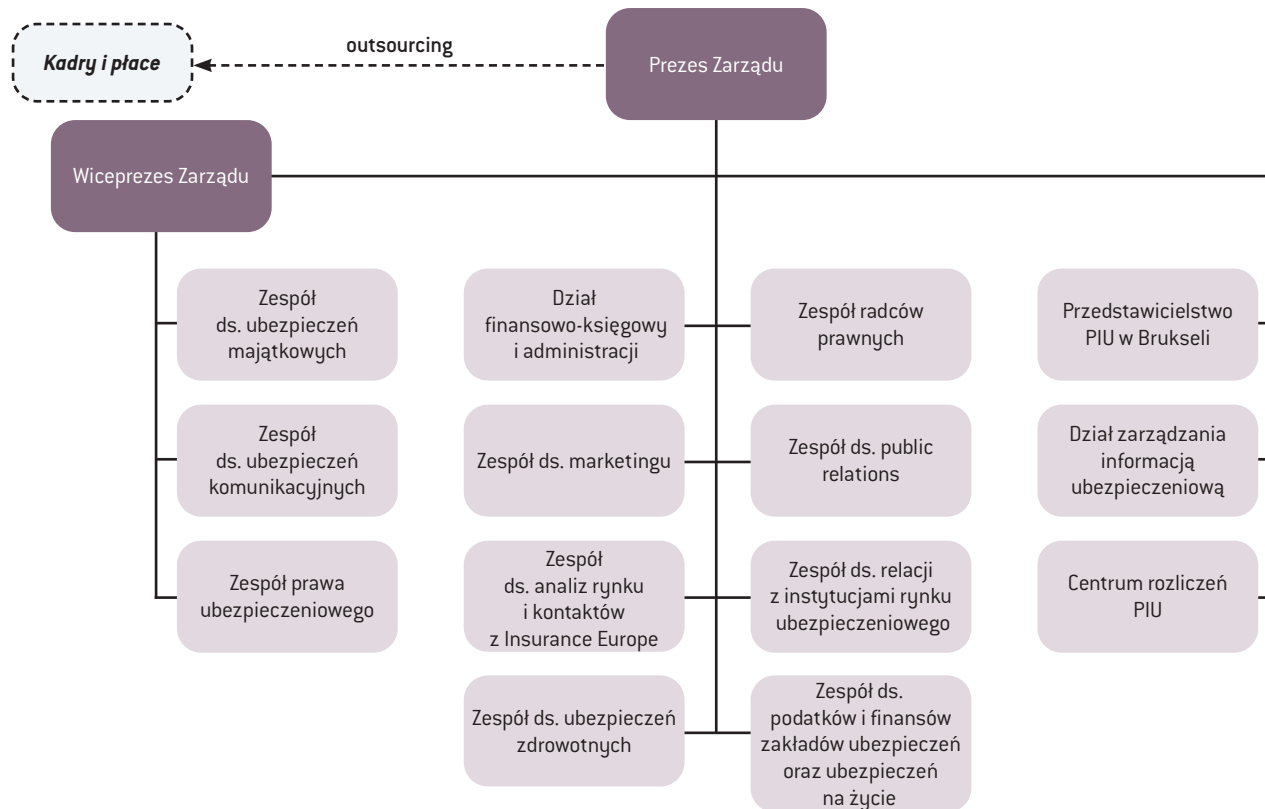
Andrzej Maciążek – Wiceprezes Zarządu

1.2. KOMISJA REWIZYJNA POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

Skład Komisji rewizyjnej PIU w 2019 r.:

- Anna Włodarczyk-Moczkowska – Przewodnicząca KR
- Aneta Podyma-Milczarek – Wiceprzewodnicząca KR
- Adam Uszpolewicz – Wiceprzewodniczący KR
- Zygmunt Kostkiewicz
- Jacek Kugacz
- Sławomir Łopalewski
- Jarosław Matusiewicz
- Roman Pałac
- Jarosław Parkot
- Paweł Surówka
- Piotr Śliwicki

1.3. STRUKTURA BIURA IZBY

Polska Izba Ubezpieczeń jest organizacją samorządu branżowego reprezentującą wszystkie zakłady ubezpieczeń działające w Polsce. Do jej podstawowych zadań należy wspieranie ustawodawcy w zakresie kształtowania prawa asekuracyjnego. Izba prowadzi również działania mające na celu zwiększenie świadomości ubezpieczeniowej społeczeństwa oraz inicjuje wielostronny dialog na rzecz rozwoju sektora ubezpieczeń.

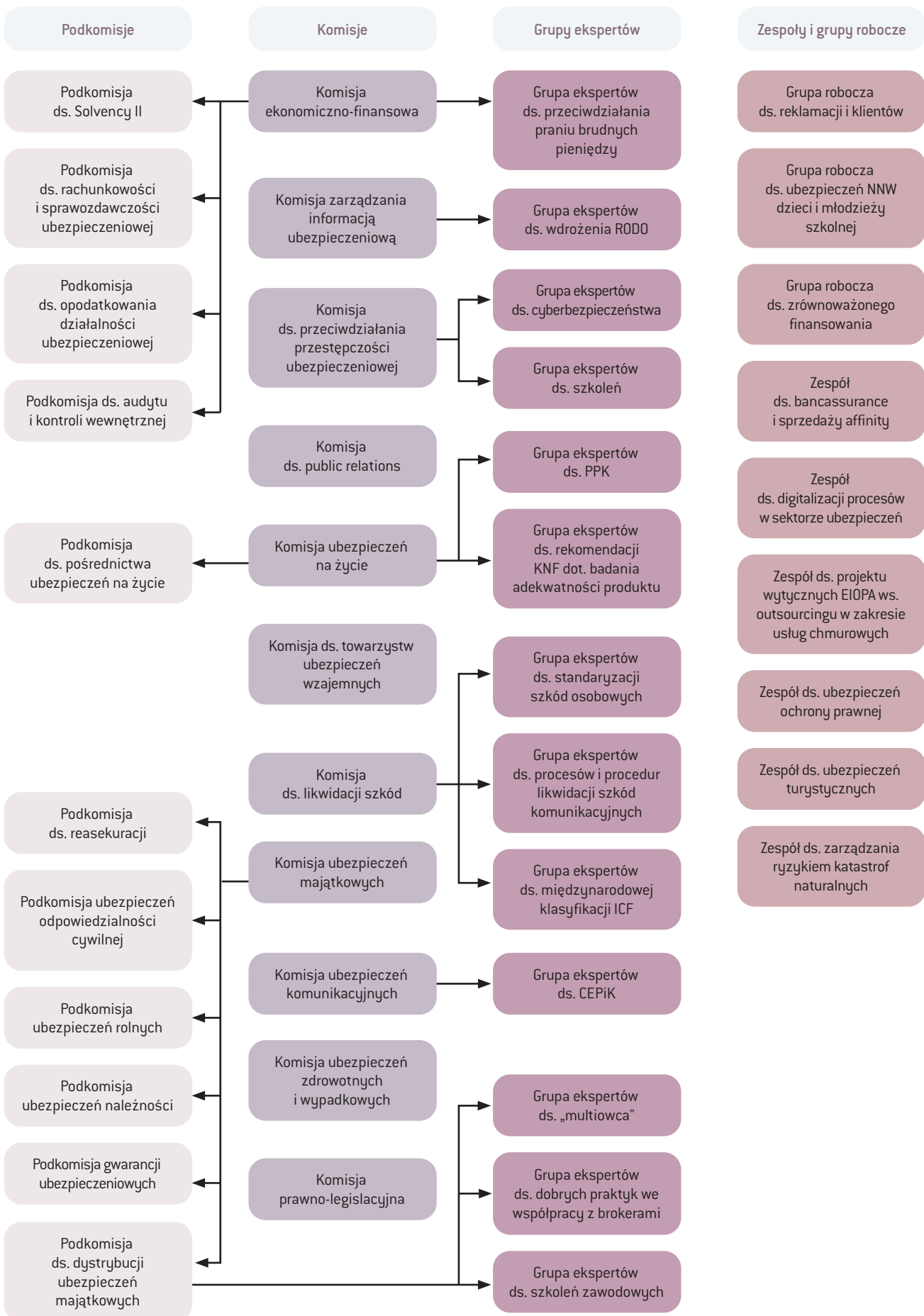
Biuro Polskiej Izby Ubezpieczeń jest centrum kompetencyjnym samorządu ubezpieczeniowego. Składa się z działów obsługujących rynek ubezpieczeniowy, organizuje prace komisji merytorycznych, prowadzi projekty wspierające procesy legislacyjne, współpracując z rynkiem oraz innymi instytucjami. W 2019 r. struktura biura Izby została rozszerzona o przedstawicielstwo w Brukseli przy Insurance Europe, którego celem jest aktywny udział w pracach legislacyjnych na forum europejskim i reprezentowanie interesów polskiego rynku ubezpieczeń.

Pracownicy biura Izby przygotowują analizy, opracowania i raporty, z których korzysta rynek ubezpieczeniowy, nadzór finansowy oraz ustawodawca. Wspieraniem merytorycznym dla zarządu Izby, a także członków PIU, są działające komisje, podkomisje, grupy ekspertów oraz zespoły i grupy robocze. Są one komórkami opiniotwórczo-doradczymi zarządu,

w których w 2019 roku pracowało w sumie niemal 500 osób. Komisje powołuje Komisja Rewizyjna, natomiast podkomisje, grupy ekspertów, zespoły i grupy robocze powołuje Zarząd PIU. Również Zarząd powołuje wszystkich członków tych społecznych komórek. W ich skład wchodzi przedstawiciele zakładów ubezpieczeń oraz sekretarz, pracownik Izby.

W 2019 roku PIU stworzyła i wysłała 104 komunikaty wewnętrzne oraz 166 dokumentów dotyczących prac legislacyjnych. Ten wypracowany przez Izbę sposób komunikacji z rynkiem sprawdza się w praktyce; członkowie Izby mogą na bieżąco komentować propozycje legislacyjne oraz zgłaszać opinie o innych wydarzeniach związanych z rynkiem ubezpieczeniowym. Poza komunikacją formalną z członkami Izba organizuje na wniosek przewodniczących wyjazdowe posiedzenia komisji, podczas których aktywizuje prace nad konkretnymi projektami lub zadaniami.

1.4. SPIS KOMISJI, PODKOMISJI, GRUP EKSPERTÓW ORAZ ZESPOŁÓW I GRUP ROBOCZYCH WG STANU NA KONIEC 2019 R.

2.

DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

2.1. DZIAŁALNOŚĆ LEGISLACYJNA, AUTOREGULACYJNA I STANDARYZACYJNA

Działania legislacyjne prowadzone przez Izbę zmierzały do ochrony i polepszenia warunków funkcjonowania rynku. W ramach tych prac zarząd prowadził system monitoringu projektów legislacyjnych. Ogółem w 2019 r. trwały prace nad 107 krajowymi i 10 europejskimi projektami legislacyjnymi, co przełożyło się na 117 dokumentów „Legislacja” wysyłanych do konsultacji z członkami PIU oraz 49 „Legislacji” informacyjnych.

2.1.1. Współpraca samorządu z administracją, parlamentem i instytucjami rynku ubezpieczeniowego w kraju

Izba intensywnie rozwijała kontakty z krajową administracją rządową, nadzorem i przedstawicielami instytucji ubezpieczeniowych. W ramach prac nad opiniowanymi projektami legislacyjnymi Izba uczestniczyła w posiedzeniach komisji i podkomisji sejmowych i senackich, odbywała spotkania i konferencje uzgodnieniowe z przedstawicielami administracji rządowej.

W zakresie prowadzonych działań legislacyjnych i autoregulacyjnych samorządu statutowe organy Izby wspomagane były poprzez prace komisji, podkomisji, grup ekspertów oraz zespołów i grup roboczych. W 2019 r. odbyło się 200 spotkań komisji, podkomisji, grup ekspertów oraz zespołów i grup roboczych, które przebiegały na podstawie zatwierdzonych przez zarząd rocznych planów. Ich prace polegały na:

- opiniowaniu krajowych i unijnych projektów legislacyjnych,
- inicjowaniu strategicznych projektów podejmowanych przez Izbę,
- współpracy z komisjami europejskiego stowarzyszenia ubezpieczycieli i reasekuratorów Insurance Europe,
- wymianie poglądów i doświadczeń między uczestnikami rynku.

Ponadto członkowie komisji, jako eksperci Izby, brali czynny udział w posiedzeniach towarzyszących pracom legislacyjnym prowadzonym przez organy rządu oraz w parlamencie, a także prezentowali stanowisko Izby na konferencjach i seminariach organizowanych przez Izbę oraz inne instytucje.

W 2019 r. Izba pracowała nad stanowiskami do następujących projektów legislacyjnych:

USTAWY

- ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony

osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);

- projekt ustawy o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, nowelizującej przepisy dotyczące wprowadzenia wykazu podatników VAT (tzw. biała księga);
- projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, wprowadzającej obowiązek dokonywania płatności za pomocą mechanizmu podzielonej płatności w odniesieniu do nabywania niektórych towarów i usług (*split payment*);
- projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Kodeks karny skarbowy (procedura magazynu typu *call-off stock*);
- projekt ustawy o rozstrzygnięciu sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz zawieraniu uprzednich porozumień cenowych (implementacja dyrektywy Rady (UE) 2017/1852 z dnia 10 października 2017 r. w sprawie mechanizmów rozstrzygnięcia sporów dotyczących podwójnego opodatkowania w Unii Europejskiej Dz. Urz. UE L 265 z 14.10.2017);
- projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw (implementacja dyrektywy Rady (UE) 2017/952 z dnia 29 maja 2017 r. zmieniającej dyrektywę (UE) 2016/1164 w zakresie rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych dotyczących państw trzecich);
- projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym i niektórych innych ustaw (tzw. pakiet deregulacyjny);
- ustawa o dokumentach publicznych;
- projekt ustawy o świadczeniu usług w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych;
- ustawa o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw;
- ustawa Prawo zamówień publicznych;
- ustawa o zasadach prowadzenia działalności przez niektóre podmioty rynku finansowego w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 50 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej;
- ustawa o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich;
- projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o zmianie ustawy Kodeks morski oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o wyrobach medycznych;
- projekt ustawy o systemach homologacji typu UE i nadzoru

ryнку silników spalinowych przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach;

ROZPORZĄDZENIA

- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie katalogu marek i typów pojazdów homologowanych oraz dopuszczonych do ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie katalogu danych gromadzonych w centralnej ewidencji pojazdów;
- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie zakresu danych udostępnianych podmiotom obowiązanych do przekazywania danych do centralnej ewidencji pojazdów oraz wymagań technicznych i jakościowych danych wprowadzanych do tej ewidencji;
- projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców;
- rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie wysokości kwot odpowiedzialności podmiotu odpowiedzialnego za system identyfikacji elektronicznej;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie formy oraz sposobu sporządzania przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji danych i informacji do celów nadzoru;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie dodatkowych sprawozdań finansowych i statystycznych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru deklaracji w sprawie podatku od niektórych instytucji finansowych;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju w sprawie sposobu prowadzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego ewidencji akcji;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinno odpowiadać memorandum informacyjne;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzoru zawiadomienia o zapłacie należności na rachunek inny niż zawarty na dzień zlecenia przelewu w wykazie podmiotów, o którym mowa w art. 96b ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług;
- projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniający rozporządzenie w sprawie właściwości organów podatkowych;
- rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz udostępniania informacji z tego rejestru;
- rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia OC podmiotu wykonującego działalność leczniczą;
- rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zarządcy nieruchomości;
- rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pośrednika

w obrocie nieruchomościami;

- rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie czynności rzeczoznawstwa majątkowego;
- rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komorników sądowych;
- projekt rozporządzenia Ministerstwa Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia OC domu maklerskiego;
- projekt rozporządzenia w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej osoby posiadającej licencję doradcy restrukturyzacyjnego oraz spółki handlowej, pełniących funkcję w postępowaniu restrukturyzacyjnym, upadłościowym lub egzekucyjnym;
- rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie informacji udzielanych zakładom ubezpieczeń przez podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz Narodowy Fundusz Zdrowia;

LEGISLACJE EUROPEJSKIE

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (tzw. dyrektywa *re-use*);
- projekt rozporządzenia w sprawie poszanowania życia prywatnego oraz ochrony danych osobowych w łączności elektronicznej i uchylającego dyrektywę 2002/58/WE (rozporządzenie w sprawie prywatności i łączności elektronicznej) (tzw. rozporządzenie *e-privacy*);
- projekt wytycznych EIOPA dotyczący outsourcingu w zakresie usług w chmurze;
- projekt wytycznych EIOPA dotyczących zarządzania informacjami oraz technologiami komunikacyjnymi (ICT) oraz ich bezpieczeństwem;
- projekt wytycznych EROD 1/2019 dotyczących kodeksów postępowania i podmiotów monitorujących zgodnie z rozporządzeniem 2016/679;
- projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2009/103/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności, MID, COM (2018) 336;
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (SFDR – *Sustainable Finance Disclosure Regulation*);
- projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (Taksonomia);
- rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1935 z dnia 13 maja 2019 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dostosowujących kwotę bazową

w euro w odniesieniu do ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania zawodu i zdolności finansowej pośredników ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych;

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uchylene rozporządzenia (UE) nr 526/2013 [akt o cyberbezpieczeństwie];

INNE INICJATYWY LEGISLACYJNE

- uchwała Rady Ministrów w sprawie inicjatywy „Wspólna Infrastruktura Informatyczna Państwa”;
- uchwała Rady Ministrów w sprawie programu rozwoju „Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa”;
- komunikat Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych w sprawie wykazu rodzajów operacji przetwarzania danych osobowych wymagających oceny skutków przetwarzania dla ich ochrony;
- komunikat Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego dotyczący przetwarzania przez podmioty nadzorowane informacji w chmurze obliczeniowej o charakterze publicznym lub hybrydowym;
- projekt dobrych praktyk dotyczących zasad powołania, składu i funkcjonowania komitetu audytu UKNF;
- rekomendacja KNF dla zakładów ubezpieczeń dotycząca badania adekwatności produktu.

Najistotniejsze tematy prac prowadzonych w 2019 r.

Pośrednictwo ubezpieczeniowe

Podkomisja ds. dystrybucji ubezpieczeń majątkowych monitorowała na bieżąco problemy zakładów ubezpieczeń związane z wdrażaniem ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Opracowane i opublikowane zostały wzory zaświadczeń o zdaniu egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji. Podkomisja monitorowała proces wdrażania przez UKNF internetowego rejestru agentów. Na bieżąco zgłaszane były do UKNF problemy zakładów ubezpieczeń związane z dostosowaniem się do nowych rozwiązań technicznych, składaniem wniosków o wpis do rejestru i funkcjonowaniem rejestru. Rozpoczęte zostały prace nad opracowaniem nowych dobrych praktyk we współpracy z brokerami. Został opracowany nowy poradnik zasad klasyfikowania przyczyn rozwiązywania umów agencyjnych m.in. w celu zwiększenia efektywności prowadzonej przez PIU bazy agentów. Opracowany został projekt Standardów w zakresie obowiązkowych szkoleń zawodowych agentów ubezpieczeniowych i osób wykonujących czynności agencyjne u agentów ubezpieczeniowych, który został przekazany do konsultacji z UKNF.

Ubezpieczenia komunikacyjne

- Rozwijanie oraz obsługa narzędzia „Porównywarka wyroków sądowych” (dalej: Porównywarka).

Celem Porównywarki jest wyszukiwanie i porównywanie

przez użytkowników, w szybki i prosty sposób, informacji z wprowadzonych do narzędzia prawomocnych wyroków sądowych po zadanych kryteriach wyszukiwania w zakresie: roszczeń poszkodowanego, roszczeń uprawnionego, postępowania likwidacyjnego, etapu Sądu I Instancji, etapu Sądu II Instancji, etapu Sądu Najwyższego. Stworzenie aplikacji umożliwi również gromadzenie skanów zanonimizowanych, prawomocnych wyroków sądowych oraz informacji zawartych w ww. wyrokach. W celu ułatwienia anonimizacji wyroków, Izba stworzyła narzędzie tzw. anonimizator, który udostępniła zakładom celem zaimplementowania. Na koniec 2019 r. zanotowano ponad 13 000 wyroków zgromadzonych w Porównywarkę od momentu jej powstania w czerwcu 2016 r. Podjęto działania przygotowawcze mające na celu rozbudowę narzędzia.

- Popularyzacja Międzynarodowej Klasyfikacji ICF do oceny stanu zdrowia i funkcjonowania poszkodowanych w zakresie likwidacji szkód na osobie.

Decyzją komisji ds. likwidacji szkód została powołana do prac grupa ekspertów ds. międzynarodowej klasyfikacji ICF. Zorganizowano konferencję dla prawników zakładów ubezpieczeń oraz zaktualizowano opinię prawną na temat możliwości zastosowania klasyfikacji ICF na potrzeby likwidacji szkód na osobie. Zakłady ubezpieczeń kontynuowały pilotaż rozpoczęty w 2018 r., którego celem była ocena zdrowia poszkodowanego z zastosowaniem klasyfikacji ICF oraz porównanie zastosowanej metody do dotychczasowej praktyki likwidacyjnej.

- Praca nad rozwiązaniami w zakresie dalszego wzrostu przewidywalności wysokości zadośćuczynień (w tym w zakresie *whiplash*).

- Analiza zagrożenia wzrostem odszkodowań i zadośćuczynień (wysokości bieżących roszczeń, uznań i zasądzeń z tytułu zadośćuczynienia) oraz monitoring zagadnień związanych z możliwością dokonania zmian przez ustawodawcę w systemie sum gwarancyjnych z ubezpieczeń OC, w szczególności OC ppm.

- Konsultacje, analizy i opinie związane z propozycjami zmian do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności komunikacyjnej. Ministerstwo Finansów, w związku z propozycjami zmian do dyrektywy przygotowanymi przez Komisję Europejską, Parlament Europejski, a także Prezydencje Rumuńską i Fińską zwracało się do Izby o przedstawienie stanowiska wobec tych zmian, zgłoszenie uwag oraz ocenę ich wpływu na polski rynek.

- Problematyka ubezpieczalności elektrycznych urządzeń transportu osobistego – w kontekście prac legislacyjnych związanych zarówno z dyrektywą komunikacyjną jak i polskim projektem zmian do ustawy Prawo o ruchu drogowym dyskusja, czy elektryczne urządzenia transportu osobistego takie jak deskorolki, rowery, hulajnogi czy segwaye powinny być objęte ubezpieczeniem obowiązkowym, czy dobrowolnym, w jaki sposób klasyfikować te urządzenia, kto

ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z ich ruchem, legalność i bezpieczeństwo użytkowania tych urządzeń.

- Wpływ orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Vnuk, C-162/13; Rodrigues de Andrade, C-514/16; Torreiro, C-334/16) na polskie prawo i praktykę.
- Kontynuacja prac związanych z Systemem Informatycznym CEPIK 2.0 – opiniowanie projektów legislacyjnych, monitoring postępów nad modelem docelowym CEPIK 2.0.

Ubezpieczenia na życie

- Współpraca z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) w zakresie ubezpieczeń na życie z UFK

Polska Izba Ubezpieczeń kontynuowała rozmowy z UOKiK dotyczące opłat dystrybucyjnych pobieranych przez zakłady ubezpieczeń w umowach ubezpieczenia na życie z UFK. Rozmowy te związane są z postępowaniami administracyjnymi prowadzonymi przez Urząd w zakresie powyższych opłat wobec kilku zakładów ubezpieczeń na życie. Izba w szczególności przedstawiła Prezesowi UOKiK potencjalne konsekwencje dla całej branży uznania opłat dystrybucyjnych pobieranych w produktach z UFK za abuzywne.

- Współpraca z Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) w zakresie ubezpieczeń na życie z UFK

Izba prowadziła rozmowy z Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego, które dotyczyły przede wszystkim szeroko pojętych opłat i kosztów pobieranych przez zakłady ubezpieczeń na życie w umowach ubezpieczenia na życie z UFK. PIU przygotowała oraz przedstawiła UKNF propozycje zmian do Rekomendacji KNF dla zakładów ubezpieczeń dotyczących badania adekwatności produktu.

Ubezpieczenia majątkowe

- Ustawa o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw

Ustawodawca wprowadził przepisy upraszczające proces inwestycyjny. Zgodnie z Projektem ustawy obszar oddziaływania budowanego obiektu budowlanego ma być obszarem, w stosunku do którego obiekt będący przedmiotem decyzji organu architektoniczno-budowlanego wprowadzi ograniczenia możliwości budowy innych obiektów budowlanych ze względu na wymogi przepisów odnoszące się do zabudowy (a nie ze względu na to, że obiekt wprowadzi jakiegokolwiek uciążliwości). Polska Izba Ubezpieczeń stała na stanowisku, że przepis taki może doprowadzić do znacznego podwyższenia ryzyka powodzi miejskich ze względu na kształtowanie terenu w sposób sprzyjający gwałtownemu

gromadzeniu się wód deszczowych. Ponadto Polska Izba Ubezpieczeń proponowała wprowadzenie przepisu upoważniającego PSP oraz PIS do opiniowania projektu budowlanego przed wydaniem przez organ administracji architektoniczno-budowlanej zgody na budowę.

- Prawo zamówień publicznych

Projekt ustawy miał na celu kompleksowe uregulowanie i uporządkowanie materii zamówień publicznych stanowiących umowy o charakterze odpłatnym zawierane pomiędzy zamawiającymi i wykonawcami, których przedmiotem są roboty budowlane, usługi lub dostawy. Stanowisko Polskiej Izby Ubezpieczeń odnosiło się do roli brokerów w udzielaniu zamówień publicznych jako doradców podmiotów zamawiających, zmiany polityki beneficjentów w zakresie narzucania wzorców gwarancji, przepisów umożliwiających renegocjacje zawartych kontraktów budowlanych ze względu na wzrost cen materiałów budowlanych i siły roboczej oraz roli zabezpieczeń wadialnych w procesie inwestycyjnym państwa.

Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej

Rok 2019 przyniósł kilkanaście projektów ustaw i rozporządzeń wprowadzających nowe obowiązkowe ubezpieczenia OC lub zmieniających przepisy wpływające na kształt już funkcjonujących ubezpieczeń. PIU rekomendowała rozwiązania umożliwiające oferowanie ubezpieczeń obowiązkowych, reprezentowała interesy zakładów ubezpieczeń w spotkaniach z organami administracji rządowej, wskazywała na propozycje zapisów, które mogą stanowić barierę w oferowaniu niektórych obowiązkowych ubezpieczeń oraz podejmowała próby wypracowania rozwiązań niwelujących ww. przeszkody.

Ubezpieczenia rolne

- Ustawa o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

Ostatnie lata charakteryzują się wcześniejszym początkiem okresu wegetacyjnego oraz wzrostem deficytu wód w okresie wiosennym. Dlatego rolnicy dokonują zasiewów niekiedy pod koniec lutego, żeby rośliny znalazły się w odpowiednim stadium rozwoju w momencie nasilenia zjawiska suszy. To z kolei powoduje, że uprawy rolne narażone są bardziej na ryzyko przymrozku. W wyniku tego zjawiska Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmodyfikowało rozporządzenie dotyczące Klimatycznego Bilansu Wodnego, który służy do pomiaru zjawiska suszy, wprowadzając dodatkowy, wcześniejszy okres raportowania. Niezależnie od tego Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadziło konsultację dotyczącą adekwatności ustawowego okresu odpowiedzialności zakładów ubezpieczeń z tytułu ryzyka przymrozków wiosennych do zmieniających się warunków klimatycznych.

Ubezpieczenia szkolne

- Prace w zakresie gromadzenia i analizy statystyk z rynku tzw. ubezpieczeń szkolnych.
- Uruchomiona kampania medialna popularyzująca ubezpieczenia szkolne (film edukacyjny skierowany do rodziców dzieci szkolnych, teksty skierowane do rodziców starszych dzieci szkolnych na blogu Juniorowo.pl).
- Opracowywany kodeks dobrych praktyk dla ubezpieczeń NNW dzieci i młodzieży szkolnej.

Zarządzanie informacją

- RODO

PIU zaangażowana była w prace legislacyjne nad dostosowaniem ustaw ubezpieczeniowych do przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych tzw. RODO¹, które weszło w życie 25.05.2016 r. i ma zastosowanie od 25.05.2018 r. Przepisy RODO zostały częściowo implementowane w ustawie z dnia 10.05.2018 r. o ochronie danych osobowych, jednak w celu zapewnienia dalszej zgodności przepisów krajowych z przepisami europejskimi, zmian prawnych wymagały również inne ustawy, których przepisy odwoływały się w swej treści do uchylonej ustawy z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych. Dlatego też PIU aktywnie wspierała decydentów i służyła wsparciem merytorycznym, które zaowocowało nowelizacją prawa ubezpieczeniowego. Podpisana przez prezydenta RP ustawa z dnia 21.02.2019 r.² wprowadza zmiany do ok. 170 ustaw, w tym ustaw bezpośrednio regulujących działalność zakładów ubezpieczeń: ustawy z dnia 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Nowy porządek prawny dostosowujący krajowe przepisy do RODO obowiązuje od 4 maja 2019 r.

PIU aktywnie uczestniczyła w konsultacjach publicznych oraz pracach parlamentarnych. Dzięki wsparciu merytorycznemu przedstawicieli rynku ubezpieczeniowego, Izbie udało się zwrócić uwagę parlamentarzystów na niezbędność przetwarzania przez ubezpieczycieli danych klientów o stanie zdrowia. PIU przedstawiła również analizy prawne oraz ekonomiczne potwierdzające, że przetwarzanie przez zakłady ubezpieczeń danych dotyczących zdrowia jest kluczowe dla wielu rodzajów ubezpieczeń, w tym ubezpieczeń na życie, ubezpieczeń wypadkowych i chorobowych, ubezpieczeń zdrowotnych czy turystycznych.

Zakres zmian do ustawy jest efektem wspólnych prac Izby i przedstawicieli członków zaangażowanych w prace m.in. grupy ekspertów ds. wdrożenia RODO, komisji prawno-legislacyjnej, komisji ubezpieczeń na życie, komisji ds. przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej oraz

komisji zarządzania informacją.

- Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

W ustawie wprowadzono istotne dla ubezpieczycieli zmiany takie jak: przyznanie zakładowi ubezpieczeń prawa do przetwarzania danych osobowych, w tym danych osobowych objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy ubezpieczeniowej, w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę zakładu ubezpieczeń w celu i zakresie niezbędnym do zapobiegania temu przestępstwu (nowy art. 35a), zwolnienie zakładów ubezpieczeń z obowiązku zapewnienia osobie, której dane dotyczą, dostępu do danych i informacji, o którym mowa w art. 15 RODO, w zakresie w jakim jest to niezbędne dla prawidłowej realizacji zadań dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz zapobiegania przestępstwom (nowy art. 35b), zmiana obowiązku zbierania pisemnych zgód na obowiązek zbierania wyraźnych zgód (zmiana w art. 38 ust. 6 i ust. 8 oraz art. 39 ust. 1), przyznanie zakładowi ubezpieczeń prawa do przetwarzania danych dotyczących zdrowia, ubezpieczonych lub uprawnionych z umowy ubezpieczenia, zawarte w umowach ubezpieczenia lub oświadczeniach składanych przed zawarciem umowy ubezpieczenia, odpowiednio w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub wykonania umowy ubezpieczenia, w zakresie niezbędnym z uwagi na cel i rodzaj ubezpieczenia (nowe brzmienie art. 41 ust. 1) oraz przyznanie zakładowi ubezpieczeń uprawnienia do podejmowania decyzji w indywidualnych przypadkach, opierając się wyłącznie o zautomatyzowane przetwarzanie, w tym profilowanie danych osobowych dotyczących ubezpieczonych w celu dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz w celu wykonania czynności ubezpieczeniowych, o których mowa w art. 4 ust. 9 pkt. 1 i 2 udur (nowy art. 41 ust. 1a), a także przyznanie osobie, której dane dotyczą, prawa do otrzymania wyjaśnień co do podstaw podjętej w sposób zautomatyzowany decyzji, w tym na podstawie profilowania, oraz prawa do zakwestionowania tej decyzji, wyrażenia własnego stanowiska i uzyskania interwencji ludzkiej (art. 41 ust. 1a). W obszarze zapewnienia prawa do profilowania w ustawie nowy art. 41 ust. 1b wprowadza zamknięty katalog kategorii danych zwykłych i wrażliwych, na podstawie których będzie możliwe podejmowanie decyzji w oparciu o automatyczne przetwarzanie, w tym profilowanie.

- Proces digitalizacji sektora ubezpieczeń w Polsce

Kolejny temat prowadzony przez PIU w 2019 r. PIU w ramach aktywnego uczestnictwa w pracach grupy roboczej przy Ministerstwie Cyfryzacji ds. Internetu rzeczy (IoT) współtworzyła raport pt. „IoT w polskiej gospodarce”³. Raport stanowi zestaw rekomendacji dla rządu RP, dzięki którym IoT upowszechni się i rozwinie. Prace członków grupy koncentrowały się na analizie takich zagadnień jak: rozwiązania stymulujące rozwój firm, produktów i usług

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

2. Ustawa z dnia 21.02.2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

3. <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/polska-przyszlosci-to-polska-z-internetem-rzeczy>

związanych z IoT, bariery prawne ograniczające rozwój IoT oraz kwestie wymagające standardów i regulacji dla harmonizacji tej części rynku. PIU zapowiedziała kontynuację prac w 2020 r., skupiając się na identyfikacji koniecznych zmian w przepisach prawa ubezpieczeniowego pod kątem możliwości użycia informacji z urządzeń IoT do czynności ubezpieczeniowych (od *underwritingu* po likwidację szkód) oraz wpływu informacji z tych urządzeń na produkty i procesy w zakładach ubezpieczeń.

Reasekuracja

- Wykorzystanie pojemności reasekuracyjnej z rynków ulokowanych poza Unią Europejską i poza państwami, których systemy wypłacalności zostały uznane za równoważne

Dzięki wieloletnim staraniom Izby, w 2019 r. udało się uzyskać potwierdzenie możliwości współpracy z reasekuratorami z państwa trzecich, o ile spełnione będą wymogi rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II).

2.1.2. DZIAŁANIA SAMOREGULACYJNE I STANDARYZACYJNE

Działania samoregulacyjne

Jednym z zadań realizowanych przez Polską Izbę Ubezpieczeń jest działanie w kwestii dobrych praktyk w działalności ubezpieczeniowej. *Best practices* stanowiły przedmiot prac w ramach organów merytorycznych i były realizowane poprzez tryb konsultacyjny uwzględniający współpracę sektora ubezpieczeniowego z administracją publiczną (legislator i regulator) i organizacjami konsumenckimi w procesie tworzenia tych rozwiązań.

Najważniejsze działania samoregulacyjne w 2019 r. dotyczyły:

- wzorów zaświadczeń o zdaniu egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencji, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji;
- prac koncepcyjnych nad kodeksem postępowania w zakresie ochrony danych osobowych w działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- rozpoczęte zostały prace nad opracowaniem nowych dobrych praktyk we współpracy z brokerami.

Działania standaryzacyjne

W 2019 r. PIU prowadziła prace nad następującymi projektami standaryzacyjnymi:

- nowelizacja „Poradnika zasad kwalifikowania przyczyn rozwiązania umowy agencji przez zakłady

ubezpieczeń” – nowy poradnik został opracowany w celu m.in. zwiększenia efektywności bazy agentów prowadzonej przez PIU;

- projekt „Standardów w zakresie obowiązkowych szkoleń zawodowych agentów ubezpieczeniowych i osób wykonujących czynności agencji u agentów ubezpieczeniowych” – przekazany do konsultacji z UKNF;
- rekomendacja „Minimalne wymogi informacyjne” – rekomendacja PIU z 2011 roku została uzupełniona i uaktualniona. W szczególności wzięte pod uwagę zostały linie biznesu, które w ostatnich latach nabrały gospodarczego znaczenia: ubezpieczenia cybernetyczne, D&O oraz ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w środowisku. Zdaniem Izby wprowadzenie nowych rekomendacji w życie będzie mieć pozytywny wpływ na działalność zakładów ubezpieczeń. Konsekwentne ich stosowanie może przyczynić się do upowszechnienia określonych standardów postępowania, a zatem pozytywnie wpłynąć na jakość i prawidłowość zawieranych umów oraz rentowność portfeli zakładów ubezpieczeń. Beneficjentami tych praktyk będą jednak przede wszystkim klienci zakładów ubezpieczeń, ponieważ rzetelna ocena ryzyka przed zawarciem umowy ubezpieczenia przekłada się na mniejszą ilość spraw spornych w razie zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego. Ponadto wiedza klientów zakładów ubezpieczeń o kwestiach istotnych dla oceny ryzyka ubezpieczeniowego może wpłynąć na ich decyzje biznesowe, w szczególności szeroko pojęte bezpieczeństwo prowadzenia działalności gospodarczej, a to z kolei może mieć pozytywny wpływ na ubezpieczalność poszczególnych ryzyk;
- rekomendacja „Wzory Porozumień Koasekuracyjnych”, dotycząca wzorów porozumień, które są istotne przy ubezpieczeniach klientów korporacyjnych, w przypadku których występują bardzo wysokie sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjne. Celem rekomendacji jest usprawnienie procesu zawierania umów koasekuracyjnych między zakładami ubezpieczeń. Stosowanie wspólnego wzoru porozumień pozwoli skrócić czas przygotowania umów koasekuracyjnych oraz pozwoli na standaryzację procesów likwidacji szkód, co będzie mieć pozytywny wpływ na obsługę klientów zakładów ubezpieczeń;
- Bezpośrednia Likwidacja Szkód – w 2019 roku Centrum Rozliczeń będące komórką organizacyjną Izby stosownie do potrzeb rynku podejmowało działania zmierzające do rozwoju systemu BLS, prowadząc rozmowy z zakładami rozważającymi przystąpienie do systemu BLS. Struktura rynku BLS była stabilna, obejmując 8 zakładów ubezpieczeń – Stron Umowy, reprezentujących około 75% rynku OC komunikacyjnego, mierzonego składką przypisaną brutto. Centrum Rozliczeń wykonywało standardowe zadania związane ze wspomaganie zakładów ubezpieczeń w realizacji Umowy, w tym polegające na sporządzaniu analiz statystycznych oraz wdrażaniu wypracowanych nowych procedur.

2.1.3. DZIAŁANIA INICJUJĄCE I WSPIERAJĄCE PRACE LEGISLACYJNE I AUTOREGULACYJNE

Jedną z najbardziej efektywnych, praktykowanych przez Izbę, form wspierania prac legislacyjnych oraz inicjatyw w obszarze autoregulacji jest organizacja otwartych konferencji naukowych. W 2019 r. PIU zorganizowała lub była współorganizatorem czterech konferencji naukowych dotyczących najważniejszych aspektów funkcjonowania rynku ubezpieczeń, w tym:

- XI Kongresu Bancassurance (wspólnie z ZBP),
- konferencji naukowej pt. „Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń – interpretacja i wdrożenie ustawy” zorganizowanej przez PIU wspólnie z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego,
- konferencji „Największe wyzwania cyberbezpieczeństwa stojące przed zakładami ubezpieczeń” zorganizowanej we współpracy z Katedrą Ubezpieczeń Społecznych Szkoły Głównej Handlowej,
- konferencji „Zastosowanie Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF) do opisu krzywdy na podstawie aktualnego orzecznictwa sądowego” zorganizowanej przez PIU.

Największym wydarzeniem konferencyjnym 2019 roku był VII Kongres Polskiej Izby Ubezpieczeń, który odbył się 8-9 maja 2019 r. w hotelu Sheraton w Sopocie. Kongres przyciągnął ponad 300 gości i w związku z otwarciem biura PIU w Brukseli oraz nadchodzącą nową kadencją Parlamentu Europejskiego i Rady miał bardziej, niż poprzednie edycje, międzynarodowy charakter. Hasło przewodnie kongresu brzmiało „Europa: innowacje, inspiracje, regulacje”. Obrady otworzyli: dr hab. Teresa Czerwińska, minister finansów, dr Józef Zych, sędzia Trybunału Stanu, dr hab. Jacek Jastrzębski, przewodniczący KNF oraz Jan Grzegorz Prądyński, prezes zarządu PIU. Wykład wprowadzający do panelu pt. „Wyzwania regulacyjne w perspektywie nowej kadencji Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej” wygłosił Gabriel Bernardino, przewodniczący Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA). Tegoroczny kongres był także miejscem cyklicznego spotkania CEE Group (członków Insurance Europe z państw centralnej i wschodniej Europy), którego PIU była w 2019 roku gospodarzem.

Izba po raz kolejny zorganizowała również panel dyskusyjny w ramach Kongresu 590 w Rzeszowie. W 2019 r. panel był poświęcony nowej miejskiej mobilności, w trakcie którego zastanawiano się, czy i jak za rewolucją w miejskiej mobilności nadążają zmiany w przepisach. Trzeba bowiem określić miejsce UTO w całym drogowym ekosystemie. Najlepszym rozwiązaniem według uczestników był obowiązek jazdy po drogach rowerowych, ponieważ hulajnogi mogą rozwijać duże prędkości. Ideałem byłoby, gdyby każdy użytkownik elektrycznej hulajnogi miał ubezpieczenie OC w życiu prywatnym. W panelu wystąpili: J. Grzegorz Prądyński, prezes PIU, Marcin Eckert, członek zarządu PZU, Michael Wodzicki, partner w McKinsey & Company oraz Radosław Kobryś z Komendy Głównej Policji.

W celu wspierania kadr ubezpieczycieli przy implementacji regulacji Izba organizuje seminaria, szkolenia i warsztaty

dedykowane różnym, technicznym aspektom prowadzenia działalności ubezpieczeniowej. W 2019 r. odbyło się około 20 bezpłatnych seminariów i szkoleń dla pracowników członków PIU w zakresie: oceny ryzyka w branży budowlanej; reasekuracji; zapobiegania, ujawniania oraz zwalczania przestępczości ubezpieczeniowej; audytu wewnętrznego, audytu projektów zwinnych oraz audytu robotyki; zmian w przepisach podatkowych; wpływu zmian regulacyjnych na rachunkowość i sprawozdawczość zakładów ubezpieczeń; odpowiedzialności zaszkoły środowisku; odpowiedzialności członków władz spółek.

Izba kontynuowała cykl warsztatów nt. ubezpieczeń ochrony prawnej, które odbyły się w Krakowie i Szczecinie. Podczas warsztatów wyjaśniano, na czym polega ubezpieczenie ochrony prawnej, do kogo jest adresowane i jak ważna jest rola radcy prawnego i adwokata w świadczeniu usług prawnych. Wizyta w Szczecinie zakończyła, rozpoczęty w 2016 r., cykl warsztatów z tych ubezpieczeń. Na przestrzeni tych lat byliśmy w 8 miastach Polski i przeskoliliśmy blisko 400 osób.

PIU kontynuowała także cykl warsztatów o przeciwdziałaniu przestępczości ubezpieczeniowej, które odbyły się w Poznaniu, Bydgoszczy, Łodzi, Wrocławiu, Białymstoku i Olsztynie. W warsztatach udział wzięło ponad 300 policjantów.

W sumie w 2019 r. Izba zorganizowała 24 wydarzenia konferencyjne, w których wzięło udział blisko 3000 osób.

2.2. STATYSTYKI I BAZY DANYCH

Rok 2019 to kontynuacja działań PIU w podnoszenie użyteczności i funkcjonalności baz statystycznych. Dostęp do danych statystycznych w bazach Izby posiadają krajowe zakłady ubezpieczeń i zagraniczne zakłady ubezpieczeń, które zasilają bazy.

Izba jest jedynym na rynku dostępnym źródłem informacji w obszarze prowadzenia analiz statystycznych i finansowych rynku ubezpieczeniowego o unikalnym w skali rynku zakresie danych. Kontynuowane są również w ramach kwartalnych informacji o rynku ubezpieczeniowym analizy dotyczące danych europejskiego rynku ubezpieczeń. Dane wykorzystane w opracowaniu PIU pochodzą z Insurance Europe, organizacji zrzeszającej samorządy ubezpieczeniowego z całej Europy, której PIU jest członkiem.

W ramach obowiązkowo zasilanej przez zakłady ubezpieczeń z Działu I i Działu II bazy nt. kwartalnych i rocznych sprawozdań finansowych i statystycznych, PIU udostępnia raporty oraz opracowania analityczne, które są wyrazem potrzeb członków Izby.

To właściwe komisje, podkomisje i zespoły Izby stają się inicjatorem bazy statystycznej o unikalnym w skali rynku zakresie.

Odpowiedzialność merytoryczna za bazy statystyczne w PIU:

FORMA	FAKULTATYWNE				OBLIGATORYJNE
KWARTALNE	Rynek nowej sprzedaży ubezpieczeń na życie w Dziale I	Rynek ubezpieczeń bancassurance w Dziale I i II	Rynek sprzedaż ubezpieczeń wg ryzyk 1-18 oraz odszkodowania w Dziale II	Rynek ubezpieczeń zdrowotnych w Dziale I i II	Rynek ubezpieczeń zdrowotnych w Dziale I i II
MIESIĘCZNE					Rynek ubezpieczeń zdrowotnych w Dziale I i II
ROCZNE					Rynek ubezpieczeń zdrowotnych w Dziale I i II
ODPOWIEDZIALNOŚĆ MERYTORYCZNA	KOMISJA UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE	ZESPÓŁ DS. BANCASSURANCE I SPRZEDAŻY AFFINITY	KOMISJA UBEZPIECZEŃ MAJĄTKOWYCH	KOMISJA UBEZPIECZEŃ ZDROWOTNYCH I WYPADKOWYCH	KOMISJA EKONOMICZNO-FINANSOWA

Wśród fakultatywnie zasilanych przez zakłady ubezpieczeń baz, gromadzone i udostępniane są następujące raporty:

- miesięczne dane nt. wielkości sprzedaży i wypłaconych odszkodowaniach wg grup ryzyk 1-18 Działu II. Raport obejmuje 23 zakłady. Za spójność merytoryczną bazy odpowiada komisja ubezpieczeń majątkowych;
- kwartalne informacje o wielkości nowej sprzedaży ubezpieczeń na życie. Raport obejmuje 20 zakładów Działu I. Za rozwój funkcjonalny i merytoryczny bazy odpowiada komisja ubezpieczeń na życie;
- kwartalne informacje nt. sprzedaży ubezpieczeń bancassurance. Raport dot. Działu I obejmuje 20 zakładów i 2 oddziały, a w Dziale II 16 zakładów i 2 oddziały. Zespół ds. bancassurance i sprzedaży affinity inicjuje rozwój merytoryczny bazy;
- kwartalne informacje o sprzedaży ubezpieczeń zdrowotnych. Raport obejmuje 5 zakładów i 1 oddział w Dziale I, zaś w Dziale II 8 zakładów i 2 oddziały. Komisja ubezpieczeń zdrowotnych i wypadkowych stale podnosi poziom merytoryczny sprawozdawanych danych.

Raporty wynikowe pochodzące z baz PIU (raportowanych obowiązkowo i dobrowolnie przez członków Izby) wykorzystywane są m.in. do wsparcia szacowania i śledzenia pozycji rynkowej zakładu na tle uczestników baz PIU oraz kondycji rynku. Ponadto służą do analizy sprzedaży i wspomagają profilowanie produktów ubezpieczeniowych i indywidualizację ich taryfikacji. Za bazę rocznych i kwartalnych sprawozdań finansowych i statystycznych w PIU odpowiada komisja ekonomiczno-finansowa.

2.2.1. Platformy wspierające procesy biznesowe w zakładach ubezpieczeń

Baza danych PIU zawierająca informacje o przyczynach rozwiązania umów pośrednictwa ubezpieczeniowego między zakładami ubezpieczeń a agentami

Począwszy od 2006 r. w PIU funkcjonuje baza, której celem jest przekazywanie na wniosek zakładu ubezpieczeń oraz pośrednika ubezpieczeniowego, którego dane dotyczą, informacji o przyczynach rozwiązania umowy agencyjnej między zakładem ubezpieczeń a agentem.

Z końcem 2018 r. zakończyły się prace legislacyjne nad kształtem aktów wykonawczych do ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz udostępniania informacji z tego rejestru zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw w dn. 29 grudnia 2018 r.⁴ Ustawodawca wskazał, że rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 stycznia 2019 r., co determinowało rozpoczęcie prac modernizujących bazę w PIU w 2019 r.

Z uwagi na trwające w 2019 r. uzgodnienia techniczne z organem nadzoru, ostatecznie finalizacja prac programistycznych i technicznych w bazie PIU została przełożona na 2020 r.

Za aplikację odpowiada w PIU Podkomisja ds. pośrednictwa ubezpieczeń na życie oraz Podkomisja dystrybucji ubezpieczeń majątkowych.

System Obsługi Porozumienia Regresowego

W 2018 r. prowadzone były prace modernizujące technologicznie system obsługi porozumienia regresowego

4. Dz.U. z dn. 29.12.2018 r. poz. 2467.

w ubezpieczeniach komunikacyjnych i wdrożenie analogicznego rozwiązania dla ubezpieczeń majątkowych.

Z systemu wspierającego zakłady ubezpieczeń w obsłudze roszczeń regresowych w ubezpieczeniach komunikacyjnych korzystało 17 zakładów ubezpieczeń i 2 oddziały. W sumie, od momentu uruchomienia na wniosek Komisji Likwidacji Szkód w PIU aplikacji, tj. od października 2014 r., w systemie zarejestrowano ponad 60 224 roszczenia regresowe.

System obsługi porozumienia regresowego w ubezpieczeniach komunikacyjnych (SOPR-K)

W 2019 r. prowadzone były kolejne prace techniczne modernizujące system obsługi porozumienia regresowego w ubezpieczeniach komunikacyjnych. Aby utrzymać najwyższą jakość obsługi zakładów i bezpieczeństwo przekazywanych informacji, zmieniony został sposób szyfrowania danych w systemie.

Z systemu wspierającego zakłady ubezpieczeń w obsłudze roszczeń regresowych w ubezpieczeniach komunikacyjnych korzystało 21 zakładów ubezpieczeń, włączając w to oddziały i FOS. W sumie, od momentu uruchomienia aplikacji na wniosek komisji ds. likwidacji szkód, tj. od października 2014 r., w systemie zarejestrowano ponad 72 tysiące roszczeń regresowych.

Dodatkowo, w 2019 r. rozpoczęły się prace nad kolejnymi ułatwieniami dla zakładów ubezpieczeń, a mianowicie budową aplikacji do obsługi umów koasekuracyjnych (SORK). Wdrożenie systemu wraz z podpisaniem stosownych umów rynkowych zostało zaplanowane na rok 2020. Można się spodziewać, że liczba roszczeń obsługiwanych w ramach SORK przekroczy wartości liczbowe z porozumienia regresowego.

System obsługi porozumienia regresowego w ubezpieczeniach majątkowych (SOPR-M)

Od początku 2019 roku w PIU funkcjonuje również analogiczny system – SOPR-M – służący do rozliczania roszczeń regresowych w ubezpieczeniach majątkowych. W roku 2019 obsłużono za pomocą tego systemu ponad 15 tysięcy spraw. Uczestnikami porozumienia, które obsługiwane jest przez system SOPR-M, jest 18 zakładów reprezentujących ponad 95% rynku ubezpieczeń majątkowych w Polsce.

System do dokonywania rozliczeń między zakładami ubezpieczeń (Aplikacja BLS)

Jednym z zadań PIU (art. 426 ust. 2 pkt 9 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej) jest tworzenie systemu rozliczeń i dokonywanie rozliczeń pomiędzy zakładami ubezpieczeń wykonującymi na zlecenie innego zakładu ubezpieczeń czynności ubezpieczeniowe, oraz gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie informacji dotyczących rozliczeń między uczestnikami tego systemu. W ramach realizacji tego zadania Izba pełni nadzór nad sprawnym funkcjonowaniem Aplikacji BLS, tj. programu komputerowego dedykowanego do wspomagania wzajemnych rozliczeń Stron Umowy o współpracy w zakresie bezpośredniej likwidacji szkód (Umowa).

W oparciu o dane gromadzone w Aplikacji BLS, Centrum Rozliczeń jako komórka organizacyjna Izby opracowuje statystyki, cyklicznie udostępniając je Stronom Umowy w zakresie, jaki jest niezbędny do nadzoru nad prawidłowym funkcjonowaniem systemu BLS.

Z Aplikacji BLS korzysta (według stanu na dzień 31.12.2019) osiem zakładów ubezpieczeń będących Stronami Umowy. Do końca roku 2019 w systemie zostało rozliczonych 211 595 spraw szkodowych.

Porównywarka wyroków sądowych

W bazie gromadzone są zanonimizowane prawomocne wyroki sądowe, wydane po 1 stycznia 2015 r., dotyczące zadośćuczynienia (Dział II grupa 10, a także grupy 11-13).

Celem bazy jest wsparcie zakładów ubezpieczeń i optymalizacja procesu wyszukiwania i porównywania przez użytkowników informacji z wprowadzonych do bazy zanonimizowanych wyroków sądowych po zadanych przeszło 100 kryteriach wyszukiwania w zakresie: roszczeń poszkodowanego, roszczeń uprawnionego, postępowania likwidacyjnego, etapu sądu I instancji, II instancji oraz Sądu Najwyższego.

Stworzenie aplikacji umożliwia również gromadzenie skanów zanonimizowanych, prawomocnych wyroków sądowych oraz informacji zawartych w ww. wyrokach. W celu ułatwienia anonimizacji wyroków, Izba stworzyła narzędzie tzw. anonimizator, który udostępniła zakładom celem zaimplementowania.

Na koniec 2019 r. zanotowano ponad 13 000 wyroków zgromadzonych w Porównywarce od momentu jej powstania w czerwcu 2016 r. Podjęto działania przygotowawcze mające na celu rozbudowę narzędzia.

2.3. DZIAŁANIA WIZERUNKOWE

Najważniejszym w 2019 r. projektem wizerunkowym PIU była kampania #niezaklinaj pogody. Kampania powstała na kanwie raportu „Klimat ryzyka. Jak prewencja i ubezpieczenia mogą ograniczyć wpływ katastrof naturalnych na otoczenie”. Na początku roku dystrybuowaliśmy raport do administracji centralnej i lokalnej. Działania komunikacyjne przeprowadziliśmy w lipcu i sierpniu. W ramach kampanii prowadziliśmy komunikację do gmin, przygotowaliśmy spoty reklamowe w mediach społecznościowych, podjęliśmy współpracę z influencerami. Głównym elementem kampanii było badanie postaw wobec ubezpieczeń. Badanie na nasze zlecenie przeprowadziła firma SW Research metodą CAWI+CATI na próbie 2193 respondentów. Respondenci pochodzili z województw: dolnośląskiego, małopolskiego i podkarpackiego oraz z powiatów: grudziądzkiego, inowrocławskiego oraz włocławskiego. Zgodnie z raportem „Klimat ryzyka”, są to regiony szczególnie narażone na zjawiska pogodowe, bądź takie, w których ekstremalne zjawiska pogodowe mogą być szczególnie kosztowne pod względem społeczno-ekonomicznym. Ze względu na inny charakter zagrożeń pogodowych, badania nie objęły

największych miast w badanych regionach, tj. Wrocławia, Rzeszowa i Krakowa.

Z badania wynika, że prawie 80 proc. mieszkańców terenów szczególnie narażonych na żywioły uważa, że ich miejsce zamieszkania jest bezpieczne. Połowa badanych zaklina rzeczywistość i twierdzi, że owszem zmiany klimatu odpowiadają za coraz więcej szkód na świecie, ale nie w ich miejscu zamieszkania.

Badanie pozwoliło nam wybrać tematy i treści dla mieszkańców poszczególnych regionów, przygotowaliśmy materiały poradnikowe, np. co zrobić w razie powodzi czy burzy. Tłumaczyliśmy, jak obserwować pogodę i kiedy jej nie bagatelizować, chroniąc swój majątek i siebie. Naszą kampanię prowadziliśmy w największym natężeniu w regionach szczególnie zagrożonych, gdzie świadomość ryzyka okazała się niska, co wykazało badanie.

Za działania otrzymaliśmy nagrodę Złotego Spinacza w najważniejszym konkursie PR w Polsce. Kampania otrzymała też nominację do European Excellence Award, jednego z najbardziej znanych konkursów public relations w Europie. Połączyliśmy skutecznie narzędzia tradycyjnej komunikacji mediowej (435 publikacji, zasięg ponad 8 mln), działania public affairs (skierowane do gmin i administracji) oraz intensywne działania w mediach społecznościowych (zasięg ponad 4 mln). Dotarliśmy do ponad 3000 gmin, spora część z nich opublikowała nasze poradniki, jak zachować się w razie gwałtownej pogody.

Dodatkowo przeprowadziliśmy ankietę wśród agentów, by mieć obraz, jak oni postrzegają świadomość swoich klientów. Badanie dało nam wiedzę, jakimi materiałami wspierać rynek, by jeszcze skuteczniej docierać do klientów.

Kampania została dostrzeżona również za granicą, opowiadaliśmy o niej na międzynarodowych konferencjach – w Bukareszcie, konferencja ICAR Forum 2019 oraz w Brukseli na forum Insurance Europe.

Ważnym wydarzeniem 2019 r., które wspieraliśmy w mediach, było otwarcie biura PIU w Brukseli. Promocja działań europejskich odbywała się między innymi na blogu PIU oraz w Dzienniku Ubezpieczeniowym, w którym mieliśmy cykl tekstów „Z perspektywy Brukseli”.

W maju 2019 r. opublikowaliśmy raport „Nowa miejska mobilność. Co oznacza dla ubezpieczeń?”. Raport poświęciliśmy nowym ryzykom związanym z nową miejską mobilnością – pojawianiem się elektrycznych hulajnóg. Raport był kanwą do dyskusji panelowej podczas VII Kongresu PIU.

2.3.1. Media społecznościowe

W 2019 r. za pomocą naszych kanałów społecznościowych prowadziliśmy kampanie docierając do kilku milionów odbiorców. Rozwijaliśmy kanał na YouTube, publikując coraz więcej materiałów wideo. Podczas Kongresu PIU prowadziliśmy studio kongresowe, a nagrane wywiady pomagały rozpropagować wiedzę i ciekawe opinie dotyczące rynku. Nasze blogi – blog ekspercki oraz poradnikowy nawypadekgdy.pl zyskały kilkanaście tysięcy odbiorców. Są też źródłem wiedzy dla rynku, klientów, instytucji współpracujących z rynkiem. Blog ekspercki stał się też ciekawym źródłem informacji dla mediów. Zbieramy na nim opinie przedstawicieli firm również na gorące tematy – nasz materiał dotyczący pożaru Katedry Notre-Dame w ciągu jednego dnia przeczytało kilka tysięcy osób. Podobnie „na gorąco” reagowaliśmy na wydarzenia związane z podtopieniami na południu Polski w maju 2019 r. Przygotowaliśmy łącznie na obu blogach kilkadziesiąt materiałów wideo, infografik oraz wpisów. Zaangażowaliśmy do współpracy ekspertów z całego rynku.

Poszerzaliśmy współpracę z agentami i osobami pracującymi w branży w naszej grupie na Facebooku – Ubezpieczeniowe *know how*. Publikowaliśmy tam na bieżąco materiały z kampanii, odpowiadaliśmy na pojawiające się prośby o kolejne materiały. Grupa jest aktywna, jej członków ciągle przybywa. Nasze materiały promowaliśmy też na OFA – Obiektywnym Forum Agentów. Dzięki grupie skutecznie przeprowadziliśmy ankietę wśród agentów. Mogliśmy też angażować ich w promocje materiałów, m.in. podczas kampanii *#niezaklinaj*.

W 2019 r. działaliśmy na Facebooku, LinkedIn i Twitterze oraz YouTube. Obserwowało nas kilka tysięcy osób, miesięcznie docieraliśmy organicznie do kilkudziesięciu tysięcy odbiorców.

Wśród istotnych tematów na blogu eksperckim poruszaliśmy – oprócz kwestii klimatycznych – tematy europejskie dot. zrównoważonego finansowania, PEPP, nadzoru europejskiego, współpracy z EIOPA, ale też cyberbezpieczeństwa. Na blogu poradnikowym promowaliśmy m.in. BLS, dodatkowe ubezpieczenia komunikacyjne, szkolne, zdrowotne i życiowe.

2.3.2. Standardowe działania komunikacyjne

Głównymi obszarami komunikacji PIU, poza wymienionymi już raportem „Klimat ryzyka” oraz raportem o nowej mobilności, pozostały Pracownicze Plany Kapitałowe, regulacje dotyczące firm odszkodowawczych, a przede wszystkim intensywne działania na forum europejskim. Izba prowadziła też standardowe działania komunikacyjne, polegające przede wszystkim na działaniach zwiększających świadomość ubezpieczeniową oraz budowaniu wizerunku branży, poprzez publikację w przystępny sposób danych rynkowych. PIU tworzyła cykliczne informacje na temat wyników finansowych

branży ubezpieczeniowej, publikowała raporty na temat ubezpieczeń zdrowotnych i rynku bancassurance oraz ubezpieczeń finansowych. Tworzyła też dziesiątki materiałów edukacyjnych dla mediów, m.in. na temat ubezpieczeń komunikacyjnych, turystycznych i dla firm.

W 2019 r. wypowiedzi przedstawicieli Izby znalazły się w:

- 101 audycjach telewizyjnych,
- 256 audycjach radiowych,
- 312 publikacjach prasowych,
- 3692 publikacjach internetowych.

2.3.3. Komunikacja z otoczeniem

PIU prowadzi bieżącą komunikację z zakładami ubezpieczeń oraz innymi organizacjami. Do tego celu Izba stosuje następujące narzędzia:

- PIU *Meetup* – cykliczne spotkania zarządu PIU z zarządami zakładów ubezpieczeń, mające na celu przekazanie informacji na temat bieżących prac PIU. Spotkania odbywają się co dwa, trzy miesiące;
- strona internetowa piu.org.pl, działająca w wersji przystosowanej do urządzeń mobilnych, bieżąco aktualizowana, prowadzona w dwóch językach;
- strona internetowa polisynazdrowie.pl, pełniąca rolę edukacyjną w obszarze ubezpieczeń zdrowotnych;
- Internetowy Tygodnik Ubezpieczeniowy z bazą około 3400 subskrybentów.

Komunikaty i legislacje PIU

- Izba w 2019 r. sporządziła 104 komunikaty do członków, dzięki czemu otrzymywali oni stałą informację na temat wszystkich działań PIU;
- Izba stworzyła 166 dokumentów legislacyjnych, będących podstawą konsultacji rynkowych w zakresie wszelkich aktów modyfikujących prawo ubezpieczeniowe w Polsce.

2.4. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA I EDUKACYJNA

Izba prowadzi działalność wydawniczą wspierającą cele strategiczne PIU oraz realizującą zadanie edukacji ubezpieczeniowej. W 2019 r. Izba przygotowała następujące publikacje:

- „Raport Roczny PIU 2018” w wersji polskiej i angielskiej – coroczny raport zawierający sprawozdanie z działalności Izby oraz pogłębioną analizę polskiego rynku ubezpieczeń;
- „Ubezpieczenia w liczbach 2018” – broszura zawierająca najważniejsze dane o rynku ubezpieczeniowym w Polsce;
- „Nowa miejska mobilność. Co oznacza dla ubezpieczeń?” – jedna z pierwszych w Polsce publikacji na ten temat, wykonana przez PIU przy wykorzystaniu wielu źródeł, w tym analiz firmy McKinsey & Company;
- „Analiza danych dotyczących przestępstw ujawnionych w 2018 r. w związku z działalnością zakładów ubezpieczeń – członków Polskiej Izby Ubezpieczeń”;
- „Klimat ryzyka. Jak prewencja i ubezpieczenia mogą ograniczyć wpływ katastrof naturalnych na otoczenie?” – raport przygotowany wraz z firmą doradcą Deloitte. Honorowy patronat nad raportem objęło Ministerstwo Środowiska.

Stałym wydawnictwem PIU jest kwartalnik „Wiadomości

Ubezpieczeniowe”. W roku 2019 w „Wiadomościach Ubezpieczeniowych” (WU) kontynuowano publikację tekstów prawniczych w formie glos, artykułów oraz wyników badań, ściśle związanych z rynkiem ubezpieczeniowym. Wśród autorów znaleźli się wybitni przedstawiciele polskiego oraz zagranicznego środowiska naukowego, przy jednoczesnym promowaniu młodych naukowców, a także praktyków. Celem publikowanych artykułów było zwrócenie uwagi na bieżące problemy legislacyjne oraz te, wynikające z praktyki ubezpieczeniowej i sądowej. Od 2019 r. WU są członkiem CEEOL, największej międzynarodowej organizacji prowadzącej bazę czasopism elektronicznych, co zapewnia dostęp do artykułów publikowanych w WU wszystkim użytkownikom Internetu. W roku 2019 WU zostały ujęte w wykazie czasopism punktowanych MNiSW uzyskując 20 punktów, co zachęca autorów do publikowania w Wiadomościach Ubezpieczeniowych oraz zapewnia wysoką pozycję wśród czasopism branżowych o tematyce ubezpieczeniowej.

Z kolei dla członków PIU Izba przygotowuje aktualne i unikalne informacje o polskim rynku ubezpieczeń. Tak jak w poprzednich latach, w 2019 r. przygotowano i wysyłano do członków PIU kwartalne biuletyny szybkiej informacji o stanie rynku (tzw. *snapshots*) oraz kwartalne raporty o wynikach sektora ubezpieczeń. Izba udostępniała swoim członkom systematyczne monitoringi wybranych obszarów ubezpieczeń: sprzedaży bancassurance, nowej sprzedaży ubezpieczeń na życie oraz sprzedaży ubezpieczeń zdrowotnych.

W ramach działań wspierających edukację ubezpieczeniową Izba była po raz drugi patronem konkursu „Żyj finansowo!, czyli jak zarządzać finansami w życiu osobistym” realizowanego przez Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej w 30 szkołach w całym kraju. W konkursie wykorzystano 3 wzorcowe lekcje o ubezpieczeniach przygotowane przez ekspertów Izby oraz wspierano finansowo działania Fundacji Młodzieżowej Przedsiębiorczości.

W 2019 r. zrealizowany został również projekt współpracy ze szkołami rolniczymi, dla których dla przedmiotu „Ekonomika Rolnictwa” PIU przygotowała 10 lekcji o ubezpieczeniach i zarządzaniu ryzykiem w gospodarstwie rolnym (przeprowadzono szkolenie dla nauczycieli i materiały przekazano do Ministerstwa Rolnictwa).

Ponadto w dalszym ciągu rozwijana była współpraca z organizacjami naukowymi i studenckimi poprzez patronaty nad podyplomowymi studiami o profilu ubezpieczeniowym, wspomaganie inicjatyw ubezpieczeniowych kół naukowych i patronaty nad konferencjami nt. ubezpieczeń organizowanymi przez uczelnie wyższe.

Izba wspiera również działania na rzecz edukacji zawodowej w zakresie ubezpieczeń. Od 2016 r. PIU uczestniczy, wraz ze Związkiem Banków Polskich i Warszawskim Instytutem Bankowości, w Sektorowej Radzie Kompetencji dla branży finansowej, która została powołana na zlecenie Polskiej

Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Głównym celem Rady jest wspieranie rozwiązań służących lepszemu dopasowaniu kompetencji pracowników sektora finansowego do wymogów szybko zmieniającego się środowiska pracy. W 2019 r. Rada przygotowała raport „Przegląd certyfikatów zawodowych funkcjonujących w sektorze finansowym”.

Oprócz tego Izba jak co roku organizowała seminaria i szkolenia skierowane do pracowników zakładów ubezpieczeń (m.in. dot. dystrybucji ubezpieczeń, reasekuracji, rachunkowości, opodatkowania, audytu, przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej oraz ubezpieczeń ochrony prawnej).

2.5. DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA

Izba aktywnie uczestniczy w opiniowaniu projektów legislacyjnych podejmowanych na poziomie Unii Europejskiej. PIU jest głosem polskiej branży ubezpieczeniowej na poziomie europejskim. W procesie legislacyjnym, PIU rozwija, promuje i broni pozycji polskiej branży ubezpieczeniowej, prezentując stanowiska poparte badaniami i ekspertyzami.

Najważniejsze obszary działań Insurance Europe w 2019 r. dotyczyły:

- ochrony i polepszenia otoczenia biznesowego ubezpieczycieli oraz zapewnienia konkurencyjności sektora ubezpieczeń (m.in. w ramach ciągłych prac nad Solvency II, przeglądu europejskiego systemu nadzoru, opodatkowania działalności ubezpieczeniowej, ochrony inwestycji długoterminowych i ubezpieczeniowych form długoterminowego oszczędzania);
- zapewnienia adekwatnej ochrony klientów usług ubezpieczeniowych (m.in. w odniesieniu do ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, pośrednictwa ubezpieczeniowego, ochrony danych osobowych);
- obrony warunków ubezpieczalności starych i nowych ryzyk (takich jak ubezpieczanie katastrof naturalnych, cyberryzyk, paneuropejskie produkty i programy emerytalne);
- digitalizacji otoczenia biznesowego ubezpieczycieli oraz samej działalności ubezpieczeniowej.

Izba brała udział w konsultacjach i przygotowaniu opinii i stanowisk Insurance Europe dotyczących następujących unijnych inicjatyw legislacyjnych:

- przegląd Dyrektywy Solvency II;
- przegląd Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych, tzw. ogólne rozporządzenie o ochronie danych (GDPR);
- projekt Dyrektywy o Ogólnoeuropejskim Produkcie Emerytalnym (PEPP);
- projekt Dyrektywy Komunikacyjnej (MID);
- projekty regulacji dot. zrównoważonego rozwoju (*Sustainable Finance*);

- projekt Dyrektywy o pozwach zbiorowych (*class action*).

W 2019 r., łącząc prace Insurance Europe z pracami poszczególnych komisji i grup roboczych PIU, Izba delegowała swoich przedstawicieli na plenarne i robocze spotkania ciał Insurance Europe, dzięki czemu uczestniczyła we wszystkich istotnych z punktu widzenia polskiego rynku ubezpieczeń gremiach.

Widząc konieczność zintensyfikowania działań w obszarze legislacji UE, w marcu 2019 r. Polska Izba Ubezpieczeń utworzyła stałe Przedstawicielstwo w Brukseli. Działalność Biura PIU w Brukseli polega w praktyce na zgłaszaniu stanowisk PIU w publicznych konsultacjach UE oraz podczas publicznych wysłuchań EIOPA, stałej współpracy z interesariuszami w Brukseli oraz organizowaniu wymiany stanowisk, opinii i doświadczeń z przedstawicielami stowarzyszeń ubezpieczycieli zrzeszonymi w Insurance Europe.

Izba kontynuowała zainicjowaną w poprzednich latach współpracę z krajowymi stowarzyszeniami ubezpieczycieli w Europie. Przedstawiciele Izby brali udział w bilateralnych spotkaniach z przedstawicielami stowarzyszeń Austrii, Białorusi, Francji i Niemiec. Izba gościła również w Polsce przedstawicieli stowarzyszeń ubezpieczycieli Europy Centralnej i Wschodniej. Ponadto PIU rozwijała kontakty międzynarodowe za sprawą uczestnictwa w konferencjach Międzynarodowego Stowarzyszenia Nadzorów Ubezpieczeniowych (IAIS) oraz Europejskiego Nadzoru nad Ubezpieczeniami i Funduszami Emerytalnymi (EIOPA), międzynarodowej organizacji ubezpieczycieli życiowych LIMRA oraz International Insurance Association (IIA), a także współpracowała z Globalną Federacją Stowarzyszeń Ubezpieczeniowych (GFIA).

2.6. DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI, PODKOMISJI, GRUP EKSPERTÓW ORAZ ZESPOŁÓW I GRUP ROBOCZYCH

W 2019 r. funkcjonowały następujące komisje, podkomisje, grupy ekspertów oraz zespoły i grupy robocze PIU:

Komisje, podkomisje i grupy ekspertów

- Komisja ekonomiczno-finansowa
 - Podkomisja ds. Solvency II
 - Grupa ekspertów ds. ryzyka kontrahenta
 - Grupa ekspertów ds. ryzyka pożaru
 - Grupa ekspertów ds. ryzyka suszy i blackoutu
 - Grupa ekspertów ds. zysków z przyszłych składek
 - Podkomisja ds. rachunkowości i sprawozdawczości ubezpieczeniowej
 - Podkomisja ds. opodatkowania działalności ubezpieczeniowej
 - Podkomisja ds. audytu i kontroli wewnętrznej
 - Grupa ekspertów ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy

- Komisja zarządzania informacją ubezpieczeniową
 - Grupa ekspertów ds. wdrożenia RODO
- Komisja ds. przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej
 - Grupa ekspertów ds. cyberbezpieczeństwa zakładów ubezpieczeń
 - Grupa ekspertów ds. szkoleń
- Komisja ds. public relations
- Komisja ubezpieczeń na życie
 - Podkomisja ds. pośrednictwa ubezpieczeń na życie
 - Grupa ekspertów ds. PPK
 - Grupa ekspertów ds. rekomendacji KNF dot. badania adekwatności produktu
- Komisja ds. towarzystw ubezpieczeń wzajemnych
 - Grupa ekspertów ds. metodyki BION dla TUW (od lipca do września 2019 r.)
- Komisja ds. likwidacji szkód
 - Grupa ekspertów ds. standaryzacji szkód osobowych
 - Grupa ekspertów ds. międzynarodowej klasyfikacji ICF
 - Grupa ekspertów ds. procesów i procedur likwidacji szkód komunikacyjnych
- Komisja ubezpieczeń majątkowych
 - Podkomisja ds. reasekuracji
 - Podkomisja ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej
 - Podkomisja ubezpieczeń rolnych
 - Podkomisja gwarancji ubezpieczeniowych
 - Podkomisja ubezpieczeń należności
 - Podkomisja ds. dystrybucji ubezpieczeń majątkowych
 - Grupa ekspertów ds. „multiowca”
 - Grupa ekspertów ds. dobrych praktyk we współpracy z brokerami
 - Grupa ekspertów ds. szkoleń zawodowych
- Komisja ubezpieczeń komunikacyjnych
 - Grupa ekspertów ds. CEPIK
- Komisja ubezpieczeń zdrowotnych i wypadkowych
- Komisja prawno-legislacyjna

Zespoły i grupy robocze

- Grupa robocza ds. reklamacji i klientów
- Grupa robocza ds. ubezpieczeń NNW dzieci i młodzieży szkolnej
- Grupa robocza ds. zrównoważonego finansowania (od września 2019 r.)
- Zespół ds. bancassurance i sprzedaży affinity
- Zespół ds. digitalizacji procesów w sektorze ubezpieczeń
- Zespół ds. projektu wytycznych EIOPA w sprawie outsourcingu w zakresie usług chmurowych
- Zespół ds. ubezpieczeń ochrony prawnej
- Zespół ds. ubezpieczeń turystycznych
- Zespół ds. zarządzania ryzykiem katastrof naturalnych

Diagram pokazujący strukturę samorządu ubezpieczeniowego wg stanu na koniec 2019 roku prezentujemy na stronie 11.

Komisja ekonomiczno-finansowa
Przewodniczący: Zygmunt Kostkiewicz
Sekretarz: Jan Piątek
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 3

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- W 2019 r., jak i w latach poprzednich, komisja pełniła funkcje koordynujące w stosunku do czterech działających w jej ramach podkomisji (tj. podkomisji ds. rachunkowości i sprawozdawczości, podkomisji ds. opodatkowania działalności ubezpieczeniowej, podkomisji ds. Solvency II oraz podkomisji ds. audytu i kontroli wewnętrznej).
- W ramach działań z zakresu wszystkich podkomisji, odbyły się konsultacje i spotkania dotyczące omówienia i wypracowania uwag zakładów ubezpieczeń do zmienionej metodyki BION.
- Komisja powołała ad hoc grupę do wypracowania kształtu określonych wskaźników jako propozycji PIU do zmian metodyki BION za 2017 rok.
- Komisja dokonała analizy i oceny propozycji przygotowania przez firmę zewnętrzną porównywarki benchmarków efektywności kosztowej zakładów majątkowych. Komisja rekomendowała komisji rewizyjnej PIU podjęcie decyzji co do realizacji tego przedsięwzięcia.
- Przewodniczący komisji uczestniczył w posiedzeniach Economics & Finance Committee (EcoFin) w Insurance Europe w Brukseli.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Komisja wypracowała stanowisko rynku ubezpieczeniowego poprzez sformułowanie wielu uwag i postulatów do UKNF, dotyczących Metodyki Badania i Oceny Nadzorczej (BION) zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. W wyniku działań Izby wiele postulatów zostało uwzględnionych przez UKNF w nowej metodyce BION. Między innymi począwszy od 2019 roku został wprowadzony BION pełny i uproszczony (dokonywany niejako automatycznie) oraz istotnie zmniejszona została liczba pytań i szczegółowość ankiety BION. Jednocześnie nastąpiło, o co PIU zabiegała od lat, usankcjonowanie przez UKNF spotkań z zakładami ubezpieczeń przed nadaniem ostatecznej oceny BION.
- Komisja przeprowadziła dyskusję dotyczącą przeprowadzanego na szczeblu europejskim przeglądu dyrektywy Solvency II.

Podkomisja ds. Solvency II
Przewodniczący: Robert Pusz
Sekretarz: Jan Piątek/Paweł Sawicki
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 9

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Przygotowanie stanowiska rynku dotyczącego przygotowywanej przez UKNF metodyki przeprowadzania testów stresu (odpowiednie pismo w tej sprawie PIU skierowała do UKNF).
- Odbycie dwóch roboczych spotkań z przedstawicielem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w zakresie przygotowywanego przez PIU stanowiska dotyczącego wpływu blackoutu na polski rynek ubezpieczeniowy.
- Wypracowanie zestawu uwag do projektu metodyki BION za 2017 rok. Uwagi te zostały przesłane przez PIU do KNF.

- Powołanie przez podkomisję czterech następujących grup ekspertów:
 - ds. ryzyka kontrahenta,
 - ds. ryzyka pożaru,
 - ds. zysków z przyszłych składek,
 - ds. ryzyka suszy i blackoutu.
- Przeprowadzenie dyskusji i ustalenie harmonogramu przygotowania stanowiska branży do przygotowanego przez EIOPA dokumentu konsultacyjnego w sprawie zmian w Solvency II.
- Udział przewodniczącego podkomisji w posiedzeniu Grupy Solvency II w Insurance Europe w Brukseli.

Najważniejsze opinie i konsultacje:

- Analiza i wymiana stanowisk nad przygotowaną propozycją EIOPA dotyczącą zrównoważonego rozwoju (zrównoważonego finansowania) oraz przygotowanie odpowiedzi na 35 pytań *Consultation Paper on an opinion on sustainability within Solvency II*.
- Przygotowanie stanowiska rynku dotyczącego przygotowywanej przez UKNF metodyki przeprowadzania testów stresu (odpowiednie pismo w tej sprawie PIU skierowała do UKNF).
- Przeanalizowanie i przedyskutowanie propozycji UKNF dotyczących zmian oceny nadzorczej BION za 2019 rok oraz wypracowanie szeregu uwag do konsultowanej przez UKNF metodyki BION, która obowiązywała za 2018 rok.
- Wypracowanie przez grupę ekspertów ds. ryzyka kontrahenta, a następnie skonsultowanie z przedstawicielami UKNF propozycji dla EIOPA zmian przepisów dotyczących obliczania ryzyka aktuarialnego w zakresie umów reasekuracji. Zmienione regulacje powodują wzrost wymogów kapitałowych dla zakładów ubezpieczeń w przypadku objęcia danego ryzyka umową reasekuracji u więcej niż jednego reasekuratora.
- Wypracowanie przez grupę ekspertów ds. ryzyka pożaru i skonsultowanie z przedstawicielami UKNF propozycji dla EIOPA zmian przepisów w akcie delegowanym dotyczących wymogów kapitałowych dla ryzyka pożaru. Zmiana ustalania wymogu kapitałowego dla ryzyka pożaru od sumy ubezpieczenia netto a nie możliwej maksymalnej straty brutto wymaga od polskich zakładów ubezpieczeń wykupienia dodatkowej ochrony reasekuracyjnej, aby ograniczyć wzrost wymogów kapitałowych. W tym przypadku, kupno dodatkowej ochrony reasekuracyjnej nie wiąże się z potrzebą ograniczenia ryzyka ubezpieczeniowego zakładów ubezpieczeń, lecz przeciwdziałaniem wzrostowi wymogów kapitałowych. Wypracowane stanowisko znalazło odbicie w stanowisku nadzoru ubezpieczeniowego skierowanym do zakładów ubezpieczeń.
- Wypracowanie przez grupę ekspertów ds. zysków z przyszłych składek w konsultacji z przedstawicielami UKNF stanowiska dotyczącego ustalania przez zakłady ubezpieczeń Działu I oraz Działu II zysków z przyszłych składek przy ustalaniu wysokości środków własnych stanowiących pokrycie wymogów kapitałowych.
- Wypracowanie przez grupę ekspertów ds. ryzyka suszy i blackoutu stanowiska dotyczącego zasad przeprowadzania

testów stresu dla ryzyka suszy. Grupa ekspertów i podkomisja ds. Solvency II zaproponowała, aby nadzór odstąpił od przeprowadzania testów stresu dla ryzyka suszy, ponieważ ryzyko suszy jest uwzględniane w ramach innych ryzyk i tym samym w testach stresów dotyczących tych ryzyk. Do tego testom stresu warto poddawać ryzyka, które mogą powodować szkody katastroficzne, a co za tym idzie powodujące znaczące straty dla zakładów ubezpieczeń. Sama metodologia określania zajścia ryzyka suszy w ubezpieczeniu upraw podlega doskonaleniu z roku na rok, co pozwala na coraz lepsze szacowanie składek ubezpieczeniowych. Dodatkowo, wpływ zajścia ryzyka suszy na sytuację finansową zakładów ubezpieczeń ograniczają istniejące na mocy ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich dotacje do szkód ze Skarbu Państwa. Stanowisko to zostało skonsultowane z UKNF.

- Wypracowanie przez grupę ekspertów ds. ryzyka suszy i blackoutu stanowiska dotyczącego zasad przeprowadzania testów stresu dla ryzyka blackoutu. Wypracowane podejście stało się bazą do przeprowadzenia przez UKNF ww. testów warunków skrajnych.
- Uzgodnienie konkretnych propozycji tematów na szkolenie CEDUR z zakresu korekty LAC DT. Wypracowane tematy zostały następnie skonsultowane na wspólnym posiedzeniu z przedstawicielami UKNF.
- Wypracowanie propozycji tematów seminariów do planu CEDUR UKNF na 2020 rok z zakresu Wyłączalność II (tematy przesłane przez PIU do UKNF na jego prośbę).

Podkomisja ds. rachunkowości i sprawozdawczości ubezpieczeniowej

Przewodniczący: Jan Terlecki

Sekretarz: Jan Piątek

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 4

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Przygotowanie wystąpienia do Ministerstwa Finansów i Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącego potrzeby wydłużenia z 5 do 10 lat rotacji audytora badającego statutowe sprawozdanie finansowe w jednostkach zaufania publicznego oraz konieczności uspołnienienia katalogu usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych z art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 537/2014 (odpowiednie pisma PIU przesłała do Ministerstwa Finansów i KNF).
- Udział w zorganizowanym przez UKNF – na prośbę PIU – spotkaniu w sprawie możliwych uproszczeń w sprawozdawczości zakładów ubezpieczeń wynikającej z krajowych przepisów.
- Uzgodnienie tematyki dorocznego seminarium z zakresu rachunkowości.
- Dokonanie wyboru audytora do przeprowadzenia dorocznego seminarium z zakresu rachunkowości.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Wypracowanie stanowiska branży ubezpieczeniowej

dotyczącego możliwych uproszczeń w sprawozdawczości zakładów ubezpieczeń wynikającej z krajowych przepisów. Stanowisko to zostało przesłane do Komisji Nadzoru Finansowego.

- Wypracowanie stanowiska dotyczącego możliwych uproszczeń w sprawozdawczości zakładów ubezpieczeń wynikającej z przepisów Solvency II. Stanowisko to zostało przekazane do Insurance Europa oraz EIOPA.
- Przygotowanie wystąpienia do Ministerstwa Finansów dotyczącego wątpliwości związanych z wprowadzeniem obowiązku elektronicznego podpisywania sprawozdania finansowego (odpowiednie pismo PIU przesłała do Ministerstwa Finansów).
- Przeprowadzenie dyskusji z przedstawicielami UKNF na temat definicji produktu ubezpieczeniowego dla potrzeb sprawozdawczości nadzorczej.
- Wypracowanie propozycji tematów seminariów do planu CEDUR UKNF na 2020 rok z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości finansowej (tematy przesłane przez PIU do KNF).

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 4 grudnia 2019 r. w Warszawie odbyło się seminarium pt. „Rachunkowość i sprawozdawczość zakładów ubezpieczeń” przygotowane wspólnie z KPMG.

Podkomisja ds. opodatkowania działalności ubezpieczeniowej

Przewodnicząca: Anna Kacprowska

Sekretarz: Jan Piątek

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 5

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Członkowie podkomisji aktywnie uczestniczyli w pracach, w tym częściowo z wykorzystaniem zewnętrznego doradcy podatkowego, nad wypracowaniem konkretnych stanowisk branży ubezpieczeniowej do wprowadzanych nowych regulacji podatkowych, w tym w szczególności do:
 - wprowadzanego obowiązku raportowania schematów podatkowych (MDR),
 - obowiązku stosowania mechanizmu podzielonej płatności (*split payment*),
 - zmian przepisów w zakresie podatku u źródła,
 - zmian przepisów dotyczących cen transferowych.Odpowiednie stanowiska w powyższym zakresie PIU przekazała do Ministerstwa Finansów.
- Podkomisja rekomendowała skorzystanie z zewnętrznego doradcy podatkowego do współpracy w zakresie wypracowania wspólnego stanowiska branży ubezpieczeniowej do:
 - przygotowanego przez Ministerstwo Finansów projektu objaśnień do ustawy z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw wprowadzających obowiązek raportowania schematów podatkowych,
 - przygotowania wniosków do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej o wydanie ogólnych interpretacji przepisów prawa podatkowego potwierdzających, że produkty UFK oferowane przez działające w Polsce zakłady ubezpieczeń oraz oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń nie spełniają definicji

schematu podatkowego,

- ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, nowelizujących przepisy dotyczące wprowadzenia wykazu podatników VAT (w tym przywróconych) oraz podmiotów, którym odmówiono rejestracji lub wykreślono ich z rejestru VAT (tzw. „biała księga”),
- ustawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, które wprowadziły obowiązek dokonywania płatności za pomocą mechanizmu podzielonej płatności w odniesieniu do nabywania niektórych towarów i usług,
- przepisów ustawy z dnia 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw, które wprowadziły zmiany w zasadach rozliczania podatku u źródła oraz procedurze uzyskiwania zwrotu tego podatku.
- Przygotowanie wystąpienia do Ministerstwa Finansów o wydanie objaśnień do ustawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, w których wypłata przez zakłady ubezpieczeń odszkodowań zostanie wprost wyłączona z mechanizmu podzielonej płatności. 23 grudnia 2019 r. Ministerstwo Finansów wydało objaśnienia w sprawie mechanizmu podzielonej płatności, w których w pełni uwzględniono wystąpienie PIU. Mianowicie w wydanych objaśnieniach wprost wyłączono wypłacane przez zakłady ubezpieczeń odszkodowania z obowiązku stosowania mechanizmu podzielonej płatności.
- Przedstawiciele podkomisji aktywnie uczestniczyli w utworzonym przez Ministerstwo Finansów Forum MDR. W ramach tego Forum została powołana podgrupa ubezpieczeniowa, w skład której weszli przede wszystkim przedstawiciele podkomisji. Podgrupa wypracowała następujące rekomendacje dla Forum w zakresie wyłączenia z zakresu schematów podatkowych:
 - produktów ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym,
 - reasekuracji,
 - lokowania środków przez zakłady ubezpieczeń w funduszach,
 - oraz konieczności doprecyzowania w objaśnieniach roli zakładów ubezpieczeń/pracowników zakładów ubezpieczeń jako wspomagającego.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Podkomisja skonsultowała i wymieniła stanowiska dotyczące wpływu i koniecznych zmian w procedurach zakładów ubezpieczeń, głównie w zakresie: wprowadzonego raportowania schematów podatkowych, mechanizmu podzielonej płatności, podatku u źródła oraz cen transferowych. Podkomisja wymieniła stanowiska dotyczące opodatkowania podatkiem VAT pośrednictwa sprzedaży PPK.
- Podkomisja wypracowała szerokie stanowiska branży ubezpieczeniowej do projektu wielu ustaw i rozporządzeń dotyczących zmian podatkowych. Dodatkowo każdorazowo ustalono działania w zakresie przygotowywania i zgłoszenia przez PIU uwag do poszczególnych projektów.
- Przygotowanie przy udziale firmy doradczej wniosków do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej o wydanie interpretacji ogólnych dotyczących niepodlegania umów ubezpieczenia z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi oferowanymi

pod przepisy dotyczące schematów podatkowych.

- Wypracowanie tematyki oraz wybór firmy audytorskiej do przeprowadzenia dorocznego seminarium z zakresu podatków.
- Wypracowanie stanowiska branży ubezpieczeniowej do prowadzonych przez Ministerstwo Finansów konsultacji dotyczących wprowadzenia do polskiego prawa obowiązku raportowania schematów podatkowych. Wypracowane stanowisko PIU przesłała do Ministerstwa Finansów.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 28 listopada 2019 r. w Warszawie odbyło się seminarium „Podatki w branży ubezpieczeniowej” przygotowane wspólnie z Deloitte.

Podkomisja ds. audytu i kontroli wewnętrznej

Przewodnicząca: Monika Rosa

Sekretarz: Rafał Socha

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 11

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Publikacja trzech „Programów audytu” – „Antykorupcyjność”, „Adekwatność produktu” oraz „Rozpatrywanie roszczeń życiowych”.
- Rozpoczęcie prac nad kolejnymi programami audytu z wybranych obszarów działalności zakładów ubezpieczeń.
- Uzgodnienie tematyki i prowadzących poszczególne panele seminarium audytowego.
- Rozpoznanie i dyskusja nad bieżącymi sprawami dotyczącymi audytu i kontroli wewnętrznej.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Podkomisja zorganizowała 25 listopada 2019 r. w Warszawie seminarium połączone z warsztatami pt. *#auditchallenge*, *#wyzwanieaudytu*. Prelegentami w czasie seminarium byli członkowie podkomisji oraz zaproszeni goście zewnętrzni.

Grupa ekspertów ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy

Przewodniczący: Michał Plewka

Sekretarz: Jan Piątek

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 5

Najważniejsze spotkania i rekomendacje

- Grupa wielokrotnie dokonywała szczegółowej analizy i oceny zapisów nowej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (AML). Przeprowadzono szeroką dyskusję nad poszczególnymi zapisami ustawy odnoszącymi się w sposób bezpośredni lub pośredni do zakładów ubezpieczeń.
- Grupa ekspertów przedyskutowała praktyczne kwestie związane z wprowadzeniem nowelizacji do ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami.
- Przeprowadzono dyskusję i wymianę stanowisk nad

praktycznym stosowaniem przez zakłady ubezpieczeń przepisów nowej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

- Przeprowadzono szeroką dyskusję nad opublikowaną przez Ministerstwo Finansów krajową oceną ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz znaczeniem tego materiału w kontekście wymogu posiadania przez zakłady ubezpieczeń własnego modelu oceny ryzyka dotyczącego realizacji zapisów nowej ustawy AML.
- Wypracowano zasady i harmonogram wypełnienia kwestionariuszy otrzymanych z Ministerstwa Finansów w związku z planowaną dwutygodniową wizytą ewaluatorów MONEYVAL w naszym kraju w 2020 roku.
- Grupa dokonała szczegółowej analizy i oceny wpływu opublikowanej 5. dyrektywy AML na zakłady ubezpieczeń.
- Uczestnictwo przedstawicieli grupy w zorganizowanym przez Ministerstwo Finansów szkoleniu dotyczącym Krajowej Oceny Ryzyka Prania Pieniędzy oraz Finansowania Terroryzmu, jak też związanym z piątą rundą ewaluacji MONEYVAL.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Wypracowanie przy udziale zewnętrznej firmy doradczej opinii dotyczącej obowiązków instytucji obowiązanych w stosunku do osób na eksponowanych stanowiskach politycznych w zakresie pracowniczych planów kapitałowych w kontekście obowiązujących przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
- Przygotowanie listy pytań do Ministerstwa Finansów dotyczących rozumienia treści określonych zapisów nowej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (odpowiednie pismo z pytaniami i stanowiskiem branży ubezpieczeniowej PIU przesłała do GIIF).
- Wypracowanie propozycji tematów seminariów do planu CEDUR UKNF na 2020 rok z zakresu przepisów nowej ustawy AML (tematy zostały przesłane przez PIU do KNF na jej prośbę).

Komisja zarządzania informacją ubezpieczeniową

Przewodniczący: Ambroży Wójcik

Sekretarz: Mariusz Kuna

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 1

Konsultacje odbywały się drogą elektroniczną i w trybie telekonferencyjnym.

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Analizowano projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie inicjatywy „Wspólna Infrastruktura Informatyczna Państwa”. Uchwała jest odpowiedzią na potrzeby administracji rządowej ukierunkowanej na wystandaryzowanie i uproszczenie budowy modelu informatycznego Państwa. Projekt zakłada wykorzystanie chmury obliczeniowej jako docelowego środowiska informatycznego dla

administracji publicznej, co umożliwi proaktywne świadczenie nowoczesnych usług informatycznych w odróżnieniu od dotychczasowego, reaktywnego modelu świadczenia usług IT. W ocenie KZI projekt uchwały w zakładanym kształcie może mieć pośredni wpływ na zakłady ubezpieczeń wszędzie tam, gdzie występuje wymiana lub przesyłanie przez organy publiczne danych do systemów teleinformatycznych wykorzystywanych do prowadzenia rejestrów, ewidencji oraz innych baz danych. W szczególności, jeżeli prowadzone są one na podstawie przepisów powszechnie obowiązujących, a wpisy do tych rejestrów ewidencji i baz danych mają skutek prawny.

- W kręgu zainteresowań prac komisji znalazł się również projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie programu rozwoju „Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa”, która na nowo definiuje cele Państwa w zakresie cyfrowej modernizacji administracji publicznej oraz podniesienia sprawności Państwa i poprawienie jakości relacji administracji z obywatelami i innymi interesariuszami. Izba w swym wystąpieniu zaznaczyła, iż głównym motorem rozwoju Państwa i inwestycji są przedsiębiorstwa prywatne. Dlatego też projekt powinien również akcentować współpracę cyfrowej administracji publicznej z sektorami komercyjnymi i podkreślić otwartość na możliwość adoptowania rozwiązań budowanych w obszarze publicznym w sektorach prywatnych – np. jednolita identyfikacja elektroniczna wspólna dla administracji publicznej i prywatnej (jedna elektroniczna tożsamość obywatela).
- Komisja prowadziła analizę wpływu na branżę ubezpieczeniową ustawy o dokumentach publicznych, która zaczęła obowiązywać 12.07.2019 r. Celem ustawy jest zabezpieczenie dokumentów publicznych przed fałszerstwem i wykorzystywaniem do popełniania przestępstw, ale też sankcji karnych za wykonywanie kopii. W ocenie KZI wykonywanie kserokopii dowodu osobistego, paszportu czy dowodu rejestracyjnego przez zakłady ubezpieczeń nie jest zagrożone sankcją, o której mowa w ustawie. PIU analizując wskazane w publikacjach prasowych zagrożenia dla branży finansowej przeprowadziła dyskusję na forum komisji prawno-legislacyjnej oraz grupy ekspertów ds. wdrożenia RODO. Z przeprowadzonej analizy wynika, co potwierdzają również opublikowane przez PUODO⁵ i MSWiA⁶ stanowiska, że ustawa o dokumentach publicznych nie przewiduje kary za wykonywanie kserokopii dokumentów publicznych przez podmioty, które na podstawie odrębnych przepisów prawa uprawnione są do wykonywania kserokopii dokumentów publicznych.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- KZI zwróciła uwagę na potrzebę nowelizacji ustawy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego. Ma to ścisły związek z Dyrektywą PEiR (UE) 2019/1024 z dn. 20.06.2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (tzw. dyrektywa re-use). Nowa dyrektywa ma zapewnić pełniejsze wykorzystanie potencjału społecznego i gospodarczego danych publicznych. Dlatego też poszerza zakres danych przekazywanych do dalszej eksploatacji i wyprowadza nowe rozwiązania, które mają ułatwić ponowne wykorzystywanie informacji takich jak: dane geoprzestrzenne, dotyczące obserwacji Ziemi i środowiska, meteorologiczne, statystyczne, dotyczące

przedsiębiorstw i ich własności oraz dane dotyczące mobilności.

- Komisja poddała analizie projekt wytycznych EIOPA dotyczących zarządzania informacjami i technologiami komunikacyjnymi (ICT) oraz ich bezpieczeństwa, które EIOPA poddała konsultacjom publicznym w dniu 12.12.2019 r. z terminem na zgłaszanie uwag do 13.03.2020 r. Projekt wytycznych został opracowany w odpowiedzi na plan działania KE dotyczący FinTech i zgodnie z poradą Europejskich Urzędów Nadzoru dla KE w sprawie potrzeby ulepszeń legislacyjnych związanych z wymogami zarządzania ryzykiem ICT w sektorze finansowym UE. EIOPA w projekcie wytycznych podjęła próbę uregulowania w jednym dokumencie wymagań i wytycznych w zakresie zarządzania informacjami oraz technologiami służącymi do przetwarzania i przesyłania tych informacji ze szczególnym uwzględnieniem kwestii bezpieczeństwa. Wytyczne należy czytać łącznie z dyrektywą Solvency II, rozporządzeniem delegowanym, wytycznymi EIOPA w sprawie systemu zarządzania i wytycznymi EIOPA dotyczącymi outsourcingu na rzecz dostawców usług w chmurze i bez uszczerbku dla nich. W ocenie komisji wprowadzone wytyczne są zbiorem kluczowych wymagań, jakie od wielu lat są już stosowane w sektorze ubezpieczeniowym w zakresie zarządzania informacją i technologiami teleinformatycznymi (ICT). Takim odpowiednikiem są m.in. wytyczne z dn. 16.12.2014 r. KNF dotyczące zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, które obowiązują zakłady ubezpieczeń i reasekuracji od 31.12.2016 r. Dlatego też wprowadzenie wytycznych w życie będzie miało charakter porządkujący, nie wpłyną one negatywnie na zakłady ubezpieczeń. Komisja zapowiedziała dalsze prace konsultacyjne nad projektem wytycznych EIOPA w 2020 r.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Otwarte posiedzenie komisji 23.10.2019 r. z udziałem przedstawicieli Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia, kancelarii prawnej Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy sp. j., Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz ekspertów rynkowych zajmujących się ochroną danych osobowych oraz outsourcingiem w zakresie usług chmurowych. Podczas tego wydarzenia omawiane były: perspektywy dla ubezpieczycieli związane z aktywnym procesem informatyzacji służby zdrowia, rozwiązania prawne w UE związane z wdrożeniem RODO, nowelizacja prawa ubezpieczeniowego i dostosowanie do przepisów RODO, wpływ projektu rozporządzenia *e-privacy* na działalność ubezpieczycieli. UFG zaprezentowało projekt rozwiązania identyfikacji elektronicznej klienta w branży ubezpieczeniowej. Otwarte posiedzenie KZI poświęcono również omówieniu procesu konsultacyjnego prowadzonego w PIU nad projektem wytycznych EIOPA dotyczących outsourcingu w zakresie usług chmurowych.

Grupa ekspertów ds. wdrożenia RODO

Przewodniczący: Ambroży Wójcik

Sekretarz: Anna Kwiatkowska

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 14

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Analizowano wpływ przepisów projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia PEIR (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE [ogólne rozporządzenie o ochronie danych]. Projekt ustawy wprowadził zmiany do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz do ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W projekcie ustawy znalazły się przepisy przyznające zakładom ubezpieczeń prawo do przetwarzania danych dotyczących zdrowia, ubezpieczonych lub uprawnionych z umowy ubezpieczenia, zawarte w umowach ubezpieczenia lub oświadczeniach składanych przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Ponadto uwzględniono w projekcie ustawy postulat branży o przyznanie zakładom ubezpieczeń uprawnienia do podejmowania decyzji w indywidualnych przypadkach, opierając się wyłącznie o zautomatyzowane przetwarzanie, w tym profilowanie danych osobowych dotyczących ubezpieczonych w celu dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz w celu wykonania czynności ubezpieczeniowych. Powiązane z tym przepisem jest rozwiązanie wprowadzenia zamkniętego katalogu kategorii danych zwykłych i wrażliwych, na podstawie których możliwe będzie podejmowanie decyzji w oparciu o automatyczne przetwarzanie, w tym profilowanie. W pracach legislacyjnych nad projektem ustawy PIU otrzymała stanowiska Polskiego Stowarzyszenia Underwriterów oraz Polskiego Stowarzyszenia Aktuariuszy, których argumenty były przedstawiane legislatorowi.
- Członkowie grupy wsparli merytorycznie prace konsultacyjne prowadzone przez Ministerstwo Cyfryzacji nt. wpływu brexitu na ochronę danych osobowych. Efektem współpracy była publikacja w styczniu 2019 r. opracowania pt. „RODO a brexit – poradnik dla przedsiębiorcy”⁷.
- Grupa ekspertów prowadziła prace koncepcyjne nad kodeksem postępowania w zakresie ochrony danych osobowych w działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Prace merytoryczne w 2019 r. skupiały się na omówieniu i opracowaniu następujących zagadnień: powierzenie przetwarzania danych osobowych, określenie retencji danych osobowych w podstawowych procesach ubezpieczeniowych, realizacji obowiązku informacyjnego z art. 13 i 14 RODO, współpracy z brokerami oraz reasekuratorami, zestandaryzowaniu procesu identyfikacji naruszenia i zasady

zgłaszania naruszeń do organu nadzoru.

- Prezydent RP podpisał 3.04.2019 r. ustawę o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE [ogólne rozporządzenie o ochronie danych]. Tym samym zakończyły się prace legislacyjne nad wdrożeniem RODO do krajowego porządku prawnego, które trwały od początku 2017 r. Kolejnym, istotnym w ocenie członków grupy ekspertów, etapem prac jest nowelizacja rozporządzeń wykonawczych do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a w szczególności wprowadzenie zmian do terminologii w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 października 2016 r. w sprawie informacji udzielanych zakładom ubezpieczeń przez podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz Narodowy Fundusz Zdrowia [Dz. U. z dn. 25.10.2016, poz. 1754], które w swej treści odwołuje się do art. 38 ust. 6-8 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Z rekomendacji grupy ekspertów, PIU skierowała do Ministra Zdrowia wnioski branży ubezpieczeniowej o przyspieszenie prac legislacyjnych nad zmianą rozporządzenia.
- W wyniku prowadzonych podczas VII Kongresu PIU w Sopocie, który odbył się 8-9 maja 2018 r., dyskusji nad wdrożeniem RODO w Polsce oraz znaczeniu przepisów RODO dla branży ubezpieczeniowej, zarząd PIU zwrócił się do członków grupy ekspertów o przygotowanie planu pracy nad kodeksem postępowania w rozumieniu RODO i wskazanie możliwych rozwiązań organizacyjnych, w tym wskazanie, czy prace nad kodeksem postępowania będą kontynuowane na poziomie szczegółowości określonym w RODO. Przed członkami grupy ekspertów postawiono zadania oceny potencjału kodeksu postępowania i możliwości wykorzystania kodeksu do samoregulacji branży. Decyzją członków grupy ekspertów było powołanie we wrześniu 2019 r. dedykowanej podgrupy ds. redakcji kodeksu postępowania, która zajmie się przeglądem dotychczas opracowanych rozdziałów do projektu kodeksu i przygotowaniu planu pracy na 2020 r.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Grupa ekspertów, we współpracy z zaproszonymi przedstawicielami Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, konsultowała wdrożenie przepisów RODO do krajowego porządku prawnego, w tym zasad współpracy ubezpieczycieli z PBUK na mocy znowelizowanej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.
- Grupa ekspertów aktywnie brała udział w konsultacjach prowadzonych na forum Insurance Europe. W odpowiedzi na ankietę KE nt. wdrażania RODO, grupa ekspertów skupiała się na wskazaniu problemów dotyczących przetwarzania danych

7. <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/przewodnik-po-rod0>

medycznych oraz opracowaniu klauzul standardowych między procesorem a podprocesorem w szczególności, gdy chodzi o temat związany z brexitem.

- Na zaproszenie Zespołu Analiz i Strategii PUODO, członkowie grupy ekspertów wzięli udział w konsultacjach dotyczących umów powierzenia. PUODO z uwagi na zróżnicowany charakter stosowanych wzorów umów powierzenia, nakreśliło obszary, do których poprosiło o wyrażenie opinii. Organ nadzoru na podstawie przeprowadzonych konsultacji planuje przyjąć, zgodnie z art. 28 ust. 8 RODO, standardowe klauzule umowne w zakresie umów powierzenia przetwarzania danych.
- W związku z publikacją przez Europejską Radę Ochrony Danych projektu wytycznych 1/2019 dotyczącą kodeksów postępowania i podmiotów monitorujących zgodnie z rozporządzeniem 2016/679⁸, grupa ekspertów za pośrednictwem Insurance Europe wyraziła opinię na temat projektu. W opinii ubezpieczycieli wskazano, że podmiot monitorujący powinien być opcjonalny, a nie obligatoryjny. Insurance Europe podjęła dyskusję nad interpretacją art. 40 RODO [Kodeksy postępowania] i art. 41 RODO [Monitorowanie zatwierdzonych kodeksów postępowania], wskazała na opcjonalność powoływania podmiotu monitorującego przestrzeganie kodeksu postępowania.
- Grupa ekspertów za pośrednictwem Insurance Europe oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Cyfryzacji przedstawiła uwagi do projektu rozporządzenia UE w sprawie prywatności i łączności elektronicznej (tzw. rozporządzenie *e-privacy*), wskazując na potrzebę zagwarantowania udziału w procesie przetwarzania danych klientów z urzędzeń końcowych przez ubezpieczycieli. Podkreślano konieczność dostosowania prawa do zmieniających się czynników społecznych wpływających na proces oceny ryzyka przez ubezpieczycieli.
- Członkowie grupy ekspertów wsparli merytorycznie prace podkomisji ds. dystrybucji ubezpieczeń majątkowych i przedstawili uwagi do opracowanego projektu Poradnika zasad określania przyczyn rozwiązania umowy agencyjnej przez zakłady ubezpieczeń.
- Z inicjatywy grupy ekspertów poddano analizie wpływ ustawy o dokumentach publicznych na branżę ubezpieczeniową. Wnioski wskazują, że wykonywanie kserokopii dokumentów publicznych przez podmioty, które na podstawie odrębnych przepisów prawa, uprawnione są do wykonywania kserokopii dokumentów publicznych, nie podlegają karze określonej w tej ustawie.
- Przeprowadzono ogólną dyskusję na forum grupy ekspertów o zaktualizowanym przez prezesa UODO wykazie rodzajów operacji przetwarzania danych osobowych wymagających oceny skutków przetwarzania dla ich ochrony. Zmiany w wykazie PUODO mają charakter redakcyjny, doprecyzowujący, uwzględniający aktualny stan prawny, wiedzę i praktykę.
- Członkowie grupy ekspertów analizowali potencjał Programu Innovation Hub powołanego przez KNF. Wskazali na aktualność barier zgłoszonych do KNF w ramach funkcjonującego w 2016-2017 zespołu ds. barier w rozwoju innowacji w sektorze ubezpieczeń i opracowanego przez ten zespół raportu opublikowanego w listopadzie 2017 r. Prace nad identyfikacją barier będą kontynuowane w 2020 r.
- Z końcem 2018 r. KNF poddała pod konsultację projekt

zmiany komunikatu dotyczącego przetwarzania przez podmioty nadzorowane informacji w chmurze obliczeniowej o charakterze publicznym lub hybrydowym. Grupa ekspertów analizowała projekt z uwagi na jego wpływ na realizację przez zakłady ubezpieczeń art. 35 RODO [Oceny skutków dla ochrony danych].

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Przewodniczący grupy ekspertów wzięli udział w spotkaniu polsko-brytyjskim, które zorganizowało Ministerstwo Cyfryzacji w dn. 18.01.2019 r. Dyskutowano o procesie ułatwiającym przedsiębiorcom transfer danych do Wielkiej Brytanii po ewentualnym wystąpieniu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej.
- Tematykę wpływu brexitu na ubezpieczenia omówiono w formie warsztatu zorganizowanego dla członków i gości grupy ekspertów. O znaczeniu wiążących reguł korporacyjnych i odpowiednich zabezpieczeń mówił w dn. 6.03.2019 r. dr Damian Karwala z kancelarii prawnej CMS Cameron McKeena Nabarro Olszang Pośniak i Sawicki sp. k.
- O profilowaniu w sektorze ubezpieczeń oraz metodologii DPIA dla procesu profilowania ochrony danych osobowych mówił w dn. 6.03.2019 r. w trakcie warsztatów dla członków i gości grupy ekspertów mec. Sławomir Kowalski z kancelarii prawnej Maruta Wachta sp. j.
- Wpływ wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z dn. 29.07.2019 r. w sprawie C-40/17 Fashion ID GmbH & Co.KG przeciwko Verbraucherzentrale NRW eV, tj. współadministrowania danymi osobowymi przy użyciu wtyczki „Lubię to”, na działalność branży finansowej, omówił 9.10.2019 r. mec. Sławomir Kowalski z kancelarii prawnej Maruta Wachta sp. j.
- W ramach otwartego posiedzenia komisji zarządzania informacją ubezpieczeniową, które odbyło się 23.10.2019 r., członkowie grupy ekspertów omówili rozwiązania prawne przetwarzania danych o stanie zdrowia wdrożone przez inne kraje członkowskie UE. Zaprezentowano etapy procesu legislacyjnego nad dostosowaniem przepisów ubezpieczeniowych do przepisów RODO, a także omówiono funkcję kodeksu postępowania dla branży ubezpieczeniowej.

Komisja ds. przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej

Przewodniczący: Tomasz Cichoń

Sekretarz: Justyna Obszyńska

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Raport „Analiza danych dotyczących przestępstw ujawnionych w 2018 r. w związku z działalnością zakładów ubezpieczeń” ukazujący rozkład zjawiska w kontekście zróżnicowania produktów ubezpieczeniowych.

Najważniejsze działania

- Współpraca z Komendą Główną i Komendą Stołeczną oraz komendami wojewódzkimi Policji.
- Współpraca z Prokuraturą Krajową.
- Współpraca z Biurem Spraw Wewnętrznych Policji.

8. https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_guidelines_201901_v2.0_codesofconduct_pl.pdf

Najważniejsze konferencje i seminaria

- II Konferencja PIU i SGH „Największe wyzwania cyberbezpieczeństwa stojące przed zakładami ubezpieczeń” 13 czerwca 2019 r. w Warszawie. Konferencja miała na celu zacieśnienie i usprawnienie współpracy rynkowej, wymianę informacji oraz uświadomienie pracowników zakładów ubezpieczeń o cyberzagrożeniach, tak, aby skutecznie przeciwdziałać cyberprzestępczości ubezpieczeniowej.
- XI Seminarium szkoleniowe „Współpraca Policji, zakładów ubezpieczeń i innych instytucji rynku ubezpieczeniowego w zakresie zapobiegania, ujawniania oraz zwalczania przestępczości ubezpieczeniowej”, Szczytno, 19-20 września 2019 r. Agenda wydarzenia zawierała zagadnienia z zakresu przestępczości samochodowej, majątkowej i zorganizowanej, przykłady doskonałej współpracy Policji i zakładów ubezpieczeń zarówno w kraju jak i za granicą, a także możliwości wykorzystania baz danych UFG. Po raz pierwszy odbyły się także praktyczne warsztaty tematyczne.
- Warsztaty specjalistyczne dla funkcjonariuszy Policji organizowane w Komendach Wojewódzkich Policji na temat przestępczości ubezpieczeniowej.
- Warsztaty na temat przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej we współpracy z Biurem Spraw Wewnętrznych Policji.
- Warsztaty na temat przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej z przedstawicielami Prokuratur Okręgowych i Krajowej.

Grupa ekspertów ds. cyberbezpieczeństwa zakładów ubezpieczeń

Przewodniczący: Bartosz Zbyszewski

Sekretarz: Justyna Obszyńska

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Utworzono skrzynkę kontaktową w PIU do informowania o cyberzagrożeniach.
- Wypracowano wspólną procedurę planu reakcji na cyberzagrożenia.
- Podpisano porozumienie między Polską Izbą Ubezpieczeń i Związkiem Banków Polskich o współdziałaniu w obszarze cyberbezpieczeństwa. Współpraca realizowana będzie w szczególności poprzez wspólne przedsięwzięcia o charakterze edukacyjnym, informacyjnym i promocyjnym, podejmowanie dwustronnych działań w zakresie przeciwdziałania przestępczości na szkodę banków, ubezpieczycieli oraz ich klientów, a także inicjowanie nowoczesnych rozwiązań na rzecz zapewniania oraz zwiększania bezpieczeństwa działalności banków oraz zakładów ubezpieczeń.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Z inicjatywy grupy 13 czerwca 2019 r. w Warszawie odbyła się II Konferencja PIU i SGH „Największe wyzwania cyberbezpieczeństwa stojące przed zakładami ubezpieczeń”.

Grupa ekspertów ds. szkoleń

Przewodnicząca: Agata Osewska

Sekretarz: Justyna Obszyńska

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 2

Grupa ekspertów ds. szkoleń w 2019 r. czynnie wspierała komisję ds. przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej – merytorycznie i organizacyjnie przy organizacji szkoleń, warsztatów, konferencji i innych działań edukacyjnych z zakresu przestępczości ubezpieczeniowej.

Komisja ds. public relations

Przewodnicząca: Aleksandra Leszczyńska

Sekretarz: Marcin Tarczyński

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 7

Głównym celem prac komisji jest monitorowanie i informowanie zarządu PIU o ryzyku utraty reputacji oraz wypracowanie rekomendacji, które wzmacniają pozytywny wizerunek branży ubezpieczeniowej.

- Udział w nagrodzonej „Złotym Spinaczem” kampanii #niezaklinaj, poprzez:
 - dystrybucję materiałów promocyjnych w sieci agencjiowej,
 - dystrybucję ankiety, przeprowadzanej wśród agentów ubezpieczeniowych.
- Organizacja obecności mediów podczas VII Kongresu PIU w Sopocie poprzez:
 - udział w opracowywaniu materiałów dla zarządów zakładów ubezpieczeń, będących podstawą do komunikacji z mediami,
 - planowanie wydarzeń okołokongresowych dla mediów.
- Udział w opracowaniu Q&A, dotyczącym obowiązkowych ubezpieczeń upraw rolnych oraz dyskusja na temat sposobu promocji ubezpieczeń rolnych w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji w obszarze zasad likwidacji szkód rolnych.
- Rozpoczęcie projektu, zmierzającego do przeprowadzania przez branżę ubezpieczeniową cyklicznych badań wizerunkowych. Wstępny projekt zakłada przeprowadzenie badań raz na 2 lata.
- Dyskusja i opracowanie zasad komunikacji, dotyczących tzw. „uśpionych polis” oraz próba analizy rozmiarów zjawiska.
- Dyskusja nad organizacją warsztatów dla likwidatorów szkód w zakładach ubezpieczeń. Warsztaty miałyby służyć zwiększeniu świadomości, w jaki sposób praca likwidatora wpływa na wizerunek branży ubezpieczeniowej. Projekt został zawieszony.

Komisja ubezpieczeń na życie
Przewodniczący: Jarosław Bartkiewicz
Sekretarz: Piotr Wrzesiński
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 14

W 2019 r. komisja zajmowała się przede wszystkim tematem umów ubezpieczenia na życie z UFK i ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym, wdrożeniem ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, jak również wsparciem zakładów ubezpieczeń we wdrożeniu Pracowniczych Planów Kapitałowych. Komisja działała również w oparciu o powołanych w jej ramach, dedykowanych podkomisji i grup ekspertów.

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Przygotowanie analizy wpływu na rynek ubezpieczeń na życie ewentualnych decyzji UOKiK w prowadzonych przez Urząd postępowaniach administracyjnych dotyczących opłat dystrybucyjnych w umowach ubezpieczenia na życie z UFK.
- Przygotowanie analizy zmian wysokości opłat w produktach z UFK oraz prezentacji dotyczącej funkcjonowania umów ubezpieczenia na życie z UFK.
- Przygotowanie propozycji zmian Rekomendacji KNF dla zakładów ubezpieczeń dotyczących badania adekwatności produktu.
- Przygotowanie propozycji rynkowej podejścia do kwestii badania adekwatności produktu w przypadku zmian funduszy UFK.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Współpraca z Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie funkcjonowania rynku ubezpieczeń na życie z UFK.
- Przedstawienie uwag rynku do Stanowiska UKNF z dnia 17 lipca 2019 r. dotyczącego ubezpieczeń z UFK – w zakresie badania adekwatności produktu.
- Współpraca z UOKiK w zakresie opłat dystrybucyjnych pobieranych w produktach z UFK.

Podkomisja ds. pośrednictwa ubezpieczeń na życie
Przewodnicząca: Patrycja Duszeńko-Majchrowska
Sekretarz: Piotr Wrzesiński
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 4

W 2019 r. podkomisja zajmowała się przede wszystkim kwestiami związanymi z praktycznym wdrożeniem przepisów ustawy o dystrybucji ubezpieczeń.

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Wypracowanie, wspólnie z zespołem bancassurance i sprzedaży affinity i podkomisją pośrednictwa ubezpieczeń majątkowych, standardów odnoszących się do szkoleń zawodowych osób wykonujących czynności agencyjne.
- Udział w pracach dotyczących proponowanych rozwiązań dotyczących tzw. „multiwiec”.

Grupa ekspertów ds. PPK
Przewodniczący: Tomasz Kowalski
Sekretarz: Piotr Wrzesiński
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 6

Grupa ekspertów zajmowała się wsparciem zakładów ubezpieczeń w przygotowaniu oferty Pracowniczych Planów Kapitałowych, które weszły w życie od 1 lipca 2019 r.

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Wypracowanie i konsultacja z PFR, MF i UKNF rozwiązań dotyczących spełnienia obowiązków w zakresie AML i FACTA w umowach PPK.
- Wypracowanie i konsultacja z PFR, MF i UKNF rozwiązań procesowych dotyczących zarządzania i oferowania produktów PPK przez zakłady ubezpieczeń.

Grupa ekspertów ds. rekomendacji KNF dot. badania adekwatności produktu
Przewodniczący: vacat
Sekretarz: Piotr Wrzesiński
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 4

Grupa ekspertów zajmowała się przygotowaniem propozycji zmian do Rekomendacji KNF dla zakładów ubezpieczeń dotyczących badania adekwatności produktu, które zostały omówione z UKNF. Prace nad zmianą rekomendacji mają zakończyć się w połowie 2020 r.

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Wypracowanie propozycji zmian do Rekomendacji KNF dla zakładów ubezpieczeń dotyczących badania adekwatności produktu.
- Omówienie wypracowanych propozycji podczas spotkania z UKNF w październiku i listopadzie 2019 r.

Komisja ds. towarzystw ubezpieczeń wzajemnych
Przewodniczący: Grzegorz Buczkowski
Sekretarz: Waldemar Kowalski
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 4

Głównym tematem posiedzeń komisji ds. towarzystw ubezpieczeń wzajemnych w 2019 r. była metodyka BION, która powinna uwzględniać specyfikę towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, biorąc pod uwagę chociażby występujący jedynie w TUW-ach mechanizm dopłat do składki, jako swoistej formy dokapitalizowania towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych.

1 lipca 2019 r. komisja powołała grupę ekspertów ds. metodyki BION dla TUW, której zadaniem było opracowanie propozycji zmian w metodyce BION w zakresie obszarów istotnych dla towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. Na przewodniczącą grupy została wybrana Agnieszka Różga – wiceprezes zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych TUW.

Na posiedzeniu komisji 26 września 2019 r. grupa ekspertów przedstawiła wynik swoich prac w postaci projektu stanowiska końcowego komisji, które następnie zostało przekazane do KNF w ramach uwag zgłoszonych przez PIU.

Komisja ds. likwidacji szkód
Przewodniczący: Rafał Stankiewicz
Sekretarz: Łukasz Kulisiewicz
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 9

Najważniejsze opracowania i rekomendacje:

- Przygotowanie, wspólnie z przedstawicielami firm eksperckich Audatex i Eurotax algorytmów ograniczających dobór części zamiennych stosowanych przy wycenach kosztów napraw pojazdów, poniżej określonego poziomu. Wprowadzenie rozwiązania wykluczającego uwzględnianie w kosztorysach napraw części zamiennych, których wartość świadczy o błędach w katalogach ich producentów.
- Rekomendacja budowy rynkowego narzędzia informatycznego służącego do rozliczeń umów koasekuracyjnych zawartych pomiędzy zakładami ubezpieczeń.
- Opracowanie jednolitej praktyki rynkowej dotyczącej rozliczania szkód w pojazdach będących przedmiotami umów leasingowych.
- Opracowanie koncepcji wykorzystania metodyki ICF do budowy otwartego narzędzia do szacowania szkód niemajątkowych, w tym zadośćuczynień uszczerbkowych i zgonowych.

Najważniejsze opinie i konsultacje:

- Konsultacje rynkowe w sprawie materiałów promujących w sieciach społecznościowych i na stronach internetowych bezgotówkowe rozliczanie szkód komunikacyjnych.
- Konsultacje rynkowe w związku z obowiązkowym elektronicznym rejestrem rachunków bankowych oraz dostosowanie procesów likwidacyjnych wewnątrz zakładów ubezpieczeń do obowiązujących przepisów.
- Konsultacje rynkowe w zakresie rozszerzenia programu Bezpośredniej Likwidacji Szkód na kolejne zakłady ubezpieczeń, organizacja warsztatów z zakładami ubezpieczeń, nie będącymi stronami porozumienia.
- Zaopiniowanie propozycji Ministerstwa Sprawiedliwości w zakresie regulacji prawnych dotyczących najmu pojazdu zastępczego oraz uregulowania zadośćuczynień za szkody niemajątkowe z ubezpieczenia OC ppm.
- Konsultacje rynkowe w sprawie zasadności roszczeń zgłaszanych przez zarządców dróg lub ich podwykonawców w sprawie zwrotu kosztów usuwania skutków zdarzeń drogowych spowodowanych przez kierujących pojazdami mechanicznymi, z ubezpieczenia OC ppm.

Grupa ekspertów ds. standaryzacji szkód osobowych
Przewodniczący: Jacek Pietrasiewicz
Sekretarz: Paulina Pyrko
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 12

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Zlecono Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii przyjęcie do publikacji artykułów na temat urazu odcinka szyjnego kręgosłupa tzw. *whiplash*. Autorami artykułów są prelegenci sesji dotyczącej *whiplash*, która została zorganizowana przez

Izbę podczas XVIII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii, 19 września 2019 r.

- Przeprowadzono pilotaż w zakresie oceny stanu zdrowia poszkodowanego z zastosowaniem Międzynarodowej Klasyfikacji ICF celem porównania tej metody do dotychczasowej praktyki, a finalnie do wdrożenia ICF w zakładach ubezpieczeń.
- Prowadzono prace nad narzędziem „Porównywarka Wyroków Sądowych”. Udoskonalano aplikację oraz prowadzono comiesięczny monitoring poprawności danych wprowadzonych do Porównywarki z wyroków sądowych. Przygotowywano kwartalny raport statystyczny, tzw. newsletter, w oparciu o dane zaimportowane z wyroków do narzędzia. W roku 2019 zanotowano ponad 13 000 wyroków zgromadzonych w Porównywarkę od momentu jej powstania w czerwcu 2016 r. Ankieta rynkowa dotycząca użyteczności i rozwoju Porównywarki wykazała duże znaczenie narzędzia w analitycznej pracy zakładów ubezpieczeń. Podjęto działania przygotowawcze mające na celu rozbudowę narzędzia.
- Opracowano i zaimplementowano do użytku w zakładach ubezpieczeń program, tzw. anonimizator, przeznaczony do anonimizowania prawomocnych orzeczeń sądowych wraz z uzasadnieniami na potrzeby Porównywarki wyroków.
- Podejmowano prace w temacie rehabilitacji jako drogi do odzyskiwania sprawności w miejsce bezradności. Analizowano kwestię nawiązek i ich rozliczania w ramach zadośćuczynienia oraz dane rynkowe dot. wypadków z udziałem hulajnóg, rowerów elektrycznych, segway'ów itp.
- Wypracowano stanowisko i argumentację dot. sytuacji, w której po wypłacie zadośćuczynienia w tzw. szkodzie pośredniej, ofiara wypadku umrze.
- Kontynuowano monitoring nowych kierunków związanych z orzecznictwem w sprawach szkód osobowych oraz innych kwestii, w tym przewlekłość postępowań sądowych, wysokość zadośćuczynienia w aspekcie mediacji prowadzącej do zawarcia ugody czy też przypadkowe naruszenie przepisów RODO, w tym dobra osobistego.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Izba przedstawiła postulaty podczas V konferencji „Praktyczne zagadnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego” w referacie nt. „Poprawa bezpieczeństwa drogowego w Polsce”. Referat, który przytaczał raport „Strategia poprawy bezpieczeństwa drogowego w Polsce”, przedstawiał propozycję spójnego programu poprawy bezpieczeństwa na polskich drogach. Izba postulowała m.in. możliwość taryfikacji ubezpieczenia OC w oparciu o mandaty i punkty karne kierowców, a także zacieśnienie kontroli nad badaniami technicznymi pojazdów czy np. ochronę pieszego już w trakcie zbliżania się do jezdni (m.in. jak w Niemczech, Holandii, Czechach, Francji czy Norwegii).
- Izba brała aktywny udział w organizacji sesji na temat urazu odcinka szyjnego kręgosłupa tzw. *whiplash* podczas XVIII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 12 kwietnia 2019 r., Warszawa, seminarium pt. „Rola prewencji i rehabilitacji w budowaniu kapitału ludzkiego” podczas VIII ogólnopolskiej konferencji naukowej z cyklu „Polityka publiczna a kapitał ludzki”.
- 8 maja 2019 r., Sopot, panel „Nowa mobilność w Europie a ubezpieczenia” podczas VII Kongresu Polskiej Izby Ubezpieczeń.
- 6 czerwca 2019 r., Zielona Góra, V konferencja „Praktyczne zagadnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego”.
- 25 czerwca 2019 r., Warszawa, Okrągły stół, Partnerstwo dla Bezpieczeństwa Drogowego.
- 19 września 2019 r., Lublin, sesja na temat urazu odcinka szyjnego kręgosłupa tzw. *whiplash* podczas XVIII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii.

Grupa ekspertów ds. międzynarodowej klasyfikacji ICF

Przewodniczący: Jacek Pietrasiewicz

Sekretarz: Paulina Pyrko

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 2

Grupa została powołana przez komisję ds. likwidacji szkód i składa się z przedstawicieli zakładów ubezpieczeń używających ICF do oceny szkód osobowych. Celem prac grupy jest wypracowanie argumentarium w zakresie praktyki procesowej oraz publikacji orzecznictwa lekarskiego dot. oceny stanu poszkodowanego w aspekcie krzywdy w oparciu o klasyfikację ICF.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Zaktualizowano opinię prawną na temat możliwości zastosowania klasyfikacji ICF na potrzeby likwidacji szkód na osobie.
- Zorganizowano konferencję „Zastosowanie Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF) do opisu krzywdy na podstawie aktualnego orzecznictwa sądowego” adresowaną do prawników zakładów ubezpieczeń. Celem konferencji było zapoznanie uczestników z założeniami klasyfikacji ICF, przedstawienie możliwości jej zastosowania przez zakłady ubezpieczeń i sądy na potrzeby likwidacji szkód i wypłaty zadośćuczynień z tytułu szkód na osobie oraz opracowanie argumentarium dla sądów do stosowania tej klasyfikacji.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 16 grudnia 2019 r., Warszawa, Zastosowanie Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF) do opisu krzywdy na podstawie aktualnego orzecznictwa sądowego.

Komisja ubezpieczeń majątkowych

Przewodniczący: Witold Janusz

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 3

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Rekomendacje Minimalne Wymogi Informacyjne – komisja dokonała przeglądu dotychczas obowiązujących rekomendacji „Minimalne Wymogi Informacyjne”, które opracowane zostały w 2011 r. Dokument ten został uzupełniony i uaktualniony. W szczególności wzięte pod uwagę zostały linie biznesu,

które w ostatnich latach nabrały gospodarczego znaczenia: ubezpieczenia cybernetyczne, D&O oraz ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w środowisku.

- Rekomendacje Wzory Porozumień Koasekuracyjnych – komisja dokonała przeglądu wzorów porozumień, które są istotne przy ubezpieczeniach klientów korporacyjnych, w przypadku których występują bardzo wysokie sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjne.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Dopuszczalność zawierania porozumień o koasekuracji na gruncie prawa o konkurencji – Polska Izba Ubezpieczeń badała, jakie przesłanki i obowiązki zakładu ubezpieczeń muszą zostać spełnione, aby uniknąć zagrożenia naruszenia przepisów prawa o konkurencji;
- Ustawa o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw – ustawodawca wprowadził przepisy upraszczające proces inwestycyjny. Zgodnie z Projektem ustawy obszar oddziaływania budowanego obiektu budowlanego ma być obszarem, w stosunku do którego obiekt będący przedmiotem decyzji organu architektoniczno-budowlanego wprowadzi ograniczenia możliwości budowy innych obiektów budowlanych ze względu na wymogi przepisów odnoszące się do zabudowy (a nie ze względu na to, że obiekt wprowadzi jakiegokolwiek uciążliwości). Polska Izba Ubezpieczeń stała na stanowisku, że przepis taki może doprowadzić do znacznego podwyższenia ryzyka powodzi miejskich ze względu na kształtowanie terenu w sposób sprzyjający gwałtownemu gromadzeniu się wód deszczowych. Ponadto Polska Izba Ubezpieczeń proponowała wprowadzenie przepisu upoważniającego PSP oraz PIS do opiniowania projektu budowlanego przed wydaniem przez organ administracji architektoniczno-budowlanej zgody na budowę.
- Dostępność ubezpieczeń w branży drzewnej – Ministerstwo Finansów zwróciło się do Polskiej Izby Ubezpieczeń z prośbą o informację dotyczącą dostępności oferty dla zakładów przemysłu drzewnego. Komisja przeprowadziła konsultacje dotyczące stanu bezpieczeństwa pożarowego tej gałęzi przemysłu. Odpowiedź udzielona Ministerstwu Finansów zakładała, że ta grupa przedsiębiorstw jest bardzo niejednorodna pod względem rodzaju produkcji, zarządzania ryzykiem oraz zaawansowania technologicznego. Dlatego każdorazowo proces oceny ryzyka i przygotowywania oferty jest odmienny.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Seminarium dotyczące bezpieczeństwa pożarowego organizowane wspólnie z naukowcami Szkoły Głównej Służby Pożarniczej – podczas tego wydarzenia analizowane były w szczególności zagadnienia związane z gaszeniem pożarów oraz dochodzeniem ich przyczyn.

Podkomisja ds. reasekuracji

Przewodniczący: Jacek Kugacz/Marcin Kowalski

Sekretarz: Rafał Mańkowski/Renata Orzechowska

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 4

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Ważnym osiągnięciem podkomisji w 2019 r. było uzyskanie potwierdzenia możliwości współpracy z reasekuratorami

z państw trzecich. Po trwającym 7 lat impasie, na początku grudnia Ministerstwo Finansów w oficjalnym piśmie przyznało rację argumentacji zgłaszanej przez PIU, że polskie zakłady ubezpieczeń mogą korzystać z reasekuracji w państwach trzecich, o ile spełnione będą warunki rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II). Oznacza to, że umowy reasekuracji zawarte z takimi podmiotami mogą być uwzględniane przy obliczaniu minimalnych wymogów kapitałowych pod warunkiem posiadania przez takiego reasekuratora jakości kredytowej równiej 3 lub wyższej.

- Ponadto podkomisja była zaangażowana w proces legislacyjny dotyczący ustawy o zasadach prowadzenia działalności przez niektóre podmioty rynku finansowego w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 50 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej. W świetle art. 7 ustawy z dnia 15 marca 2019 r. do wykonywania działalności reasekuracyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji z siedzibą w Wielkiej Brytanii, który przed dniem wejścia w życie ustawy wykonywał działalność reasekuracyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wykonywania działalności reasekuracyjnej przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji z innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy. Ma to duże znaczenie dla bezpieczeństwa finansowego zakładów, które znaczną część ryzyka transferowały na rynek brytyjski.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Seminarium reasekuracyjne 2019 dotyczyło wykorzystywania możliwości wynikających z postępu technologicznego w reasekuracji (IOT, zdjęcia satelitarne). Ponadto omówiony został wpływ brexitu na reasekurację.

Podkomisja ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej

Przewodnicząca: Elżbieta Pruszkó

Sekretarz: Renata Orzechowska

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 2

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Konsultacje aktów prawnych i propozycji legislacyjnych pod kątem wpływu na ubezpieczenia OC z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej lub zawodowej. Przedmiotem analiz Podkomisji były m.in. projekty ustaw i rozporządzeń regulujących zasady oferowania nowych obowiązkowych ubezpieczeń OC podmiotu prowadzącego podziemne trasy turystyczne czy domu maklerskiego. Izba brała udział w konsultacjach unijnych pomysłów m.in. na temat możliwości wprowadzenia obowiązkowego ubezpieczenia producentów

produktów wadliwych.

- Podkomisja zleciła po raz trzeci przegląd stanu ubezpieczeń obowiązkowych w Polsce. Efekt potwierdza, że rośnie liczba działalności gospodarczych i zawodowych, których wykonywanie wiąże się obowiązkiem posiadania zabezpieczenia finansowego, w postaci ubezpieczenia lub gwarancji ubezpieczeniowej. Według stanu na dzień 1 października 2019 r. mamy 243 ubezpieczenia obowiązkowe, z czego 68 to ubezpieczenia obowiązkowe w rozumieniu ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Raport PIU jest jedynym źródłem informacji o stanie ubezpieczeń obowiązkowych w Polsce.
- Podkomisja zleciła również przygotowanie przeglądu orzecznictwa w zakresie wpływającym na obszar ubezpieczeń OC. To pionierski projekt, który ma pomóc underwriterom, likwidatorom szkód oraz prawnikom zakładów ubezpieczeń w bieżącej pracy, w szczególności w monitorowaniu zmian kierunku orzecznictwa i sposobu interpretacji zagadnień ubezpieczeniowych przez sądy.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Podkomisja zorganizowała szkolenia z odpowiedzialności za szkody w środowisku oraz z odpowiedzialności członków władz spółek. Ponadto, w formie szkolenia przedstawiono wyniki przeglądu orzecznictwa z zakresu ubezpieczeń OC. Wszystkie wydarzenia cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem.

Podkomisja ubezpieczeń rolnych

Przewodniczący: Piotr Narloch

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 3

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Materiały edukacyjne dla szkół rolniczych – Podkomisja ubezpieczeń rolnych wskazuje, że między innymi ze względu na zmiany klimatu poprawie musi ulec zarządzanie ryzykiem w rolnictwie. W związku z tym Polska Izba Ubezpieczeń podjęła współpracę z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi polegającą na dostarczeniu materiałów dydaktycznych dotyczących zarządzania ryzykiem oraz prawidłowego sposobu definiowania potrzeb ubezpieczeniowych gospodarstwa rolnego. Materiały edukacyjne zostały przygotowane przy współpracy z naukowcami Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu oraz Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Ustawa o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich – ostatnie lata charakteryzują się wcześniejszym początkiem okresu wegetacyjnego oraz wzrostem deficytu wód w okresie wiosennym. Dlatego rolnicy dokonują zasiewów niekiedy pod koniec lutego, żeby rośliny znalazły się w odpowiednim stadium rozwoju w momencie nasilenia zjawiska suszy. To

z kolei powoduje, że uprawy rolne narażone są bardziej na ryzyko przymrozku. W wyniku tego zjawiska Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmodyfikowało rozporządzenie dotyczące Klimatycznego Bilansu Wodnego, który służy do pomiaru zjawiska suszy, wprowadzając dodatkowy, wcześniejszy okres raportowania. Niezależnie od tego Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadziło konsultację dotyczącą adekwatności ustawowego okresu odpowiedzialności zakładów ubezpieczeń z tytułu ryzyka przymrozków wiosennych do zmieniających się warunków klimatycznych.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Panel organizowany przez NIK w sprawie dotowanych ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich – było to wydarzenie mające przygotować NIK do kontroli systemu ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Polska Izba Ubezpieczeń przekazała informacje o najważniejszych aspektach ryzyka klimatycznego w rolnictwie, które mają zasadniczy wpływ na rentowność portfeli zakładów ubezpieczeń.
- Seminarium organizowane przez Komisję Senatu ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące możliwych kierunków rozwoju ubezpieczeń rolnych – na tym wydarzeniu omówione zostały postulaty zakładów ubezpieczeń dotyczące lepszego zarządzania ryzykiem w rolnictwie oraz odrębnego traktowania przez ustawodawcę gospodarstw wysokotowarowych i drobnych rolników indywidualnych.
- Konferencja NSZZ Rolników Indywidualnych Solidarność „Jak zwiększyć powszechność ubezpieczeń w rolnictwie” – Przedstawiciele podkomisji wyjaśniali związkowcom najważniejsze kwestie zarządzania ryzykiem, które mogą mieć wpływ na ofertę ubezpieczeniową.

Podkomisja gwarancji ubezpieczeniowych

Przewodnicząca: Joanna Domańska

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 3

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) zwróciła się do Polskiej Izby Ubezpieczeń z prośbą o stanowisko w sprawie sposobu zwrotu gwarancji wadialnej wystawionej w formie elektronicznej. Dział prawny Polskiej Izby Ubezpieczeń wspólnie z członkami podkomisji dokonali analizy prawnej problemu.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Członkowie podkomisji odbyli cykl spotkań z przedstawicielami Departamentu Ceł w Ministerstwie Finansów w sprawie funkcjonowania zabezpieczeń generalnych zapłaty długu celnego. Przedmiotem konsultacji były: wzór powiadomienia gwaranta o odwołaniu swojego zobowiązania; wyjaśnienia Ministerstwa Finansów dotyczące zwrotu zobowiązania gwaranta złożonego do procedury tranzytu oraz wyjaśnienia w sprawie informacji zawartych w raporcie z czynności audytowych przeprowadzonych przez organ celny przed wydaniem pozwolenia na złożenie zabezpieczenia generalnego.
- Polska Izba Ubezpieczeń przygotowała odpowiedź na zapytanie Ministerstwa Środowiska w sprawie dostępności oferty produktów, mogących stanowić zabezpieczenia roszczeń w rozumieniu art. 48a ustawy o odpadach, w oparciu o ankietę

przeprowadzoną wśród zakładów ubezpieczeń Działu II oraz konsultacje z podkomisją ds. gwarancji ubezpieczeniowych.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Seminarium organizowane wspólnie z Polskim Związkiem Pracodawców Budownictwa, które dotyczyło oceny ryzyka kontraktów budowlanych. Podczas tego wydarzenia omawiany był proces przygotowywania oferty firmy budowlanej, sposób budowania harmonogramu oraz rozliczania kontraktu budowlanego.

Podkomisja ubezpieczeń należności

Przewodniczący: Paweł Szczepankowski

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 3

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Wdrożone zostały w życie Minimalne Wymogi Informacyjne w ubezpieczeniach należności – celem tego dokumentu było w szczególności ujednoczenie pojęć i sposobu gromadzenia informacji na potrzeby oceny ryzyka, co w sposób znaczący ułatwi przygotowywanie dokumentów i raportów podmiotom ubiegającym się o ofertę.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Ministerstwo Finansów zwróciło się do Polskiej Izby Ubezpieczeń z prośbą o przedstawienie opinii na temat możliwości i warunków ubezpieczenia należności polskich przedsiębiorców eksportujących swoje produkty i usługi do Wielkiej Brytanii. Polska Izba Ubezpieczeń wyjaśniła, że zakłady ubezpieczeń nie dokonały zamrożenia limitów dla polskich przedsiębiorstw eksportujących swoje towary i usługi na rynek brytyjski. Natomiast przekazana została informacja o zasadach oceny ryzyka ubezpieczeniowego, w tym rodzaju działalności, stopnia koncentracji należności u poszczególnych kontrahentów oraz sposobu monitorowania wymagalnych należności przez klienta zakładu ubezpieczeń.
- Podkomisja wraz z działem prawnym Polskiej Izby Ubezpieczeń dokonała analizy prawnej, dotyczącej możliwości wymiany informacji między zakładami w razie podejrzeń popełnienia przestępstwa ubezpieczeniowego.

Podkomisja ds. dystrybucji ubezpieczeń majątkowych

Przewodniczący: Adam Malinowski/Łukasz Hejnowski

Sekretarz: Barbara Sanek

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 4

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Wzory zaświadczeń o zdaniu egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencji, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji.
- Poradnik zasad klasyfikowania przyczyn rozwiązania umowy agencji przez zakłady ubezpieczeń.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Monitorowanie problemów i zgłaszanie uwag do UKNF w procesie wdrażania przez UKNF rejestru agentów prowadzonego w systemie rejestracji internetowej.
- Grupa ekspertów ds. szkoleń zawodowych zajmowała

się uzgodnieniem projektu wspólnego stanowiska zakładów odnośnie ustawowych wymogów dotyczących obowiązkowych szkoleń zawodowych.

- Grupa ekspertów ds. dobrych praktyk we współpracy z brokerami rozpoczęła prace nad nowelizacją dobrych praktyk we współpracy zakładów ubezpieczeń z brokerami ubezpieczeniowymi.
- Grupa ekspertów ds. „multiowca” kontynuowała prace dotyczące tematu tzw. „multiowiec”, czyli osób wykonujących czynności agencyjne na rzecz wielu agentów.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Konferencja naukowa „Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń – interpretacja i wdrożenie ustawy”.

Komisja ubezpieczeń komunikacyjnych

Przewodniczący: Tomasz Piekarski

Sekretarz: Monika Chłopik

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 3

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Opiniowanie propozycji zmian do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności komunikacyjnej.
- Analizy problematyki ubezpieczalności elektrycznych urządzeń transportu osobistego – rozpytanie zakładów ubezpieczeń na temat oferty ubezpieczenia dla nowych typów elektrycznych urządzeń transportu osobistego takich jak deskorolki, rowery, hulajnogi czy segwaye, dyskusja czy pojazdy te powinny być objęte ubezpieczeniem obowiązkowym, czy dobrowolnym, monitorowanie procesu legislacyjnego w sprawie uregulowania UTO.
- Śledzenie orzecznictwa TSUE i analizowanie jego wpływu na polski rynek.
- Przedstawianie stanowisk i opinii w odniesieniu do interpelacji poselskich oraz zapytań innych podmiotów adresowanych do Ministra Finansów z obszaru ubezpieczeń komunikacyjnych.
- Opiniowanie zmian do ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zakresie zapewnienia KNF szybkich i skutecznych mechanizmów nadzoru nad zagranicznymi zakładami ubezpieczeń.
- Reprezentowanie polskiego rynku ubezpieczeń przez przewodniczącego komisji w spotkaniach Motor Working Group przy Insurance Europe.

Komisja ubezpieczeń zdrowotnych i wypadkowych

Przewodnicząca: Julita Czyżewska

Sekretarz: Dorota M. Fal

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 2

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Podejmowano próbę wypracowania postulatów w zakresie spójnej koncepcji rynku dot. dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych i oczekiwań w stosunku do regulatora. Podejmowano rozmowy z regulatorem w zakresie wdrożenia dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych.
- Prowadzono regularne analizy związanych z wydatkami na zdrowie/leczenie w Polsce.
- Prowadzono prace badawcze dot. ubezpieczeń kompleksarnych. Kontynuacja prac odbędzie się w kolejnym roku.
- Powstały publikacje i artykuły na temat korzyści płynących z posiadania komercyjnych ubezpieczeń zdrowotnych.
- Kontynuowano prace w zakresie zbierania danych dotyczących wysokości sprzedaży z rynku zdrowotnego na podstawie opracowanej definicji prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego. Dane zbierane są w podziale na składkę przypisaną brutto oraz liczbę ubezpieczonych. Ponieważ prowadzona przez Izbę baza zdrowotna jest unikalna w skali rynku, podejmowano regularne działania w zakresie podnoszenia dokładności raportowanych przez ZU danych. Rozważano rozszerzenie bazy zdrowotnej o składkę zarobioną. Ostatecznie raportowanie danych zdrowotnych pozostało w niezmienionej formie.
- Prowadzono serwis internetowy www.polisynazdrowie.pl o charakterze edukacyjno-poradnikowym. Celem serwisu jest promowanie idei prywatnych ubezpieczeń zdrowotnych jako nowoczesnych rozwiązań dających dostęp do szybkiej, wysokiej jakości opieki medycznej. Serwis zawiera wiadomości na temat budowy systemu opieki zdrowotnej w Polsce, aktualności z wydarzeń na rynku oraz informacje o funkcjonowaniu, zasadach i korzyściach płynących z dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych. W serwisie znajdują się także publikacje cenione i polecane w środowisku branżowym.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Izba brała aktywny udział w debacie na temat finansowania ubezpieczeń zdrowotnych i opieki zdrowotnej nad pracującymi. Debata toczyła się w oparciu o raport PIU i Polityki Zdrowotnej pt. „Finansowanie opieki zdrowotnej pracowników” i była kontynuacją Forum Ekonomicznego w Krynicy. W debacie udział wzięli przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Pracy i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 10 stycznia 2019 r., Priorytety zdrowia
- 7-8 marca 2019 r., Katowice, Kongres wyzwań zdrowotnych
- 14 marca 2019 r., Warszawa, debata „Finansowanie opieki zdrowotnej pracowników” będąca kontynuacją Forum Ekonomicznego w Krynicy
- 11 czerwca 2019 r., Warszawa, I Wiosenna Akademia Immunologiczna dla dziennikarzy

- 12 czerwca 2019 r., Warszawa, Szczyt Zdrowie
- 13-14 czerwca 2019 r., Warszawa, XIII Międzynarodowa Konferencja Hospital & Healthcare Management 2019
- 9 października 2019 r., Warszawa, Wizja zdrowia
- 19 grudnia 2019 r., Warszawa, Onkologia 2019

Komisja prawno-legislacyjna
Przewodnicząca: Ewa Jezierewska
Sekretarz: Hanna Karwat-Ratajczak
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 6

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Z inicjatywy komisji, PIU zleciła opracowanie opinii zawierającej analizę wykonania obowiązku z art. 21 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- konsultacje rozwiązań prawnych w projektach:
 - ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia RODO w zakresie podstawy prawnej przetwarzania danych osobowych klientów zakładów ubezpieczeń, w tym dotyczących zdrowia w oparciu o zgodę,
 - ustawy o świadczeniu usług w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych,
- konsultacje dotyczące stanowiska organów administracji państwowej:
 - stanowiska Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie outsourcingu,
 - ankiety Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej dystrybucji ubezpieczeń.

Najważniejsze konferencje i seminaria

1 kwietnia 2019 r. odbyło się posiedzenie otwarte komisji, na którym dyskutowano m.in. o regulacjach unijnych, zaleceniach ESAs z dnia 8.02.2019 dotyczących wprowadzenia do KID oraz o współpracy komisji z Przedstawicielstwem PIU w Brukseli.

Grupa robocza ds. reklamacji i klientów
Przewodniczący: Wojciech Brewczyński
Sekretarz: Marek Kurowski
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 2

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Monitoring sprawozdawczości ZU do Rzecznika Finansowego dot. reklamacji i sporów sądowych.
- Uwagi do metodyki BION.

Grupa robocza ds. ubezpieczeń NNW dzieci i młodzieży szkolnej
Przewodniczący: Jerzy Wieczorek
Sekretarz: Paulina Pyrko
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 7

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Prace w zakresie gromadzenia i analizy statystyk z rynku tzw. ubezpieczeń szkolnych.
- Wyprodukowano i opublikowano na stronie nawypadekdy.pl film edukacyjny dla rodziców dzieci szkolnych, który stanowił

o faktach i mitach dot. ubezpieczeń szkolnych. Celem dotarcia do rodziców dzieci szkolnych, został on opublikowany w mediach społecznościowych oraz udostępniony do podlinkowania przez zakłady ubezpieczeń.

- Na blogu Juniorowo.pl opublikowano dwa teksty zaadresowane do rodziców starszych dzieci szkolnych. Teksty cieszyły się pozytywnym odbiorem czytelników.
- Trwały prace nad projektem kodeksu dobrych praktyk. Prace te będą kontynuowane w kolejnym roku.

Grupa robocza ds. zrównoważonego finansowania (od września 2019 r.)

Przewodnicząca: Magdalena Komaracka
Sekretarz: Paweł Sawicki
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 3

Celem grupy jest między innymi wypracowywanie stanowisk dotyczących unijnych i krajowych projektów legislacyjnych z zakresu systemu finansowego wspierającego działania Unii Europejskiej na rzecz klimatu i zrównoważonego rozwoju. Zawierając porozumienie paryskie w sprawie zmiany klimatu i przystępując do programu działań ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030, UE zobowiązała się dążyć do zrównoważonej gospodarki i społeczeństwa sprzyjającego ochronie środowiska. W zakresie rynku finansowego dążenie to jest realizowane poprzez przekierowanie kapitału na inwestycje bardziej sprzyjające zrównoważonemu rozwojowi i zahamowanie zmian klimatu (*sustainable finance*). W polskich realiach grupa robocza ds. zrównoważonego finansowania bierze pod uwagę, że znaczna część polskiej gospodarki związana jest z energią otrzymaną w procesie spalania paliw kopalnych.

W ramach prac grupy szczegółowo omówiono dwa podstawowe akty prawne z zakresu *sustainable finance*:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (*SFDR – Sustainable Finance Disclosure Regulation*). Rozporządzenie określa obowiązki instytucji finansowych oferujących produkty finansowe w zakresie uwzględniania czynników środowiskowych w dokonywanych inwestycjach. Ujawnienia dotyczą w szczególności obowiązkowych publikacji na stronie internetowej oraz informacji dostarczanych klientowi przed zawarciem umowy. Ujawnienia rozpatrywane są zarówno na płaszczyźnie uwzględniania czynników środowiskowych w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych, jak i niekorzystnego wpływu dokonywanych inwestycji na środowisko.
- Projekt rozporządzenia w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (*Taksonomia*). Projekt rozporządzenia określa rodzaje działalności gospodarczej, które mogą być, po spełnieniu określonych warunków, uznane za przyczyniające się do zrównoważonego rozwoju, w szczególności poprzez mitygowanie zmian klimatycznych.

Członkowie grupy zapoznali się z dokonany przez PIU przeglądem działalności europejskich zakładów ubezpieczeń w dziedzinie zrównoważonego finansowania opracowanym na podstawie informacji dobrowolnie raportowanych w ramach

Task Force on Climate – related Financial Disclosures (TCFD), Carbon Disclosure Report 2018 (CDP), ClimateWise i United Nations Environment Programme – Finance Initiative (UNEP FI). Przykładowe, raportowane przez europejskie zakłady ubezpieczeń informacje są następujące:

- Zielone obligacje stanowią 3,9 mld euro, *total sustainability investments target* na 2020 to 12 mld euro.
- W lutym 2019 zakład zainwestował 35 mln euro w zielone obligacje.
- Zainwestowanie w 86 parków wiatrowych, 9 farm słonecznych, wartość inwestycji prawie 9 mld euro.
- 2 mld euro zainwestowane w projekty związane z wiatrem, fotowoltaiką i biomasą.
- Całkowita dezinvestycja w zakresie paliw kopalnych planowana na 2030.
- Zakład nie inwestuje w firmy, które czerpią ponad 50% zysków z górnictwa.
- *Zero coal 2025.*
- 13 mld euro zainwestowane w certyfikowane zielone budynki.
- Zakład nie oferuje ubezpieczenia dla elektrowni węglowych i kopalń, stopniowo wycofa się z ubezpieczania ryzyk związanych z węglem do 2040.
- Zakład ubezpiecza przedsiębiorstwa generujące z węgla nie więcej niż 30% swoich przychodów. W 2030 ten limit będzie wynosił 5%.
- Zakład nie oferuje ubezpieczenia dla nowych kopalni, nie wyklucza ubezpieczania istniejących przedsiębiorstw.

Omówiono przykładowe działania polskich zakładów ubezpieczeń uwzględniające czynniki ESG (*Environmental, Social and Governance*):

- Produkty dla OZE (odnawialnych źródeł energii):
 - ubezpieczenia farm wiatrowych,
 - ubezpieczenia elektrowni wodnych.
- Programy ubezpieczeniowe dla gmin, które współfinansują OZE.
- Oferta ubezpieczeń mieszkaniowych jest aktualizowana o nowe rozwiązania alternatywnych źródeł energii, takich jak:
 - fotowoltaika,
 - kolektory słoneczne,
 - pompy ciepła.
- Ubezpieczanie modernizacji w elektrowniach konwencjonalnych (redukcja emisji spalin przez instalacje odsiarczania, odazotowania czy systemy filtrów).
- Ubezpieczenia kosztów leczenia dla cudzoziemców.
- Wspieranie:
 - chorych i niepełnosprawnych dzieci,
 - rodzin w trudnej sytuacji życiowej,
 - bezdomnych i skrzywdzonych zwierząt.

W ramach grupy roboczej ds. zrównoważonego finansowania wypracowano stanowisko polskiego rynku ubezpieczeniowego wobec projektu porady EIOPA dla Komisji Europejskiej dotyczącego zrównoważonego finansowania w ramach dyrektywy Solvency II. PIU poparło podejście EIOPA,

zgodnie z którym Solvency II oparte jest na ryzyku i zmiana w zakresie wymogów kapitałowych dotyczących zarówno „zielonych” jak i „brązowych” aktywów musiałaby się wiązać z wyraźnymi dowodami, że inwestycje w tego typu aktywa zwiększają bądź zmniejszają ryzyko zakładu ubezpieczeń. Dotychczas takich dowodów nie znaleziono.

W ramach grupy wypracowano wkład polskiego rynku ubezpieczeniowego do raportu Ministerstwa Rozwoju i Deloitte dotyczącego wpływu zrównoważonego finansowania na instytucje finansowe w Polsce. Podkreślono w szczególności, że zakłady ubezpieczeń są jednymi z największych inwestorów instytucjonalnych na polskim rynku finansowym, mogą zatem pomóc w transformacji do zrównoważonej gospodarki, która ogranicza powstawanie gazów cieplarnianych, w tym dwutlenku węgla, tym samym ograniczając efekt cieplarniany i niepożądane zmiany klimatyczne. Ubezpieczyciele tworzą rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na wypłatę odszkodowań dla ubezpieczonych oraz lokują środki na pokrycie tych rezerw w perspektywie długoterminowej. W sposób naturalny przyczyniają się w konsekwencji do zrównoważonego finansowania i są jednym z głównych adresatów nowych regulacji. Inwestowanie w „zielone” aktywa, a zatem w instrumenty finansowe, które przyczyniają się do łagodzenia zmian klimatu, ogranicza jednak przede wszystkim mała podaż takich instrumentów na rynku polskim. Dodatkowym wyzwaniem dla branży jest brak jednolitego standardu w oznaczaniu aktywów jako zielone.

Przedstawiciele grupy roboczej PIU ds. zrównoważonego finansowania zostali członkami grupy roboczej ds. zrównoważonego finansowania działającej przy Radzie Rozwoju Rynku Finansowego Ministerstwa Finansów.

Zespół ds. bancassurance i sprzedaży affinity
Przewodnicząca: Agnieszka Gocałek
Sekretarz: Piotr Wrześciński
Liczba posiedzeń w 2019 r.: 8

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Przygotowanie propozycji rynkowego standardu dotyczącego szkoleń zawodowych wymaganych przez ustawę o dystrybucji ubezpieczeń.
- Przygotowanie kwartalnych raportów, prezentujących zmiany zachodzące na rynku bancassurance.
- Prace nad przygotowaniem bazy zawierającej dane o rynku affinity.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- Przygotowanie, wspólnie ze Związkiem Banków Polskich, XI edycji Kongresu Bancassurance, który odbył się 17-18 października 2019 r. w Serocku.

Zespół ds. digitalizacji procesów w sektorze ubezpieczeń

Przewodniczący: Piotr Kułagowski

Sekretarz: Mariusz Kuna

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 12

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Członkowie zespołu w 2019 r. kontynuowali prace merytoryczne nad możliwymi wariantami dotyczącymi zasad i kosztów wprowadzenia jednolitego standardu identyfikacji klienta na rynku ubezpieczeniowym.
- Zespół w PIU merytorycznie wspierał grupę roboczą ds. Internetu Rzeczy (IoT) przy Ministerstwie Cyfryzacji. W 2019 r. przypadały prace nad raportem prezentującym praktyczne wykorzystanie technologii IoT w różnych sektorach gospodarki oraz wypracowania propozycji uregulowań prawnych niezbędnych do rozwoju technologii IoT w Polsce. Raport pt. „IoT w polskiej gospodarce. Raport Grupy Roboczej ds. Internetu Rzeczy przy Ministerstwie Cyfryzacji” opublikowano 2.07.2019 r.⁹
- Kolejnym etapem prac Grupy Roboczej ds. Internetu Rzeczy (IoT) przy Ministerstwie Cyfryzacji była identyfikacja przepisów prawa, które utrudniają wykorzystanie technologii IoT w gospodarce. W ocenie członków zespołu w PIU istotne jest zwrócenie uwagi na brak regulacji dotyczących pozyskiwania i przetwarzania danych. Dyskusja nad wykorzystaniem IoT w ubezpieczeniach będzie kontynuowana w 2020 r. przez członków zespołu.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- W ramach prac powołanego przez Ministerstwo Cyfryzacji grupy ds. rejestrów DLT i Blockchain, członkowie zespołu PIU dyskutowali o potencjale nowych technologii dla branży ubezpieczeniowej. Ministerstwo Cyfryzacji zdecydowało o rozbudowaniu grupy o podgrupę finansowo-ubezpieczeniową, która będzie analizować zagadnienia typowe dla tej grupy przedsiębiorstw.
- Członkowie zespołu analizowali projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie programu rozwoju „Program Zintegrowanej Informatyzacji Państwa”. Członkowie zespołu wskazali, że projekt powinien zostać wzbogacony o opis działań Państwa w zakresie lepszego pokrycia przez projekt cyfrowej współpracy administracji publicznej z sektorem komercyjnym i większą otwartość na przenoszenie rozwiązań z sektora publicznego do sektora prywatnego.
- Projekt Ministerstwa Cyfryzacji dot. Polityki Rozwoju Sztucznej Inteligencji w Polsce na lata 2019-2027 ma na celu uzupełnienie o dodatkowe dane istotne ze społecznego i gospodarczego punktu widzenia. Członkowie zespołu analizowali wpływ projektowanej Polityki na branżę ubezpieczeniową.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- 24.01.2019 r. odbyła się prezentacja przedstawicieli firmy Billon, którzy zaprezentowali koncepcję sektorowego rozwiązania zarządzania tożsamością ubezpieczonych w technologii DLT. Zaletą prezentowanego rozwiązania jest zapewnienie niezaprzeczalności cyfrowej tożsamości na DLT, efektywności, audytowalności wszystkich operacji wykonywanych w ramach systemu czy otwartości rozumianej

jako łatwość integracji i konfiguracji nowego uczestnika do DLT.

- Przedstawiciele Biura Informacji Kredytowej zaprezentowali 20.02.2019 r. członkom zespołu rozwiązanie w zakresie nośnika trwałego oraz aspekty techniczne realizujące tę funkcjonalność.
- W formie warsztatu dla członków zespołu dr Jan Byrski z kancelarii prawnej Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy sp. j. przedstawił założenia ustawy o usługach płatniczych. Ustawa implementuje Dyrektywę PEIR (UE) 2015/2366 z dn. 25.11.2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego (Payment Services Directive II – PSD2). Omówiono wpływ nowelizacji i potencjalne szanse dla ubezpieczycieli.
- W ramach otwartego posiedzenia komisji zarządzania informacją ubezpieczeniową, które odbyło się 23.10.2019 r. członkowie zespołu zaprezentowali projekt identyfikacji elektronicznej klienta w branży ubezpieczeniowej. W swym wystąpieniu wskazali na powszechność problemu braku dla branży ubezpieczeniowego standardu identyfikacji elektronicznej oraz mnogość rozwiązań identyfikacji poprzez banki, skanowanie twarzy i dokumentów tożsamości, nagrywanie twarzy i głosu czy weryfikacji baz dokumentów. W ramach otwartego posiedzenia komisji, przedstawiciele Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego zaprezentowali projekt uwierzytelnienia użytkownika z użyciem tokenu UFG, który mógłby być wykorzystany w procesach uwierzytelnienia użytkownika i przy zawieraniu umów ubezpieczenia.

Zespół ds. projektu wytycznych EIOPA w sprawie outsourcingu w zakresie usług chmurowych

Przewodniczący: Marcin Piwko

Sekretarz: Mariusz Kuna

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 2

Zespół został powołany w PIU 2 sierpnia 2019 r. jako odpowiedź branży ubezpieczeniowej na wniosek Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA) z dnia 1.07.2019 r. o udział w konsultacjach publicznych w sprawie outsourcingu dla dostawców usług w chmurze, z terminem zgłoszenia uwag do końca 30.09.2019 r.¹⁰

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Członkowie zespołu w IV kwartale 2019 r. skupili się na analizie projektu wytycznych EIOPA, a w dalszej części swych prac nad konsultacją stanowiska krajowego sektora ubezpieczeniowego do 16 pytań stawianych przez EIOPA. Projekt wytycznych EIOPA kieruje zarówno do organów nadzoru, jak również do zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji. Projekt wytycznych EIOPA obejmuje m.in. kryteria pozwalające rozróżnić, czy usługi w chmurze należy rozważać w ramach outsourcingu; zasady i elementy zarządzania outsourcingiem w chmurze, w tym wymogi dotyczące dokumentacji oraz wykaz części informacyjnych w powiadomieniu skierowanym do organów nadzorczych; analizę przed outsourcingiem, w tym ocena istotności, ocena ryzyka i due diligence dostawców usług; wymagania umowne;

9. <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/polska-przyszlosci-to-polska-z-internetem-rzeczy>

10. <https://www.eiopa.europa.eu/content/consultation-proposal-guidelines-outsourcing-cloud-service-providers>

zarządzanie prawami dostępu i kontroli; bezpieczeństwo danych i systemów; sub-outsourcing, monitorowanie i nadzór strategii outsourcingu w chmurze i strategii wyjścia oraz instrukcje dla krajowych organów nadzorczych oparte na zasadach dotyczących nadzoru nad ustaleniami dotyczącymi outsourcingu w chmurze, w tym, w stosownych przypadkach, na poziomie grupy. Zespół będzie kontynuować prace analityczne i współpracę z EIOPA i KNF w 2020 r.

- W ocenie członków zespołu przedstawiony do konsultacji projekt wytycznych EIOPA jest zbieżny z komunikatem KNF z dn. 23.10.2017 r.¹¹ dotyczącym korzystania przez podmioty nadzorowane z usług przetwarzania danych w chmurze obliczeniowej, ale też będzie miał istotny wpływ na sektor ubezpieczeniowy i strategię zakładów ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług outsourcingu.
- Zespół zaangażował się również w konsultacje projektu zmiany komunikatu KNF z dn. 23.10.2017 r. dotyczącego przetwarzania przez podmioty nadzorowane informacji w chmurze obliczeniowej o charakterze publicznym i hybrydowym. KNF w listopadzie ub.r. skierował do szerokiego grona interesariuszy projekt komunikatu z oczekiwaniem, by również w listopadzie branża ubezpieczeniowa przedstawiła stanowisko. W ocenie członków zespołu za korzystną należy uznać próbę uregulowania przez organ nadzoru tematu sub-outsourcingu czyli możliwości dalszego outsourcingowania powierzonych funkcji i działań. W odpowiedzi na wniosek KNF, członkowie zespołu zwrócili uwagę na bardzo krótki termin realizacji zgłoszenia do KNF w przypadku korzystania z chmury. Ponadto pojawiły się rozbieżności w zakresie możliwości nałożenia przez zakłady obowiązków na dostawców usług chmurowych, czy też podkreślenie wątpliwości branży ubezpieczeniowej dotyczące obowiązku szyfrowania danych przetwarzanych w chmurze obliczeniowej. Analiza zagadnienia projektu komunikatu KNF będzie kontynuowana przez zespół w 2020 r.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Zespół w ramach prowadzonych analiz projektu wytycznych EIOPA pozyskał stanowisko Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji (PIIT) na analogiczne wytyczne przygotowane przez EBA dla sektora bankowego, które w wielu kwestiach było zbieżne ze stanowiskiem i obawami branży ubezpieczeniowej.
- Zespół w odpowiedzi do EIOPA wskazał zarówno na szanse, jak i zagrożenia dla branży ubezpieczeniowej. W opinii zespołu wskazano na wzrost kosztów działalności z uwagi na nowe wymogi regulacyjne i sprawozdawcze w stosunku do wymogów Solvency II.

Najważniejsze konferencje i seminaria

- W ramach otwartego posiedzenia komisji zarządzania informacją ubezpieczeniową, które odbyło się 23.10.2019 r., członkowie zespołu podsumowali prowadzone konsultacje

projektu wytycznych EIOPA. Obszerne stanowisko zespołu z przeprowadzonych prac dostępne jest na stronie PIU¹².

- 21.11.2019 r. członkowie zespołu wzięli udział w spotkaniu konsultacyjnym w KNF, gdzie poddano pod dyskusję projekt zmiany komunikatu KNF z 23.10.2017 r. dotyczącego przetwarzania przez podmioty nadzorowane informacji w chmurze obliczeniowej o charakterze publicznym i hybrydowym.

Zespół ds. ubezpieczeń ochrony prawnej

Przewodniczący: Robert Szywalski

Sekretarz: Renata Orzechowska

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 2

Najważniejsze konferencje i seminaria

- W 2019 r. zespół ubezpieczeń ochrony prawnej koncentrował się na promocji ubezpieczeń ochrony prawnej, jako narzędzia finansującego dostęp do sądów oraz usług prawnych oferowanych przez radców prawnych i adwokatów. Zorganizowano warsztaty z ubezpieczeń ochrony prawnej w Krakowie i Szczecinie, podczas których wyjaśniano, na czym polega ubezpieczenie ochrony prawnej, do kogo jest adresowane i jak ważna jest rola radcy prawnego i adwokata w świadczeniu usług prawnych. Wizyta w Szczecinie zakończyła, rozpoczęty w 2016 r., cykl warsztatów z tych ubezpieczeń. Na przestrzeni tych lat, byliśmy w 8 miastach Polski i przeszkoliliśmy blisko 400 osób.

Zespół ds. ubezpieczeń turystycznych

Przewodnicząca: Katarzyna Szepczyńska

Sekretarz: Renata Orzechowska

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 3

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Zespół współpracował z kancelarią prawną w badaniu, prowadzonym na zlecenie Komisji Europejskiej, na temat transpozycji dyrektywy (UE) 2015/2302 w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych do polskiego porządku prawnego.
- W związku z rosnącą liczbą przypadków niewypłacalności przedsiębiorców turystycznych, podjęto prace w celu uszczelnienia systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności biur podróży.

11. https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Komunikat_dot_korzystania_przez_podmioty_nadzorowane_z_uslug_przetwarzania_danych_w_chmurze_obliczeniowej_59626.pdf

12. <https://piu.org.pl/wydarzenie/rodo-e-privacy-e-id-eiopa-glowne-tematy-otwartego-posiedzenia-komisji-zarzadzania-informacja/>

Zespół ds. zarządzania ryzykiem katastrof naturalnych

Przewodniczący: Piotr Lewiński

Sekretarz: Rafał Mańkowski

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 1

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Zestawienie informacji na temat skutków deszczy nawalnych 2019 – maj ubiegłego roku był przykładem, że Polska może odnotować w jednym roku następujące po sobie okresy suszy i epizody silnych opadów, które powodują lokalne podtopienia i wezbrania rzek, jednak nie wpływają zasadniczo na poprawę sytuacji hydrologicznej kraju. Podtopienia w ubiegłym roku spowodowały znaczne szkody w uprawach i budynkach znajdujących się na obszarach wiejskich.
- Przedstawiciele zespołu wzięli udział w pracach grupy roboczej mającej na celu ustalenie metodyki stress testów dla ryzyka suszy i blackoutu. Przerwy w dostawie wody mogą mieć duże znaczenie w przyszłości dla rentowności produktów BI. Podobnie zjawisko blackoutu może objąć swoim zasięgiem znaczne obszary kraju. Dlatego ryzyka te traktowane są przez zespół obok powodzi i silnego wiatru jako katastroficzne.

Najważniejsze opinie i konsultacje

- Ustawa o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw – ustawodawca wprowadził przepisy upraszczające proces inwestycyjny. Zgodnie z Projektem ustawy obszar oddziaływania budowanego obiektu budowlanego ma być obszarem, w stosunku do którego obiekt będący przedmiotem decyzji organu architektoniczno-budowlanego wprowadzi ograniczenia możliwości budowy innych obiektów budowlanych ze względu na wymogi przepisów odnoszące się do zabudowy (a nie ze względu na to, że obiekt wprowadzi jakiegokolwiek uciążliwości). Polska Izba Ubezpieczeń stała na stanowisku, że przepis taki może doprowadzić do znacznego podwyższenia ryzyka powodzi miejskich ze względu na kształtowanie terenu w sposób sprzyjający gwałtownemu gromadzeniu się wód deszczowych.
- Polska Izba Ubezpieczeń przygotowywała stanowisko w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi.
- Sekretarz zespołu uczestniczył w roboczych konsultacjach z ekspertami Komisji Europejskiej w sprawie funkcjonowania ubezpieczeń powodzi w Polsce i implementacji dyrektywy powodziowej do polskiego prawa.

2.7. DZIAŁALNOŚĆ RADY BEZPOŚREDNIEJ LIKWIDACJI SZKÓD

Rada BLS

Przewodniczący: Rafał Stankiewicz

Sekretarz: Agnieszka Dąbrowska

Liczba posiedzeń w 2019 r.: 3

Rada Bezpośredniej Likwidacji Szkód (Rada) pełni rolę ciała decyzyjnego w systemie BLS od dnia jego wdrożenia, tj. od 1 kwietnia 2015 roku. Zadania Rady wynikają z Umowy o współpracy w zakresie bezpośredniej likwidacji szkód (Umowa) i są związane z jednej strony z bieżącą kontrolą funkcjonowania systemu BLS, z drugiej strony z określaniem kierunków jego rozwoju.

W Radzie zasiadają przedstawiciele wszystkich Stron Umowy, tj. Aviva TUO SA, Axa Ubezpieczenia TUIR SA, Concordia Polska TU SA, Wiener TU SA, PZU SA, STU ERGO HESTIA SA, TUIR WARTA SA, UNIQA TU SA oraz PIU.

Obsługę merytoryczną i administracyjną Rady wykonuje Centrum Rozliczeń, tj. komórka organizacyjna PIU, wspomagająca Strony Umowy w realizacji tej umowy. Na poziomie operacyjnym zadania takie jak wyjaśnianie bieżących zagadnień, korygowanie obowiązujących procedur lub wypracowywanie nowych procesów realizowane są przez Centrum Rozliczeń i koordynatorów BLS wyznaczonych przez Strony Umowy. Doświadczenia koordynatorów BLS stanowią podłoże do inicjowanych przez nich zmian, o których ostatecznie decyduje Rada.

W 2019 roku działania Izby związane z systemem BLS skoncentrowane były na efektywnym wspomaganie zakładów ubezpieczeń w wykonywaniu postanowień Umowy BLS, co gwarantowało sprawny przebieg procesu rozliczeń. Podczas spotkań z kandydatami do przystąpienia do systemu BLS Izba przypominała, że BLS jest rozwiązaniem proklienckim, warto więc inwestować w jego rozwój, pozwalając na wzmocnienie konkurencyjności o klienta jakością likwidacji szkód. Izba koordynowała również realizację zmian procesowych, wynikających np. z przyłączenia się Gothaer TU SA do nowej grupy kapitałowej i z powstania nowej marki Wiener TU SA. W 2019 kontynuowaliśmy także promowanie systemu BLS.

Najważniejsze opracowania i rekomendacje

- Kontynuacja spotkań z zakładami ubezpieczeń rozważającymi możliwość przystąpienia do systemu BLS.
- Kontynuacja kampanii promującej BLS, np. poprzez rozbudowę treści i wzmacnianie znaczenia serwisu oraz wykorzystanie infografiki ruchomej w reklamach celowanych do kierowców.
- Modyfikacja procedur związanych między innymi z wdrożeniem e-faktur i przekształceniem Gothaer TU SA w Wiener TU SA.

3.

ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

3.1. NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W PRAWIE UBEZPIECZENIOWYM W 2019 R.

- **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 6 lutego 2019 r. w sprawie sprawozdania z działalności brokerskiej (Dz.U. z 2019 r., poz. 329)**

Określony został szczegółowy zakres, częstotliwość, forma i sposób sporządzania sprawozdania z działalności brokerskiej oraz termin i sposób jego przedstawiania organowi nadzoru. Sprawozdania składane są na formularzu określonym w rozporządzeniu.

- **Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie wpłat na pokrycie kosztów nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową, reasekuracyjną oraz w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego (Dz.U. z 2019 r., poz. 334)**

Rozporządzenie określa terminy uiszczania, wysokość i sposób obliczania wpłat na pokrycie kosztów nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową, działalnością reasekuracyjną oraz działalnością w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego oraz sposób pokrywania z tych wpłat kosztów nadzoru ubezpieczeniowego oraz udziału w kosztach Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie nadzoru nad rynkiem kapitałowym.

- **Ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. 2019 r., poz. 730)**

Ustawa dostosowuje polski porządek prawny do RODO m.in. przez usunięcie przepisów, które są sprzeczne z RODO lub które powielają rozwiązania RODO oraz dostosowuje RODO do specyfiki polskiego porządku prawnego. M.in. zostały wprowadzone zmiany do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2015, poz. 1844 ze zm.). Przyznano zakładowi ubezpieczeń prawo do przetwarzania danych osobowych, w tym danych osobowych objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy ubezpieczeniowej, w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę zakładu ubezpieczeń w celu i zakresie niezbędnym do zapobiegania temu przestępstwu. Zwolniono zakłady ubezpieczeń z obowiązku zapewnienia osobie, której dane dotyczą, dostępu do danych i informacji, w zakresie w jakim jest to niezbędne dla prawidłowej realizacji zadań dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz zapobiegania przestępstwom. Usunięto z katalogu informacji pozyskiwanych przez zakłady ubezpieczeń informacje o rokowaniach. Zmieniono obowiązek zbierania pisemnych zgód

na przetwarzanie danych osobowych na obowiązek zbierania wyraźnych zgód. Przyznano zakładom ubezpieczeń prawo do przetwarzania danych dotyczących zdrowia, ubezpieczonych lub uprawnionych z umowy ubezpieczenia, zawartych w umowach ubezpieczenia lub oświadczeniach składanych przed zawarciem umowy ubezpieczenia, odpowiednio w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub wykonania umowy ubezpieczenia, w zakresie niezbędnym z uwagi na cel i rodzaj ubezpieczenia. Przyznano zakładom ubezpieczeń uprawnienie do podejmowania decyzji w indywidualnych przypadkach, w oparciu wyłącznie o zautomatyzowane przetwarzanie, w tym profilowanie danych osobowych dotyczących ubezpieczonych w celu dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz w celu wykonania czynności ubezpieczeniowych, przy jednoczesnym przyznaniu osobie, której dane dotyczą, prawa do otrzymania wyjaśnień co do podstaw podjętej w sposób zautomatyzowany decyzji, w tym na podstawie profilowania, oraz prawa do zakwestionowania tej decyzji, wyrażenia własnego stanowiska i uzyskania interwencji ludzkiej. Wprowadzono zamknięty katalog kategorii danych zwykłych i wrażliwych, na podstawie których będzie możliwe podejmowanie decyzji w oparciu o automatyczne przetwarzanie, w tym profilowanie. Wprowadzono maksymalny 12-letni okres, liczony od rozwiązania umowy ubezpieczenia, uprawniający do przetwarzania danych osobowych ubezpieczonych, ubezpieczających lub innych uprawnionych z umowy ubezpieczenia, bez zgody osoby, której dane dotyczą, w celach statystycznych (gromadzenie danych statystycznych w celu ustalenia na ich podstawie wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości).

Zmiana przepisów dotychczasowych spowodowała powstanie po stronie zakładu ubezpieczeń obowiązku informacyjnego w stosunku do ubezpieczonych w ubezpieczeniach na cudzy rachunek. Dopuszczono przetwarzanie danych osobowych przez zakład ubezpieczeń, UFG, PBUK i RzF zawartych w wyrokach skazujących oraz dokumentach o naruszeniu prawa.

- **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie opłaty za prowadzenie Ewidencji Pracowniczych Planów Kapitałowych oraz realizację obowiązków, o których mowa w art. 8 ust. 4 i 5 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych (Dz.U. z 2019, poz. 613)**

Określony został termin uiszczania oraz wysokość i sposób obliczania opłaty miesięcznej za prowadzenie Ewidencji Pracowniczych Planów Kapitałowych oraz realizację innych obowiązków przez Państwowy Fundusz Rozwoju S.A.

- **Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw. (Dz.U. z 2019, poz. 694)**

Polskie przepisy zostały dostosowane, w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany pomiędzy krajami informacji w dziedzinie opodatkowania oraz przeciwdziałania praniu

pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, do odpowiednich regulacji UE. Wprowadzono wiele zmian, m.in. obowiązek dodatkowej weryfikacji i zaraportowania rachunków otwartych w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 30 kwietnia 2017 r. oraz istniejących na dzień wejścia w życie ustawy. Jednocześnie wprowadzono kary administracyjne nie tylko za niezłożenie CBC-R lub CBC-P, ale także za złożenie go z nieprawidłowymi danymi lub niekompletnego. Wprowadzane zmiany dotyczą zakładów ubezpieczeń na życie.

- **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2019 r. w sprawie egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 879)**

Określony został regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, wysokość wynagrodzenia osób wchodzących w skład Komisji, sposób przeprowadzania egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz terminy przyjmowania zgłoszeń, zakres obowiązujących tematów egzaminu, sposób i tryb uznawania studiów wyższych, sposób i tryb zwalniania z egzaminu oraz wysokość opłaty egzaminacyjnej i sposób jej uiszczania.

- **Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 1018)**

1 września 2019 r. zaczął działać wykaz informacji o podatnikach VAT, który ma pomóc firmom skutecznie i szybko weryfikować kontrahentów. Wykaz zastąpił dotychczas funkcjonującą listę podatników VAT: zarejestrowanych i niezarejestrowanych oraz wykreślonych i przywróconych do rejestru VAT (tzw. „biała lista”). Wykaz umożliwia sprawdzenie czy kontrahent jest czynnym podatnikiem VAT, jeśli kontrahentowi odmówiono rejestracji, wykreślono go z rejestru lub przywrócono zarejestrowanie jako podatnika VAT, poznanie podstawy prawnej tych decyzji oraz potwierdzenie numeru rachunku bankowego, na jaki należy zapłacić swojemu kontrahentowi. Lista jest prowadzona przez szefa Krajowej Administracji Skarbowej, na stronie internetowej Ministerstwa Finansów oraz w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. W okresie od 1 stycznia 2020 r., w przypadku zapłaty kontrahentowi kwoty powyżej 15 tys. zł na inny rachunek niż podany w wykazie, nie będzie możliwości zaliczenia do kosztów uzyskania przychodu tej kwoty lub części tej kwoty, która została zapłacona na rachunek inny niż podany w wykazie oraz będzie ponoszone ryzyko odpowiedzialności solidarnej z kontrahentem za zaległości podatkowe, jeśli nie zapłaci on należnego podatku VAT od transakcji.

- **Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2019, poz. 866)**

Utrzymano dotychczasowe regulacje oraz określono minimalną sumę gwarancyjną fizjoterapeuty wykonującego działalność leczniczą w formie jednoosobowej działalności gospodarczej jako indywidualna praktyka fizjoterapeutyczna, indywidualna praktyka fizjoterapeutyczna wyłącznie w miejscu wezwania, indywidualna praktyka fizjoterapeutyczna wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład oraz fizjoterapeuty wykonującego działalność leczniczą w formie spółki cywilnej, spółki jawnej albo spółki partnerskiej jako grupowa praktyka fizjoterapeutyczna.

- **Ustawa z 16 maja 2019 r. o zmianie ustawy o pracowniczych planach kapitałowych, ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz ustawy – Prawo bankowe (Dz.U. z 2019 r., poz. 1074)**

Ustawa znosi limit 30-krotności podstawy wpłat w PPK. Ustalono, iż maksymalny limit wpłat i dopłat możliwych do dokonania na wszystkie rachunki PPK uczestnika PPK wynosi w danym roku kalendarzowym równowartość w złotych kwoty 50 000 dolarów amerykańskich. Po przekroczeniu tego limitu dalsze wpłaty i dopłaty na rachunek PPK uczestnika PPK nie są dokonywane. Ponadto m.in. rozszerzony został katalog osób zatrudnionych w rozumieniu ustawy o PPK o osoby przebywające na urloпах wychowawczych lub pobierające zasiłek macierzyński albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego. Wprowadzono dodatkowe możliwości informowania uczestników PPK poprzez zapewnienie im dostępu do systemu teleinformatycznego instytucji finansowej. Podmioty zatrudniające, które nie zawarły umowy o zarządzanie, zobowiązane zostały do przekazania informacji o spełnieniu warunków zwalnających z tego obowiązku, wymienionych w ustawie. Wprowadzono warunek pobierania przez podmioty zarządzające PPK wynagrodzenia za osiągnięty wynik w postaci konieczności osiągnięcia stopy zwrotu przez fundusz inwestycyjny, fundusz emerytalny lub subfundusz na poziomie nie niższym niż 75% najwyższych stóp zwrotu w ramach funduszy tej samej zdefiniowanej daty. Umożliwiono operatorowi portalu PPK (PFR) wydatkowanie środków z opłaty wstępnej oraz środków z opłaty rocznej reprezentatywnym organizacjom związkowym, na ich wniosek z przeznaczeniem na edukację i promocję PPK.

- **Ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz ustawy o pracowniczych programach emerytalnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1474)**

Dokonano transpozycji do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/2341 z dnia 14 grudnia 2014 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (IORP) – Dz. Urz. UE L 354 z 23.12.2016, str. 37 [tzw. dyrektywa IORP 2]. Dyrektywa ta ma na celu minimalną harmonizację zasad dotyczących nadzoru i zarządzania oraz organizacji instytucji pracowniczych programów

emerytalnych (ang. institutions for occupational retirement provisions – IORP), ułatwienie mobilności pracowników między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, uregulowanie zasad działalności transgranicznej IORP oraz ułatwienie koordynacji praktyk nadzorczych Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych. W polskim porządku prawnym definicję IORP zawartą w dyrektywie wyczerpuje wyłącznie forma pracowniczego funduszu emerytalnego zarządzanego przez pracownicze towarzystwo emerytalne. Pozostałe dwie formy pracowniczego programu emerytalnego to tylko umowy z instytucjami finansowymi. Wprowadzenie ustawą formy zarządzania zagranicznego powoduje umożliwienie zagranicznym IORP prowadzenie działalności transgranicznej w Polsce.

· **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 czerwca 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dodatkowych sprawozdań finansowych i statystycznych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2019, poz. 1187)**

Przewidziano, iż zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji będą sporządzać dodatkowe sprawozdanie finansowe i statystyczne w postaci elektronicznej, a nie jak dotychczas w formie papierowej i formie elektronicznej. Ponadto ulega zmniejszeniu zakres obowiązków nałożonych na zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji poprzez rezygnację z dołączania do dodatkowych rocznych sprawozdań finansowych i statystycznych dokumentów i informacji, o których mowa w § 25 ust. 1 dotychczas obowiązującego rozporządzenia oraz rezygnację z podwójnego raportowania danych finansowych – zarówno do KRS, jak i organu nadzoru.

· **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (wersja przekształcona) (Dz. U. UE z 26.06.2019, L 172/56)**

Nowa dyrektywa ma zapewnić pełniejsze wykorzystanie potencjału społecznego i gospodarczego danych publicznych. Poszerzony został zakres danych przekazywanych do dalszej eksploatacji i wyprowadzono nowe rozwiązania, które mają ułatwić ponowne wykorzystywanie informacji. Do nowych tematycznych kategorii zbiorów danych o wysokiej wartości, które odzwierciedlają rozwój technologii i rynku zalicza się dane: geoprzestrzenne, dotyczące obserwacji Ziemi i środowiska, meteorologiczne, statystyczne, dane dotyczące przedsiębiorstw i ich własności, dane dotyczące mobilności. Dane powyższe mają w założeniu dyrektywy być udostępniane nieodpłatnie przez API (zdalny interfejs). Wcześniej jednak aktami wykonawczymi do dyrektywy zostaną określone szczegóły dotyczące w/w zakresów danych. Wprowadzono nową kategorię informacji sektora publicznego, tj. danych dynamicznych oraz wzmocniono znaczenie bez wnioskowego udostępniania informacji w sposób zautomatyzowany poprzez interfejs programistyczny API. Przepisy dyrektywy koncentrują się na: zapewnieniu dostępu w czasie rzeczywistym do danych dynamicznych za pośrednictwem odpowiednich środków technicznych, zwiększeniu podaży wartościowych danych publicznych do ponownego wykorzystywania, w tym danych pochodzących z przedsiębiorstw publicznych, organizacji prowadzących badania naukowe i organizacji finansujących badania naukowe, stosowaniu wyjątków od zasady pobierania

opłat odzwierciedlających koszt krańcowy oraz zależności między niniejszą dyrektywą a niektórymi powiązаныmi aktami prawnymi, w tym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO).

· **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (OIPE) (Dz. UE z 25.7.2019, L 198/1)**

Rozporządzenie wprowadza ogólnoeuropejski produkt emerytalny dla osób, które pragną korzystać z tej dodatkowej możliwości gromadzenia oszczędności. Przepisy rozporządzenia zapewniają europejskim klientom nowy, dodatkowy dobrowolny system oszczędzania, gwarantujący odpowiednią ochronę konsumentów w odniesieniu do istotnych cech produktu. Umożliwiają różnym dostawcom tworzenie produktów dostosowanych do ich modeli prowadzenia działalności. Rozporządzenie przewiduje możliwość oferowanie OIPE szerokiemu gronu dostawców (banki, ubezpieczyciele, zarządzający aktywami, instytucje pracowniczych programów emerytalnych, firmy inwestycyjne), jak również zapewnia im równe warunki działania. OIPE, w tym związane z nim doradztwo, będą mogły być oferowane również przez Internet. Konsumentci będą mieli możliwość wyboru między domyślnym, bezpiecznym wariantem inwestycyjnym a alternatywnymi wariantami inwestycyjnymi charakteryzującymi się różnymi profilami ryzyka i zwrotu. Będzie istniała możliwość przenoszenia tego produktu w całej UE, pełna przejrzystość związanych z nim kosztów oraz możliwości zmiany dostawcy. Rozporządzenie zakłada przy tym odgórne ograniczenie kosztów pobieranych w produkcie OIPE. Rozporządzenie przewiduje znormalizowanie podstawowych cech produktu OIPE.

· **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komorników sądowych (Dz.U. z 2019, poz. 1321)**

Określony został zakres obowiązkowego ubezpieczenia OC komorników sądowych, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalna suma gwarancyjna tego ubezpieczenia. Zakres ubezpieczenia, w tym wysokość sumy gwarancyjnej, pozostaje tożsamy z dotychczas obowiązującym.

· **Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o szczególnych uprawnieniach osób poszkodowanych w przypadku wyczerpania sumy gwarancyjnej ustalonej na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2006 r. (Dz.U. z 2019 r., poz. 1631)**

Przewidziano w ustawie, iż Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny będzie zaspokajać roszczenia o naprawienie szkody na osobie z tytułu umów obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów oraz od odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego, w przypadku wyczerpania ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej, określonej na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, do wysokości sumy

gwarancyjnej określonej w tej właśnie ustawie. Regulacja zapobiega skutkom wyczerpania się sumy gwarancyjnej z umów ubezpieczenia zawartych w latach dziewięćdziesiątych, kiedy to minimalna suma gwarancyjna była wielokrotnie niższa od przyjętej aktualnie.

- **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 lipca 2019 r. w sprawie minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia, sumy gwarancji bankowej, sumy gwarancji ubezpieczeniowej lub wartości innego zabezpieczenia roszczeń użytkownika, o których mowa w art. 117a ust. 3 ustawy o usługach płatniczych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1458)**

Określone zostały zasady ustalania minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia i gwarancji ubezpieczeniowej, stanowiących zabezpieczenie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej dostawcy świadczącego wyłącznie usługę dostępu do informacji o rachunku bankowym za szkody powstałe w związku z prowadzoną przez niego działalnością.

- **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 lipca 2019 r. w sprawie minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia, sumy gwarancji bankowej, sumy gwarancji ubezpieczeniowej lub wartości innego zabezpieczenia roszczeń użytkownika, o których mowa w art. 61b ust. 1 ustawy o usługach płatniczych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1459)**

Określone zostały zasady ustalania minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia i gwarancji ubezpieczeniowej, stanowiących zabezpieczenie roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej podmiotu świadczącego usługi inicjowania transakcji minimalnej płatności za szkody powstałe w związku z prowadzoną przez niego działalnością.

- **Ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1495)**

Wprowadzono m.in. zmianę do Kodeksu postępowania cywilnego przewidującą, że w sprawach przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o których mowa w art. 479.28 § 1 pkt 1 k.p.c., strony mogą zawrzeć ugodę w sprawie odwołania do SOKiK w przedmiocie ustalenia co do losów zaskarżonej decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w całości albo w części.

- **Ustawa z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, (Dz.U. z 2019, poz. 1834)**

Wprowadzony został mechanizm podzielnej płatności. Dla transakcji dokonanych pomiędzy przedsiębiorcami krajowymi będącymi podatnikami, dotyczących towarów wskazanych w nowym załączniku nr 15 do wyżej wymienionej ustawy o VAT, od 1 listopada 2019 r. należy stosować mechanizm podzielonej płatności (kwota VAT jest automatycznie przelewana przez

bank na specjalny rachunek VAT). Mechanizm podzielonej płatności ma na celu uszczelnienie systemu podatkowego, zastąpił on funkcjonujące dotychczas odwrotne obciążenie. Ma być stosowany obligatoryjnie dla faktur o jednorazowej wartości (bez względu na liczbę wynikających z niej płatności) przekraczającej 15 000 PLN. Płatności do takich faktur muszą być dokonywane przelewem oraz wydruk faktury musi posiadać adnotację o zastosowaniu mechanizmu podzielonej płatności. W Objaśnieniach podatkowych z 23 grudnia 2019 r. w sprawie mechanizmu podzielonej płatności Ministerstwo Finansów wskazało, iż mechanizm podzielnej płatności nie jest stosowany przy zapłacie odszkodowania ubezpieczeniowego.

- **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie sporządzania i przekazywania przez wybraną instytucję finansową informacji dotyczącej uczestnika pracowniczego planu kapitałowego, z którego rachunku ma zostać dokonana wypłata transferowa (Dz.U. z 2019 r., poz. 1742)**

Przewidziano, iż wybrana instytucja finansowa, przed dokonaniem wypłaty transferowej, będzie sporządzała informację dotyczącą uczestnika PPK w formie elektronicznej pozwalającej na utrwalenie jej na trwałym nośniku. Wraz z dokonaniem wypłaty transferowej, będzie przekazywana powyższa informacja oraz informacje od wszystkich poprzednich wybranych instytucji finansowych uczestnikowi lub osobie, na rzecz której dokonywana jest wypłata transferowa i instytucji finansowej zarządzającej funduszem inwestycyjnym, do którego dokonywana jest wypłata transferowa, lub z którą została zawarta umowa o prowadzenie rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej. Określony został wzór informacji dotyczącej uczestnika PPK, z rachunku, z którego ma zostać dokonana wypłata transferowa.

- **Ustawa z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 2217)**

Wprowadzono m.in. ogólną regulację, zgodnie z którą w przypadku zawarcia przez Unię Europejską umowy międzynarodowej odnoszącej się do reasekuracji, działalność reasekuracyjna wykonywana przez zakłady z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, którego system wypłacalności nie został uznany za równoważny lub czasowo równoważny zgodnie z art. 172 dyrektywy 2009/138/WE, i które jest stroną umowy, będzie wykonywana zgodnie z warunkami tej umowy.

Przepis umożliwił wykonywanie m.in. umowy zawartej pomiędzy Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w sprawie środków ostrożnościowych odnoszących się do ubezpieczeń i reasekuracji, która została podpisana w dniu 22 września 2017 r. i weszła w życie w dniu 4 kwietnia 2018 r. a tym samym umożliwiono prowadzenie działalności reasekuracyjnej

na terenie Polski przez zakłady ubezpieczeń i reasekuracji z USA.

· **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie maksymalnych sum ubezpieczenia dla poszczególnych upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2020 r. (Dz.U. z 2019, poz. 2333)**

Rozporządzenie stanowi wykonanie art. 5 ust. 9 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2019 r. poz. 477), która określa zasady stosowania dopłat z budżetu państwa do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia skutków zdarzeń losowych w rolnictwie. Określone zostały w rozporządzeniu maksymalne sumy ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2020 r.

3.2. INFORMACJE O ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ ORAZ DEFINICJE STOSOWANYCH SKRÓTÓW I WSKAŹNIKÓW

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Polska Izba Ubezpieczeń zrzeszała 83 członków. Wśród nich było 48 spółek akcyjnych, 25 oddziałów zagranicznych oraz 10 towarzystw ubezpieczeń wzajemnych. W porównaniu z 2018 r. liczba członków PIU wzrosła o 4 członków.

Oddziały zagranicznych zakładów nie podlegają polskim wymogom sprawozdawczości i nie przekazują sprawozdań finansowych ani do Komisji Nadzoru Finansowego, ani do PIU. Z tego powodu w niniejszym raporcie nie ma części poświęconej działalności oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń.

Prezentowane w raporcie dane finansowe w zakresie ubezpieczeń w Polsce pochodzą z raportów kwartalnych PIU. Charakterystykę światowego i europejskiego rynku ubezpieczeniowego wykonano na podstawie danych ze strony Insurance Europe Statistics. Ranking krajów na światowym rynku ubezpieczeniowym oparty jest dodatkowo na danych z OECD.

Podstawowe wielkości charakteryzujące rynek ubezpieczeniowy w obu działach zaprezentowane są między innymi za pomocą tak zwanych „bubble charts”, które są wykresami typu XY z punktami (kołami) o współrzędnych (X;Y), których powierzchnia odpowiada wartości prezentowanej kategorii (składki, lokaty, odszkodowania) w roku 2019. Na osi rzędnych (Y) takiego wykresu wskazano dynamikę badanej kategorii w relacji do roku poprzedniego dla każdego zakładu ubezpieczeń. Na osi odciętych (X) wskazano iloraz badanej wartości dla danego zakładu do wartości całego segmentu, czyli jego udziału rynkowego. Oś ta ma skalę logarytmiczną i przecina oś Y w punkcie odpowiadającym dynamice całego segmentu rynku. Taki, pozornie skomplikowany sposób prezentacji, pozwala jednak na pokazanie rankingu wszystkich zakładów oraz zmian wartości wybranych kategorii względem średniej całego segmentu.

Wybrane wskaźniki efektywności prezentowane są również na wykresach typu XY, które prezentują rozkład wartości wskaźników poszczególnych zakładów w dwóch okresach, bez ich identyfikacji, ale ze wskazaniem poszczególnych kwartyli

(Q1=25%, Mediana=Q2=50% oraz Q3=75%) oraz „średnich” Działów ubezpieczeń liczonych dla sum poszczególnych kategorii. Na osi Y przedstawiono skumulowaną częstotliwość. Oś (X) wskazuje wartości wskaźników poszczególnych zakładów uszeregowanych rosnąco. Obie osie przecinają się w punkcie wskazującym wartość wskaźnika dla całego Działu (różną od średniej wartości wskaźników). Taki sposób prezentacji pozwala na pokazanie benchmarku zakładów ubezpieczeń względem wartości wskaźników liczonych dla całego segmentu rynku.

Definicje stosowanych skrótów i wskaźników

Przypis lub składka – składki przypisane brutto.

Odszkodowania – odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto.

Zakłady – zakłady (towarzystwa) ubezpieczeniowe i zakłady reasekuracji objęte niniejszym raportem.

Udział rynkowy – mierzony jest relacją wartości analizowanej kategorii dla zakładu do sumy wartości tej kategorii dla wszystkich zakładów z danego Działu.

CAGR – średnioroczna stopa wzrostu.

PPS i PPP – Purchasing Power Standard – stosowana przez Eurostat wirtualna jednostka monetarna, w których wyraża się różne wielkości rachunków narodowych skorygowanych parytetem siły nabywczej, tzw. Purchasing Power Parities (PPP). PPP może być interpretowany jako kurs wymiany PPS na EUR i jest miarą zmienności poziomu cen w poszczególnych krajach EU27 definiowaną i obliczaną przez Eurostat.

Prezentowane w raporcie wskaźniki liczone są według formuł zgodnych z definicjami stosowanymi przez UKNF, w szczególności:

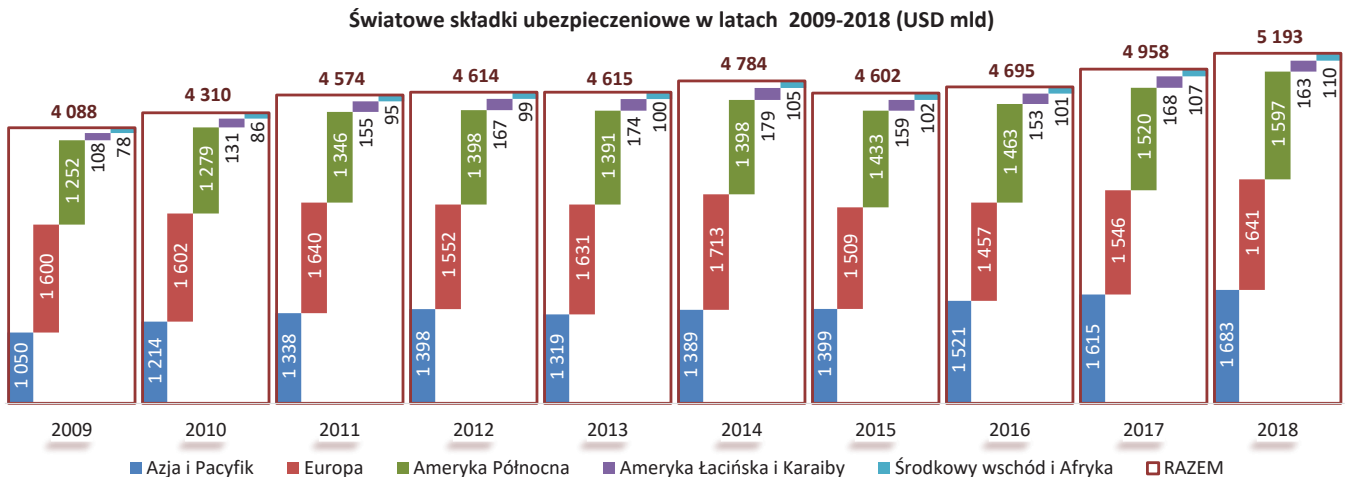
- **Współczynnik retencji (zatrzymania)** to procentowy udział składki na udziale własnym w składce przypisanej brutto.
- **Współczynnik zatrzymania odszkodowań** to procentowy udział odszkodowań i świadczeń na udziale własnym w odszkodowaniach i świadczeniach brutto.
- **Współczynnik szkodowości brutto** liczony jest jako stosunek sumy odszkodowań i świadczeń brutto oraz zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto do składki zarobionej brutto.
- **Wskaźnik zespolony (combined ratio)** to stosunek odszkodowań i świadczeń brutto skorygowanych o zmianę stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto, powiększonych o koszty akwizycji i administracji oraz o pozostałe koszty techniczne na udziale własnym do składki zarobionej brutto.
- **Współczynnik rentowności działalności lokacyjnej** mierzony jest stosunkiem dochodów z lokat do średniej wartości lokat finansowych.
- **Rentowność kapitałów własnych** mierzona jest stosunkiem wyniku finansowego netto do kapitałów własnych.
- **Rentowność majątku** mierzona jest stosunkiem wyniku finansowego netto do aktywów bilansowych.

Wartości wskaźników liczone dla Działów (tzw. „średnich Działów”), to ich wartości wyliczone według tych samych formuł, ale dla sum odpowiednich kategorii ze wszystkich zakładów Działu I lub odpowiednio Działu II.

3.3. GLOBALNY RYNEK UBEZPIECZEŃ

Rysunek 1.

Nominalna składka przypisana brutto globalnego rynku ubezpieczeń w latach 2009-2018 w mld USD

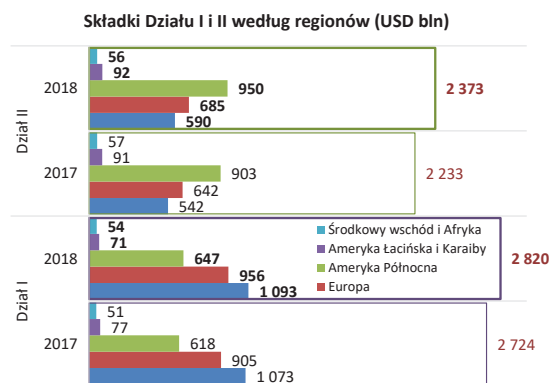

Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane z Insurance Europe Statistics.

- Stosownie do danych Swiss Re cytowanych w raporcie Insurance Europe, globalny rynek ubezpieczeń wzrósł w 2018 r. o 4,8% nominalnie względem roku poprzedniego i wyniósł 5,2 bilionów USD.
- CAGR (2014-2018) dla pięcioletniej średniej kroczącej wartości nominalnej globalnych składek wyniósł 2,1%.
- CAGR (2009-2018) dla Azji wyniósł 5,4%, a dla Europy 0,3%.
- Rynek ubezpieczeniowy w Europie do roku 2014 odbudowywał swoją wartość sprzed kryzysu z 2008 roku. Po roku 2015 zmalał o 18,9% w relacji do 2014 r. głównie z uwagi na spadek notowań EUR względem USD o 16,5%. W 2018 r. europejskie składki wzrosły o 6,1% względem poprzedniego roku, tj. najszybciej spośród wszystkich regionów kontynentalnych.

Rysunek 2.

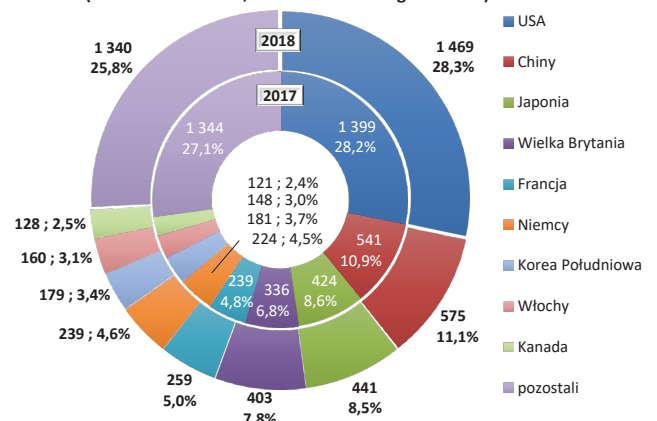
Struktura terytorialna ubezpieczeń w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe oraz statystyk OECD.

- W strukturze kontynentalnej ubezpieczeń Działu I dominuje Azja (1,1 bln USD), przed Europą. Połowa azjatyckich składek Działu I pochodzi z Japonii, Korei Płd. oraz Tajwanu.
- W strukturze kontynentalnej ubezpieczeń Działu II dominuje Ameryka (0,95 bln USD), przed Europą, co jest efektem wysokich składek zdrowotnych.
- Stany Zjednoczone jako państwo są na pierwszym miejscu globalnego rynku ubezpieczeń. Na drugim miejscu znalazły się Chiny, które przez kolejne lata notowały dwucyfrowe wzrosty składek ubezpieczeniowych osiągając w 2018 r. składkę szacowaną na 575 mld USD (11,1% globalnego rynku).
- Japonia zajmowała trzecie miejsce ze składką szacowaną na 441 mld USD w 2018 r.
- Kolejne trzy miejsca w 2018 r. zajmowały kraje europejskie: Wielka Brytania 7,8%, Francja 5,0% oraz Niemcy z 4,6% udziałem w składkach ogółem.

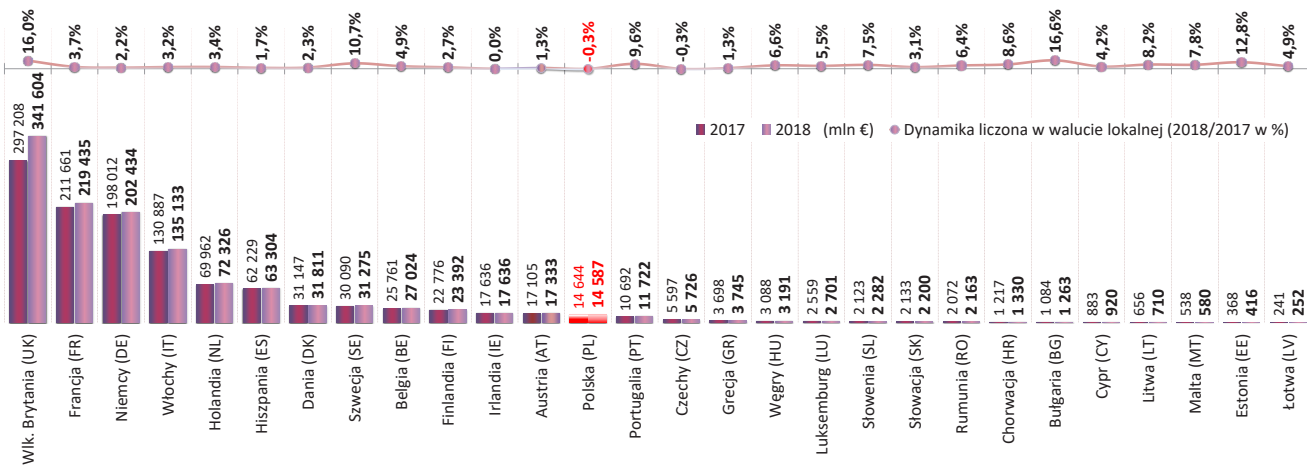
Udział wiodących krajów w ubezpieczeniach ogółem (składka w mld USD; udział w składce ogółem w %)

3.4. RYNEK UBEZPIECZEŃ W UNII EUROPEJSKIEJ W LATACH 2017-2018

Rysunek 3.

Wartość i dynamika składki przypisanej brutto krajów Unii Europejskiej w latach 2017-2018

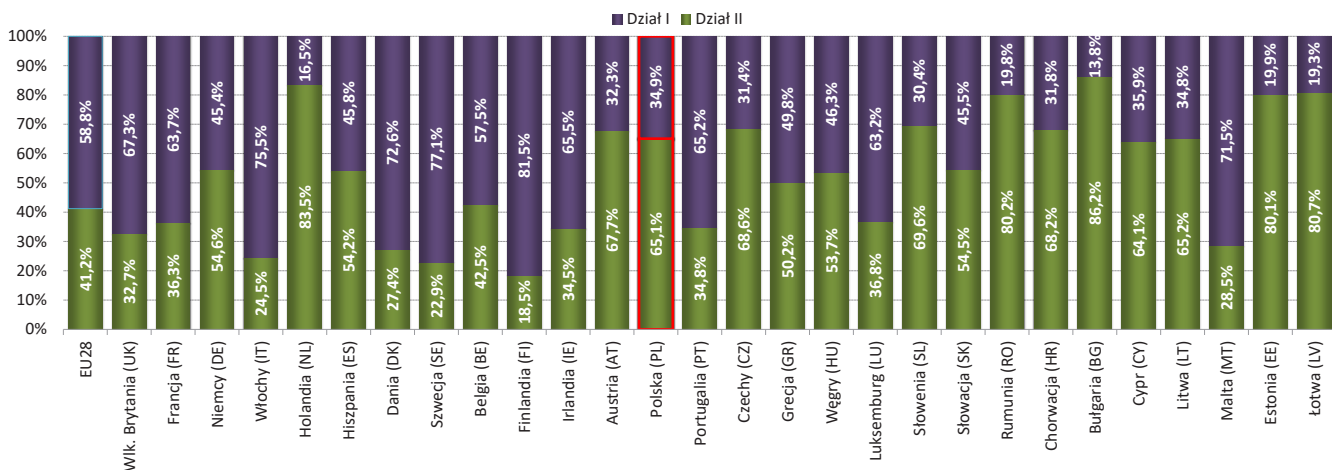

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma całkowitych składek 28 krajów Unii Europejskiej wynosiła nieco ponad 1,24 biliona € w 2018 r. i wzrosła o 6,0% względem roku 2017.
- Spadek całkowitych składek polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2018 r., liczony w walucie lokalnej wynosił 0,3% względem roku poprzedniego.
- Polska ze składką 14,6 mld € w 2018 r. stanowiła 1,2% rynku unijnego i zajmowała 13 miejsce w rankingu krajów EU28. Nominalnie było to więcej niż w Portugalii, lecz mniej niż w Austrii czy Irlandii.
- W 2018 r. spośród dominujących krajów największe wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walutach lokalnych osiągnęły: Wielka Brytania (16,0%), Szwecja (10,7%) i Belgia (4,9%).
- W tym samym okresie spadek oprócz Polski odnotowały jeszcze Czechy, również o 0,3%.

Rysunek 4.

Struktura składki przypisanej brutto krajów Unii Europejskiej w 2018 r. (kraje uporządkowane składką malejącą)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

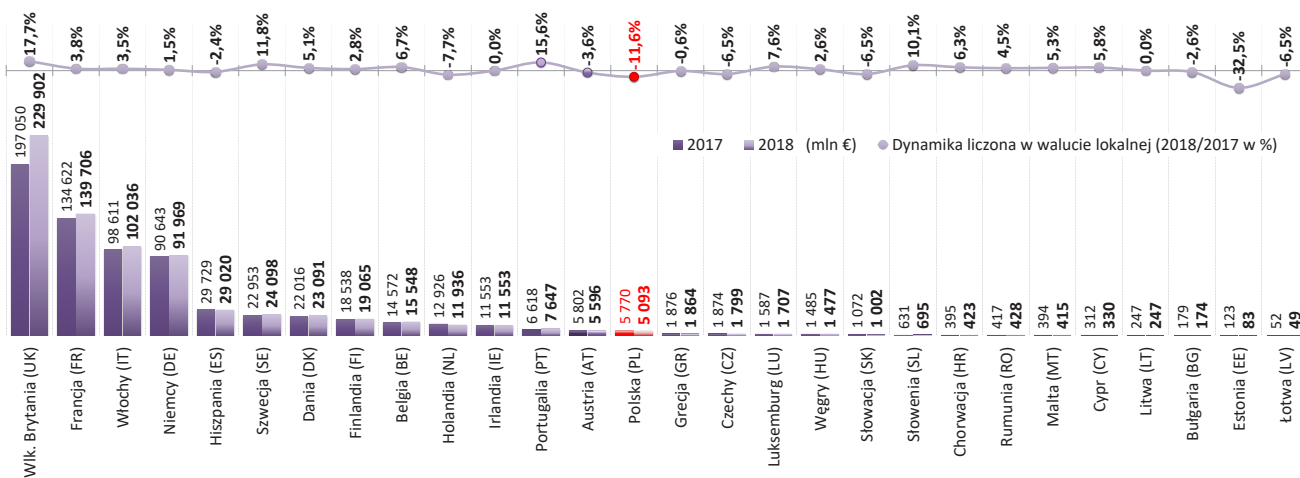
- W strukturze ubezpieczeń w Unii Europejskiej w 2018 r. przewagę miały ubezpieczenia Działu I: 58,8%.
- Relatywnie wysoki udział Działu II w ubezpieczeniach niektórych wiodących krajów, to efekt wysokiego udziału ubezpieczeń zdrowotnych: Holandia, Niemcy czy Hiszpania.
- Całkowita składka przypisana brutto z ubezpieczeń zdrowotnych w EU28 wynosiła 140 mld € w 2018 r. i wzrosła o 4,8% w relacji do 2017 r. Składka z ubezpieczeń komunikacyjnych wzrosła o 3,8%

w relacji do roku wcześniejszego i wynosiła 144 mld €.

- W nowych i mniejszych krajach członkowskich UE składki Działu II dominują z uwagi na wysoki udział ubezpieczeń komunikacyjnych i rzeczowych.
- W Polsce udział Działu II w ubezpieczeniach ogółem wynosił 68,6% w 2018 r., a udział ubezpieczeń komunikacyjnych i rzeczowych w Dziale II stanowił 72,4%.

Rysunek 5.

Wartość i dynamika składki przypisanej brutto Działu I krajów Unii Europejskiej w latach 2017-2018

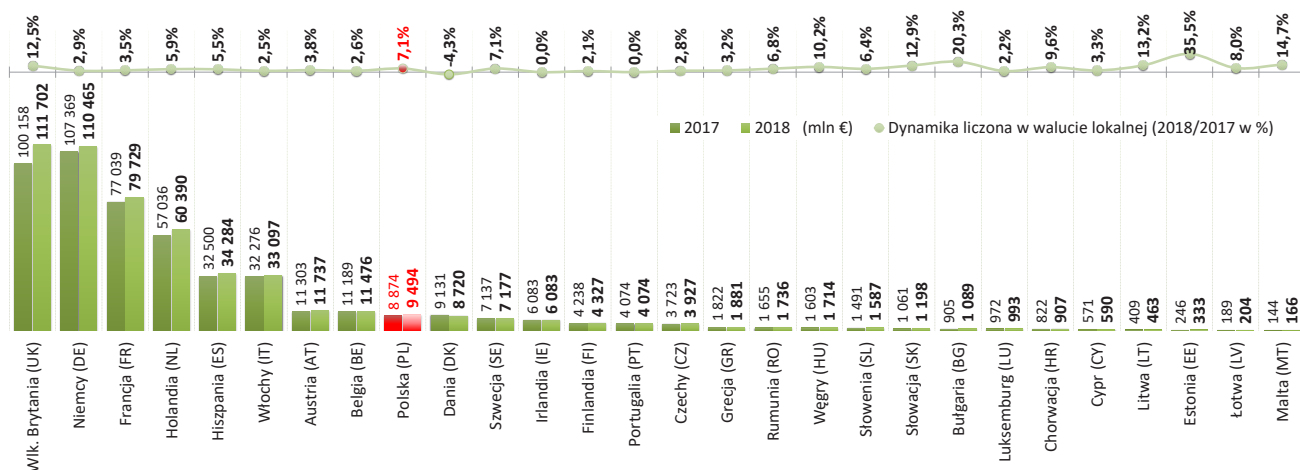
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma składek Działu I krajów Unii Europejskiej wynosiła 727 mld € w 2018 r. i wzrosła o 6,6% względem roku 2017.
- Spadek składek Działu I polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2018 r., liczony w walucie lokalnej wynosił 11,6% względem roku poprzedniego.
- Polska ze składką 5,1 mld € w 2018 r. stanowiła 0,7% rynku unijnego i zajmowała 14 miejsce w rankingu krajów EU28. Nominalnie było to więcej niż w Grecji czy Czechach, ale mniej niż w Austrii czy w Portugalii.

- W 2018 r. spośród dominujących krajów największe wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walutach lokalnych osiągnęły: Wielka Brytania (17,7%) oraz Szwecja (11,8%) i Belgia (6,7%).
- W tym samym okresie spadki odnotowało 10 krajów, w tym między innymi: Hiszpania o 2,4%, Holandia o 7,7% oraz Austria o 3,6%.

Rysunek 6.

Wartość i dynamika składki przypisanej brutto Działu II krajów Unii Europejskiej w latach 2017-2018

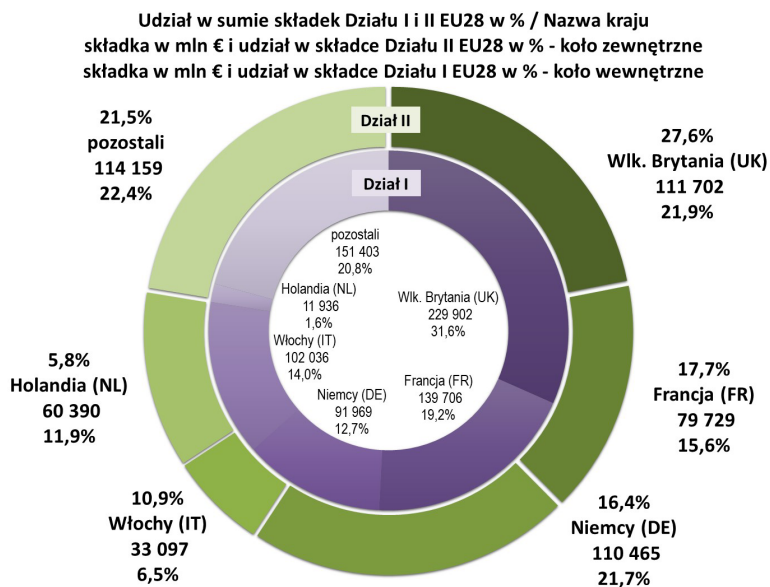
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma składek Działu II krajów Unii Europejskiej wynosiła 510 mld € w 2018 r. i wzrosła o 5,3% względem roku 2017.
- Wzrost składek Działu II polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2018 r., liczony w walucie lokalnej wyniósł 7,1% względem roku poprzedniego.
- Polska ze składką 9,5 mld € w 2018 r. stanowiła 1,9% rynku unijnego i zajmowała 9 miejsce w rankingu krajów EU28. Nominalnie było to więcej niż w Danii, Szwecji, Irlandii, Finlandii

- czy Portugalii, ale mniej niż w Belgii czy porównywalnej Hiszpanii.
- W 2018 r., spośród dominujących krajów, Niemcy i Francja odnotowały wzrosty względem roku poprzedniego, liczone w walucie lokalnej odpowiednio o 3,5% i 2,9%, Wielka Brytania aż o 12,5%, a Hiszpania o 5,5%.
- W tym samym okresie tylko Dania odnotowała spadek składek Działu II o 4,3%.

Rysunek 7.

Udział wiodących krajów Unii Europejskiej w składce przypisanej brutto w 2018 r.

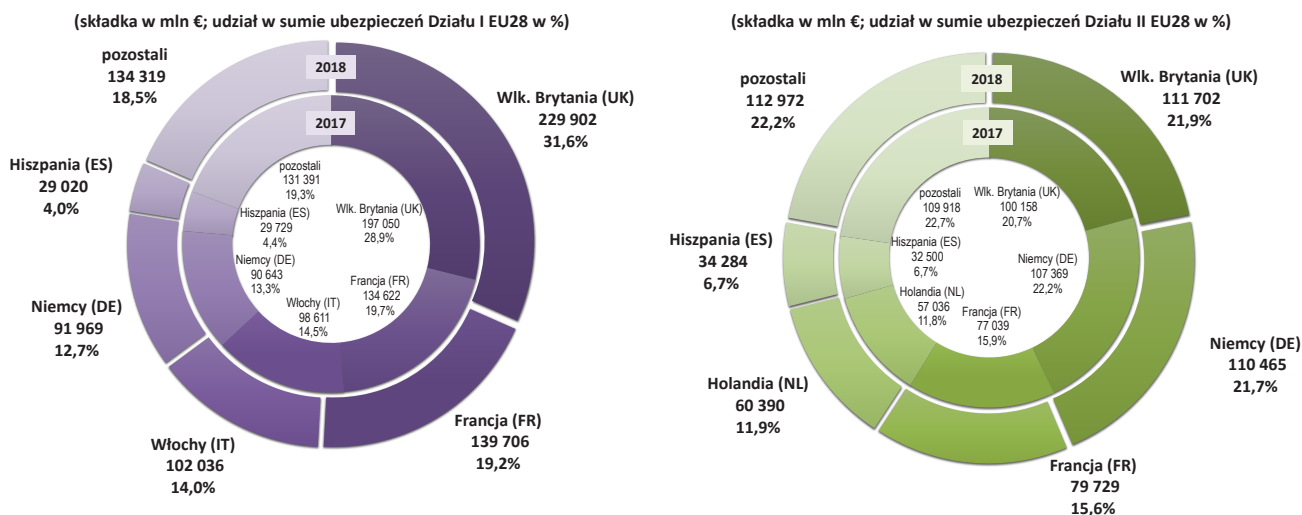

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Pięć państw zebrało łącznie 78,5% składek ogółem rynku ubezpieczeniowego Unii Europejskiej w 2018 r.
- Wielka Brytania miała 27,6%, a Francja 17,7% łącznej składki z obu działów ubezpieczeń w 2018 r.
- Na trzecim miejscu były Niemcy posiadające 16,4% unijnego rynku ubezpieczeń w 2018 r.
- Te trzy wymienione państwa miały łącznie 61,7% całego rynku Unii Europejskiej w 2018 r.
- Na czwartym miejscu były Włochy z udziałem 10,9%.
- Holandia z uwagi na imponujący poziom składek z ubezpieczeń zdrowotnych uplasowała się na piątym miejscu w Unii z 5,8% udziałem w 2018 r.

Rysunek 8.

Pięć wiodących krajów Unii Europejskiej w składce przypisanej brutto Działu I i II w latach 2017-2018

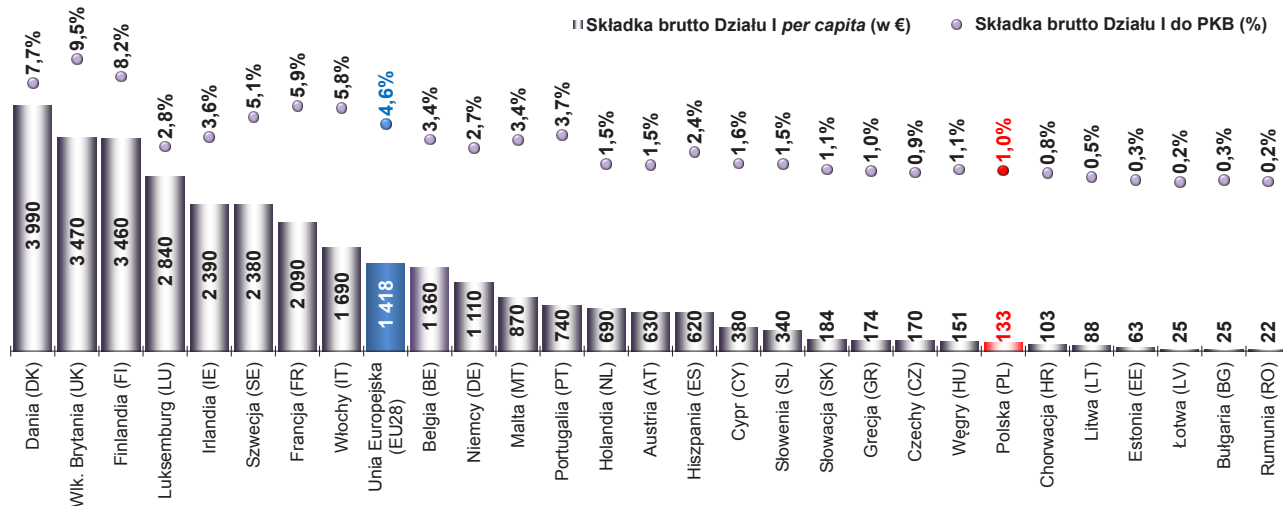
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- Podobnie jak dla ogółu składek, Dział I unijnego rynku ubezpieczeniowego, zdominowany był przez pięć państw posiadających łącznie 81,5% w 2018 r.
- Dwa czołowe miejsca zajmowały Wielka Brytania i Francja z udziałem odpowiednio: 31,6% oraz 19,2% w 2018 r. Składki zarówno w Wielkiej Brytanii jak i we Francji wzrosły w 2018 r. w relacji do roku 2018.
- Dwa kolejne miejsca zajmowały Włochy i Niemcy z udziałem odpowiednio 14,0% oraz 12,7%.
- Na piątym miejscu była Hiszpania z udziałem 4,0%.
- W Dziale II dominującą pozycję miała Wielka Brytania stanowiąca 21,9% unijnego rynku w 2018 r.
- Kolejne dwa kraje to Niemcy [21,7%] i Francja [15,6%]. Nieco mniej, bo 11,9% unijnego rynku w Dziale II miała Holandia dzięki wysokiemu udziałowi składek zdrowotnych.
- Hiszpania z wkładem 6,7% dopełniała udział pięciu wymienionych państw do 77,8% składek Działu II w 2018 r.
- W strukturze składek Działu II państw Unii w 2018 r., 28,3% to ubezpieczenia komunikacyjne, 27,5% ubezpieczenia zdrowotne (z wyłączeniem wypadkowych), a 20,6% to ubezpieczenia rzeczowe.

Rysunek 9.

Gęstość i penetracja ubezpieczeń Działu I w krajach Unii Europejskiej w 2018 r.

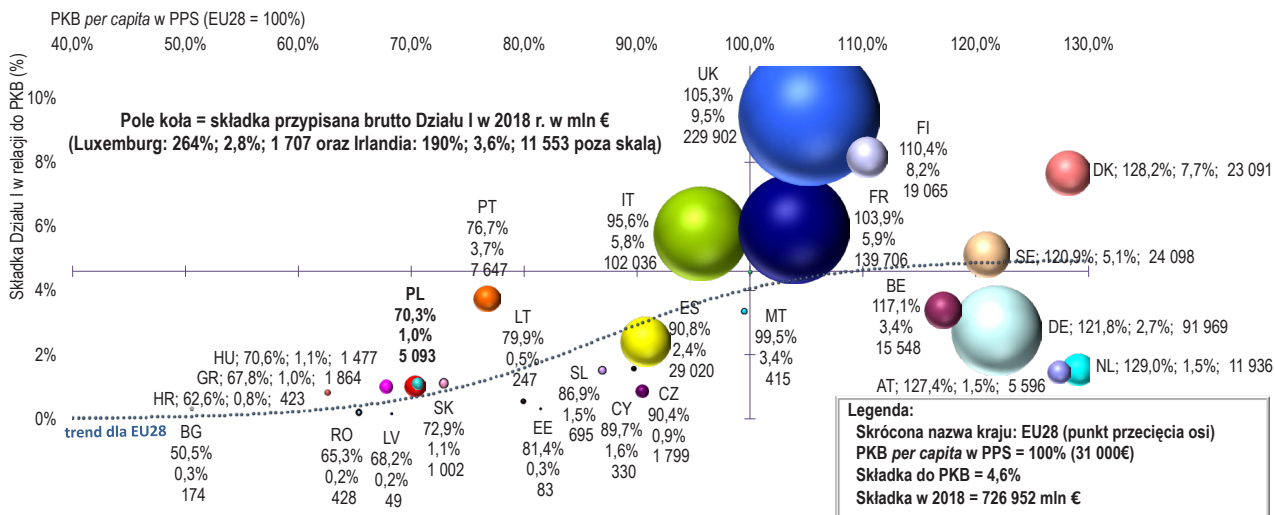

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- Relacja składki przypisanej brutto ubezpieczeń Działu I do PKB dla Polski wynosiła 1,0% w 2018 r. To był wynik na poziomie Grecji i nieco niższy od Węgier, ale aż 4,6 razy niższy niż średnia w krajach Unii Europejskiej.
- Składka przypisana brutto Działu I per capita w Polsce wynosiła 133 € w porównaniu z 1 418 € dla wszystkich krajów Unii Europejskiej. To był wynik niższy od Węgier, ale blisko pięciokrotnie niższy niż w porównywalnej, pod względem populacji, Hiszpanii.

Rysunek 10.

Zależność penetracji ubezpieczeń Działu I od PKB per capita w krajach Unii Europejskiej w 2018 r.

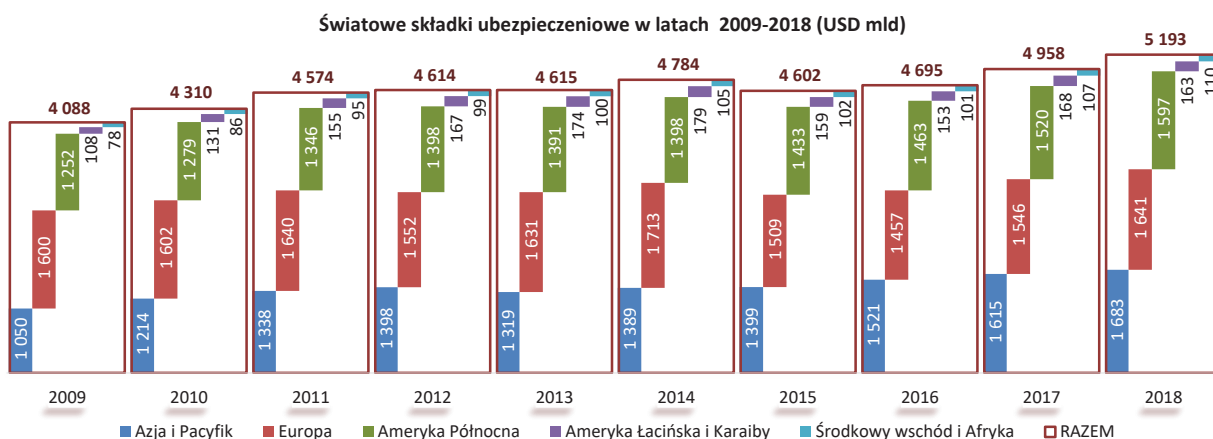

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- W 2018 r. średni PKB per capita dla EU28 wyniósł około 31,0 tys. € = 31,0 tys. PPS (kurs wymiany PPS na €=1). PKB per capita w Polsce, po przeliczeniu przez średni kurs €/PLN wyniósł 12,95 tys. €. PPP dla Polski wyniósł 1,68. Zatem polski PKB per capita wyniósł 12,95*1,68≈21,82 tys. PPS. Jeśli przyjmujemy, że EU28=100%, to polski PKB per capita można przeliczyć jako iloraz (21,8 tys. PPS) ÷ (31,0 tys. PPS) co dawało Polsce 70,3% średniej EU28 (zgodnie z tabelą Eurostat i wykresem powyżej).
- Polska w 2018 r. odnotowała przypis składki brutto w Dziale I około 5,1 miliarda €, co stanowiło 0,7% całego przypisu EU28 wynoszącego 727 mld €.
- Relacja składki Działu I do PKB dla Polski wynosiła 1,0%, w porównaniu z 4,6% dla EU28, przy PKB per capita na poziomie 70,3% średniej dla EU28.
- W Polsce wskaźnik penetracji Działu I należał do najwyższych spośród nowych członków Unii i był na poziomie linii trendu wyliczonego dla wszystkich krajów metodą regresji krzywą logistyczną.
- Wyniki roku 2019, w którym penetracja Polski zmalała z racji spadku składek o 2,0% przy szacowanym wzroście PKB o 4,1%, spowoduje spadek pozycji Polski o około 0,1 p.p., z 1.0% w 2018 r. do 0,9% w 2019 r.

Rysunek 11.

Gęstość i penetracja ubezpieczeń Działu II w krajach Unii Europejskiej w 2018 r.

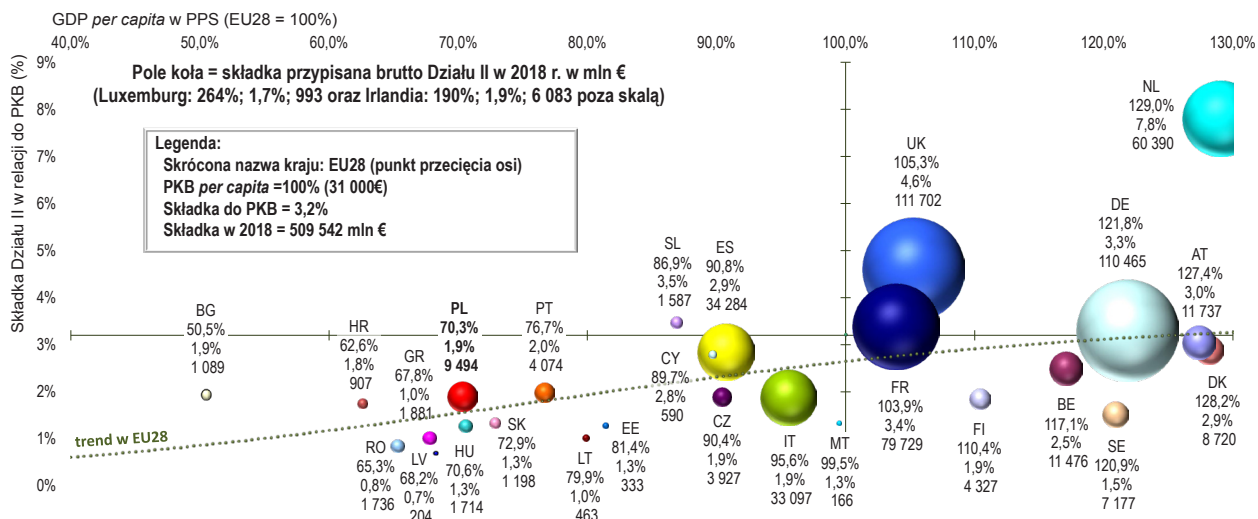
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- Relacja składki przypisanej brutto ubezpieczeń Działu II do PKB dla Polski wynosiła 1,9% w 2018 r. To był wynik porównywalny z Czechami, jednak ponad 40% niższy niż średnia dla krajów Unii Europejskiej.
- W Polsce składka przypisana brutto Działu II per capita wynosiła 247 € w porównaniu z 994 € dla 28 krajów Unii Europejskiej.
- To był wynik lepszy niż tzw. krajów „nowej Unii” za wyłączeniem Czech.
- Wyjątkowo wysoki poziom składki per capita oraz penetracji w Holandii wynika z faktu wprowadzenia od 2006 r. obowiązkowych ubezpieczeń zdrowotnych w tym kraju.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 12.

Zależność penetracji ubezpieczeń Działu II od PKB *per capita* w krajach Unii Europejskiej w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

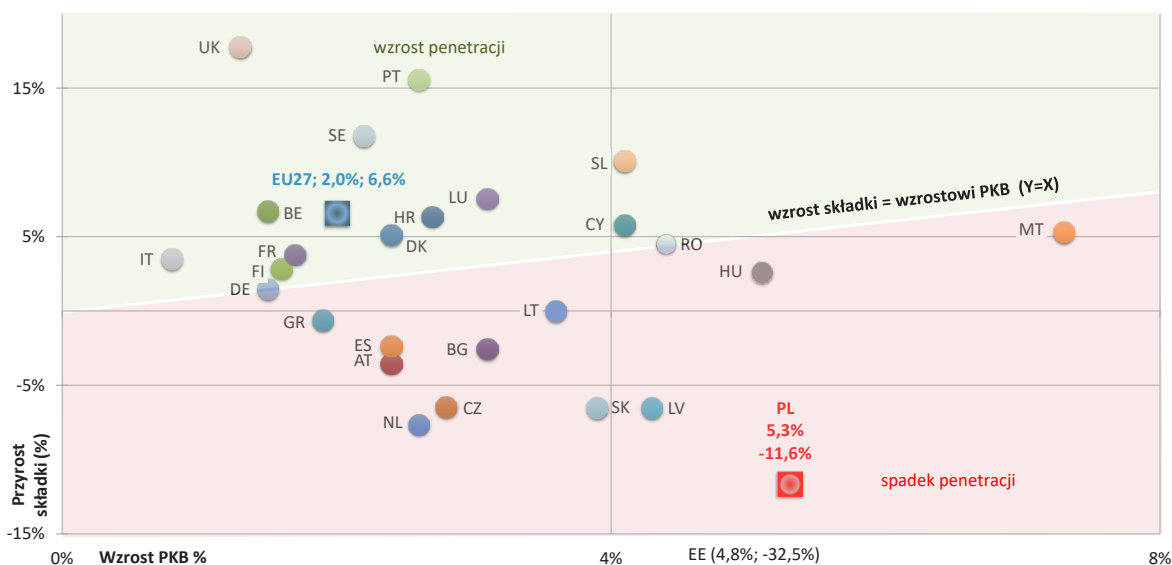
- Polska w 2018 r. odnotowała przypis składki brutto ponad 9,5 mld €, co stanowiło 1,9% całego przypisu EU28 wynoszącego 510 mld €.
- Relacja składki Działu II do PKB dla Polski wynosiła 1,9%, w porównaniu z 3,2% dla EU28, przy PKB *per capita* na poziomie 70,3% średniej dla EU28.
- Polska miała zatem penetrację zbliżoną do nowych członków Unii ale nieco powyżej krzywej trendu wyliczonej dla wszystkich krajów metodą regresji. Krzywa ta w Dziale II ma charakter bardziej „liniowy” w przeciwieństwie do typowej krzywej

logistycznej (typu S) obserwowanej w Dziale I.

- Zważywszy, że Polska należy do najbardziej zmotoryzowanych krajów Europy oraz leży w niemal identycznej strefie klimatycznej jak Czechy, to należało się spodziewać dalszego wzrostu wartości składek z ubezpieczeń Działu II, co nastąpiło w kolejnym analizowanym okresie.
- Wyniki roku 2019, w którym penetracja rynku w Polsce utrzyma się wobec wzrostu wartości składek Działu II o 5,2%, przy szacowanym wzroście PKB o 4,1%, wskazują, że Polska utrzyma się powyżej linii trendu z penetracją na poziomie 1,9%.

Rysunek 13.

Zależność dynamiki składki Działu I od dynamiki PKB w krajach Unii Europejskiej w 2018 r.

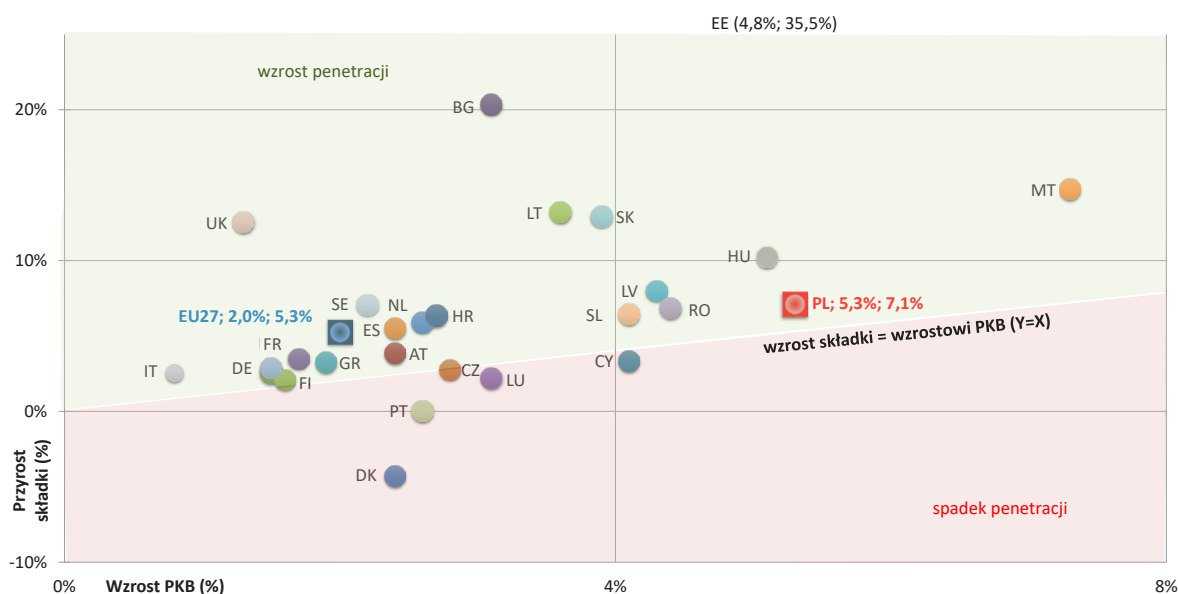

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- W 2018 r. dynamika wzrostu składek Działu I w Polsce wynosiła -11,6%, przy dynamice wzrostu PKB wynoszącym 5,3%. Penetracja zatem znacząco spadła.
- W 2018 r. średni wzrost składek, liczony dla wszystkich krajów EU28 wynosił 6,6% wobec wzrostu PKB o 2,0%, co oznaczało wzrost penetracji.
- Pośród dominujących krajów, najwyższy wzrost penetracji odnotowała Wielka Brytania, gdzie składki Działu I wzrosły o 17,7% przy wzroście PKB o 1,3%.
- We Francji, gdzie wzrost PKB w 2018 r. wynosił 1,7%, wzrost składki Działu I wynosił 3,8%. W Niemczech zarówno wzrost PKB jak i składek Działu I wynosiły po 1,5% w tym samym okresie.
- Najwyższy spadek penetracji w 2018 r. odnotowano w Polsce, na Łotwie, Słowacji i w Holandii.

Rysunek 14.

Zależność dynamiki składki Działu II od dynamiki PKB w krajach Unii Europejskiej w 2018 r.

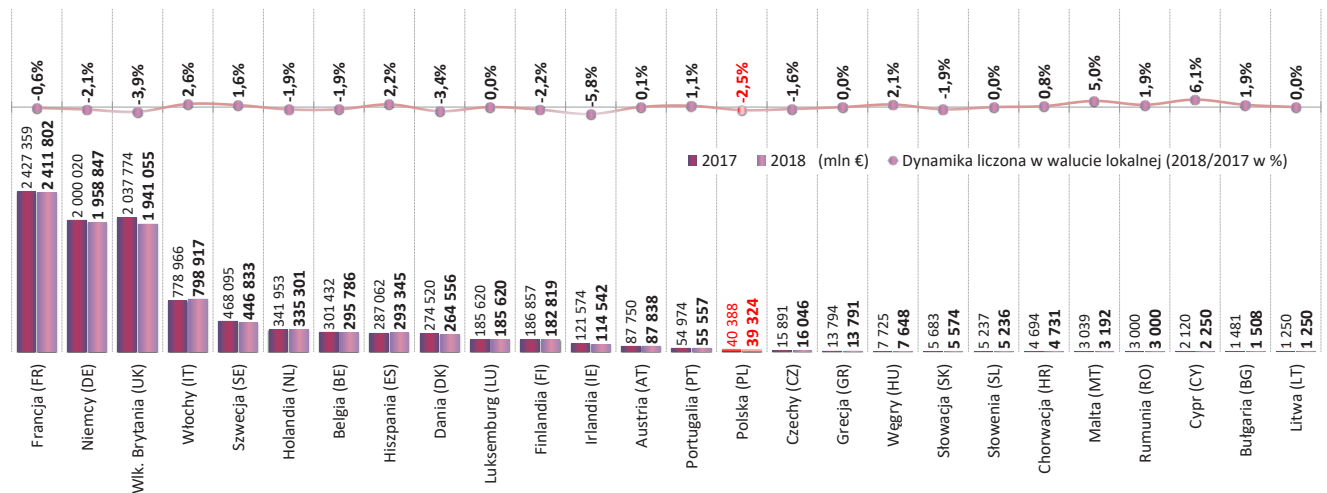
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe i Eurostat.

- W 2018 r. dynamika wzrostu składek Działu II w Polsce wynosiła 7,1% w relacji do 5,3% wzrostu PKB. Penetracja była zatem niższa niż w roku 2017, podczas którego składki wzrosły o 17,9% przy wzroście PKB o 4,8%.
- W 2018 r. średni wzrost składek działu II, liczony dla wszystkich krajów EU28 wynosił 5,3% wobec wzrostu PKB o 2,0%, co oznaczało wzrost penetracji.
- Francja i Niemcy odnotowały nieznaczne wzrosty penetracji przy dodatnim wzroście zarówno przypisu składek, jak i PKB.
- W Danii zanotowano najgłębszy spadek penetracji przy wzroście PKB o 2,4% i zauważalnym spadku przypisu składek o 4,3%. Niewielkie spadki penetracji odnotowano jeszcze w Portugalii, Luksemburgu i na Cyprze.
- Nadzwyczajne wzrosty penetracji odnotowano w Bułgarii oraz w Estonii. Istotny wpływ na całą Unię miał wzrost w Wielkiej Brytanii, gdzie przy wzroście PKB o 1,3%, składki wzrosły aż o 17,7%.

3.5. LOKATY KRAJÓW EU28 W LATACH 2017-2018

Rysunek 15.

Wartość i dynamika lokat branży ubezpieczeniowej w krajach Unii Europejskiej w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe (Irlandia – ostatnie dostępne dane).

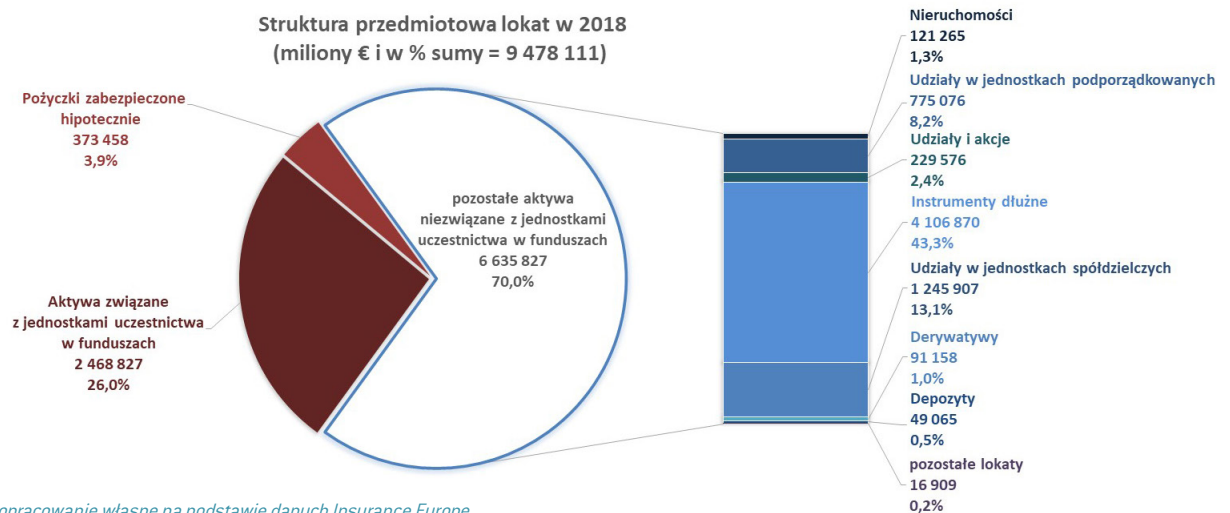
- Suma lokat w działalności ubezpieczeniowej krajów Unii Europejskiej wynosiła 9 478 mld € w 2018 r. i zmalała o 1,9% względem roku 2017.
- Polski rynek ubezpieczeniowy w 2018 r., liczony w walucie lokalnej, odnotował spadek stanu lokat o 2,5% względem roku poprzedniego.
- Polska z lokatami 39,3 mld € w 2018 r. stanowiła 0,4% rynku unijnego i zajmowała 15 miejsce w rankingu krajów EU28.

Nominalnie było to więcej niż w Czechach, Grecji i na Węgrzech razem oraz o około 16 mld € mniej niż w Portugalii.

- W 2018 r. największe wzrosty stanów lokat względem roku poprzedniego odnotowały: Włochy (2,6%), Hiszpania (2,2%) oraz Szwecja (1,6%).
- W 2018 r. w jedenastu z 28 krajów EU28 odnotowano spadki poziomu lokat względem 2017 r. licząc w walucie lokalnej.

Rysunek 16.

Struktura przedmiotowa lokat w EU28 w 2018 r. w € i w %

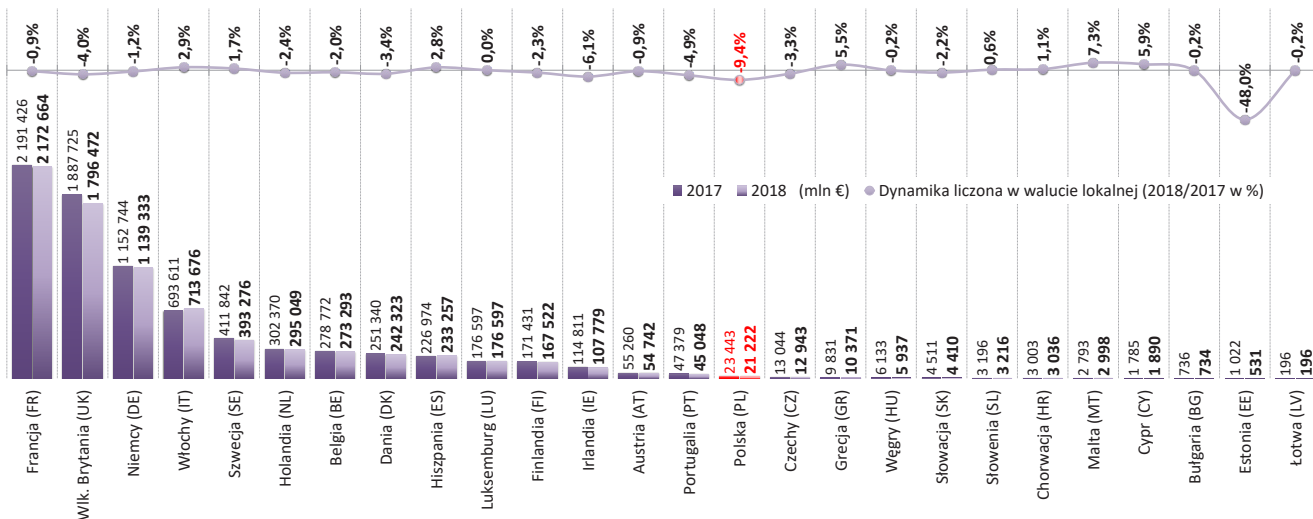
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Według Insurance Europe łączna kwota lokat krajów EU28 wynosiła 9 478 mld € w 2018 r.
- 26,0% lokat unijnej branży ubezpieczeniowej stanowiły aktywa powiązane z jednostkami uczestnictwa funduszy, a 3,9% pożyczki zabezpieczone hipotecznie lub polisami.
- Pozostałe 70,0% lokat stanowiły inne niż powyżej wymienione aktywa, w tym: instrumenty dłużne (43,3%) oraz udziały w jednostkach spółdzielczych (13,1%).

- Lokaty ubezpieczeniowe w relacji do łącznego PKB EU28 wyniosły 59,6% w 2018 r. Pośród wiodących krajów najwyższą wartość relacji lokat do PKB odnotowano we Francji, Wielkiej Brytanii, Szwecji i Danii (blisko 100%).
- W Polsce w 2018 r. lokaty zakładów ubezpieczeniowych stanowiły 7,9% PKB.

Rysunek 17.

Wartość i dynamika lokat Działu I w krajach Unii Europejskiej w latach 2017-2018

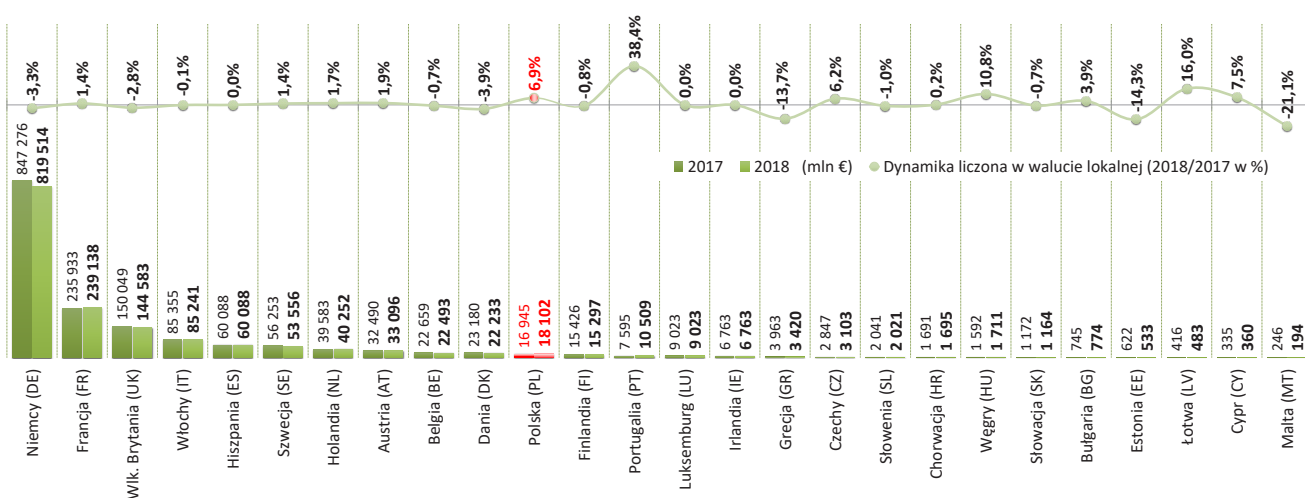
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe.

- Suma lokat Działu I krajów Unii Europejskiej wynosiła 7 879 mld € w 2018 r. i zmalała o 1,9% względem roku 2017.
- Lokaty Działu I polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2018 r. odnotowały spadek liczony w walucie lokalnej wynoszący 9,4% względem roku poprzedniego.
- Polska z lokatami 21,2 mld € w 2018 r. stanowiła 0,3% rynku unijnego i zajmowała 15 miejsce w EU28. Nominalnie było to blisko dwa razy mniej niż w Portugalii.

- Pośród dominujących krajów w 2018 r. wzrost stanów lokat względem roku poprzedniego odnotowano we Włoszech (2,9%), Szwecji (1,7%) oraz w Hiszpanii (2,8%).
- Na koniec 2018 r. w aż 17 krajach EU28 odnotowano spadki wartości stanu lokat względem końca roku 2017.

Rysunek 18.

Wartość i dynamika lokat Działu II w krajach Unii Europejskiej w latach 2017-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Insurance Europe. [Uwaga: Niemcy, Hiszpania, Austria, Irlandia i Portugalia – ostatnie dostępne dane]

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- Suma lokat Działu II krajów Unii Europejskiej wynosiła 1 595 mld € w 2018 r. i zmalała o 1,8% względem roku 2017.
- Dział II polskiego rynku ubezpieczeniowego w 2018 r. odnotował wzrost stanu lokat o 6,9% względem roku poprzedniego licząc w walucie lokalnej.
- Polska z lokatami 18,1 mld € w 2018 r. stanowiła 1,0% rynku unijnego i zajmowała 11 miejsce w rankingu krajów EU28. Nominalnie było to więcej niż w Finlandii, ale mniej niż w Danii

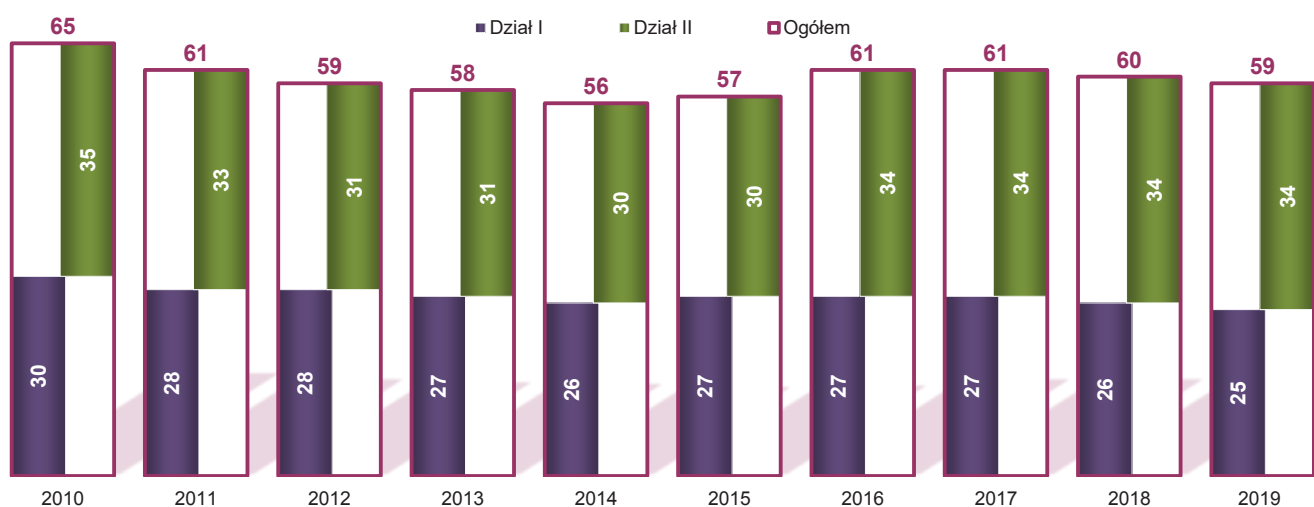
czy Belgii.

- Spośród dominujących krajów w 2018 r. wzrost stanów lokat względem roku poprzedniego odnotowano: we Francji (1,4%), w Szwecji (1,4%) oraz w Holandii i Austrii, odpowiednio o 1,7 i 1,9%].
- W tym samym okresie aż w 11 krajach Unii Europejskiej odnotowano spadki wartości stanu lokat.

3.6. RYNEK UBEZPIECZEŃ W POLSCE W OSTATNICH DZIESIĘCIU LATACH

Rysunek 19.

Liczba zakładów ubezpieczeń w Polsce w latach 2010-2019 objętych raportem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

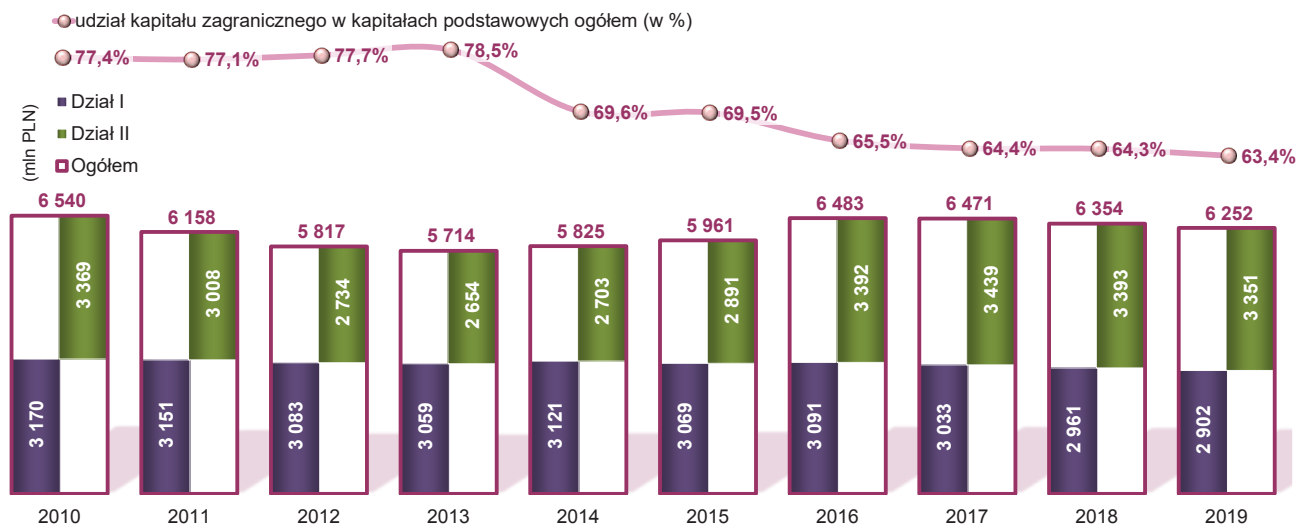
- Liczba zakładów ubezpieczeń objętych statystyką PIU zmalała z 65 w 2010 r. do minimalnie 56 w 2014 r. W latach 2016-2017 r. wynosiła ona 61, a w 2019 r. zmalała do 59. Liczba zakładów Działu I zmalała z 30 w 2010 r. do 25 w 2019 r. W dziale II odnotowano wzrost liczby zakładów do 34 w latach 2016-2019 r. po spadku do 30 w latach 2014-2015.
- W Dziale I liczba raportujących zakładów na koniec 2019 r.

zmalała w relacji do roku poprzedzającego o jeden, co było efektem połączenia Concordia Capital S.A. z Generali Życie T.U. S.A. Concordia, z dniem 31 października 2019, stała się w ten sposób częścią międzynarodowej Grupy Generali.

- W 2019 r. liczba zakładów w Dziale II nie zmieniła się. W gronie zakładów raportujących do KNF, Gothaer zmienił nazwę na Wiener.

Rysunek 20.

Wartość kapitałów podstawowych zakładów w Polsce oraz udział kapitału zagranicznego w latach 2010-2019

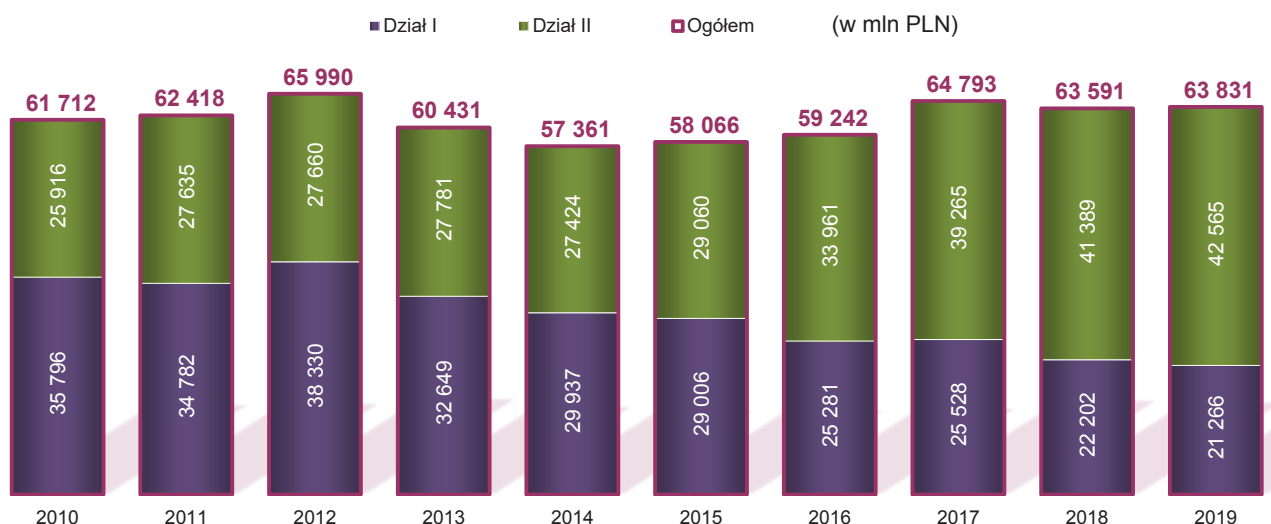
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Po spadku udziału kapitału zagranicznego w kapitałach zakładów ubezpieczeń z 78,5% w roku 2013 do 69,6% w 2014 r. w kolejnych latach konsolidacja branży postępowała.
- Począwszy od 2015 r. udział inwestorów zagranicznych w sumie kapitałów podstawowych obywateli ubezpieczeń wynosił 69,5%, co było efektem przejścia Nordeji przez PKO, Benefii przez Compensę i wejścia do statystyk Credit Agricole. W roku 2016 do statystyk PIU dołączyły cztery zakłady z polskim kapitałem,

- a w 2017 r. pojawił się Nationale Nederlanden o niewielkim kapitale zagranicznym. W 2019 Concordia została przejęta przez grupę Generali.
- Bieżąca wartość kapitałów podstawowych w Dziale II nieznacznie tylko zmalała do poziomu 3 351 mln PLN.
- Wartości kapitałów podstawowych w Dziale I począwszy od 2010 r. oscyluje w przedziale 2,9-3,0 miliardów PLN.

Rysunek 21.

Składka przypisana brutto w Polsce w latach 2010-2019 w cenach roku 2019

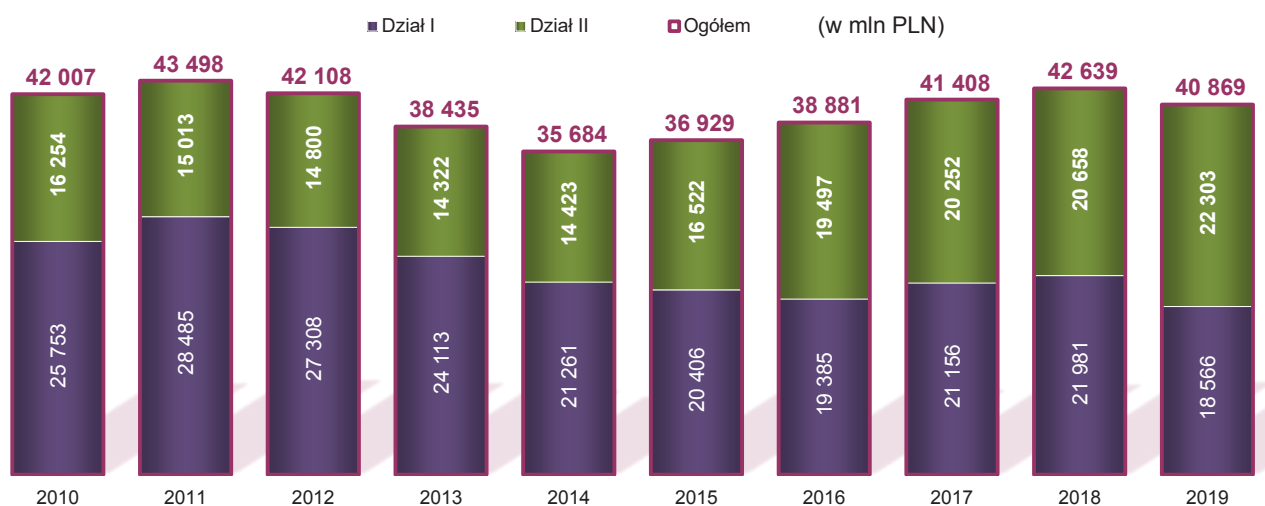

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Najwyższą w ostatnim dziesięcioleciu, realną wartość składki przypisanej brutto w kwocie prawie 66 mld PLN odnotowano w 2012 r. Wynik ten polski rynek ubezpieczeniowy osiągnął za sprawą wzrostu składek Działu I do ponad 38 mld PLN w wyniku sprzedaży grupowych ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym, głównie w segmencie bancassurance.
- Począwszy od roku 2013 składki Działu I spadały po dwuletnich cyklach względnej stabilizacji osiągając minimum w 2019 r. na poziomie 21,3 mld PLN. Wynikało to z systematycznej redukcji ubezpieczeń w grupie 3.
- Od 2014 bardzo dynamicznie wzrastały natomiast składki Działu II za sprawą wzrostów ubezpieczeń komunikacyjnych. W roku 2019 dynamika tego wzrostu wyhamowała, a wartość składek działu II osiągnęła najwyższy w historii poziom 42,6 mld PLN.
- CAGR (2010-2019) wynosił: 0,4% ogółem, -5,6% dla Działu I oraz 5,7% dla Działu II.

Rysunek 22.

Odszkodowania i świadczenia w Polsce w latach 2010-2019 w cenach roku 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

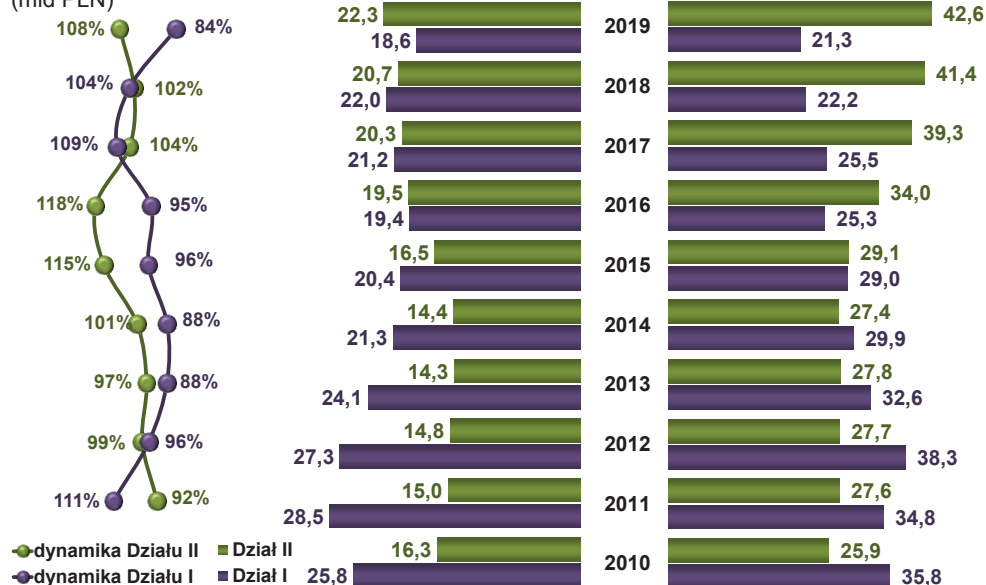
3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- Maksymalną w ostatnim dziesięcioleciu, realną wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w kwocie prawie 43,5 mld PLN odnotowano w 2011 r. za sprawą wypłat świadczeń w Dziale I w kwocie ponad 28 mld PLN.
- Wynik ten, podobnie jak dla składek, należy traktować jako wyjątkowy i związany z wypłatą świadczeń o charakterze lokacyjnym z grupy 1 i 3 Działu I.
- CAGR (2010-2019) wyniósł: -0,3% ogółem, -3,6% dla Działu I oraz 3,6% dla Działu II.
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone w Dziale II po spadkach w latach 2010-2014, do poziomu nieco poniżej 14,5 mld PLN, bardzo dynamicznie wzrosły osiągając historycznie najwyższy poziom 22,3 mld PLN w 2019 r.

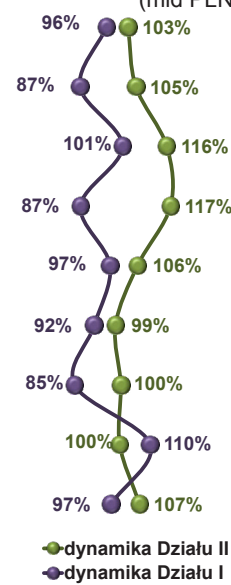
Rysunek 23.

Dynamika odszkodowań a dynamika składek w Polsce w latach 2010-2019 w ujęciu realnym

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto (mld PLN)

Składki przypisane brutto (mld PLN)

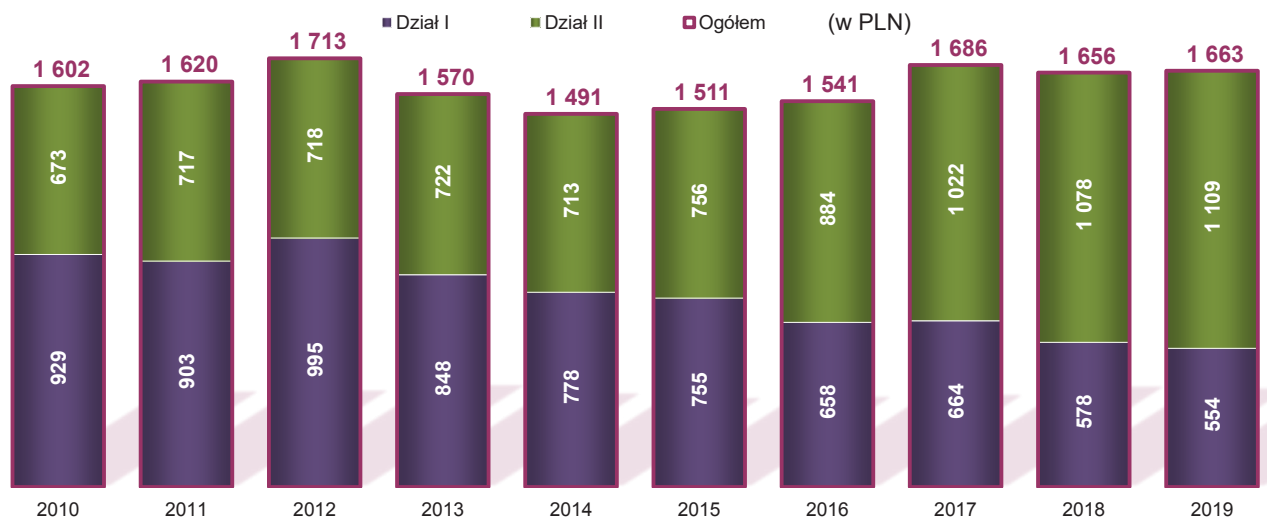

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Lata 2013 do 2016 charakteryzowały się spadkiem zarówno odszkodowań, jak i składek związanym z wygasaniem aktywności segmentu polis inwestycyjnych w grupie 1. W roku 2017 składki wzrosły względem roku poprzedniego o 1%, a odszkodowania wzrosły o 9%. Jednak w 2018 r. składki Działu I ponownie gwałtownie spadły o 13%, a w 2019 r. o kolejne 4%. Odszkodowania w 2018 wzrosły o 4%, ale w 2019 spadły o 16% względem roku poprzedniego.
- W Dziale II składki pozostały bez zmian w latach 2012-2014. Rok 2015 przyniósł wzrost składek o 6%, 2016 r. aż o 17%, kolejny 16% wzrost odnotowano w 2017 r., a w latach 2018-2019 r. dynamika wzrostu zmalała i wynosiła odpowiednio 5% i 3% względem roku poprzedniego licząc w cenach roku 2019.
- Po spadkach odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu II w latach 2010-2014 do 14,0 mld PLN nastąpił ich systematyczny wzrost w kolejnych latach, aż do historycznie najwyższego poziomu 22,3 mld PLN w 2019 r.

Rysunek 24.

Składka przypisana brutto na 1 mieszkańca w Polsce w ujęciu realnym w latach 2010-2019

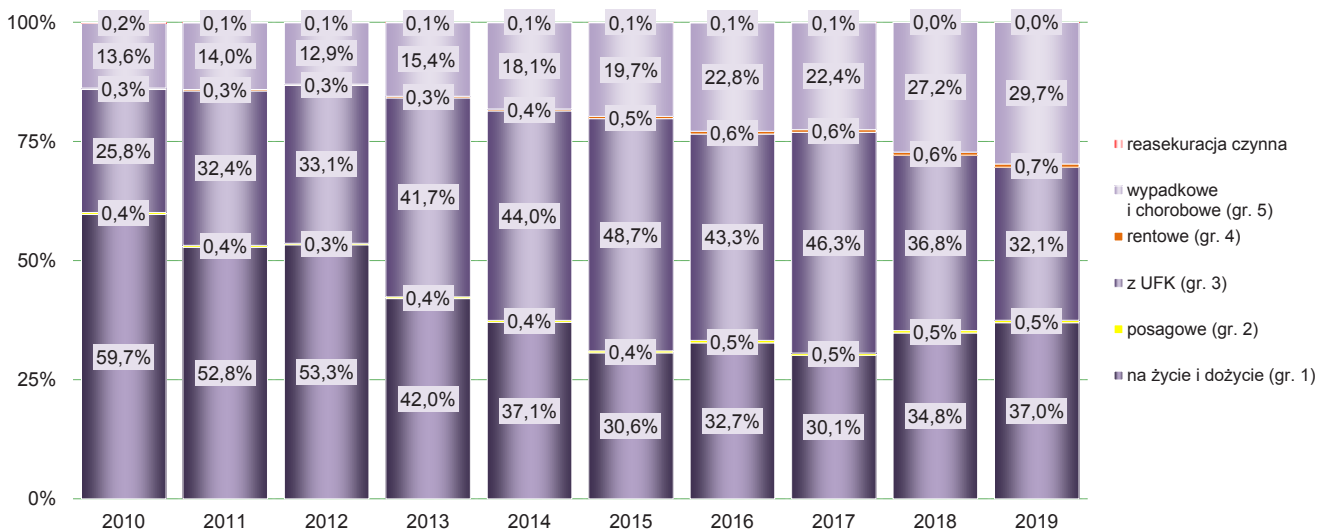

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Populacja Polski w okresie ostatnich 10 lat była zbliżona do 38,4 mln obywateli. Dlatego dynamika zmian składek przypisanych brutto *per capita* odzwierciedla trend ich wartości realnych.
- Najwyższą w ostatnim dziesięcioleciu wartość łącznej składki *per capita* wynoszącą 1 713 PLN zanotowano w 2012 r., co odpowiadało 409 € po kursie PLN/€ = 4,18. W 2019 r. wartość łącznej składki *per capita* wynosiła 1 663 PLN (387 € dla PLN/€ = 4,30), tj. o 0,5% więcej niż w 2018 r.
- Wartość składki *per capita* w Dziale I wynosiła 554 PLN (129 €) w 2019 r. i była niższa o 4,1% względem roku poprzedniego i aż o 40,4% niższa niż dziesięć lat temu.
- Wartość składki *per capita* w Dziale II wynosiła 1 109 PLN (258 €) w 2019 r. i była wyższa o 2,9% niż w 2018 r. oraz o 64,8% wyższa niż dziesięć lat temu.

Rysunek 25.

Zmiana struktury składki przypisanej brutto Działu I w Polsce w latach 2010-2019 w ujęciu realnym (%)

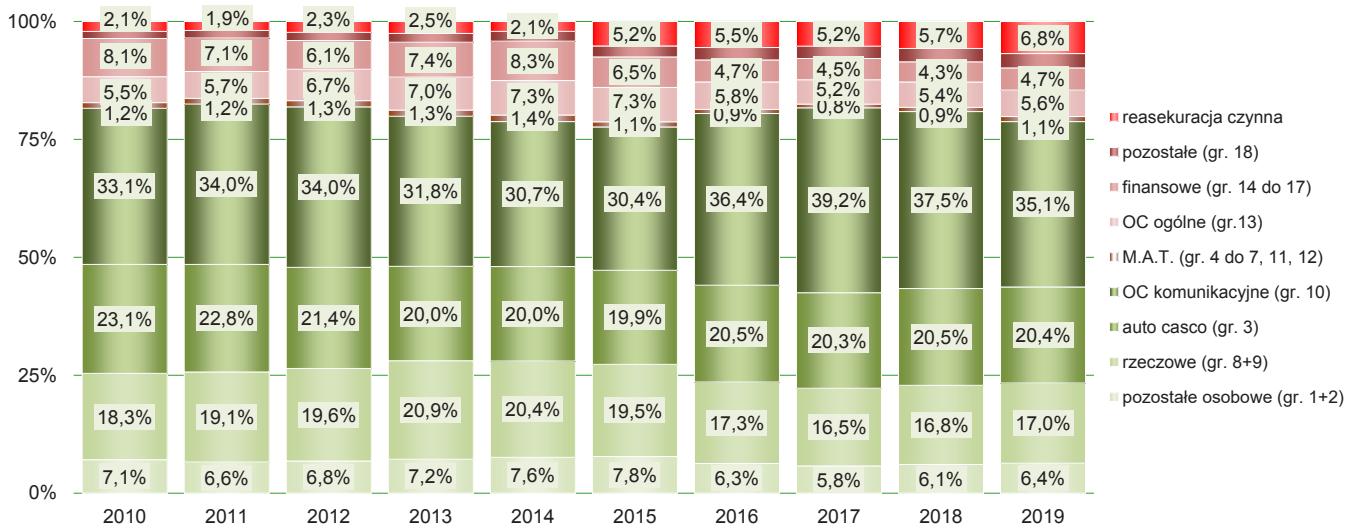
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W strukturze ubezpieczeń Działu I dominowały grupy 1 i 3, które łącznie stanowiły 69,1% składki przypisanej brutto w 2019 r.
- Począwszy od roku 2010 do 2015 na udziale zyskiwała grupa 3, która stanowiła pod koniec tego okresu 48,7% składki ogółem, a udział grupy 1 spadł do poziomu 30,6%. W roku 2016 spadały również składki grupy 3 przez co jej udział zmalał do 43,3%, a grupy 1 wzrósł do 32,7% sumy składek.
- W 2017 r. udział grupy 3 ponownie wzrósł do 46,3%, a grupy 1 zmalał do 30,1% sumy składek Działu I.
- Rok 2018 był jednak okresem istotnego spadku składek w grupie 3, przez co jej udział zmalał do 36,8% sumy składek Działu I.
- W 2019 roku spadek udziału grupy 3 był kontynuowany, a jej udział w składkach Działu I wyniósł 32,1%, przy wzroście udziału składek grupy 1 do 37,0% oraz grupy 5 do 29,7%, co może być efektem wzrostu ubezpieczeń w kanale bancassurance związanym jednak z produktami kredytowymi.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

Rysunek 26.

Zmiana struktury składki przypisanej brutto Działu II w Polsce w latach 2010-2019 w ujęciu realnym (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W strukturze ubezpieczeń Działu II w 2019 r. dominowały ubezpieczenia komunikacyjne: OC 35,1%, które zmalały o 2,4 p.p. względem 2018 r., oraz AC 20,4%. Drugą w kolejności grupą ubezpieczeń były ubezpieczenia rzeczowe (grupy 8+9) – 17,0% w 2019 r.
- Łączny udział tych trzech grup ubezpieczeń stanowił 72,4% składki przypisanej brutto Działu II w 2019 r. i był nieco ponad 2 p.p. mniejszy niż dziesięć lat wcześniej czy rok temu.
- Wzrósł nieco udział grupy 13 z 5,4% w 2018 r. do 5,6% w 2019 r. oraz pozostałych ubezpieczeń osobowych (grupy 1+2) z 6,1% w 2018 r. do 6,4% w 2019 r. Udział ubezpieczeń finansowych (grupy 14-17) również nieco wzrósł z 4,3% w 2018 do 4,7% w 2019 r.
- Lata 2015-2019 były wyjątkowe ze względu na wysoki, wręcz historycznie najwyższy udział reasekuracji czynnej w strukturze składek Działu II. Stanowiła ona 6,8% składki ogółem w 2019 r.

3.7. RYNEK UBEZPIECZEŃ W POLSCE W LATACH 2018-2019

3.7.1. Składka przypisana brutto

Rysunek 27.

Składki przypisane brutto Działu I w Polsce w latach 2018-2019 według grup ubezpieczeń (w mln PLN)

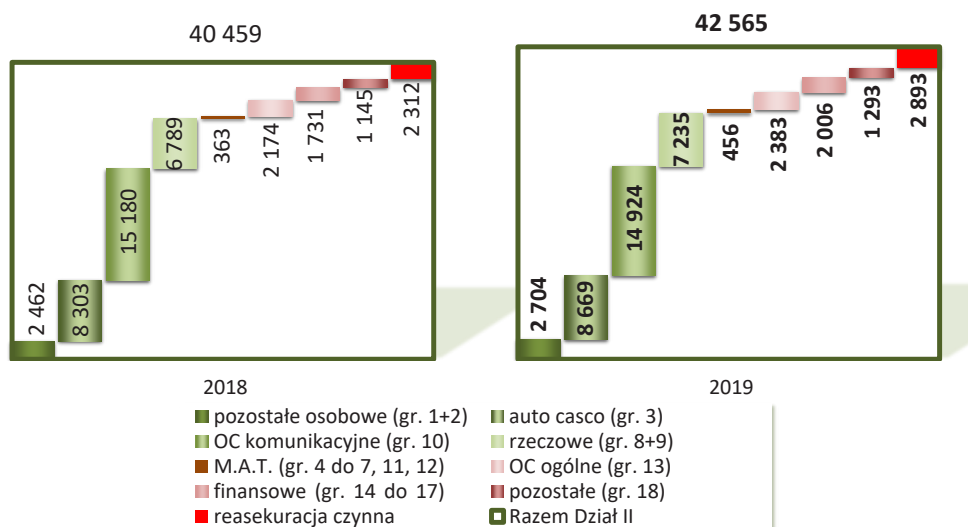
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W 2019 roku składki przypisane brutto w Dziale I wyniosły 21,3 mld PLN, tj. o 0,4 mld PLN (2,0%) mniej niż rok wcześniej.
- W 2019 r. składki w grupie 3 spadły o 14,5% względem 2018 r. W tym samym okresie składki przypisane brutto w grupie 1 wzrosły o 4,1%, a w grupie 5 wzrosły o 6,9%.

- Udział składek grup 1 i 3 w składce ogółem w 2019 r. w stosunku do 2018 r. zmalał o 2,5 p.p., z 71,6% do 69,1%.

Rysunek 28.

Składki przypisane brutto Działu II w Polsce w latach 2018-2019 według grup ubezpieczeń (w mln PLN)

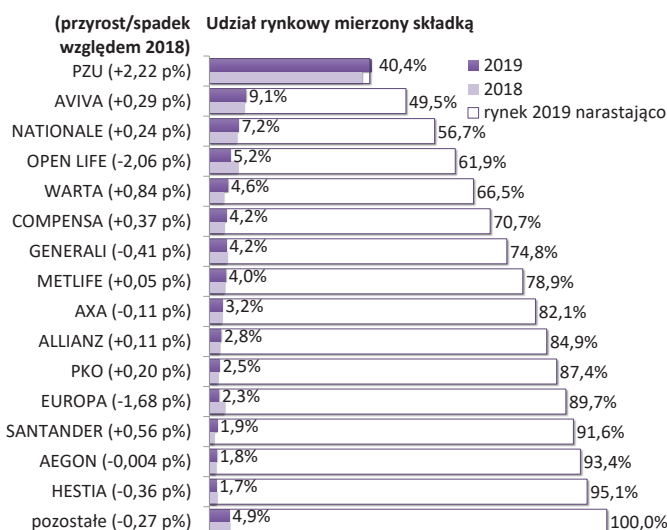
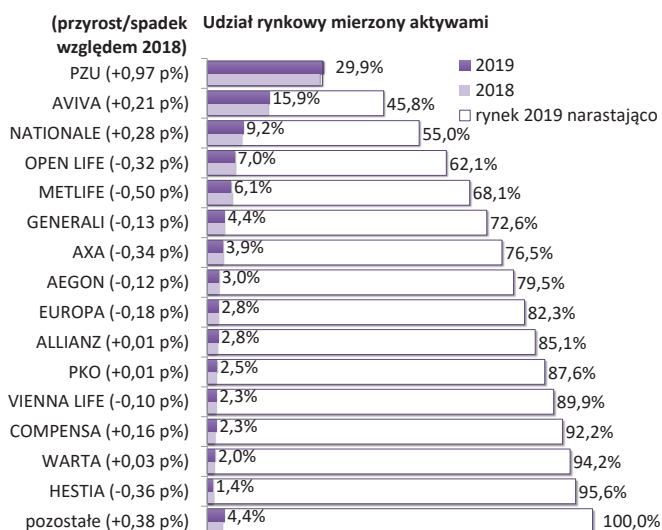
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Składki przypisane brutto z ogółu działalności w Dziale II wyniosły 42,6 mld PLN w 2019 r., tj. o 5,2% więcej niż rok wcześniej, głównie za sprawą wzrostu składek ubezpieczeń rzeczowych i osobowych.
- Łączny udział składek ubezpieczeń komunikacyjnych oraz ubezpieczeń rzeczowych w sumie składek Działu II wynosił 72,4% w 2019 r., tj. o 2,4 p.p. mniej niż w 2018 r.

- W 2019 r. składki przypisane brutto wzrosły we wszystkich grupach ubezpieczeniowych z wyjątkiem OC komunikacyjnego.
- W ubezpieczeniach komunikacyjnych łącznie wzrost wynosił 0,5% w relacji do 2018 r., za sprawą wzrostu składek o 4,4%, w grupie AC przy spadku o 1,7% w grupie OC. W tym samym okresie suma składek ubezpieczeń rzeczowych wzrosła o 6,6%, finansowych o 15,9%, a reasekuracji czynnej o 25,2%.

Rysunek 29.

Udziały rynkowe zakładów Działu I w Polsce w 2019 r. oraz ich zmiana względem roku 2018

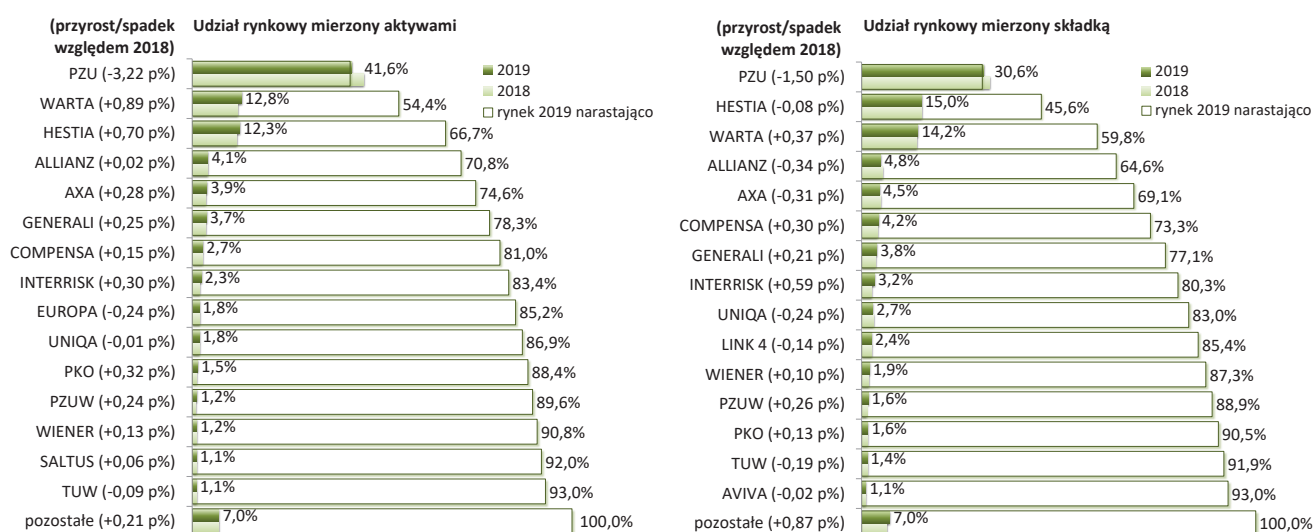
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- Łączna wartość aktywów zakładów Działu I objętych raportem wynosiła 93,9 mld PLN w 2019 r. w porównaniu z 95,2 mld PLN w 2018 r.
- Lider Działu I – PZU Życie – miał w 2019 r. 29,9% rynku mierzonego aktywami, tj. o 0,97 p.p. więcej niż przed rokiem.
- Aktywa trzech największych zakładów stanowiły 55,0% rynku w 2019, a pierwszych pięciu 68,1%.
- Łączna składka zakładów Działu I objętych raportem wynosiła 21,3 mld PLN w 2019 r. w porównaniu z 21,7 mld PLN w 2018 r.
- Lider Działu I – PZU Życie – miał w 2019 r. 40,4% rynku mierzonego składką, tj. o 2,22 p.p. więcej niż przed rokiem.
- Składki trzech największych zakładów stanowiły 56,7% rynku, a pierwszych pięciu 66,5%.

Rysunek 30.

Udziały rynkowe zakładów Działu II w Polsce w 2019 r. oraz ich zmiana względem roku 2018

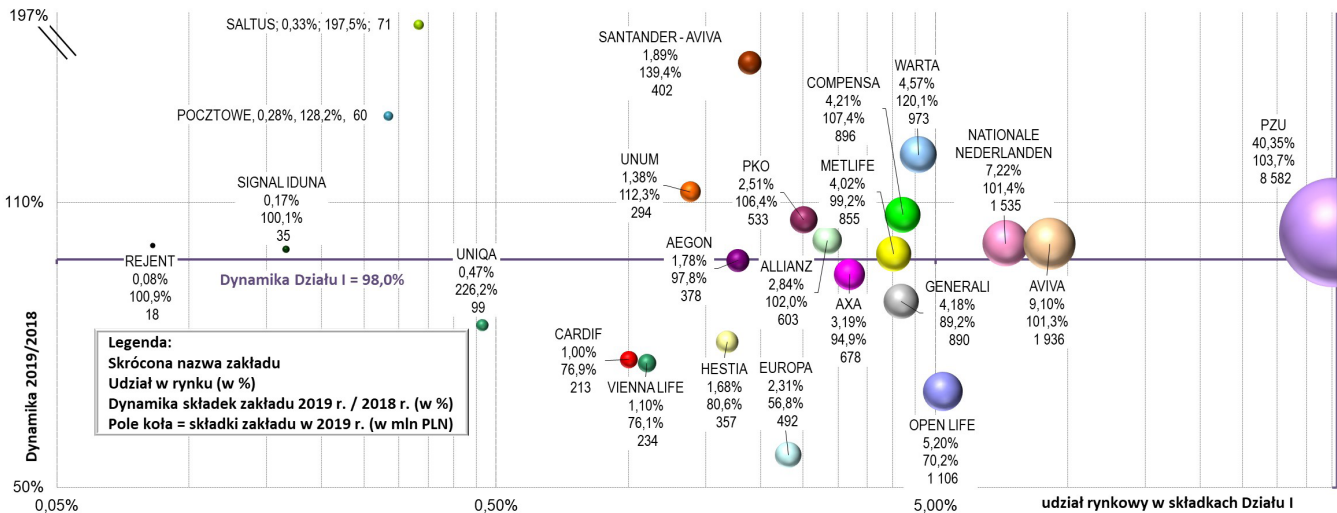

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Łączna wartość aktywów zakładów Działu II objętych raportem wynosiła 100,2 mld PLN w 2019 r. w porównaniu z 97,3 mld PLN w 2018 r.
- PZU miał w 2019 r. 41,6% rynku mierzonego aktywami, tj. o 3,22 p.p. mniej niż w 2018 r.
- Aktywa trzech największych zakładów stanowiły 66,7% rynku w 2019 r., a pierwszych pięciu 74,6%.
- Łączna składka zakładów Działu II objętych raportem wynosiła 42,6 mld PLN w 2019 r. w porównaniu z 40,5 mld PLN w 2018 r.
- Lider Działu II – PZU – miał w 2019 r. 30,6% rynku mierzonego składką, tj. o 1,5 p.p. mniej niż w 2018 r.
- Składki trzech największych zakładów stanowiły 59,8% rynku, a pierwszych pięciu 69,1%.

Rysunek 31.

Udział rynkowy, wartość i dynamika składek przypisanych brutto zakładów Działu I w Polsce w 2019 r.

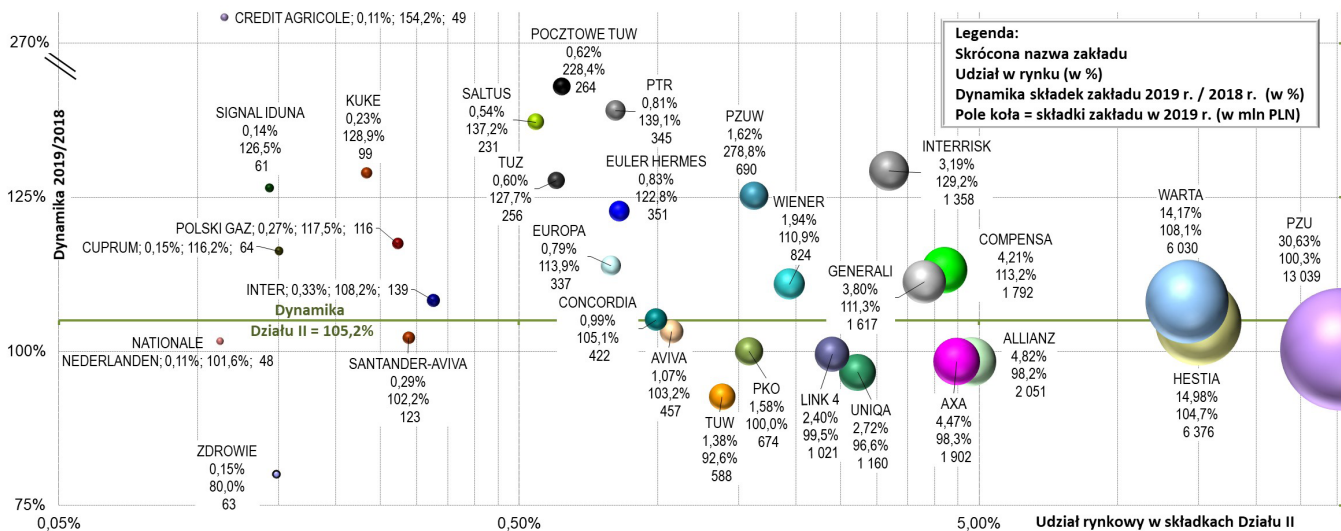

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika przyrostu składek przypisanych brutto w Dziale I w 2019 r. w relacji do roku poprzedniego wynosiła 98,0%.
- Lider – PZU Życie miał dynamikę 103,7% tj. 5,7 p.p. powyżej rynku, co spowodowało wzrost jego udziału w rynku do 40,4% w 2019 r. 41,7% rynku i blisko 8,9 mld PLN składki zebrało 8 kolejnych zakładów o udziale rynkowym powyżej 3%, tj. od AXA (3,2%) do Aviva (9,1%).
- Pośród dużych zakładów, niższą dynamikę przypisu składek niż średnia Działu I miały: Europa, Open Life, Hestia, Vienna Life i Cardif, a wyższą niż średnia miały: Santander-Aviva, Warta i Unum.

Rysunek 32.

Wartość i dynamika składek przypisanych brutto zakładów Działu II w Polsce w 2019 r.

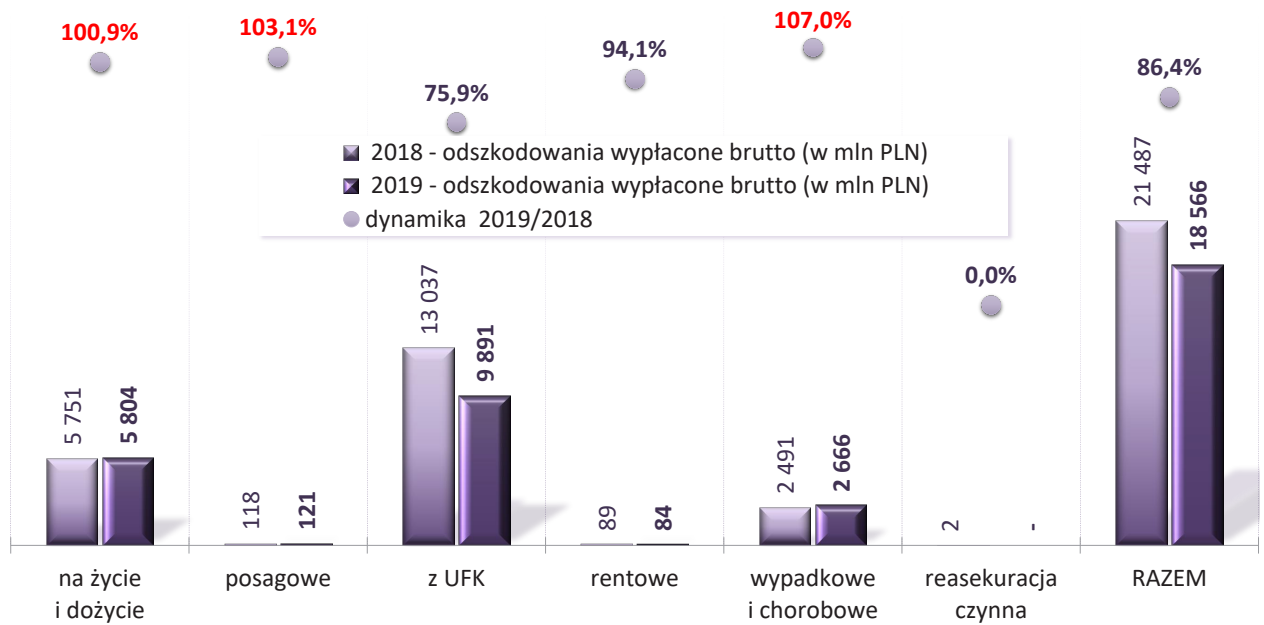
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika przyrostu składek przypisanych brutto w Dziale II w 2019 r. w relacji do roku 2018 r. wynosiła 105,2%. PZU z dynamiką 100,3%, tj. 4,9 p.p. poniżej średniej Działu II, miał 30,6% udziału w rynku.
- Kolejne dwa zakłady o udziale rynkowym od 15,0% – Hestia do 14,2% – Warta, miały łącznie 29,2% rynku. Następne pięć zakładów o udziale rynkowym pomiędzy 3,2% – InterRisk, a 4,2% – Allianz miały łącznie 20,5% udziału w sumie składek Działu II. Pozostałe 19,7% składki zebrało pozostałych 26 zakładów.
- Pośród względnie dużych zakładów InterRisk, PZUW, Compensa, Generali i Wiener odnotowały dynamikę przypisu składki powyżej średniej Działu II. Poniżej średniej były między innymi: TUW, Uniqia, AXA, Allianz i Link4.

3.7.2. Odszkodowania i świadczenia

Rysunek 33.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu I w Polsce w latach 2018-2019

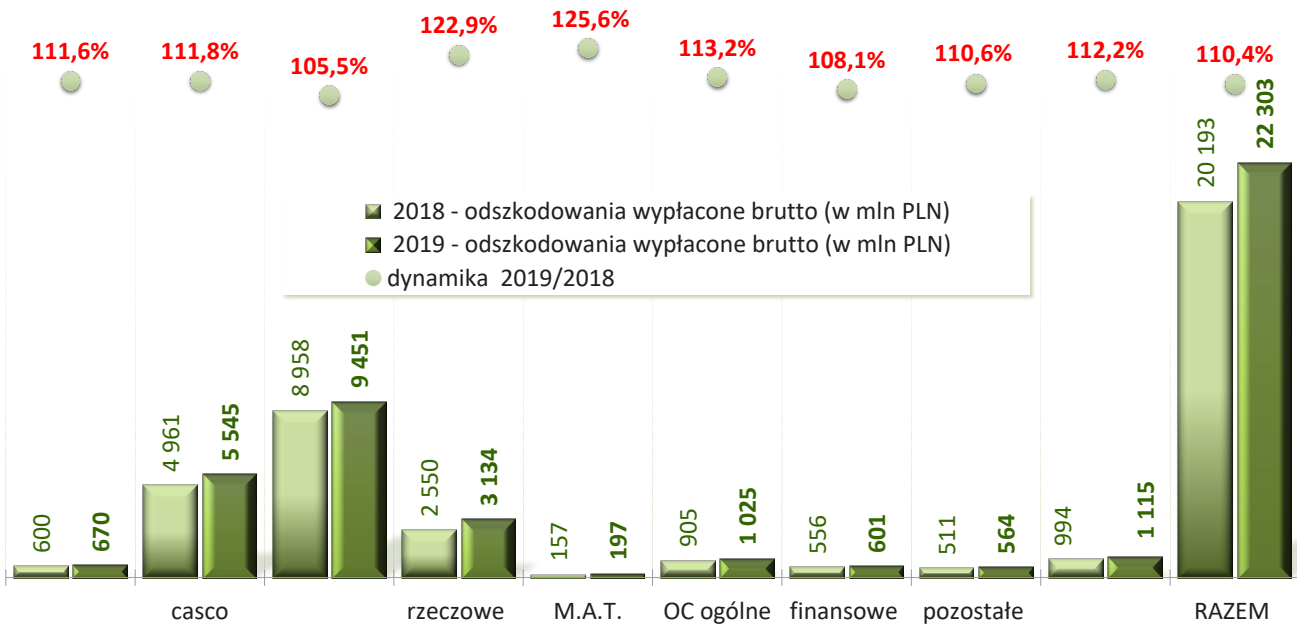

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w Dziale I ogółem wynosiły 18,6 mld PLN w 2019 r. w porównaniu z 21,5 mld PLN w 2018 r., tj. o 13,6% więcej.
- W 2019 r. odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w grupie 1 wzrosły o 0,9% względem 2018 r.
- W tym samym okresie odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w grupie 3 spadły o 24,1% i wynosiły 9,9 mld PLN.
- Odszkodowania i świadczenia w grupie 5 wzrosły o 7,0%.
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto z reasekuracji czynnej Działu I były marginalne i nie przekraczały 2 mln PLN w 2018 r., a w 2019 r. nie notowano ich w ogóle.

Rysunek 34.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu II w Polsce w latach 2018-2019

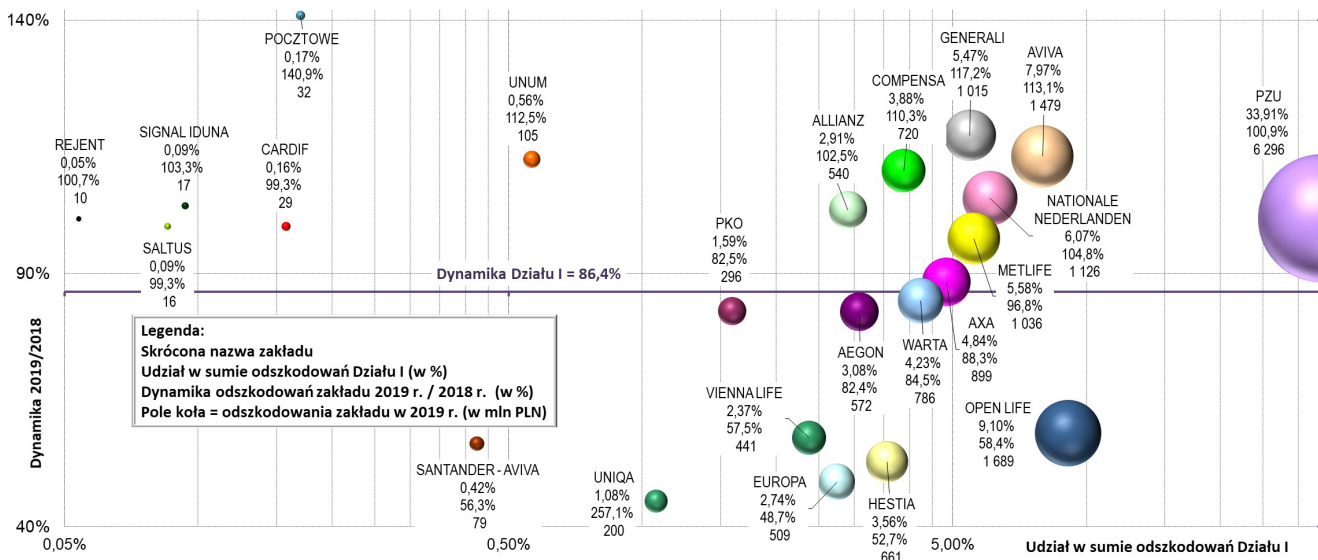

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w Dziale II ogółem wynosiły 22,3 mld PLN w 2019 r., tj. o 10,4% więcej niż rok wcześniej.
- Wartości odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w 2019 r. wzrosły we wszystkich grupach ubezpieczeniowych. Największy ich wzrost w porównywanym okresie odnotowano w grupach ubezpieczeń rzeczowych, bo o 22,9%.
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w grupie 3 wzrosły o 11,8%, a w grupie 10 dynamika wynosiła 105,5%.
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w ubezpieczeniach OC ogólnego wzrosły o 13,2%, w pozostałych osobowych o 11,6%, a w reasekuracji czynnej było to o 12,2% więcej niż w roku 2018.

Rysunek 35.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto zakładów Działu I w Polsce w 2019 r.

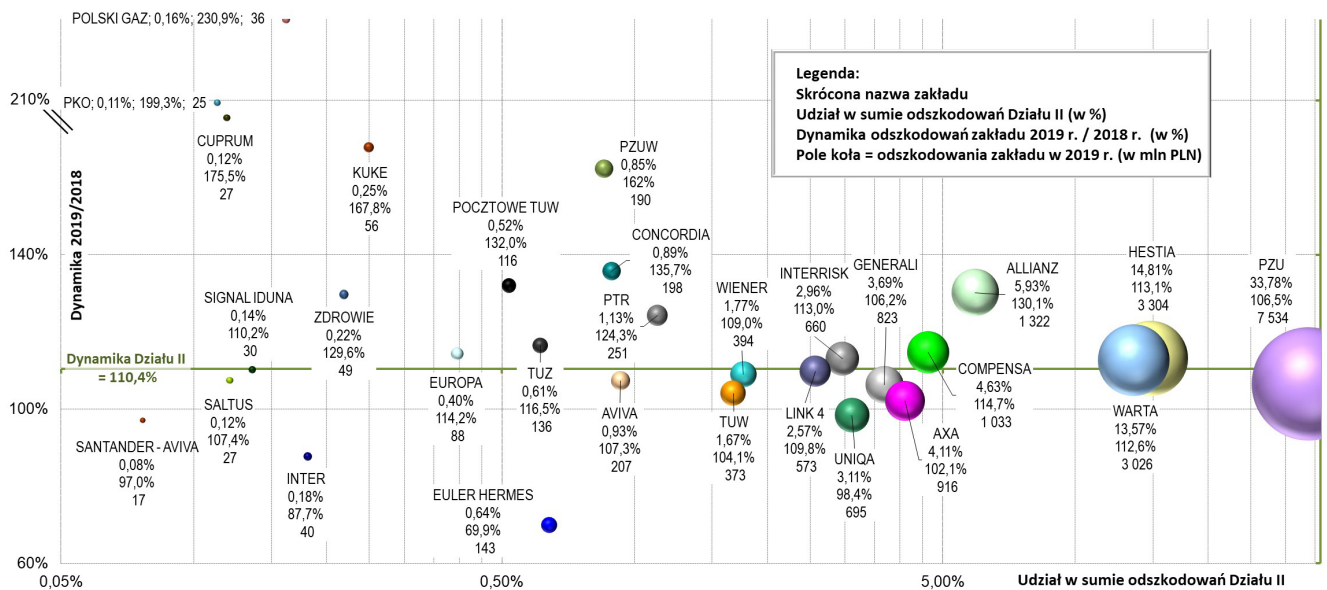
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- W 2019 r. dynamika zmiany wartości odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w Dziale I wynosiła 86,4%. Największy w tej kategorii PZU Życie był 14,5 p.p. powyżej rynku z dynamiką 100,9%.
- Powyżej średniej Działu I były między innymi: Generali, Aviva, Compensa, Allianz, Unum i Pocztove.
- PZU Życie miało 33,9% udział w sumie odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto Działu I. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto dziesięciu kolejnych zakładów stanowiły łącznie 10,0 mld PLN, tj. 53,8% całego segmentu. Koncentracja pięciu pierwszych zakładów wynosiła 62,6%.

Rysunek 36.

Wartość i dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto zakładów Działu II w Polsce w 2019 r.

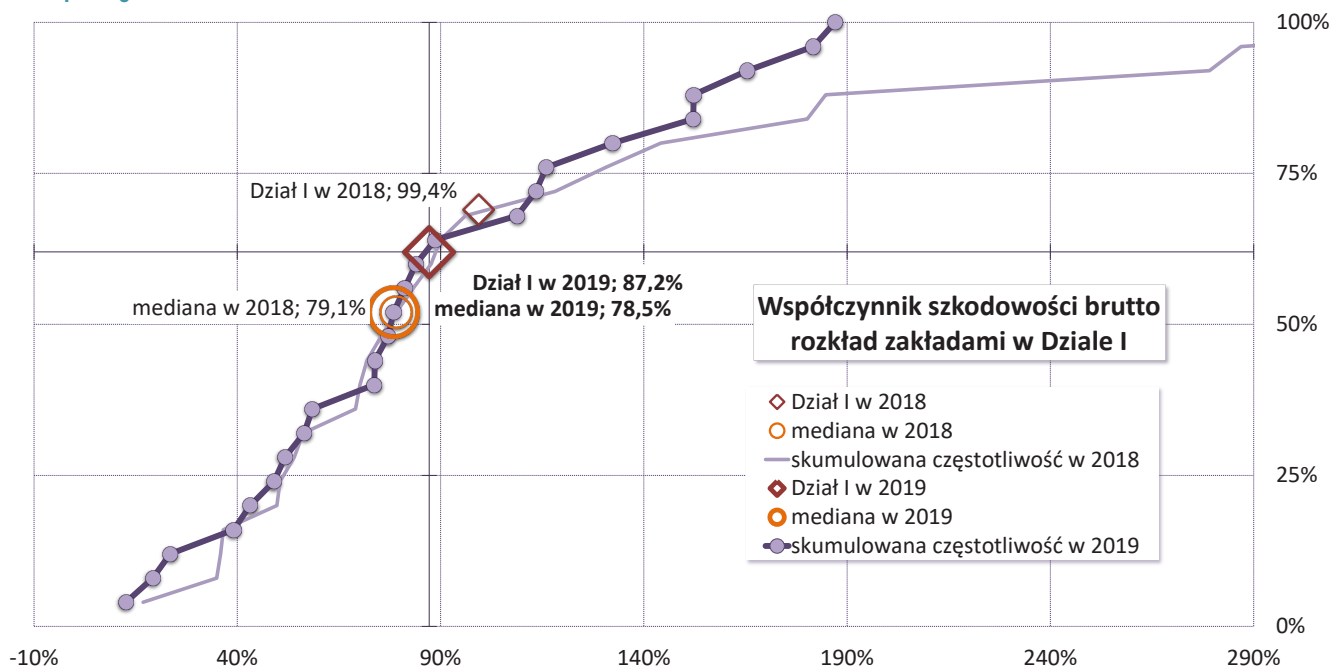

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Dynamika przyrostu odszkodowań wypłaconych brutto Działu II wynosiła 110,4%. Największy w tej kategorii PZU z dynamiką 106,5%, był o 3,9 p.p. poniżej rynku.
- Powyżej średniej Działu II były Hestia, Warta, Allianz, Compensa, InterRisk oraz kilka mniejszych zakładów.
- PZU miał 33,8% udział w sumie odszkodowań wypłaconych brutto Działu II.
- Odszkodowania wypłacone brutto dwóch kolejnych zakładów o udziale rynkowym od 14,8% – Hestia do 13,6% – Warta stanowiły łącznie 28,4% całego segmentu.
- Koncentracja pięciu pierwszych zakładów wynosiła 72,7%, a ośmiu pierwszych aż 83,6%.

Rysunek 37.

Współczynnik szkodowości brutto zakładów Działu I w Polsce w latach 2018-2019

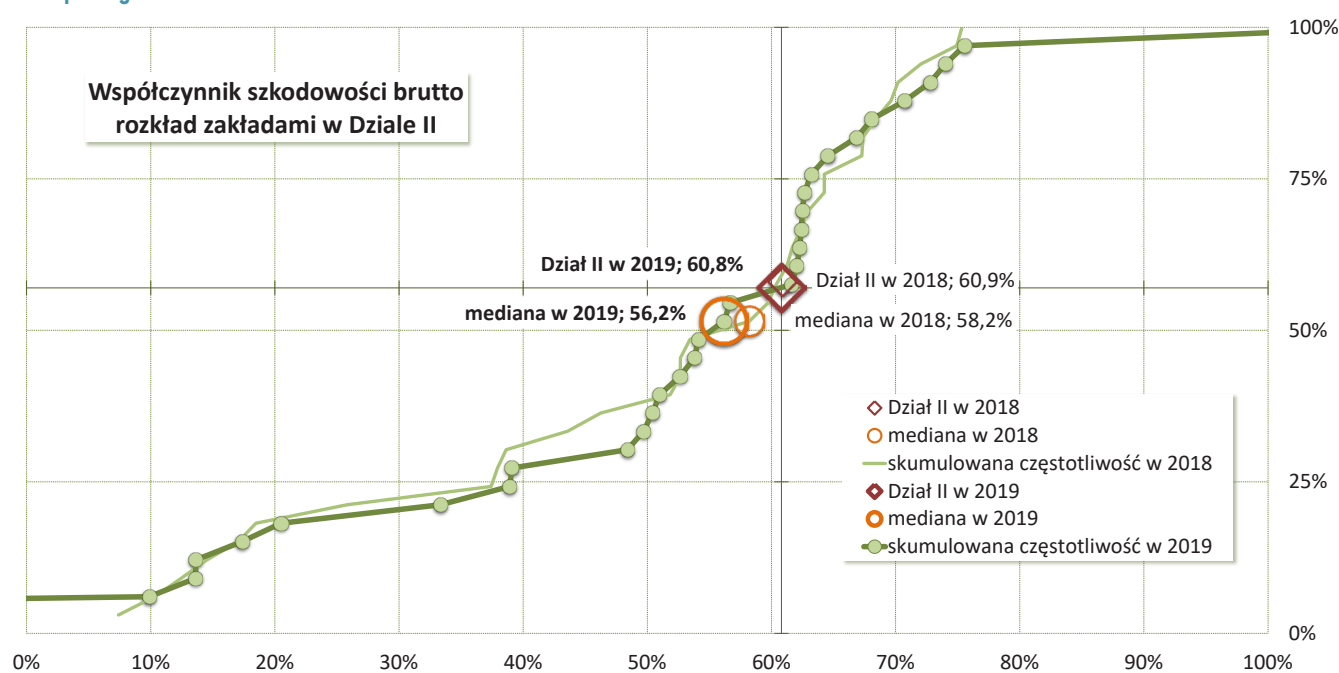

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła 87,2% w 2019 r., w porównaniu z 99,4% w 2018 r., czyli o 12,2 p.p. mniej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 78,5% oraz 79,1%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2019 r. wynosił 64,4%, tj. o 12,3 p.p. mniej niż rok wcześniej.
- Czwarta część zakładów odnotowała spadek wartości wskaźnika szkodowości brutto w 2019 r.
- W 2019 r. przy spadku sumy odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto oraz zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto w Dziale I o 14,3% względem 2018 r., składki zarobione brutto zmalały o 2,4% w tym samym okresie.

Rysunek 38.

Współczynnik szkodowości brutto zakładów Działu II w Polsce w latach 2018-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

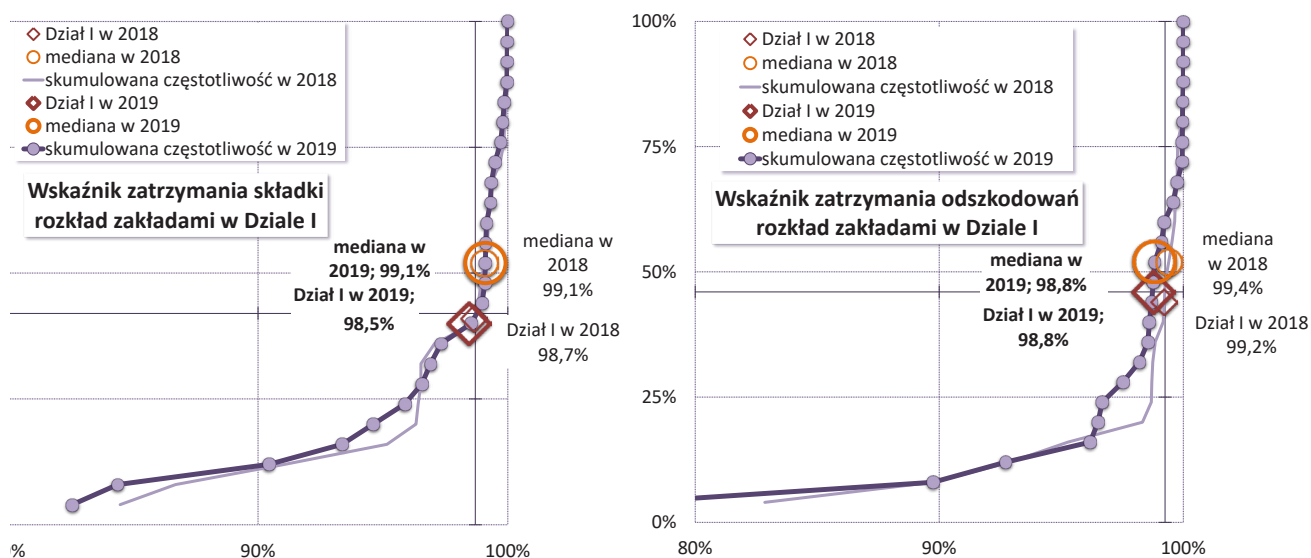
3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła 60,8% w 2019 r., w porównaniu z 60,9% dla 2018 r., czyli zaledwie o 0,1 p.p. mniej.
 - Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 56,2% oraz 58,2%.
 - Odstęp międzykwartylowy w 2019 r. wynosił 24,1%, tj. zaledwie o 2,2 p.p. mniej niż przed rokiem.
- Dla Działu II w 2019 r. przy wzroście sumy odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto oraz zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto o 5,3% względem roku poprzedniego, składka zarobiona brutto wzrosła o 5,5%.

3.7.3. Retencja

Rysunek 39.

Współczynnik retencji (zatrzymania) składki i odszkodowań zakładów Działu I w Polsce w latach 2018-2019

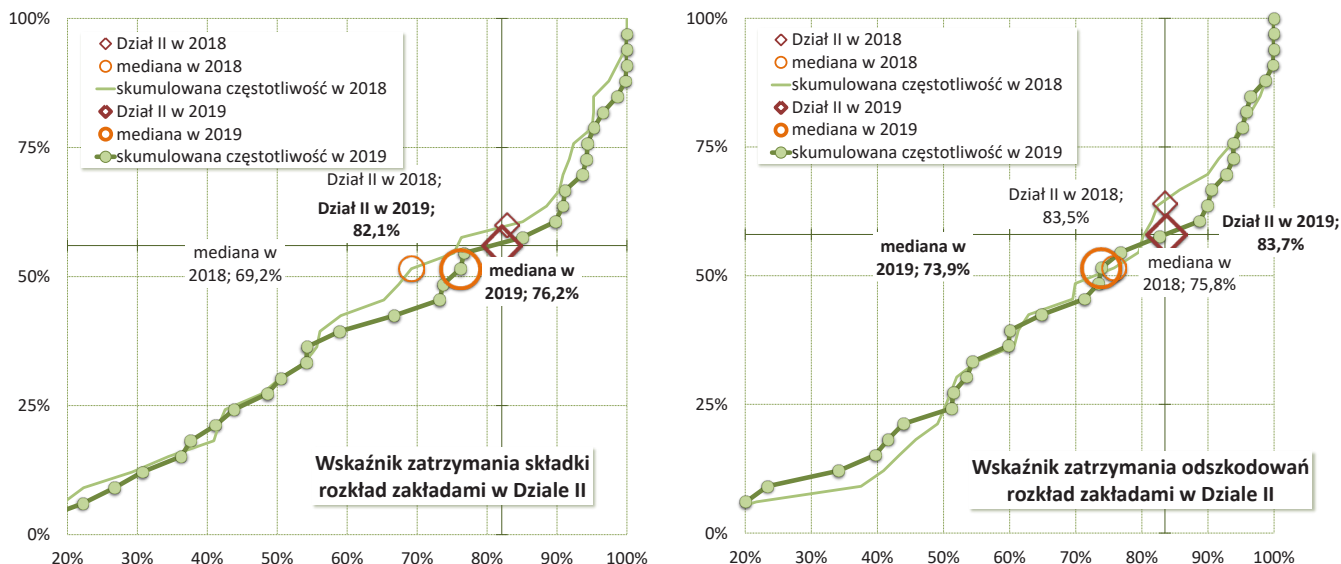

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika zatrzymania składki dla Działu I wynosiła 98,5% w 2019 r. w porównaniu z 98,7% dla roku 2018. Mediana wskaźnika wynosiła dla obu porównywanych okresów 99,1%, a odstęp międzykwartylowy wynosił 3,2 % w 2019 r.
 - Wartość wskaźnika zatrzymania odszkodowań dla Działu I wynosiła 98,8% w 2019 r., w porównaniu z 99,2% dla roku 2018.
- Mediana wskaźnika dla tych samych okresów wynosiła odpowiednio: 98,8% oraz 99,4%. Odstęp międzykwartylowy w 2019 wynosił 2,4%, tj. o 1,4 p.p. więcej niż rok wcześniej.

Rysunek 40.

Współczynnik retencji (zatrzymania) składki i odszkodowań zakładów Działu II w Polsce w latach 2018-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

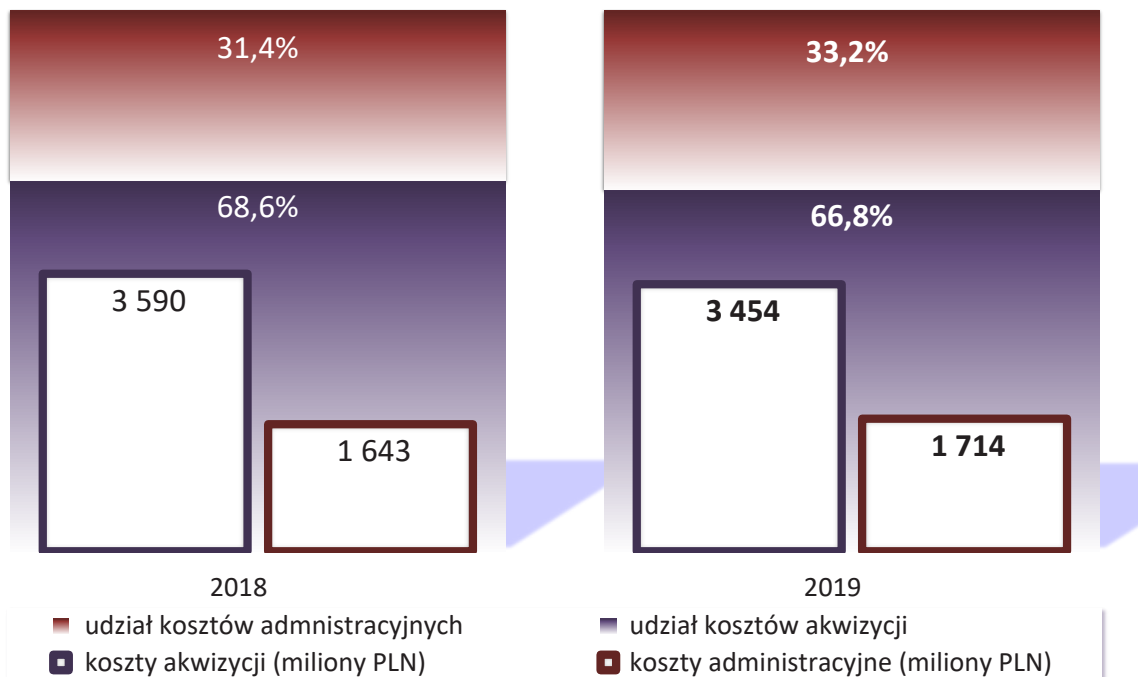
- Wartość wskaźnika zatrzymania składki dla Działu II wynosiła 82,1% w 2019 r., w porównaniu z 82,8% rok wcześniej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 76,2% oraz 69,2%. Odstęp międzykwartylowy w 2019 r. wyniósł 45,8%, tj. o 1,2 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Wartość wskaźnika zatrzymania odszkodowań dla Działu II wynosiła 83,7% w 2019 r., w porównaniu z 83,5% dla roku 2018.

- Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych brutto Działu II wzrósł o 8,9% rok do roku.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 73,9% oraz 75,8%. Odstęp międzykwartylowy w 2019 r. wyniósł 42,4%, tj. o 0,2 p.p. mniej niż rok wcześniej.

3.7.4. Koszty działalności ubezpieczeniowej

Rysunek 41.

Koszty działalności ubezpieczeniowej Działu I w Polsce w latach 2018-2019

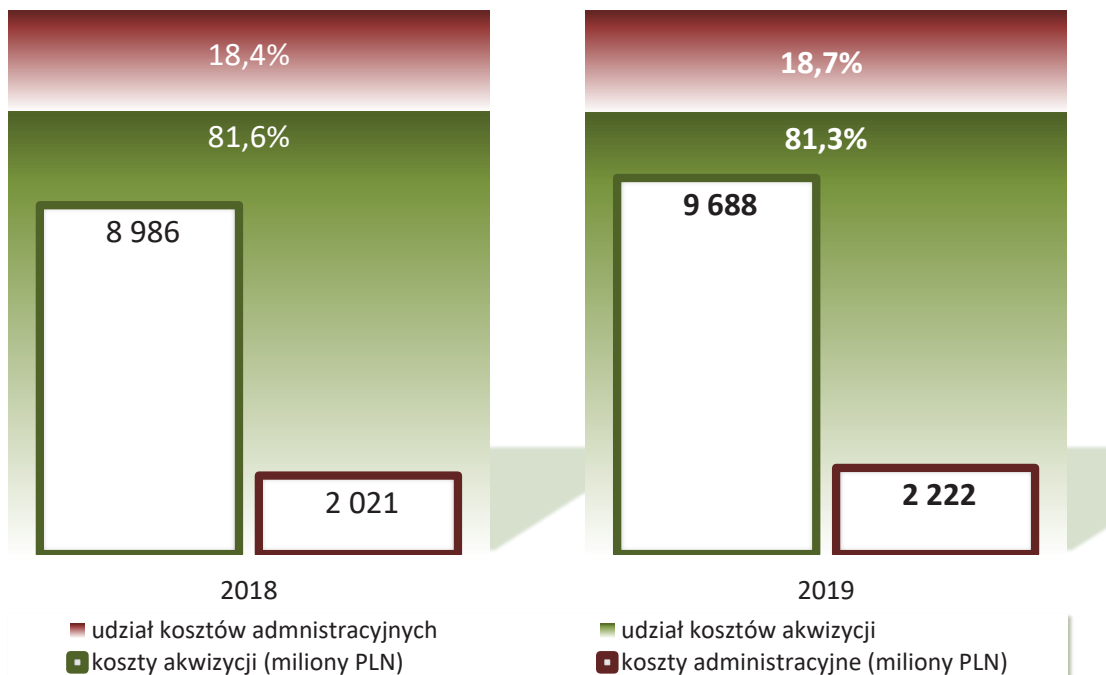
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- Suma kosztów akwizycji i administracyjnych w Dziale I wynosiła blisko 5,2 mld PLN w 2019 r. i była o 1,2% poniżej poziomu sprzed roku.
- Koszty administracyjne w 2019 r. w relacji do roku poprzedniego wzrosły o 4,3%, a koszty akwizycji zmalały o 3,8% w tym samym okresie.
- Udział kosztów akwizycji w kosztach ogółem w roku 2019 wynosił 66,8% i był o 1,8 p.p. niższy niż w roku poprzednim.
- Relacja kosztów akwizycji do składki przypisanej brutto dla Działu I wynosiła 16,2%, a relacja kosztów administracyjnych do składki wynosiła 8,1% w 2019 r.

Rysunek 42.

Koszty działalności ubezpieczeniowej Działu II w Polsce w latach 2018-2019

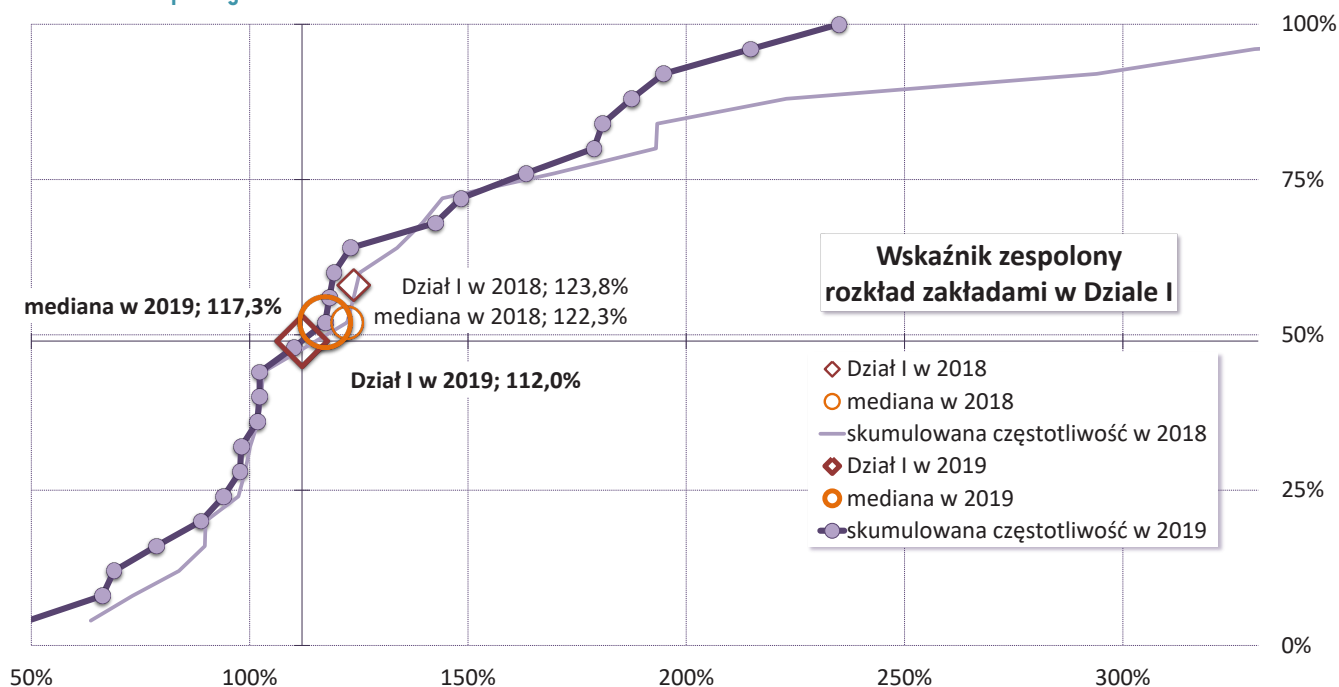

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Suma kosztów akwizycji i administracyjnych w Dziale II wynosiła 11,9 mld PLN w 2019 r. i była o 8,2% powyżej poziomu roku poprzedniego.
- Koszty akwizycji wzrastały względem lat poprzednich: o 12,6% w 2018 r. oraz o 7,8% w ciągu 2019 r. Koszty administracyjne w 2019 r. wzrosły o 9,9% w relacji do 2018 r. Struktura kosztów zmieniła się na korzyść kosztów administracyjnych, które w 2019 r. rosły relatywnie szybciej niż akwizycji i stanowiły 18,7% sumy obu kategorii kosztów.
- W 2019 r. relacja kosztów akwizycji do składki przypisanej brutto Działu II wynosiła 22,8%, a relacja kosztów administracyjnych do składki wynosiła 5,2%.

Rysunek 43.

Wskaźnik zespolony zakładów Działu I w Polsce w latach 2018-2019

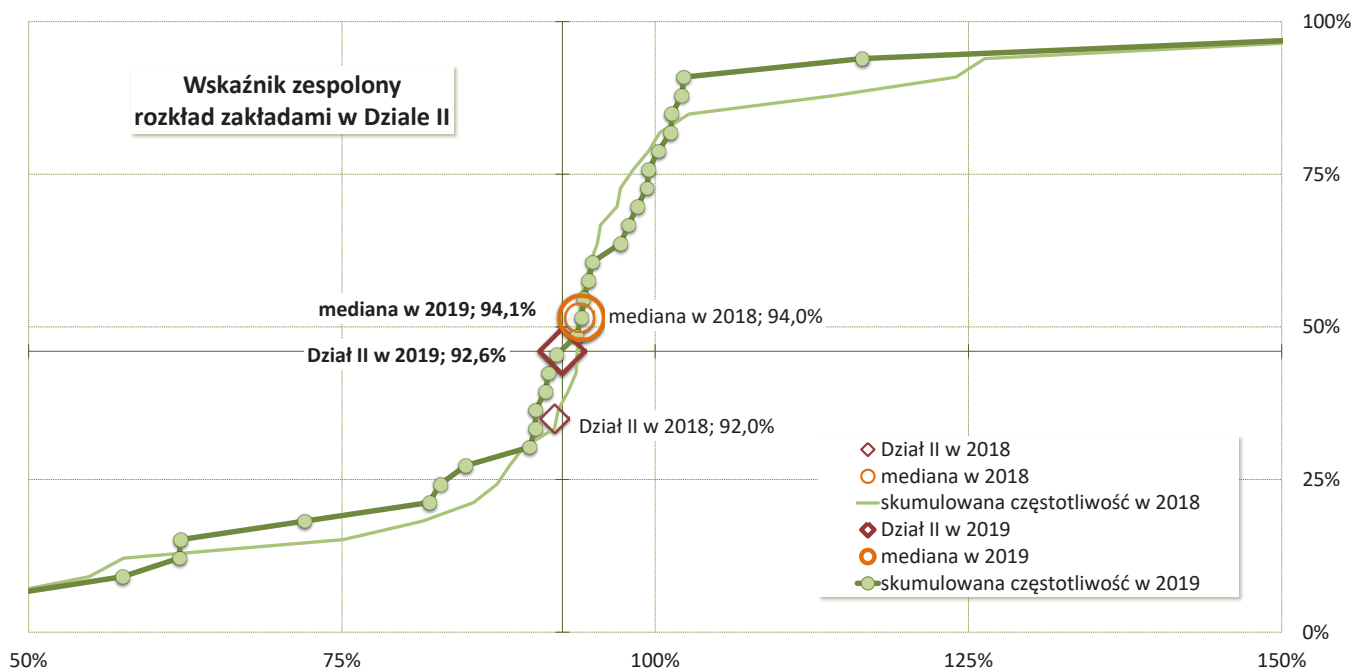

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła 112,0% w 2019 r., w porównaniu z 123,8% w 2018 r., czyli o 11,8 p.p. mniej.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 117,3% oraz 122,3%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2019 r. wyniósł 65,5%, tj. aż o 54 p.p. mniej niż rok wcześniej.
- W 2019 r. przy spadku licznika formuły wskaźnika zespolonego o 11,7% mianownik zmalał o 2,4% względem poziomu sprzed roku i wartość wskaźnika istotnie zmalała.

Rysunek 44.

Wskaźnik zespolony zakładów Działu II w Polsce w latach 2018-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

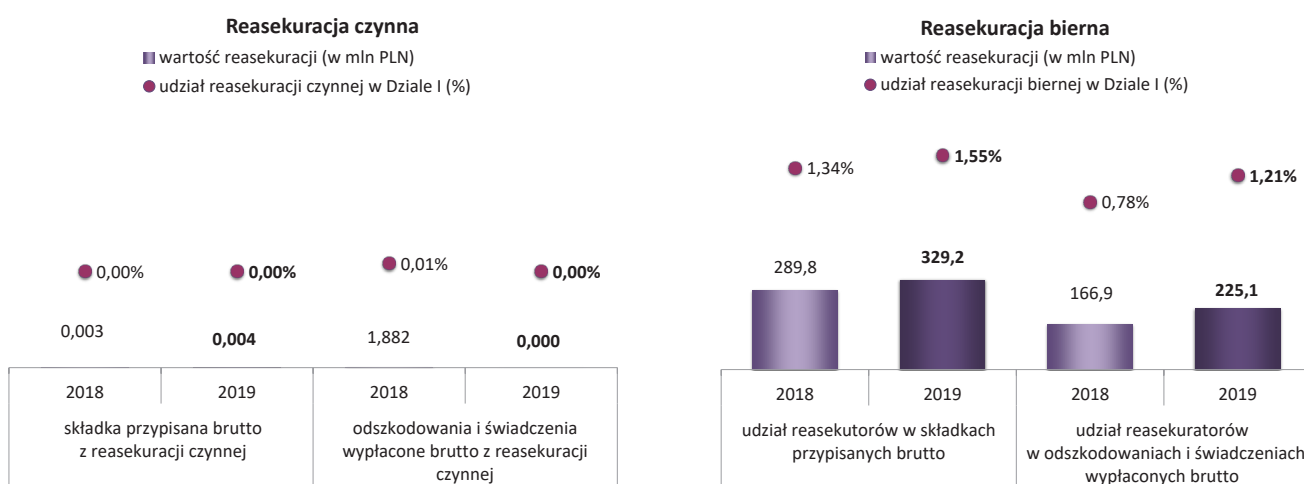
3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła 92,6% w 2019 r., w porównaniu z 92,0% w 2018 r., czyli nieznacznie bo o 0,6 p.p. wzrosła.
- Mediana wskaźnika dla tych samych okresów wynosiła odpowiednio: 94,1% oraz 94,0%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2019 r. wynosił 14,6%, tj. o 4,7 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- W 2019 r. przy wzroście licznika formuły wskaźnika zespolonego o 6,1% mianownik wzrósł o 5,5% względem poziomu sprzed roku.

3.7.5. Reasekuracja

Rysunek 45.

Reasekuracja czynna i bierna w Dziale I w Polsce w latach 2018-2019

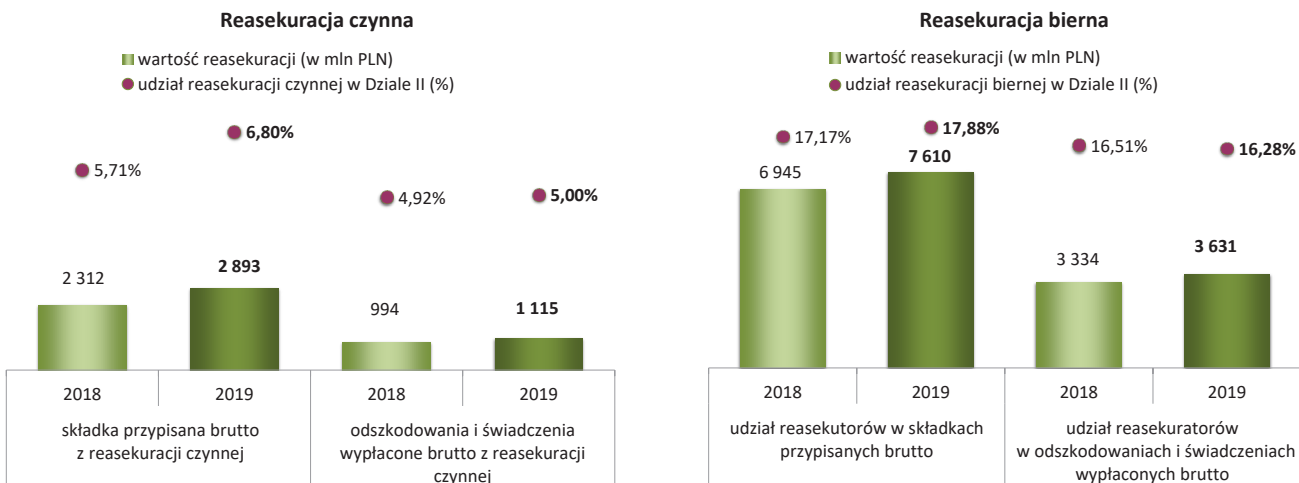

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość składki przypisanej brutto z reasekuracji czynnej Działu I była marginalna i wynosiła 0,003 mln PLN w 2018 r. oraz 0,004 mln PLN w 2019 r.
- Odszkodowania i świadczenia brutto z reasekuracji czynnej wypłacone przez zakłady wynosiły 1,9 mln PLN w 2018 r., a w 2019 r. nie wypłacono żadnych odszkodowań i świadczeń z reasekuracji czynnej.
- Udział reasekuratorów w składkach przypisanych brutto (reasekuracja bierna) Działu I wynosił 329,2 mln PLN w 2019 r., to o 13,6% więcej niż w roku 2018. Udział reasekuratorów w składce Działu I wzrósł do 1,5% w 2019 r. z 1,3% w roku 2018.
- Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto wynosił 225,1 mln PLN w 2019 r., czyli o 34,8% więcej niż przed rokiem. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach wynosił 1,21%, tj. 0,43 p.p. więcej niż przed rokiem.

Rysunek 46.

Reasekuracja czynna i bierna w Dziale II w Polsce w latach 2018-2019

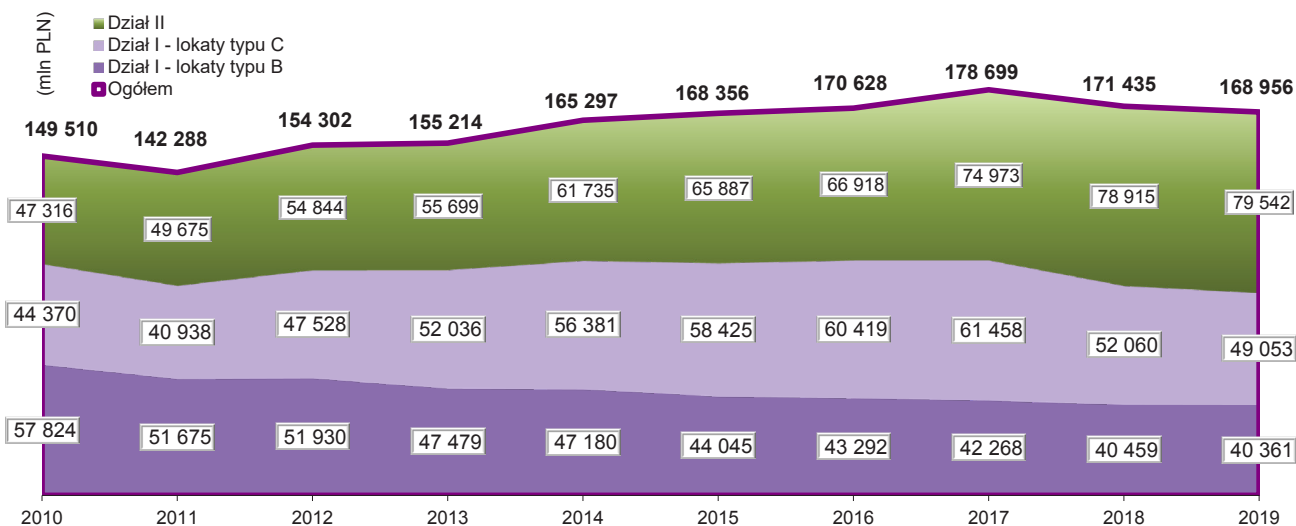
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość składki przypisanej brutto z reasekuracji czynnej Działu II wynosiła 2 893 mln PLN w 2019 r., to o 25,2% więcej niż w roku 2018. Udział reasekuracji czynnej w składce Działu II wyniósł 6,8% w 2019 r.
- Odszkodowania i świadczenia brutto z reasekuracji czynnej wypłacone przez zakłady wynosiły 1 115 mln PLN w 2019 r. czyli o 12,2% więcej niż przed rokiem. Udział reasekuracji czynnej w odszkodowaniach Działu II wyniósł 5,0%.
- Udział reasekuratorów w składkach przypisanych brutto (reasekuracja bierna) Działu II wynosiła ponad 7,6 mld PLN w 2019 r., to o 9,6% więcej niż w roku 2018. Udział reasekuratorów w składce Działu II wyniósł 17,9% w 2019 r.
- Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto wyniósł 3,6 mld PLN w 2019 r., czyli o 8,9% więcej niż przed rokiem. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach nieznacznie zmalał i wyniósł 16,3% w 2019 r.

3.7.6. Lokaty

Rysunek 47.

Lokaty zakładów ubezpieczeń w Polsce w latach 2010-2019 w cenach stałych 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

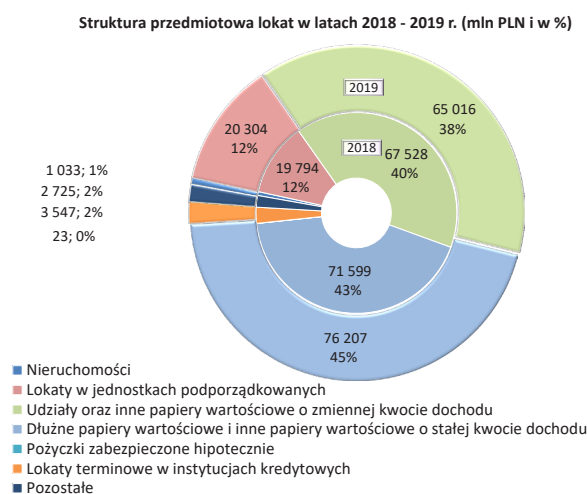
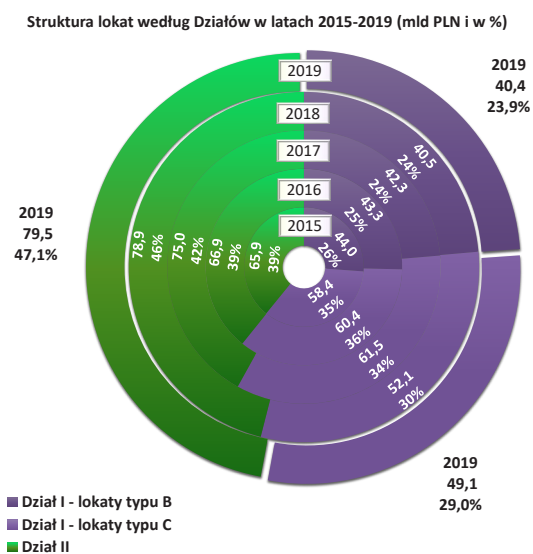
- Począwszy od 2012 do 2017 r. suma lokat Działu I i II wzrastała za sprawą wzrostu ich stanu w Dziale II oraz w grupie 3 Działu I i pomimo ich systematycznego spadku w grupie 1 Działu I.
- W latach 2010-2017 r. z lokat typu B ubyło 15,6 mld PLN, podczas gdy 17,0 mld PLN przybyło na lokatach typu C. Dodatkowo lokaty Działu II wzrosły w tym samym okresie

o 27,7 mld PLN, z czego aż 8,0 mld PLN wzrostu przypadło na 2017 r., w wyniku inwestycji PZU w sektorze bankowym.

- W latach 2018-2019, z lokat typu C ubyło 12,4 mld PLN. Dodatkowo o 1,9 mld zmalały lokaty typu B w tym samym okresie. Jedynie lokaty Działu II wzrosły o 4,6 mld PLN, z czego większość w 2018 r.

Rysunek 48.

Struktura lokat zakładów ubezpieczeń w Polsce

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

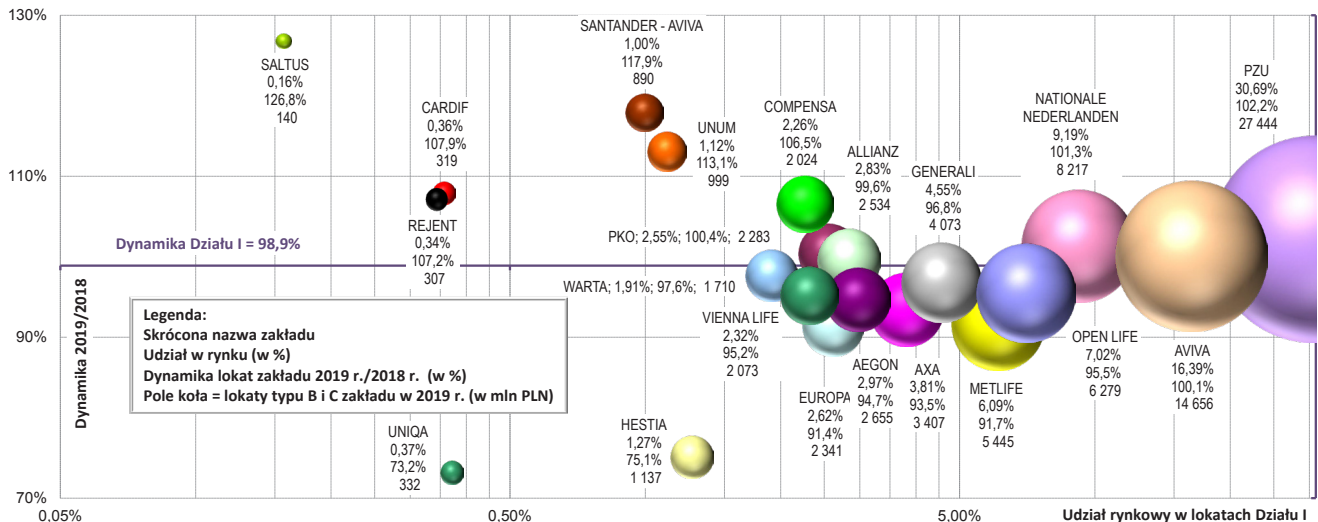
- W 2015 r. aktywa Działu I wynosiły 60,9% stanu lokat ogółem. Od tego czasu udział Działu I systematycznie malał i wynosił 52,9% na koniec 2019 r.
- Pomimo tych zmian, krajowa struktura przedmiotowa lokat różni się od europejskiej dużo mniejszym udziałem pożyczek zabezpieczonych hipotecznie, większym udziałem lokat

w instytucjach kredytowych oraz instrumentów o zmiennej kwocie dochodu.

- Udział dłużnych papierów wartościowych zmalał z 45% w 2018 r. do 43% w 2019 r. na korzyść innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu.

Rysunek 49.

Wartość i dynamika lokat zakładów Działu I w Polsce w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

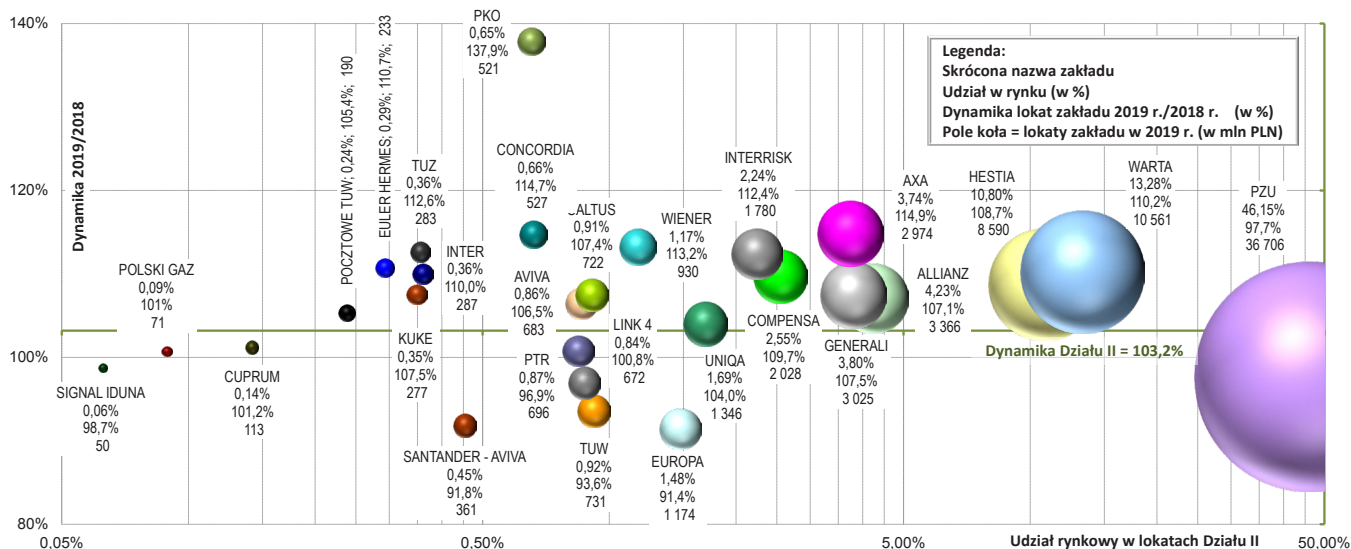
- Łączna wartość lokat Działu I na koniec 2019 r. wynosiła 89,4 mld PLN, tj. o 1,0 mld PLN mniej niż w 2018 r. Dynamika zmiany stanu lokat względem roku poprzedniego wynosiła zatem 98,9%. Wysoką dynamikę zmiany stanu lokat odnotowały: Compensa, Unum, Santander-Aviva i kilka mniejszych zakładów.
- PZU Życie miał w 2019 r. 30,7% udział w lokatach Działu I i na koniec 2019 r. notował dynamikę zmiany stanu względem końca 2018 r. o 3,3 p.p. powyżej rynku.
- Lokaty Avivy stanowiły 16,4% rynku; Nationale Nederlanden

9,2%, Open Life 7,0%, a Metlife 6,1%.

- Wartość lokat typu C na koniec 2019 r. wynosiła 49,1 mld PLN, tj. o 1,8 mld PLN mniej niż rok wcześniej. Dynamika wzrostu stanu lokat typu C wynosiła 96,4%. W tym segmencie rynku Aviva, jako lider, miała 25,9% udział. Lokaty typu C dziewięciu kolejnych zakładów: od Open Life po Allianz, stanowiły łącznie 62,2% tego segmentu rynku.

Rysunek 50.

Wartość i dynamika lokat zakładów Działu II w Polsce w 2019 r.

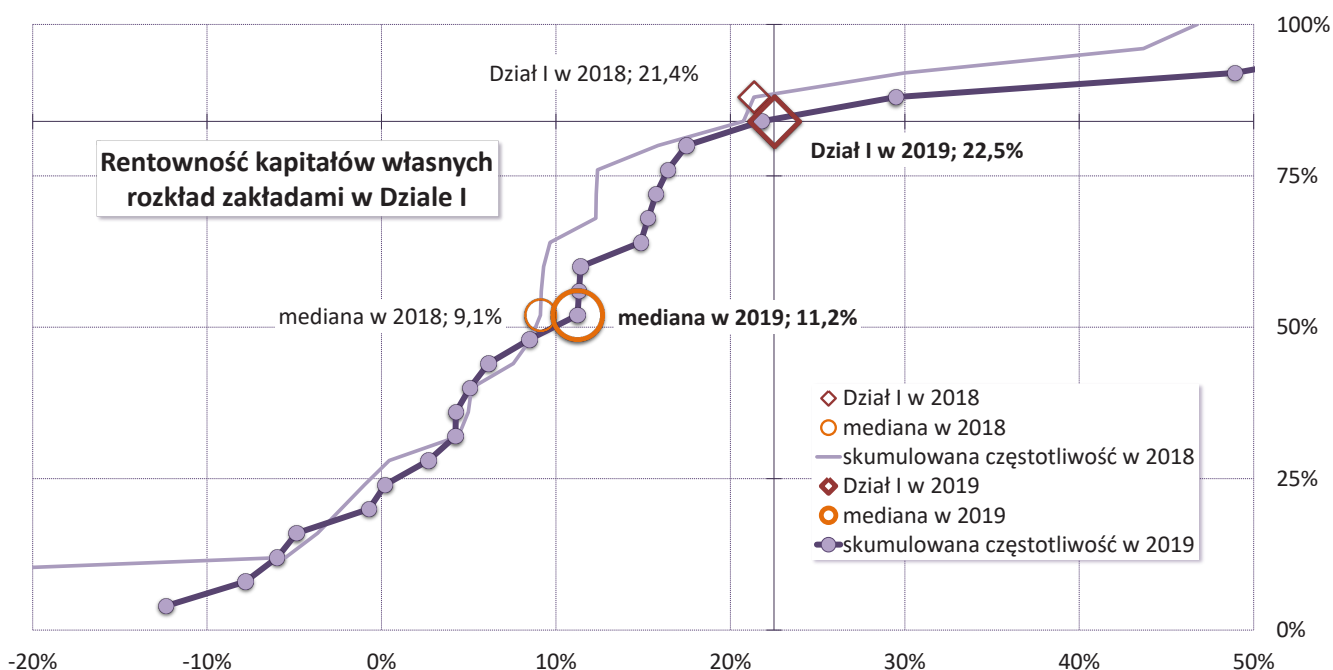
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- Łączna wartość lokat Działu II na koniec 2019 r. wynosiła 79,5 mld PLN, tj. o 2,4 mld PLN więcej niż na koniec 2018 r. Dynamika przyrostu stanu lokat Działu II wynosiła 103,1%.
- PZU jako lider pod względem zebranych aktywów posiadał aż 46,1% sumy lokat Działu II i odnotował dynamikę stanu lokat dla porównywanych okresów równą 97,7%, tj. 5,4 p.p. poniżej rynku.
- Dynamikę 7,1 p.p. powyżej rynku odnotowała Warta, której lokaty stanowiły 13,3% całego segmentu, a o 5,6 p.p. powyżej średniej była Hestia, której lokaty stanowiły 10,8% sumy lokat Działu II.
- Kolejne 19,7% lokat Działu II miało 7 zakładów od 4,2% – Allianz do 1,5% – Europa. Pozostałe 24 zakłady to zaledwie 10,0% sumy lokat Działu II.

Rysunek 51.

Współczynnik rentowności działalności lokacyjnej zakładów Działu I w Polsce w latach 2018-2019

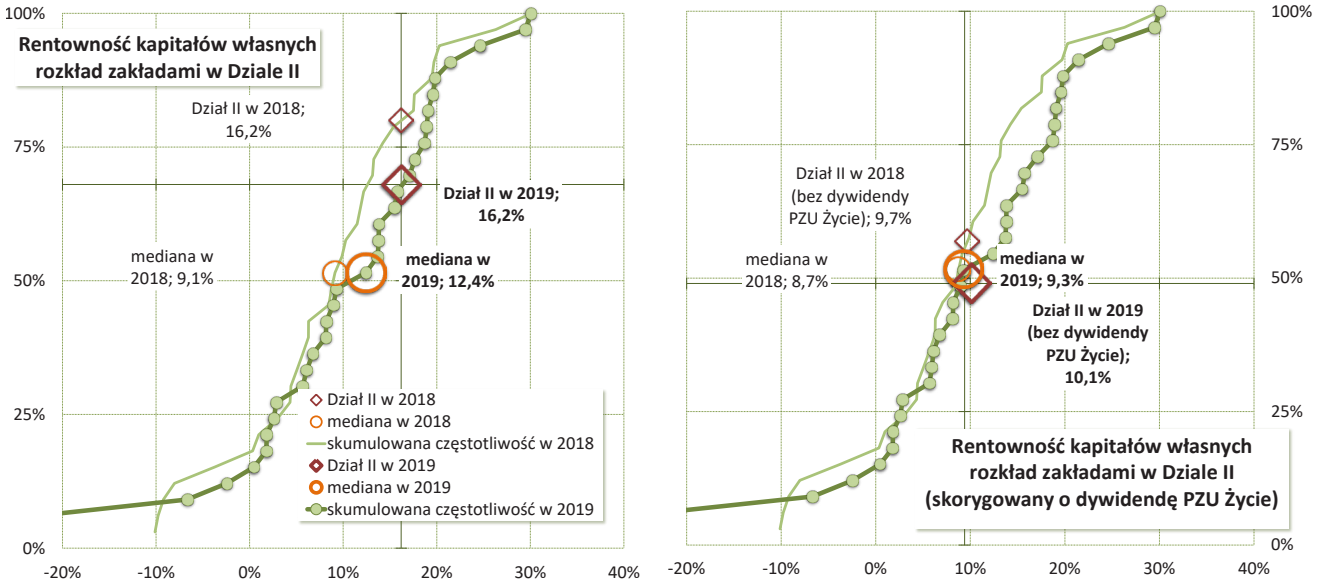

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła 4,9% w 2019 r., w porównaniu z -0,1% w roku 2018.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 4,7% oraz 0,3%.
- Odstęp międzykwartylowy dla 2019 r. wynosił 1,8%, tj. o 3,2 p.p. mniej niż rok wcześniej.
- Dochody z lokat Działu I ogółem w 2019 r. wzrosły o ponad 4,5 mld PLN przy jednoczesnym spadku rok do roku średniej wartości sumy lokat bilansowych o 5,2 mld PLN, tj. o 5,5%.

Rysunek 52.

Współczynnik rentowności działalności lokacyjnej zakładów Działu II w Polsce w latach 2018-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

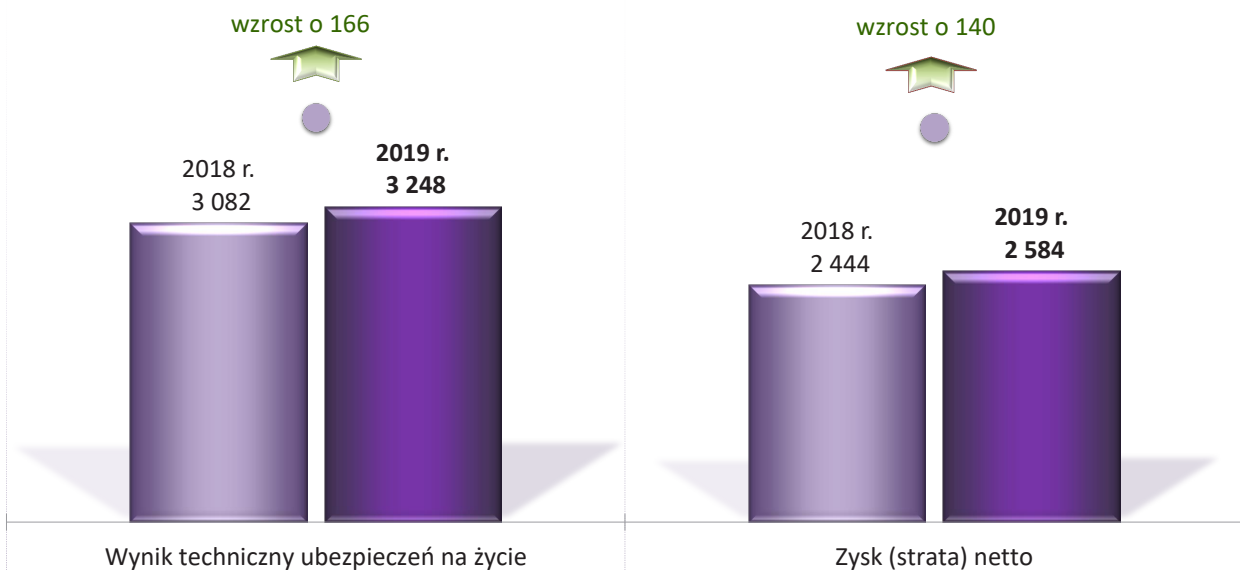
- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła 4,4% w 2019 r., w porównaniu z 4,2% rok wcześniej.
- Jeśli nie uwzględniać dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to wartości tego wskaźnika dla tych samych okresów wynosiły odpowiednio: 2,2% oraz 1,9%. Ten skorygowany rozkład zaprezentowano na prawym wykresie powyżej.
- Mediana wskaźnika wynosiła 2,4% dla 2019 r. oraz 2,2% rok wcześniej.

- Odstęp międzykwartylowy w 2019 r. wynosił 1,0%, tj. o 0,2 p.p. mniej niż rok wcześniej.
- Dochody z lokat (uwzględniające dywidendę PZU Życie) Działu II ogółem w 2019 r. wzrosły o 10,1% przy wzroście średniej wartości sumy bilansowych w 2019 r. o 5,0%.

3.7.7. Wyniki finansowe

Rysunek 53.

Wynik techniczny i wynik finansowy netto Działu I w Polsce w latach 2018-2019 (w mln PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

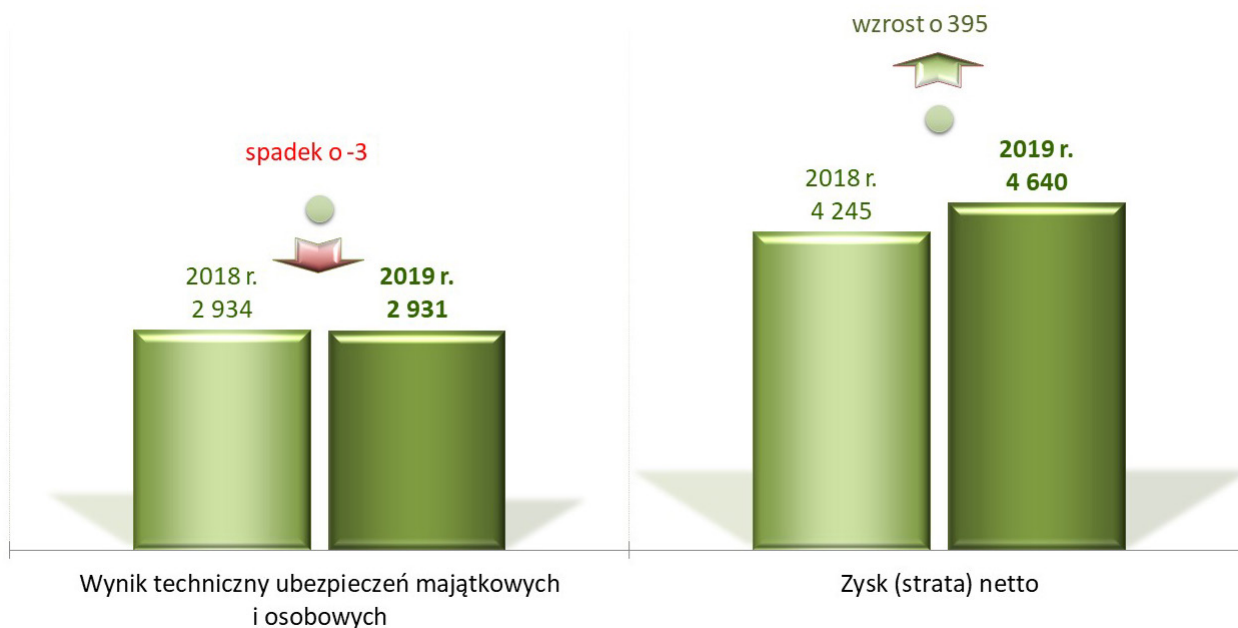
- W 2019 r. wynik techniczny Działu I wynosił 3,25 mld PLN i był o 5,4% wyższy niż w 2018 r.
- Składki zarobione netto zmalały w 2019 r. o 2,3 mld PLN względem 2018 r. W tym samym czasie przychody z lokat wzrosły o 404 mln PLN, a niezrealizowane zyski z lokat wzrosły o 522 mln PLN przy spadku o 2,6 mld PLN niezrealizowanych strat z lokat. Odszkodowania i świadczenia wypłacone netto

spadły o 3,2 mld PLN. Koszty działalności ubezpieczeniowej zmalały o 27 mln PLN, a o 0,96 mld PLN zmalały koszty działalności lokacyjnej.

- Rentowność techniczna dla całego Działu I w 2019 r. wynosiła 15,5%, w porównaniu z 14,4% rok wcześniej.
- Wynik finansowy netto Działu I wynosił 2,6 mld PLN w 2019 r. i był wyższy o 5,7% względem roku poprzedniego.

Rysunek 54.

Wynik techniczny i wynik finansowy netto Działu II w Polsce w latach 2018-2019 (w mln PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wynik techniczny Działu II za 2019 r. pozostawał na poziomie 2018 r. i wynosił 2,93 mld PLN.
- Z działalności bezpośredniej w Dziale II składki zarobione na udziale własnym wzrosły w 2019 r. względem 2018 r. o 1,3 mld PLN. W tym samym okresie, minimalnie, bo o 5 mln PLN, spadło saldo pozostałych przychodów i kosztów technicznych na udziale własnym. Jednocześnie wzrosły odszkodowania i świadczenia wypłacone netto o 0,69 mld PLN oraz wzrosły koszty działalności ubezpieczeniowej o 0,65 mld PLN.
- Wynik techniczny ubezpieczeń komunikacyjnych AC i OC

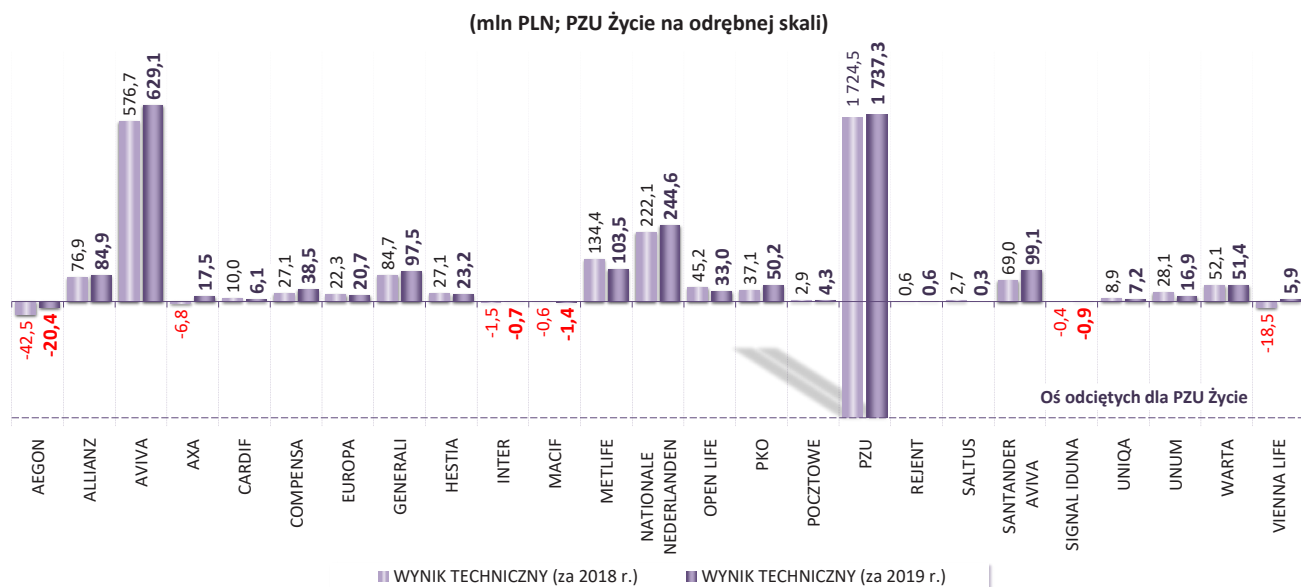
razem w 2019 r. wzrósł o 123 mln PLN względem 2018 r., przy czym w grupie 3 odnotowano wzrost wyniku o 458 mln PLN, a w grupach ubezpieczeń rzeczowych oraz OC komunikacyjnego odnotowano spadki odpowiednio o: 227 i 334 mln PLN.

- Wskaźnik rentowności technicznej Działu II w 2019 r. wynosił 8,7% w porównaniu z 9,2% rok wcześniej.
- Zysk netto Działu II w 2019 r. wzrósł o 9,3%, tj. o 0,4 mld PLN względem roku poprzedniego i wynosił 4,6 mld PLN. Zysk netto Działu II uwzględniał dywidendę z PZU Życie w kwotach 1,73 mld PLN w 2018 r. oraz 1,76 mld PLN w 2019 r.

3.7.8. Wyniki techniczne

Rysunek 55.

Wartość i dynamika wyniku technicznego zakładów Działu I w Polsce w latach 2018-2019

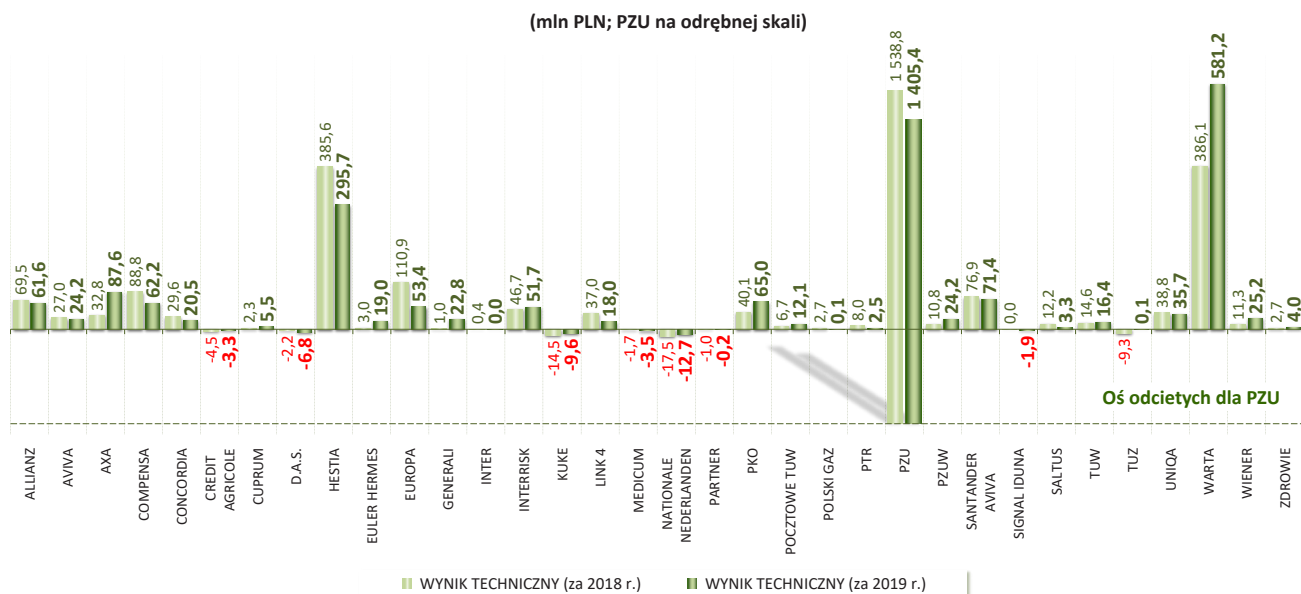

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Z 25 zakładów Działu I raportujących do PIU, 4 odnotowały straty techniczne w 2019 r.
- Spośród 21 zakładów o dodatnim wyniku technicznym 11 odnotowało jego wzrost w 2019 r.
- W 2019 r. 2 zakłady zwiększyły, 2 zmniejszyły straty z roku poprzedniego, a 2 zamieniły straty na zyski techniczne.
- Lider Działu I – PZU Życie – odnotował w 2019 r. wzrost wyniku technicznego o 0,7%, do 1,74 mld PLN z 1,72 mld PLN rok wcześniej.

Rysunek 56.

Wartość i dynamika wyniku technicznego zakładów Działu II w Polsce w latach 2018-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

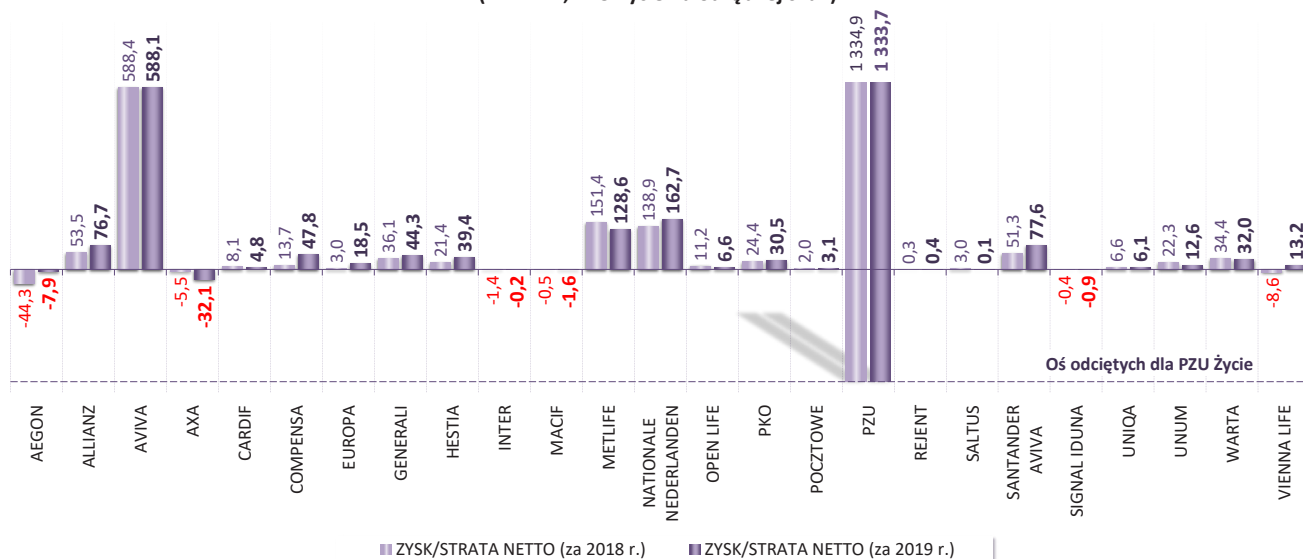
- Z 34 zakładów Działu II raportujących do PIU, 27 odnotowało dodatni wynik techniczny w 2019 r.
- Spośród 27 zakładów o dodatnim wyniku technicznym, 12 odnotowało jego wzrost, 14 spadek, a jeden zakład wyszedł ze straty w 2019 r.
- Nominalnie największy wzrost wyniku technicznego, bo o 348 mln PLN odnotowała w 2019 r. Warta. Wynik techniczny PZU stanowił 48% wyniku technicznego całego Działu II, który wynosił 2,93 mld PLN w 2019 r.

3.7.9. Wyniki finansowe netto

Rysunek 57.

Wartość i dynamika wyniku finansowego netto zakładów Działu I w Polsce w latach 2018-2019

(mln PLN; PZU Życie na odrębnej skali)

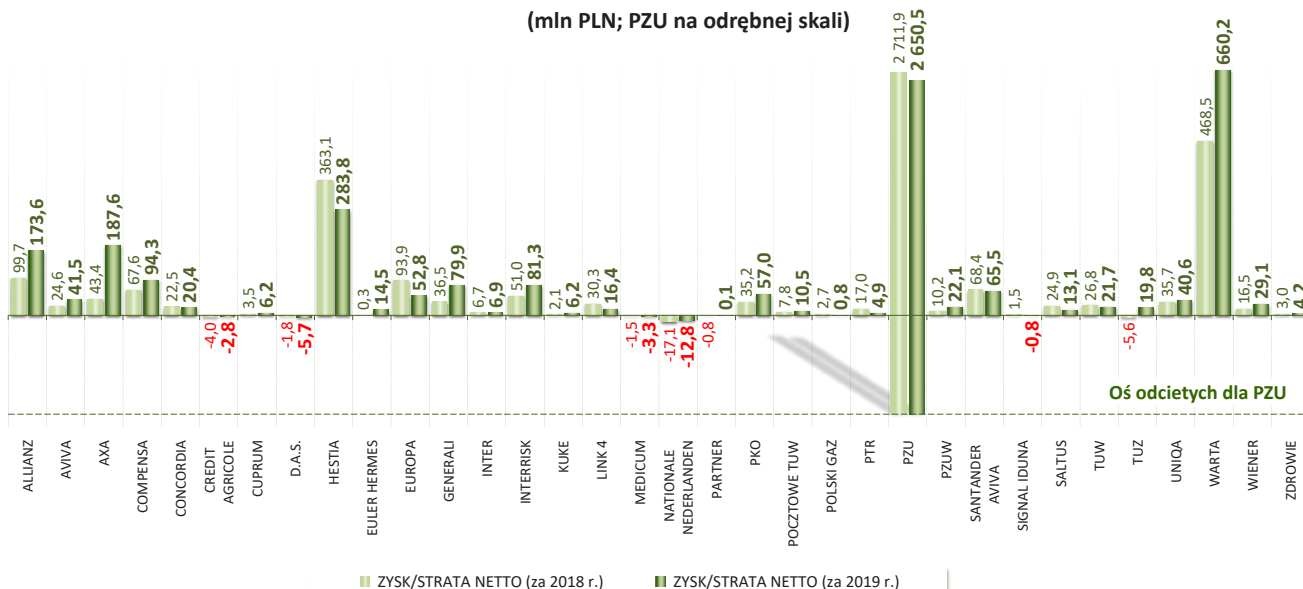
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- W 2019 roku 5 z 25 zakładów Działu I odnotowało straty netto.
- Spośród 20 zakładów, które miały zyski w 2019 r., 11 zanotowało wzrosty wyniku netto, a w 9 nastąpił spadek tego wyniku w relacji do roku poprzedniego.
- Zysk netto lidera Działu I, tj. PZU Życie, był w 2019 r. zaledwie o 1 mln PLN niższy niż rok wcześniej i wynosił 1,33 mld PLN.

Rysunek 58.

Wartość i dynamika wyniku finansowego netto zakładów Działu II w Polsce w latach 2018-2019

(mln PLN; PZU na odrębnej skali)

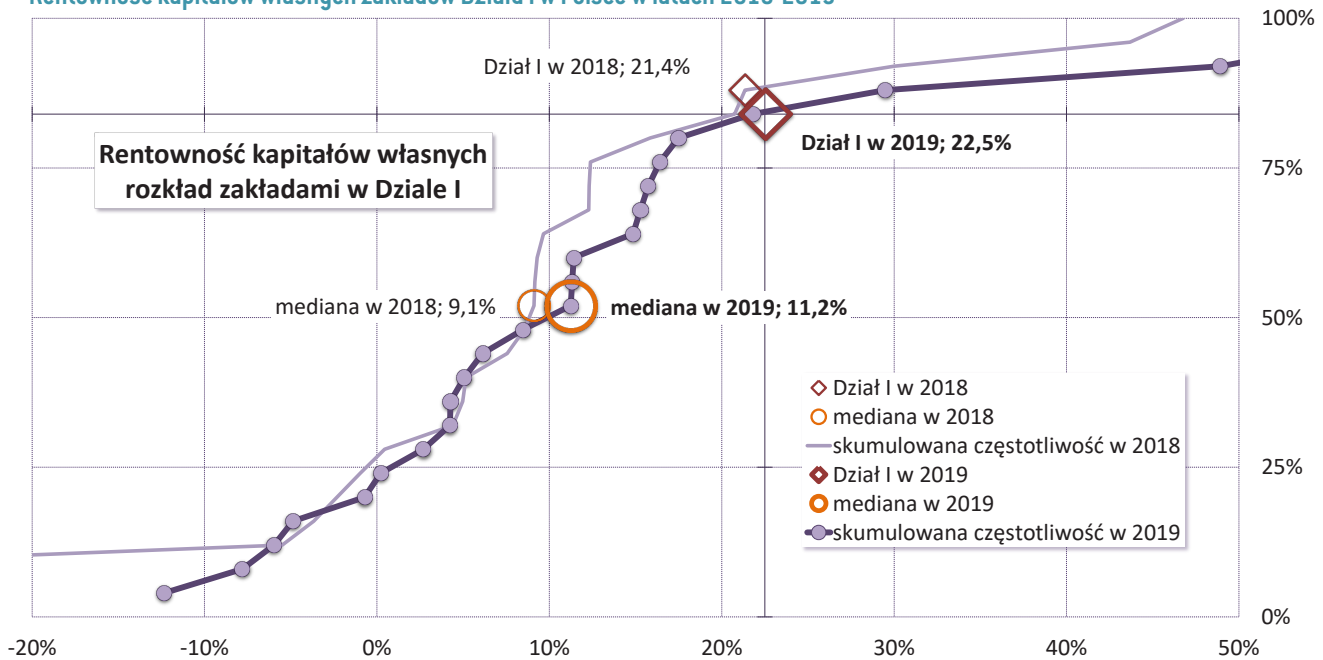
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wyniki netto Działu II w 2019 r. poprawiły się w 20 z 34 zakładów. Pięć zakładów poniosło straty netto.
- Straty netto w 2019 r. odnotowały między innymi: Nationale Nederlanden, D.A.S. i Medicum. Istotna poprawa zysków netto nastąpiła między innymi w Warcie, AXA i Allianz.

- Zysk lidera PZU (liczony łącznie z dywidendami z PZU Życie) był o 6,1 mln PLN niższy niż rok wcześniej i wyniósł 2,65 mld PLN.

Rysunek 59.

Rentowność kapitałów własnych zakładów Działu I w Polsce w latach 2018-2019

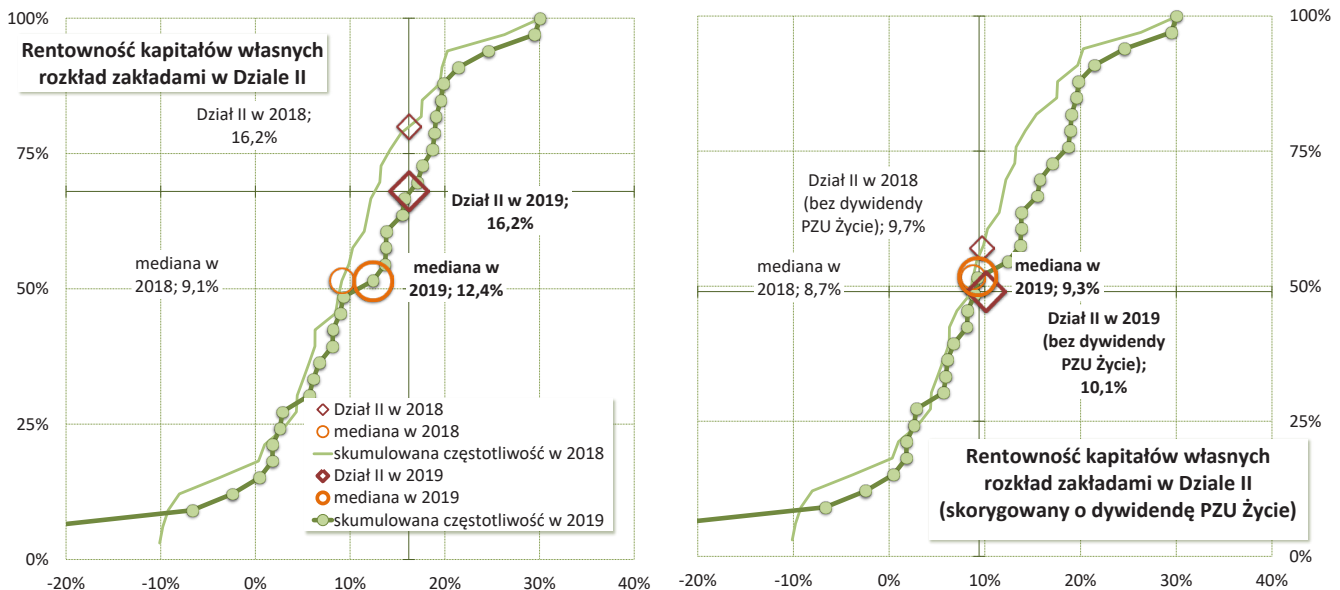
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła 22,5% w 2019 r., w porównaniu z 21,4% w 2018 r. Czwarta część zakładów odnotowała straty netto.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla tych samych okresów odpowiednio: 11,2% oraz 9,1%.

- Odstęp międzykwartylowy w 2019 r. wyniósł 13,7% i był o 1,8 p.p. większy niż rok wcześniej.
- Suma zysków netto zakładów Działu I w 2019 r. wzrosła o 5,7% względem roku poprzedniego przy wzroście sumy kapitałów własnych o 0,2% dla tych samych okresów.

Rysunek 60.

Rentowność kapitałów własnych zakładów Działu II w Polsce w latach 2018-2019

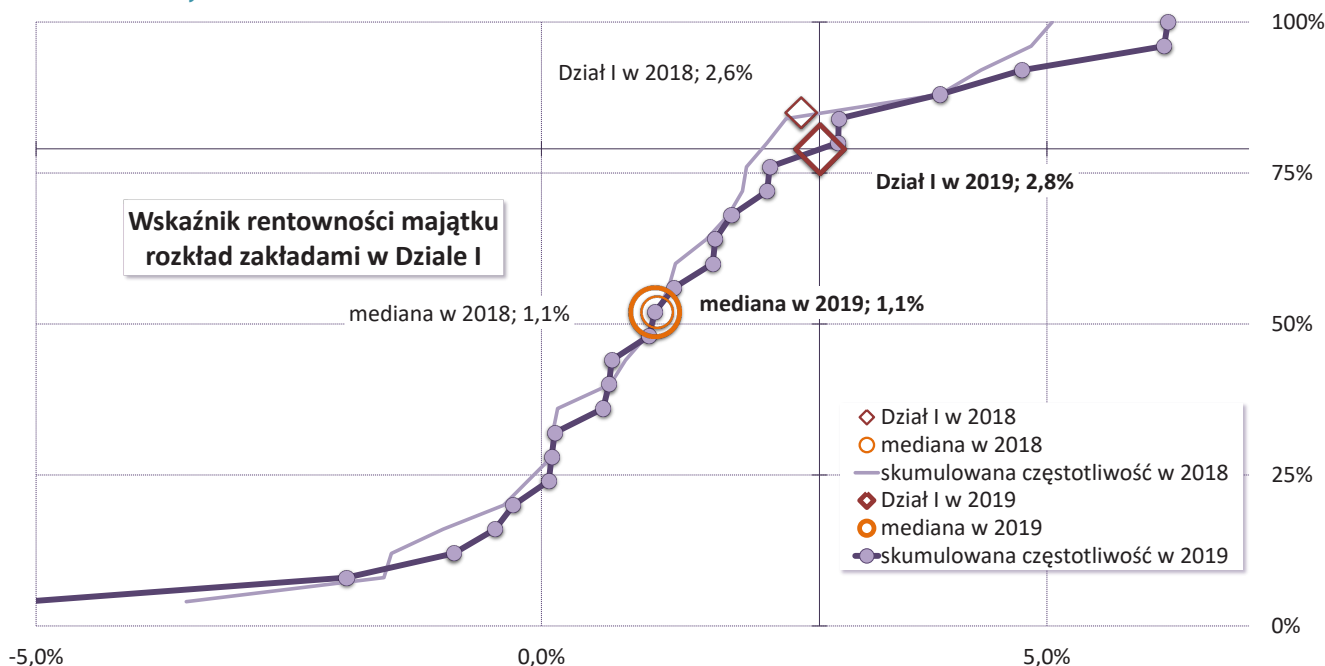

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

3. ANALIZA RYNKU UBEZPIECZEŃ

- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła 16,2% w 2019 r., czyli na poziomie roku poprzedniego.
- Jeśli nie uwzględnić dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to powyższe wartości wynosiłyby odpowiednio: 10,1% oraz 9,7%.
- Mediana wskaźnika wynosiła 12,4% w 2019 r., w porównaniu z 9,1% dla roku 2018.
- Odstęp międzykwartylowy w 2019 r. wynosił 15,9%, tj. o 6,0 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Zysk netto w 2019 r. Działu II wzrósł o 9,3%, tj. tyle, ile wzrosły kapitały własne w tym samym okresie. Jednak, jeśli nie uwzględnić dywidendy PZU Życie przekazanej do PZU, to zysk netto Działu II wzrósł o 14,3% i w efekcie wskaźnik rentowności wzrósł o 0,4 p.p. w analizowanym okresie.

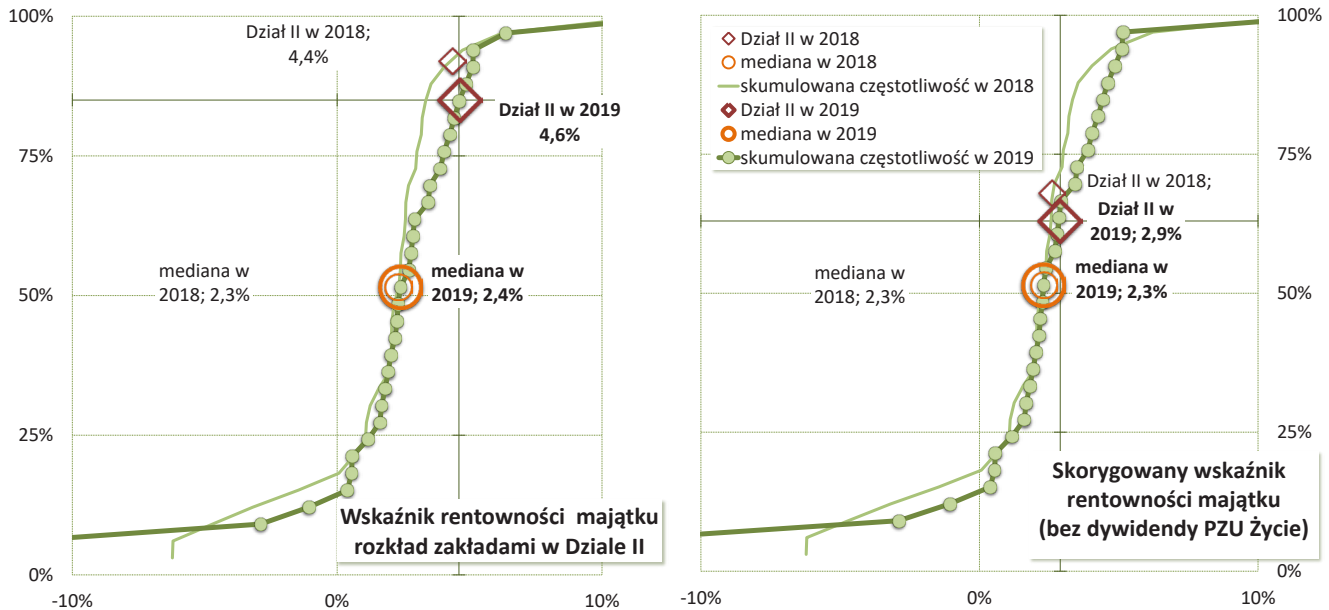
Rysunek 61.
Rentowność majątku zakładów Działu I w Polsce w latach 2018-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu I wynosiła 2,8% w 2019 r., w porównaniu z 2,6% w roku poprzednim. Pięć zakładów odnotowało straty netto.
- Mediana wskaźnika wynosiła dla obu porównywanych okresów 1,1%.
- Odstęp międzykwartylowy w 2019 r. wynosił 2,2% i był o 0,2 p.p. większy niż rok wcześniej.
- Suma zysków netto zakładów Działu I w 2019 r. wzrosła o 5,7% względem roku poprzedniego przy wzroście sumy aktywów o 3,0% dla tych samych okresów.

Rentowność majątku zakładów Działu II w Polsce w latach 2018-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIU.

- Wartość wskaźnika dla Działu II wynosiła 4,6% w 2019 r., w porównaniu z 4,4% w 2018 r.
- Jeśli nie uwzględnić dywidend przekazanych z PZU Życie do PZU, to powyższe wartości wynosiłyby odpowiednio: 2,9% oraz 2,6% (wykres prawy powyżej odpowiedni dla benchmarku zakładów Działu II).
- Mediana wskaźnika wynosiła 2,3% w obu porównywanych okresach.
- Odstęp międzykwartylowy w 2019 r. wynosił 2,4%, to 0,5 p.p. więcej niż rok wcześniej.
- Przy wzroście zysku netto Działu II w 2019 r. o 9,3% względem 2018 r., aktywa wzrosły o 3,0% w tym samym okresie.

3.7.10. Podsumowanie

Podsumowanie podstawowych faktów z lat 2018-2019 w Dziale I

- W zakresie działalności sklasyfikowanej w Dziale I sprawozdania statystyczne i finansowe do PIU i UKNF składało na koniec 2019 roku 25 zakładów ubezpieczeń.
- Niezmiennie liderem Działu I pozostaje PZU Życie. Łączna wartość aktywów segmentu wynosiła 93,9 mld PLN w 2019 r., z czego PZU Życie miało 29,9%, tj. o 1,0 p.p. więcej niż rok wcześniej. Udział rynkowy PZU Życie mierzony składką wynosił 40,4%, tj. o 2,2 p.p. więcej niż przed rokiem.
- W Dziale I koncentracja trzech największych zakładów, mierzona składką wynosiła w 2019 r. 56,7%, a pierwszy pięć 66,5%.
- Dynamika składek przypisanych brutto w 2019 r., w relacji do roku 2018 wynosiła 98,0%. Lider – PZU Życie miał dynamikę 103,7%, tj. 5,7 p.p. powyżej rynku.
- W 2019 r. składki w grupie 3 spadły o 14,5% względem 2018 r. W tym samym okresie składki przypisane brutto w grupie 1 wzrosły o 4,1%, a w grupie 5 wzrosły o 6,9%.
- Łączna wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto zmalała do 18,6 mld PLN w 2019 r. z 21,5 mld PLN w 2018 r., czyli z dynamiką 86,4%. Największy w tej kategorii PZU Życie, był 14,5 p.p. powyżej rynku z dynamiką 100,9%. W 2019 r. odszkodowania i świadczenia wypłacone w grupie 1 wzrosły o 0,9%, a w grupie 3 spadły o 24,1% względem roku 2018. Odszkodowania i świadczenia w grupie 5 wzrosły o 7,0% w tym samym okresie.
- Wartość wskaźnika szkodowości brutto dla całego Działu I, w 2019 r. wynosiła 87,2% wobec 99,4% rok wcześniej, czyli 12,2 p.p. mniej.
- W 2019 r. koszty akwizycji zmalały o 136 mln PLN w relacji do 2018 r., a koszty administracyjne wzrosły o 71 mln PLN. Udział kosztów akwizycji w sumie kosztów w roku 2019 wynosił 66,8% i był o 1,8 p.p. niższy niż rok wcześniej. Wskaźnik kosztów akwizycji dla całego Działu I w 2019 r. wynosił 16,2%, a wskaźnik kosztów administracji 8,1%.
- Łączna wartość lokat Działu I na koniec 2019 r. wynosiła 89,4 mld PLN, tj. o 1,0 mld PLN mniej niż w 2018 r. Dynamika zmiany stanu lokat względem roku poprzedniego wynosiła zatem 98,9%.
- PZU Życie miał w 2019 r. 30,7% udział w lokatach Działu I ogółem i na koniec 2019 r. notował dynamikę zmiany stanu liczoną względem końca 2018 r. o 3,3 p.p. powyżej rynku.
- Łączna wartość lokat typu C na koniec 2019 r. wynosiła 49,1 mld PLN, tj. o 1,8 mld PLN mniej niż rok wcześniej. Dynamika wzrostu stanu lokat typu C wynosiła 96,4%.
- Lider segmentu lokat typu C – Aviva Życie – miała dynamikę

1,2 p.p. powyżej rynku, a zgromadzone przez ten zakład aktywa stanowiły 25,9% sumy lokat Działu I typu C.

- Wartość wskaźnika rentowności działalności lokacyjnej dla Działu I wzrosła z -0,1% w 2018 roku do 4,9% w roku 2019. Mediana wskaźnika wynosiła 4,7% w 2019 r. wobec 0,3% rok wcześniej.
- W 2019 r. wynik techniczny Działu I wyniósł 3,2 mld PLN i był o 5,4% wyższy niż w 2018 r.
- Rentowność techniczna dla całego Działu I w 2019 r. wynosiła 15,5% w porównaniu z 14,4% rok wcześniej.
- Skumulowany zysk netto Działu I w 2019 r. był o 140 mln PLN wyższy niż w roku 2018 i wyniósł 2,58 mld PLN.
- Zwrot z kapitałów własnych dla Działu I wyniósł 22,5% w 2019 r. w porównaniu z 21,4% dla 2018 r. Zysk netto Działu I w 2019 r. wzrósł o 5,7% względem roku 2018 przy wzroście sumy kapitałów własnych o 0,2% w tym samym czasie.
- W 2019 r. 5 z 25 zakładów Działu I odnotowało straty netto. Wynik techniczny lidera branży – PZU Życie był o 12 mln PLN wyższy, a zysk netto o zaledwie 1 mln PLN niższy niż rok wcześniej.

Podsumowanie podstawowych faktów z lat 2018-2019 w Dziale II

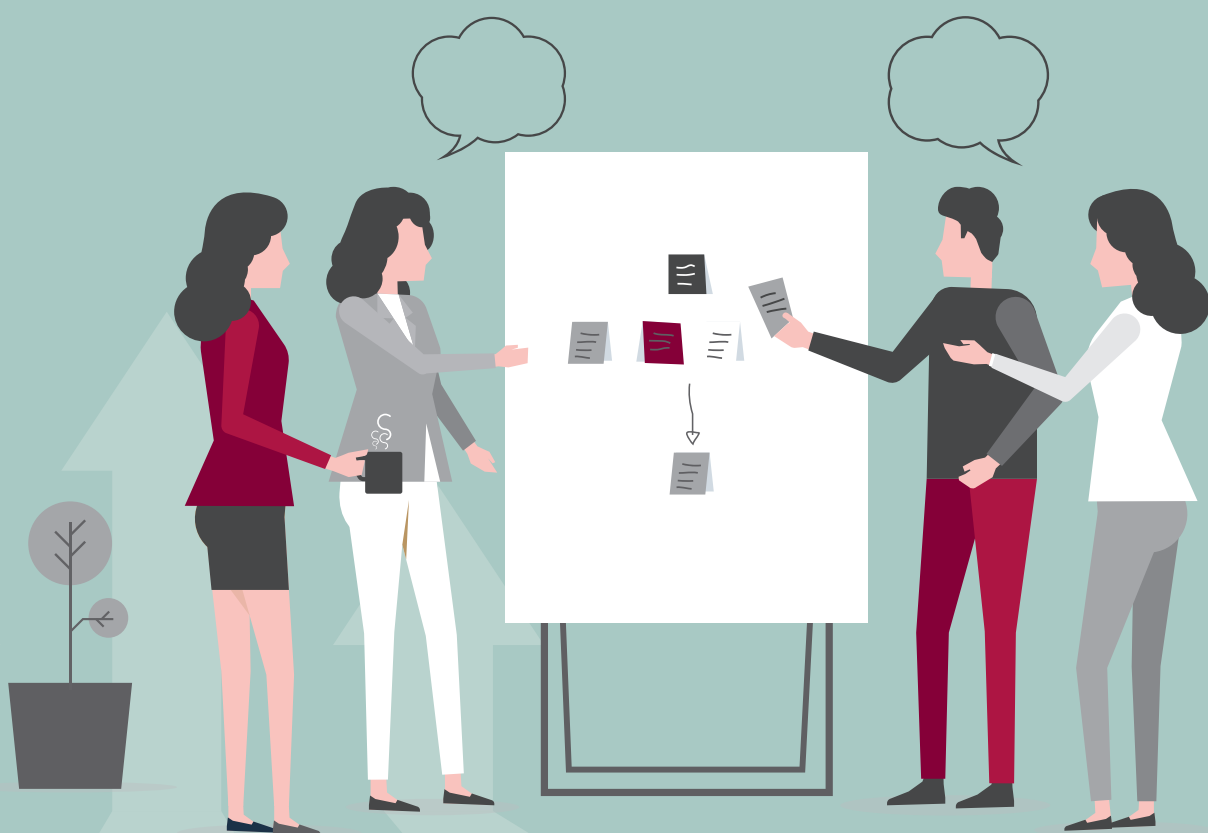
- W zakresie działalności sklasyfikowanej w Dziale II sprawozdania statystyczne i finansowe do PIU i UKNF na koniec 2019 roku złożyło 34 zakłady ubezpieczeniowe.
- Niezmiennie liderem Działu II pozostaje PZU. Łączna wartość aktywów segmentu wynosiła 100,2 mld PLN w 2019 r., z czego PZU miał 41,6%, tj. o 3,2 p.p. mniej niż rok wcześniej. Udział rynkowy PZU mierzony składką wyniósł 30,6% w 2019 r., tj. o 1,5 p.p. mniej niż przed rokiem.
- Koncentracja przypisu trzech największych zakładów w 2019 r. wynosiła 59,8%, a pierwszych pięciu 69,1% składki ogółem Działu II.
- Dynamika składek przypisanych brutto w 2019 r., w relacji do roku 2018, wynosiła 105,2%. Lider PZU – z dynamiką 100,3%, to jest 4,9 p.p. poniżej „średniej” sektora, miał 30,6% udział w rynku. Pośród względnie dużych zakładów, InterRisk, PZUW, Compensa, Generali i Wiener odnotowały dynamikę przypisu składki powyżej średniej Działu II. Nieco poniżej średniej były: TUW, Uniqą, Allianz i Link4.
- W 2019 r. składki przypisane brutto wzrosły we wszystkich grupach ubezpieczeniowych Działu II z wyjątkiem OC komunikacyjnego. W ubezpieczeniach komunikacyjnych łącznie wzrost wyniósł 0,5% w relacji do 2018 r., za sprawą wzrostu składek o 4,4% w grupie AC, przy spadku o 1,7% w grupie OC. W tym samym okresie suma składek ubezpieczeń rzeczowych wzrosła o 6,6%, finansowych o 15,9%, a w reasekuracji czynnej o 25,2%.
- Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w Dziale II ogółem wynosiły 22,3 mld PLN w 2019 r., to o 10,4% więcej niż rok wcześniej. Wartości odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto w 2019 wzrosła we wszystkich grupach ubezpieczeniowych. Największy ich wzrost w porównywanych okresach odnotowano w grupach ubezpieczeń rzeczowych, bo o 22,9%. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w grupie 3 wzrosły o 11,8%, a w grupie 10 dynamika wynosiła 105,5%. W OC ogólnym wzrost wyniósł 13,2%, w pozostałych osobowych 11,6%, a w reasekuracji czynnej było to o 12,2% więcej niż w roku 2018.
- Wartość wskaźnika szkodowości brutto dla Działu II w 2019 r. wynosiła 60,8% wobec 60,9% rok wcześniej, czyli tylko o 0,1 p.p. mniej. W 2019 r. przy wzroście sumy odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto oraz zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto o 5,3% względem roku poprzedniego, składka zarobiona brutto wzrosła o 5,5%.
- Wskaźnik zatrzymania odszkodowań i świadczeń dla Działu II w 2019 r. wyniósł 83,7% wobec 83,5% rok wcześniej.
- Koszty akwizycji wzrastały względem lat poprzednich: o 12,6% w 2018 r. oraz o 7,8% w ciągu 2019 r. Koszty administracyjne w 2019 r. wzrosły o 9,9% w relacji do 2018 r. Struktura kosztów zmieniła się na korzyść kosztów administracyjnych, które w 2019 r. rosły relatywnie szybciej niż akwizycji i stanowiły 18,7% sumy obu kategorii kosztów. Wartość wskaźnika kosztów akwizycji dla Działu II w 2019 r. wynosiła 22,8%, a wskaźnika kosztów administracyjnych 5,2%.
- Wskaźnik zespolony dla Działu II wyniósł 92,6% w 2019 r. w porównaniu z 92,0% w 2018 r. Wzrósł więc nieznacznie, bo o 0,6 p.p. kolejny rok z rzędu.
- Wynik techniczny Działu II za 2019 r. nieznacznie zmalał w stosunku do roku poprzedniego o 3 mln PLN i wyniósł 2 931 mln PLN.
- Wynik techniczny ubezpieczeń komunikacyjnych AC i OC razem w 2019 r. wzrósł o 123 mln PLN względem 2018 r., przy czym w grupie 3 odnotowano wzrost wyniku o 458 mln PLN, a w grupie 10 spadek o 334 mln PLN.
- Wskaźnik rentowności technicznej Działu II w 2019 r. wyniósł 8,7% w porównaniu z 9,2% rok wcześniej.
- Na koniec roku 2019 dynamika zmiany stanu lokat Działu II, liczona względem ich stanu na koniec roku poprzedniego, wynosiła 103,1%, a ich łączna wartość osiągnęła 79,5 mld PLN.
- PZU jako lider pod względem zebranych aktywów posiadał 46,1% sumy lokat Działu II i odnotował dynamikę stanu lokat dla porównywanych okresów równą 97,7%, tj. 5,4 p.p. poniżej rynku.
- Wskaźnik rentowności działalności lokacyjnej dla całego Działu II nieco wzrósł do 4,4% w 2019 r., z 4,2% rok wcześniej. Wynik ten uwzględnia dywidendy pozyskane z PZU Życie przez PZU. Jeśli nie uwzględniać tych dywidend, to powyższa średnia rentowność wynosiła odpowiednio: 2,2% dla roku 2019 oraz 1,9% rok wcześniej. Jest to wynik bardziej adekwatny dla benchmarku firm i zbliżony do mediany równej 2,4% dla 2019 r. oraz 2,2% rok wcześniej.
- W 2019 roku wynik techniczny lidera Działu II – PZU – wyniósł 1 405 mln PLN i był o 134 mln PLN niższy niż rok wcześniej, a zysk netto (uwzględniając dywidendy z PZU Życie) był o 61 mln PLN niższy i wyniósł 2 651 mln PLN w 2019 r.
- Skumulowany zysk netto Działu II w 2019 r. (uwzględniający dywidendę PZU Życie) wzrósł o 0,4 mld PLN względem roku

poprzedniego i wynosił 4,6 mld PLN. Na 34 zakłady 5 miało straty netto w 2019 r.

- Wskaźnik zwrotu z kapitałów własnych Działu II wynosił 16,2% w 2019 r., tj. na poziomie roku poprzedniego. Jeśli nie liczyć dywidend pozyskanych przez PZU z PZU Życie, to rentowność kapitałów własnych wynosiłaby: 10,1% w 2019 r. oraz 9,7% rok wcześniej. Jest to wynik bardziej adekwatny dla celów porównawczych i bliski medianie równej: 12,4% w 2019 r. oraz 9,1% rok wcześniej.

4.

ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.1. WYNIKI FINANSOWE ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ

4.1.1. Składka ubezpieczeniowa

Składka przypisana brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Składka przypisana brutto		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	Dział I	21 702 493	21 266 390	98,0%
2.	Dział II	40 458 771	42 564 864	105,2%
	Ogółem	62 161 264	63 831 254	102,7%

Składka przypisana brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka przypisana brutto		Dynamika
		2018	2019	19/18
1	AEGON SA	386 234	377 667	97,8%
2	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	591 116	603 101	102,0%
3	AVIVA ŻYCIE SA	1 911 828	1 935 845	101,3%
4	AXA ŻYCIE SA	714 813	678 046	94,9%
5	CARDIF POLSKA SA	277 340	213 316	76,9%
6	COMPENSA ŻYCIE SA	834 163	896 187	107,4%
7	ERGO HESTIA STUnŻ SA	442 853	357 090	80,6%
8	EUROPA ŻYCIE SA	865 300	491 626	56,8%
9	GENERALI ŻYCIE SA	997 825	889 758	89,2%
10	INTER – ŻYCIE SA	11 659	10 609	91,0%
11	MACIF ŻYCIE TUW	18 679	15 942	85,4%
12	METLIFE TUŃ SA	861 845	854 668	99,2%
13	NATIONALE NEDERLANDEN SA	1 514 292	1 535 398	101,4%
14	OPEN LIFE SA	1 575 740	1 106 263	70,2%
15	PKO ŻYCIE SA	501 070	532 929	106,4%
16	POCZTOWE ŻYCIE SA	47 196	60 493	128,2%
17	PZU ŻYCIE SA	8 276 467	8 581 639	103,7%
18	REJENT LIFE TUW	17 413	17 575	100,9%
19	SALTUS ŻYCIE SA	35 842	70 780	197,5%
20	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	288 165	401 828	139,4%
21	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	35 279	35 310	100,1%
22	UNIQA ŻYCIE SA	117 488	98 930	84,2%
23	UNUM ŻYCIE SA	262 038	294 210	112,3%
24	VIENNA LIFE SA	307 961	234 486	76,1%
25	WARTA TUŃ SA	809 889	972 694	120,1%
	Ogółem	21 702 493	21 266 390	98,0%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Składka przypisana brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka przypisana brutto		Dynamika
		2018	2019	19/18
1	ALLIANZ POLSKA SA	2 087 790	2 051 167	98,2%
2	AVIVA – OGÓLNE SA	442 540	456 550	103,2%
3	AXA UBEZPIECZENIA SA	1 935 133	1 902 297	98,3%
4	COMPENSA SA	1 583 701	1 792 075	113,2%
5	CONCORDIA POLSKA SA	401 619	422 059	105,1%
6	CREDIT AGRICOLE TU SA	21 742	48 736	224,2%
7	CUPRUM TUW	55 126	64 070	116,2%
8	D.A.S. SA	19 662	10 279	52,3%
9	ERGO HESTIA SA	6 091 976	6 375 518	104,7%
10	EULER HERMES SA	286 246	351 374	122,8%
11	EUROPA SA	296 100	337 214	113,9%
12	GENERALI SA	1 453 767	1 617 437	111,3%
13	INTER POLSKA SA	128 281	138 814	108,2%
14	INTERRISK SA	1 050 520	1 357 551	129,2%
15	KUKE SA	77 021	99 313	128,9%
16	LINK4 SA	1 025 707	1 020 614	99,5%
17	MEDICUM TUW	5 886	6 752	114,7%
18	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	46 932	47 695	101,6%
19	PARTNER SA	576	650	112,9%
20	PKO TU SA	586 932	673 768	114,8%
21	POCZTOWE TUW	184 528	263 757	142,9%
22	POLSKI GAZ TUW	98 816	116 086	117,5%
23	PTR SA	248 302	345 296	139,1%
24	PZU SA	13 002 864	13 039 385	100,3%
25	PZUW TUW	550 840	689 835	125,2%
26	SALTUS TUW	168 674	231 417	137,2%
27	SANTANDER AVIVA SA	119 970	122 585	102,2%
28	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	48 307	61 097	126,5%
29	TUW TUW	635 648	588 437	92,6%
30	TUZ TUW	200 813	256 472	127,7%
31	UNIQA SA	1 200 676	1 159 562	96,6%
32	WARTA SA	5 579 612	6 029 582	108,1%
33	WIENER SA	743 411	824 176	110,9%
34	ZDROWIE SA	79 055	63 244	80,0%
	Ogółem	40 458 771	42 564 864	105,2%

Składka przypisana brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale I

Lp.	Wyszczególnienie	Składka przypisana brutto		Dynamika	Udział w składce przypisanej brutto ogółem	
		2018	2019	19/18	2018	2019
1.	Grupa I Ubezpieczenia na życie	7 554 434	7 860 742	104,1%	34,8%	37,0%
2.	Grupa II Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci	110 000	109 779	99,8%	0,5%	0,5%
3.	Grupa III Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	7 988 369	6 830 116	85,5%	36,8%	32,1%
4.	Grupa IV Ubezpieczenia rentowe	138 966	144 961	104,3%	0,7%	0,7%
5.	Grupa V Ubezpieczenia wypadkowe, jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach 1-4	5 910 720	6 320 788	106,9%	27,2%	29,7%
6.	Reasekuracja czynna	3	4	107,3%	0,0%	0,0%
	Ogółem	21 702 493	21 266 390	98,0%	100,0%	100,0%

Składka przypisana brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale II

Lp.	Wyszczególnienie	Składka przypisana brutto		Dynamika	Udział w składce przypisanej brutto ogółem	
		2018	2019	19/18	2018	2019
1.	Grupa I Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej	1 540 778	1 686 330	109,4%	3,8%	4,0%
2.	Grupa II Ubezpieczenie choroby	921 276	1 017 784	110,5%	2,3%	2,4%
3.	Grupa III Ubezpieczenie casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych	8 302 701	8 668 731	104,4%	20,5%	20,4%
4.	Grupa IV Ubezpieczenie casco pojazdów szynowych	63 025	54 620	86,7%	0,2%	0,1%
5.	Grupa V Ubezpieczenie casco statków powietrznych	26 582	36 197	136,2%	0,1%	0,1%
6.	Grupa VI Ubezpieczenie żeglugi morskiej i śródlądowej	72 819	113 718	156,2%	0,2%	0,3%
7.	Grupa VII Ubezpieczenie przedmiotów w transporcie	156 718	168 131	107,3%	0,4%	0,4%
8.	Grupa VIII Ubezpieczenie szkód spowodowanych żywiołami nie ujęte w grupach 3-7	3 302 784	3 547 079	107,4%	8,2%	8,3%
9.	Grupa IX Ubezpieczenie pozostałych szkód rzeczowych, nie ujętych w grupach 3-8	3 486 284	3 688 421	105,8%	8,6%	8,7%
10.	Grupa X Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych	15 180 182	14 924 336	98,3%	37,5%	35,1%
11.	Grupa XI Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów powietrznych	24 891	30 419	122,2%	0,1%	0,1%
12.	Grupa XII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową	18 802	52 682	280,2%	0,0%	0,1%
13.	Grupa XIII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej nie ujętej w grupach 10-12	2 174 151	2 383 374	109,6%	5,4%	5,6%
14.	Grupa XIV Ubezpieczenie kredytu	405 785	486 954	120,0%	1,0%	1,1%
15.	Grupa XV Gwarancja ubezpieczeniowa	476 423	494 570	103,8%	1,2%	1,1%
16.	Grupa XVI Ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	749 033	941 283	125,7%	1,8%	2,2%
17.	Grupa XVII Ubezpieczenie ochrony prawnej	99 876	83 463	83,6%	0,2%	0,2%
18.	Grupa XVIII Ubezpieczenie świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania	1 144 813	1 293 345	113,0%	2,8%	3,0%
19.	Grupa XIX Reasekuracja czynna	2 311 848	2 893 426	125,2%	5,7%	6,8%
	Ogółem	40 458 771	42 564 864	105,2%	100,0%	100,0%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Składka zarobiona na udziale własnym w tys. zł

Lp.	Dział	Składka zarobiona na udziale własnym		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	Dział I	21 402 739	20 911 059	97,7%
2.	Dział II	31 872 524	33 596 374	105,4%
	Ogółem	53 275 263	54 507 433	102,3%

Składka zarobiona na udziale własnym w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka zarobiona na udziale własnym		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	AEGON SA	385 037	376 176	97,7%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	571 020	578 816	101,4%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	1 899 615	1 922 472	101,2%
4.	AXA ŻYCIE SA	692 822	640 616	92,5%
5.	CARDIF POLSKA SA	204 089	209 783	102,8%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	803 549	865 343	107,7%
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	420 894	332 814	79,1%
8.	EUROPA ŻYCIE SA	795 890	434 147	54,5%
9.	GENERALI ŻYCIE SA	864 611	744 555	86,1%
10.	INTER – ŻYCIE SA	10 617	9 575	90,2%
11.	MACIF ŻYCIE TUW	15 661	13 245	84,6%
12.	METLIFE TUŃ SA	983 133	886 753	90,2%
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	1 496 480	1 515 954	101,3%
14.	OPEN LIFE SA	1 575 358	1 106 456	70,2%
15.	PKO ŻYCIE SA	510 008	532 367	104,4%
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	46 991	60 107	127,9%
17.	PZU ŻYCIE SA	8 273 849	8 578 611	103,7%
18.	REJENT LIFE TUW	17 418	17 580	100,9%
19.	SALTUS ŻYCIE SA	46 308	66 447	143,5%
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	285 062	398 234	139,7%
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	35 012	35 046	100,1%
22.	UNIQA ŻYCIE SA	112 802	103 380	91,6%
23.	UNUM ŻYCIE SA	252 746	286 209	113,2%
24.	VIENNA LIFE SA	305 477	232 943	76,3%
25.	WARTA TUŃ SA	798 290	963 430	120,7%
	Ogółem	21 402 739	20 911 059	97,7%

Składka zarobiona na udziale własnym w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Składka		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	ALLIANZ POLSKA SA	1 684 627	1 787 210	106,1%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	383 721	411 492	107,2%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	1 610 536	1 279 129	79,4%
4.	COMPENSA SA	1 116 280	1 240 521	111,1%
5.	CONCORDIA POLSKA SA	232 736	241 840	103,9%
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	14 494	16 777	115,8%
7.	CUPRUM TUW	53 663	60 808	113,3%
8.	D.A.S. SA	11 088	14 253	128,6%
9.	ERGO HESTIA SA	4 751 763	5 428 352	114,2%
10.	EULER HERMES SA	60 152	74 009	123,0%
11.	EUROPA SA	421 961	404 763	95,9%
12.	GENERALI SA	717 825	730 824	101,8%
13.	INTER POLSKA SA	93 987	100 699	107,1%
14.	INTERRISK SA	672 362	957 340	142,4%
15.	KUKE SA	30 334	41 462	136,7%
16.	LINK4 SA	347 771	362 970	104,4%
17.	MEDICUM TUW	2 071	1 369	66,1%
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	6 118	12 990	212,3%
19.	PARTNER SA	1 228	677	55,2%
20.	PKO TU SA	91 066	151 007	165,8%
21.	POCZTOWE TUW	118 786	117 457	98,9%
22.	POLSKI GAZ TUW	26 042	29 520	113,4%
23.	PTR SA	265 811	307 504	115,7%
24.	PZU SA	12 085 601	12 303 091	101,8%
25.	PZUW TUW	37 958	63 943	168,5%
26.	SALTUS TUW	178 501	185 909	104,2%
27.	SANTANDER AVIVA SA	162 479	148 173	91,2%
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	49 550	53 242	107,4%
29.	TUW TUW	276 256	261 894	94,8%
30.	TUZ TUW	81 949	103 762	126,6%
31.	UNIQA SA	625 977	630 641	100,7%
32.	WARTA SA	5 211 877	5 403 053	103,7%
33.	WIENER SA	394 885	601 853	152,4%
34.	ZDROWIE SA	53 069	67 842	127,8%
	Ogółem	31 872 524	33 596 374	105,4%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.1.2. Odszkodowania i świadczenia

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Odszkodowania i świadczenia brutto		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	Dział I	21 487 183	18 565 696	86,4%
2.	Dział II	20 193 275	22 302 894	110,4%
	Suma	41 680 457	40 868 590	98,1%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	AEGON SA	694 402	572 173	82,4%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	526 429	539 593	102,5%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	1 307 742	1 479 058	113,1%
4.	AXA ŻYCIE SA	1 018 304	898 738	88,3%
5.	CARDIF POLSKA SA	29 485	29 269	99,3%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	653 075	720 183	110,3%
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	1 254 417	661 237	52,7%
8.	EUROPA ŻYCIE SA	1 044 237	508 905	48,7%
9.	GENERALI ŻYCIE SA	865 736	1 014 999	117,2%
10.	INTER – ŻYCIE SA	10 041	7 298	72,7%
11.	MACIF ŻYCIE TUW	6 498	7 089	109,1%
12.	METLIFE TUUnŻ SA	1 069 426	1 035 516	96,8%
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	1 074 484	1 126 110	104,8%
14.	OPEN LIFE SA	2 893 978	1 688 989	58,4%
15.	PKO ŻYCIE SA	358 727	296 055	82,5%
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	22 411	31 570	140,9%
17.	PZU ŻYCIE SA	6 241 472	6 296 088	100,9%
18.	REJENT LIFE TUW	9 931	10 000	100,7%
19.	SALTUS ŻYCIE SA	15 958	15 840	99,3%
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	139 856	78 784	56,3%
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	16 799	17 358	103,3%
22.	UNIQA ŻYCIE SA	443 965	199 611	45,0%
23.	UNUM ŻYCIE SA	93 151	104 783	112,5%
24.	VIENNA LIFE SA	767 398	440 924	57,5%
25.	WARTA TUUnŻ SA	929 261	785 526	84,5%
	Ogółem	21 487 183	18 565 696	86,4%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	ALLIANZ POLSKA SA	1 015 573	1 321 548	130,1%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	193 412	207 478	107,3%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	896 994	915 763	102,1%
4.	COMPENSA SA	900 889	1 033 357	114,7%
5.	CONCORDIA POLSKA SA	145 687	197 703	135,7%
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	1 829	3 422	187,1%
7.	CUPRUM TUW	15 112	26 516	175,5%
8.	D.A.S. SA	5 404	5 087	94,1%
9.	ERGO HESTIA SA	2 921 874	3 303 690	113,1%
10.	EULER HERMES SA	204 484	142 882	69,9%
11.	EUROPA SA	77 398	88 415	114,2%
12.	GENERALI SA	774 738	823 151	106,2%
13.	INTER POLSKA SA	46 110	40 435	87,7%
14.	INTERRISK SA	584 522	660 294	113,0%
15.	KUKE SA	33 182	55 682	167,8%
16.	LINK4 SA	522 151	573 186	109,8%
17.	MEDICUM TUW	875	1 522	173,9%
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	323	2 596	803,4%
19.	PARTNER SA	1 913	-600	X
20.	PKO TU SA	12 054	25 232	209,3%
21.	POCZTOWE TUW	87 678	115 704	132,0%
22.	POLSKI GAZ TUW	15 642	36 124	230,9%
23.	PTR SA	202 210	251 302	124,3%
24.	PZU SA	7 076 375	7 534 158	106,5%
25.	PZUW TUW	117 353	190 447	162,3%
26.	SALTUS TUW	25 068	26 914	107,4%
27.	SANTANDER AVIVA SA	17 623	17 093	97,0%
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	27 483	30 283	110,2%
29.	TUW TUW	358 663	373 337	104,1%
30.	TUZ TUW	117 060	136 349	116,5%
31.	UNIQA SA	706 241	694 701	98,4%
32.	WARTA SA	2 688 356	3 026 470	112,6%
33.	WIENER SA	361 324	393 816	109,0%
34.	ZDROWIE SA	37 678	48 839	129,6%
	Ogółem	20 193 275	22 302 894	110,4%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale I

Lp.	Wyszczególnienie	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika	Udział w odszkodowaniach i świadczeniach brutto ogółem	
		2018	2019		19/18	2018
1.	Grupa I Ubezpieczenia na życie	5 750 682	5 803 608	100,9%	26,8%	31,3%
2.	Grupa II Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci	117 814	121 426	103,1%	0,5%	0,6%
3.	Grupa III Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	13 036 797	9 891 050	75,9%	60,7%	53,3%
4.	Grupa IV Ubezpieczenia rentowe	89 347	84 065	94,1%	0,4%	0,4%
5.	Grupa V Ubezpieczenia wypadkowe, jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach 1-4	2 490 661	2 665 547	107,0%	11,6%	14,4%
6.	Reasekuracja czynna	1 882	0	0,0%	0,0%	0,0%
	Ogółem	21 487 183	18 565 696	86,4%	100,0%	100,0%

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w tys. zł wg grup ryzyka w Dziale II

Lp.	Wyszczególnienie	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Dynamika	Udział w odszkodowaniach i świadczeniach brutto ogółem	
		2018	2019		19/18	2018
1.	Grupa I Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej	327 866	358 695	109,4%	1,6%	1,6%
2.	Grupa II Ubezpieczenie choroby	272 614	311 401	114,2%	1,3%	1,4%
3.	Grupa III Ubezpieczenie casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych	4 961 339	5 544 864	111,8%	24,6%	24,9%
4.	Grupa IV Ubezpieczenie casco pojazdów szynowych	25 298	50 382	199,2%	0,1%	0,2%
5.	Grupa V Ubezpieczenie casco statków powietrznych	22 063	16 827	76,3%	0,1%	0,1%
6.	Grupa VI Ubezpieczenie żeglugi morskiej i śródlądowej	38 705	50 568	130,7%	0,2%	0,2%
7.	Grupa VII Ubezpieczenie przedmiotów w transporcie	55 167	71 833	130,2%	0,3%	0,3%
8.	Grupa VIII Ubezpieczenie szkód spowodowanych żywiołami nie ujęte w grupach 3-7	1 315 900	1 671 773	127,0%	6,5%	7,5%
9.	Grupa IX Ubezpieczenie pozostałych szkód rzeczowych, nie ujętych w grupach 3-8	1 234 212	1 461 818	118,4%	6,1%	6,6%
10.	Grupa X Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych	8 958 232	9 451 289	105,5%	44,4%	42,4%
11.	Grupa XI Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów powietrznych	4 532	3 234	71,4%	0,0%	0,0%
12.	Grupa XII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową	11 402	4 570	40,1%	0,1%	0,0%
13.	Grupa XIII Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej nie ujętej w grupach 10-12	905 093	1 024 963	113,2%	4,5%	4,6%
14.	Grupa XIV Ubezpieczenie kredytu	233 286	212 735	91,2%	1,2%	0,9%
15.	Grupa XV Gwarancja ubezpieczeniowa	181 355	201 118	110,9%	0,9%	0,9%
16.	Grupa XVI Ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	127 536	172 183	135,0%	0,6%	0,8%
17.	Grupa XVII Ubezpieczenie ochrony prawnej	13 640	14 714	107,9%	0,1%	0,1%
18.	Grupa XVIII Ubezpieczenie świadczenia pomocy na korzyść osób, które, popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania	510 547	564 499	110,6%	2,5%	2,5%
19.	Grupa XIX Reasekuracja czynna	994 488	1 115 426	112,2%	4,9%	5,0%
	Ogółem	20 193 275	22 302 894	110,4%	100,0%	100,0%

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tys. zł

Lp.	Dział	Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	Dział I	21 320 257	18 340 640	86,0%
2.	Dział II	16 859 207	18 672 250	110,8%
	Ogółem	38 179 464	37 012 890	96,9%

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	AEGON SA	694 124	571 931	82,4%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	519 532	526 232	101,3%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	1 296 967	1 472 901	113,6%
4.	AXA ŻYCIE SA	1 010 777	882 585	87,3%
5.	CARDIF POLSKA SA	29 145	29 260	100,4%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	644 904	709 740	110,1%
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	1 246 917	653 499	52,4%
8.	EUROPA ŻYCIE SA	1 044 231	508 676	48,7%
9.	GENERALI ŻYCIE SA	777 002	910 913	117,2%
10.	INTER – ŻYCIE SA	9 327	6 767	72,5%
11.	MACIF ŻYCIE TUW	5 384	5 486	101,9%
12.	METLIFE TUŃ SA	1 051 563	1 022 782	97,3%
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	1 070 964	1 110 470	103,7%
14.	OPEN LIFE SA	2 893 812	1 688 989	58,4%
15.	PKO ŻYCIE SA	357 455	293 756	82,2%
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	22 411	31 570	140,9%
17.	PZU ŻYCIE SA	6 241 472	6 296 088	100,9%
18.	REJENT LIFE TUW	9 931	10 000	100,7%
19.	SALTUS ŻYCIE SA	15 920	15 698	98,6%
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	138 048	76 028	55,1%
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	16 761	17 134	102,2%
22.	UNIQA ŻYCIE SA	442 827	199 114	45,0%
23.	UNUM ŻYCIE SA	88 748	100 785	113,6%
24.	VIENNA LIFE SA	767 064	440 814	57,5%
25.	WARTA TUŃ SA	924 974	759 424	82,1%
	Ogółem	21 320 257	18 340 640	86,0%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	ALLIANZ POLSKA SA	913 845	1 092 848	119,6%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	159 381	194 714	122,2%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	719 110	676 547	94,1%
4.	COMPENSA SA	682 890	793 581	116,2%
5.	CONCORDIA POLSKA SA	101 330	118 203	116,7%
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	792	2 055	259,3%
7.	CUPRUM TUW	15 112	26 516	175,5%
8.	D.A.S. SA	2 476	5 087	205,4%
9.	ERGO HESTIA SA	2 504 559	2 992 983	119,5%
10.	EULER HERMES SA	44 365	33 371	75,2%
11.	EUROPA SA	72 515	82 075	113,2%
12.	GENERALI SA	388 500	361 526	93,1%
13.	INTER POLSKA SA	36 670	36 364	99,2%
14.	INTERRISK SA	408 721	470 753	115,2%
15.	KUKE SA	20 865	29 804	142,8%
16.	LINK4 SA	213 744	227 442	106,4%
17.	MEDICUM TUW	875	1 351	154,4%
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	75	732	978,1%
19.	PARTNER SA	1 173	-121	X
20.	PKO TU SA	9 824	18 536	188,7%
21.	POCZTOWE TUW	53 231	59 542	111,9%
22.	POLSKI GAZ TUW	7 679	12 340	160,7%
23.	PTR SA	197 961	239 298	120,9%
24.	PZU SA	6 829 491	7 270 800	106,5%
25.	PZUW TUW	16 378	23 875	145,8%
26.	SALTUS TUW	25 063	26 874	107,2%
27.	SANTANDER AVIVA SA	16 150	16 041	99,3%
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	27 136	29 881	110,1%
29.	TUW TUW	183 191	191 361	104,5%
30.	TUZ TUW	43 931	56 737	129,2%
31.	UNIQA SA	388 837	378 207	97,3%
32.	WARTA SA	2 547 794	2 898 533	113,8%
33.	WIENER SA	187 868	255 554	136,0%
34.	ZDROWIE SA	37 678	48 839	129,6%
	Ogółem	16 859 207	18 672 250	110,8%

4.1.3. Techniczny wynik ubezpieczeń

Techniczny wynik ubezpieczeń w tys. zł

Lp.	Dział	Techniczny wynik ubezpieczeń		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	Dział I	3 082 063	3 248 342	105,4%
2.	Dział II	2 933 751	2 930 737	99,9%
	Ogółem	6 015 814	6 179 078	102,7%

Techniczny wynik ubezpieczeń w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Techniczny wynik ubezpieczeń		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	AEGON SA	-42 481	-20 369	47,9%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	76 917	84 853	110,3%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	576 657	629 069	109,1%
4.	AXA ŻYCIE SA	-6 845	17 467	X
5.	CARDIF POLSKA SA	10 027	6 113	61,0%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	27 088	38 502	142,1%
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	27 132	23 166	85,4%
8.	EUROPA ŻYCIE SA	22 294	20 686	92,8%
9.	GENERALI ŻYCIE SA	84 672	97 463	115,1%
10.	INTER – ŻYCIE SA	-1 508	-663	44,0%
11.	MACIF ŻYCIE TUW	-571	-1 420	248,7%
12.	METLIFE TUŃ SA	134 418	103 533	77,0%
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	222 106	244 563	110,1%
14.	OPEN LIFE SA	45 170	33 041	73,1%
15.	PKO ŻYCIE SA	37 075	50 205	135,4%
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	2 893	4 288	148,2%
17.	PZU ŻYCIE SA	1 724 538	1 737 297	100,7%
18.	REJENT LIFE TUW	621	641	103,2%
19.	SALTUS ŻYCIE SA	2 743	317	11,6%
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	68 997	99 070	143,6%
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	-367	-858	233,6%
22.	UNIQA ŻYCIE SA	8 853	7 175	81,0%
23.	UNUM ŻYCIE SA	28 118	16 872	60,0%
24.	VIENNA LIFE SA	-18 531	5 903	X
25.	WARTA TUŃ SA	52 051	51 430	98,8%
	Ogółem	3 082 063	3 248 342	105,4%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Techniczny wynik ubezpieczeń w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Techniczny wynik ubezpieczeń		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	ALLIANZ POLSKA SA	69 467	61 563	88,6%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	26 981	24 247	89,9%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	32 815	87 599	266,9%
4.	COMPENSA SA	88 840	62 249	70,1%
5.	CONCORDIA POLSKA SA	29 615	20 499	69,2%
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	-4 547	-3 328	73,2%
7.	CUPRUM TUW	2 320	5 509	237,4%
8.	D.A.S. SA	-2 159	-6 781	314,0%
9.	ERGO HESTIA SA	385 643	295 725	76,7%
10.	EULER HERMES SA	2 965	18 979	640,1%
11.	EUROPA SA	110 882	53 405	48,2%
12.	GENERALI SA	1 000	22 755	2274,7%
13.	INTER POLSKA SA	371	7	1,8%
14.	INTERRISK SA	46 741	51 671	110,5%
15.	KUKE SA	-14 471	-9 557	66,0%
16.	LINK4 SA	37 033	17 991	48,6%
17.	MEDICUM TUW	-1 671	-3 504	209,7%
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	-17 533	-12 705	72,5%
19.	PARTNER SA	-1 014	-225	22,2%
20.	PKO TU SA	40 146	64 970	161,8%
21.	POCZTOWE TUW	6 743	12 091	179,3%
22.	POLSKI GAZ TUW	2 665	143	5,4%
23.	PTR SA	7 994	2 458	30,8%
24.	PZU SA	1 538 766	1 405 434	91,3%
25.	PZUW TUW	10 802	24 200	224,0%
26.	SALTUS TUW	12 193	3 340	27,4%
27.	SANTANDER AVIVA SA	76 935	71 416	92,8%
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	36	-1 946	X
29.	TUW TUW	14 556	16 358	112,4%
30.	TUZ TUW	-9 297	65	X
31.	UNIQA SA	38 788	35 694	92,0%
32.	WARTA SA	386 074	581 170	150,5%
33.	WIENER SA	11 324	25 226	222,8%
34.	ZDROWIE SA	2 748	4 018	146,2%
	Ogółem	2 933 751	2 930 737	99,9%

4.1.4. Koszty działalności ubezpieczeniowej

Koszty działalności ubezpieczeniowej w tys. zł

Lp.	Dział	Koszty działalności ub.		Dynamika	Koszty akwizycji		Dynamika	Koszty administracji		Dynamika	Otrzymane prowizje		Dynamika
		2018	2019	19/18	2018	2019	19/18	2018	2019	19/18	2018	2019	19/18
1.	Dział I	5 099 494	5 072 538	99,5%	3 589 542	3 454 464	96,2%	1 643 012	1 714 313	104,3%	133 060	96 239	72,3%
2.	Dział II	9 162 497	9 984 260	109,0%	8 985 918	9 688 213	107,8%	2 021 192	2 221 635	109,9%	1 844 612	1 925 588	104,4%
	Ogółem	14 261 991	15 056 798	105,6%	12 575 459	13 142 677	104,5%	3 664 204	3 935 947	107,4%	1 977 672	2 021 827	102,2%

Koszty działalności ubezpieczeniowej w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty działalności ub.		Dynamika	Koszty akwizycji		Dynamika	Koszty administracji		Dynamika	Otrzymane prowizje		Dynamika
		2018	2019	19/18	2018	2019	19/18	2018	2019	19/18	2018	2019	19/18
1.	AEGON SA	160 651	156 751	97,6%	88 554	80 478	90,9%	71 911	76 220	106,0%	-185	-53	28,8%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	185 338	179 117	96,6%	150 935	124 910	82,8%	36 559	56 145	153,6%	2 157	1 939	89,9%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	390 997	397 603	101,7%	274 310	278 109	101,4%	117 841	118 967	101,0%	1 154	-527	X
4.	AXA ŻYCIE SA	343 838	300 240	87,3%	264 670	229 507	86,7%	82 786	77 174	93,2%	3 617	6 441	178,1%
5.	CARDIF POLSKA SA	169 880	187 927	110,6%	146 497	160 861	109,8%	23 383	27 066	115,8%	0	0	X
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	132 070	130 955	99,2%	72 593	70 494	97,1%	77 666	78 608	101,2%	18 189	18 146	99,8%
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	184 662	109 953	59,5%	159 168	78 003	49,0%	28 010	35 362	126,2%	2 516	3 412	135,6%
8.	EUROPA ŻYCIE SA	309 608	284 687	92,0%	274 512	248 293	90,4%	35 630	36 402	102,2%	535	8	1,5%
9.	GENERALI ŻYCIE SA	217 135	200 830	92,5%	187 793	166 903	88,9%	55 880	60 993	109,2%	26 539	27 065	102,0%
10.	INTER – ŻYCIE SA	4 752	4 546	95,7%	3 419	3 184	93,1%	1 419	1 517	106,9%	87	155	178,3%
11.	MACIF ŻYCIE TUW	11 045	10 586	95,8%	6 572	6 119	93,1%	5 092	4 964	97,5%	619	497	80,2%
12.	METLIFE TUŃŻ SA	403 299	337 072	83,6%	347 823	257 681	74,1%	123 775	112 760	91,1%	68 299	33 369	48,9%
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	405 313	424 032	104,6%	315 937	342 110	108,3%	90 256	82 563	91,5%	880	641	72,9%
14.	OPEN LIFE SA	132 735	120 293	90,6%	106 578	94 533	88,7%	26 157	25 760	98,5%	0	0	X
15.	PKO ŻYCIE SA	325 642	328 006	100,7%	309 753	311 690	100,6%	16 410	16 320	99,4%	522	4	0,8%
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	19 226	24 870	129,4%	12 666	16 318	128,8%	6 578	8 716	132,5%	19	164	883,1%
17.	PZU ŻYCIE SA	1 153 992	1 243 017	107,7%	475 872	527 640	110,9%	678 129	715 401	105,5%	9	24	275,6%
18.	REJENT LIFE TUW	1 270	1 351	106,3%	541	530	97,9%	730	821	112,6%	0	0	X
19.	SALTUS ŻYCIE SA	30 630	30 191	98,6%	17 138	15 309	89,3%	13 492	14 882	110,3%	0	0	X
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	97 873	120 400	123,0%	88 957	110 742	124,5%	8 915	9 658	108,3%	0	0	X
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	18 330	18 718	102,1%	11 466	11 592	101,1%	7 058	7 200	102,0%	195	74	38,0%
22.	UNIQA ŻYCIE SA	57 265	48 611	84,9%	50 295	40 924	81,4%	8 956	9 358	104,5%	1 986	1 672	84,2%
23.	UNUM ŻYCIE SA	99 104	115 071	116,1%	40 241	47 017	116,8%	59 577	68 860	115,6%	714	806	112,9%
24.	VIENNA LIFE SA	43 436	50 841	117,0%	9 595	20 328	211,9%	34 317	30 513	88,9%	475	0	X
25.	WARTA TUŃŻ SA	201 403	246 870	122,6%	173 654	211 190	121,6%	32 485	38 081	117,2%	4 736	2 401	50,7%
	Ogółem	5 099 494	5 072 538	99,5%	3 589 542	3 454 464	96,2%	1 643 012	1 714 313	104,3%	133 060	96 239	72,3%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Koszty działalności ubezpieczeniowej w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty działalności ub.			Koszty akwizycji			Koszty administracji			Otrzymane prowizje		
		2018	2019	19/18	2018	2019	19/18	2018	2019	19/18	2018	2019	19/18
1.	ALLIANZ POLSKA SA	583 327	588 224	100,8%	601 279	584 377	97,2%	58 303	88 197	151,3%	76 254	84 351	110,6%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	163 323	165 823	101,5%	134 721	134 247	99,6%	35 142	38 976	110,9%	6 540	7 399	113,1%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	523 268	451 473	86,3%	404 423	411 126	101,7%	181 916	190 627	104,8%	63 071	150 279	238,3%
4.	COMPENSA SA	281 109	326 545	116,2%	353 377	391 301	110,7%	54 877	62 412	113,7%	127 145	127 168	100,0%
5.	CONCORDIA POLSKA SA	81 665	77 858	95,3%	90 164	98 627	109,4%	32 662	30 421	93,1%	41 161	51 191	124,4%
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	17 839	17 890	100,3%	8 062	10 368	128,6%	11 123	11 730	105,5%	1 346	4 208	312,6%
7.	CUPRUM TUW	4 667	4 884	104,6%	1 198	1 312	109,5%	3 470	3 572	103,0%	0	0	X
8.	D.A.S. SA	11 319	16 623	146,9%	21 652	10 098	46,6%	6 502	6 526	100,4%	16 835	0	X
9.	ERGO HESTIA SA	1 436 968	1 729 586	120,4%	1 548 642	1 729 686	111,7%	177 037	191 541	108,2%	288 711	191 641	66,4%
10.	EULER HERMES SA	22 168	14 478	65,3%	44 212	42 324	95,7%	37 246	43 525	116,9%	59 290	71 371	120,4%
11.	EUROPA SA	296 755	283 349	95,5%	255 280	252 652	99,0%	46 786	36 778	78,6%	5 311	6 080	114,5%
12.	GENERALI SA	204 717	262 026	128,0%	320 998	375 557	117,0%	76 047	96 078	126,3%	192 328	209 609	109,0%
13.	INTER POLSKA SA	48 844	51 475	105,4%	41 034	43 915	107,0%	20 078	20 861	103,9%	12 268	13 301	108,4%
14.	INTERRISK SA	195 901	271 271	138,5%	245 832	318 278	129,5%	55 838	64 735	115,9%	105 769	111 743	105,6%
15.	KUKE SA	18 070	19 430	107,5%	12 369	15 339	124,0%	14 480	15 388	106,3%	8 778	11 297	128,7%
16.	LINK4 SA	54 813	82 784	151,0%	204 439	210 406	102,9%	51 564	60 454	117,2%	201 189	188 075	93,5%
17.	MEDICUM TUW	2 757	2 849	103,3%	430	586	136,5%	2 467	2 802	113,6%	139	540	388,5%
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	22 846	23 949	104,8%	7 421	13 224	178,2%	18 528	18 452	99,6%	3 103	7 727	249,0%
19.	PARTNER SA	1 403	1 250	89,1%	206	244	118,5%	1 203	1 010	83,9%	6	4	60,5%
20.	PKO TU SA	32 105	55 125	171,7%	168 879	258 558	153,1%	14 127	21 019	148,8%	150 901	224 452	148,7%
21.	POCZTOWE TUW	39 217	36 852	94,0%	36 401	42 750	117,4%	20 690	24 240	117,2%	17 874	30 138	168,6%
22.	POLSKI GAZ TUW	4 057	7 687	189,5%	1 214	2 115	174,2%	8 023	10 934	136,3%	5 179	5 361	103,5%
23.	PTR SA	76 879	91 149	118,6%	62 677	74 829	119,4%	13 867	16 246	117,2%	-336	-74	22,0%
24.	PZU SA	2 993 116	3 146 349	105,1%	2 371 050	2 489 125	105,0%	654 807	703 514	107,4%	32 741	46 290	141,4%
25.	PZUW TUW	5 944	8 232	138,5%	21 097	36 812	174,5%	19 111	18 155	95,0%	34 264	46 735	136,4%
26.	SALTUS TUW	140 527	149 881	106,7%	114 418	122 768	107,3%	26 075	27 113	104,0%	-34	0	X
27.	SANTANDER AVIVA SA	71 431	61 205	85,7%	90 714	75 228	82,9%	11 558	11 372	98,4%	30 842	25 395	82,3%
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	22 764	24 248	106,5%	10 191	11 710	114,9%	12 647	12 633	99,9%	73	95	130,0%
29.	TUW TUW	49 209	93 296	189,6%	115 342	115 384	100,0%	47 909	56 464	117,9%	114 042	78 552	68,9%
30.	TUZ TUW	46 319	53 725	116,0%	57 168	63 971	111,9%	13 437	16 318	121,4%	24 286	26 563	109,4%
31.	UNIQA SA	199 096	210 348	105,7%	295 316	303 815	102,9%	50 848	50 420	99,2%	147 068	143 886	97,8%
32.	WARTA SA	1 343 092	1 433 670	106,7%	1 172 376	1 244 117	106,1%	190 089	209 371	110,1%	19 373	19 818	102,3%
33.	WIENER SA	156 727	208 316	132,9%	165 790	194 355	117,2%	50 030	56 352	112,6%	59 094	42 391	71,7%
34.	ZDROWIE SA	10 254	12 410	121,0%	7 546	9 012	119,4%	2 708	3 398	125,5%	0	0	X
	Ogółem	9 162 497	9 984 260	109,0%	8 985 918	9 688 213	107,8%	2 021 192	2 221 635	109,9%	1 844 612	1 925 588	104,4%

Koszty akwizycji i koszty administracyjne oraz ich udział w składce przypisanej brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Koszty akwizycji		Udział w składce przypisanej brutto		Koszty administracyjne		Udział w składce przypisanej brutto	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
1.	Dział I	3 589 542	3 454 464	16,5%	16,2%	1 643 012	1 714 313	7,6%	8,1%
2.	Dział II	8 985 918	9 688 213	22,2%	22,8%	2 021 192	2 221 635	5,0%	5,2%
	Ogółem	12 575 459	13 142 677	20,2%	20,6%	3 664 204	3 935 947	5,9%	6,2%

Koszty akwizycji i koszty administracyjne oraz ich udział w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty akwizycji		Udział w składce przypisanej brutto		Koszty administracyjne		Udział w składce przypisanej brutto	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
1.	AEGON SA	88 554	80 478	22,9%	21,3%	71 911	76 220	18,6%	20,2%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	150 935	124 910	25,5%	20,7%	36 559	56 145	6,2%	9,3%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	274 310	278 109	14,3%	14,4%	117 841	118 967	6,2%	6,1%
4.	AXA ŻYCIE SA	264 670	229 507	37,0%	33,8%	82 786	77 174	11,6%	11,4%
5.	CARDIF POLSKA SA	146 497	160 861	52,8%	75,4%	23 383	27 066	8,4%	12,7%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	72 593	70 494	8,7%	7,9%	77 666	78 608	9,3%	8,8%
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	159 168	78 003	35,9%	21,8%	28 010	35 362	6,3%	9,9%
8.	EUROPA ŻYCIE SA	274 512	248 293	31,7%	50,5%	35 630	36 402	4,1%	7,4%
9.	GENERALI ŻYCIE SA	187 793	166 903	18,8%	18,8%	55 880	60 993	5,6%	6,9%
10.	INTER – ŻYCIE SA	3 419	3 184	29,3%	30,0%	1 419	1 517	12,2%	14,3%
11.	MACIF ŻYCIE TUW	6 572	6 119	35,2%	38,4%	5 092	4 964	27,3%	31,1%
12.	METLIFE TUŃ SA	347 823	257 681	40,4%	30,1%	123 775	112 760	14,4%	13,2%
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	315 937	342 110	20,9%	22,3%	90 256	82 563	6,0%	5,4%
14.	OPEN LIFE SA	106 578	94 533	6,8%	8,5%	26 157	25 760	1,7%	2,3%
15.	PKO ŻYCIE SA	309 753	311 690	61,8%	58,5%	16 410	16 320	3,3%	3,1%
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	12 666	16 318	26,8%	27,0%	6 578	8 716	13,9%	14,4%
17.	PZU ŻYCIE SA	475 872	527 640	5,7%	6,1%	678 129	715 401	8,2%	8,3%
18.	REJENT LIFE TUW	541	530	3,1%	3,0%	730	821	4,2%	4,7%
19.	SALTUS ŻYCIE SA	17 138	15 309	47,8%	21,6%	13 492	14 882	37,6%	21,0%
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	88 957	110 742	30,9%	27,6%	8 915	9 658	3,1%	2,4%
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	11 466	11 592	32,5%	32,8%	7 058	7 200	20,0%	20,4%
22.	UNIQA ŻYCIE SA	50 295	40 924	42,8%	41,4%	8 956	9 358	7,6%	9,5%
23.	UNUM ŻYCIE SA	40 241	47 017	15,4%	16,0%	59 577	68 860	22,7%	23,4%
24.	VIENNA LIFE SA	9 595	20 328	3,1%	8,7%	34 317	30 513	11,1%	13,0%
25.	WARTA TUŃ SA	173 654	211 190	21,4%	21,7%	32 485	38 081	4,0%	3,9%
	Ogółem	3 589 542	3 454 464	16,5%	16,2%	1 643 012	1 714 313	7,6%	8,1%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Koszty akwizycji i koszty administracyjne oraz ich udział w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Koszty akwizycji		Udział w składce przypisanej brutto		Koszty administracyjne		Udział w składce przypisanej brutto	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
1.	ALLIANZ POLSKA SA	601 279	584 377	28.8%	28.5%	58 303	88 197	2.8%	4.3%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	134 721	134 247	30.4%	29.4%	35 142	38 976	7.9%	8.5%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	404 423	411 126	20.9%	21.6%	181 916	190 627	9.4%	10.0%
4.	COMPENSA SA	353 377	391 301	22.3%	21.8%	54 877	62 412	3.5%	3.5%
5.	CONCORDIA POLSKA SA	90 164	98 627	22.5%	23.4%	32 662	30 421	8.1%	7.2%
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	8 062	10 368	37.1%	21.3%	11 123	11 730	51.2%	24.1%
7.	CUPRUM TUW	1 198	1 312	2.2%	2.0%	3 470	3 572	6.3%	5.6%
8.	D.A.S. SA	21 652	10 098	110.1%	98.2%	6 502	6 526	33.1%	63.5%
9.	ERGO HESTIA SA	1 548 642	1 729 686	25.4%	27.1%	177 037	191 541	2.9%	3.0%
10.	EULER HERMES SA	44 212	42 324	15.4%	12.0%	37 246	43 525	13.0%	12.4%
11.	EUROPA SA	255 280	252 652	86.2%	74.9%	46 786	36 778	15.8%	10.9%
12.	GENERALI SA	320 998	375 557	22.1%	23.2%	76 047	96 078	5.2%	5.9%
13.	INTER POLSKA SA	41 034	43 915	32.0%	31.6%	20 078	20 861	15.7%	15.0%
14.	INTERRISK SA	245 832	318 278	23.4%	23.4%	55 838	64 735	5.3%	4.8%
15.	KUKE SA	12 369	15 339	16.1%	15.4%	14 480	15 388	18.8%	15.5%
16.	LINK4 SA	204 439	210 406	19.9%	20.6%	51 564	60 454	5.0%	5.9%
17.	MEDICUM TUW	430	586	7.3%	8.7%	2 467	2 802	41.9%	41.5%
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	7 421	13 224	15.8%	27.7%	18 528	18 452	39.5%	38.7%
19.	PARTNER SA	206	244	35.7%	37.5%	1 203	1 010	208.9%	155.3%
20.	PKO TU SA	168 879	258 558	28.8%	38.4%	14 127	21 019	2.4%	3.1%
21.	POCZTOWE TUW	36 401	42 750	19.7%	16.2%	20 690	24 240	11.2%	9.2%
22.	POLSKI GAZ TUW	1 214	2 115	1.2%	1.8%	8 023	10 934	8.1%	9.4%
23.	PTR SA	62 677	74 829	25.2%	21.7%	13 867	16 246	5.6%	4.7%
24.	PZU SA	2 371 050	2 489 125	18.2%	19.1%	654 807	703 514	5.0%	5.4%
25.	PZUW TUW	21 097	36 812	3.8%	5.3%	19 111	18 155	3.5%	2.6%
26.	SALTUS TUW	114 418	122 768	67.8%	53.1%	26 075	27 113	15.5%	11.7%
27.	SANTANDER AVIVA SA	90 714	75 228	75.6%	61.4%	11 558	11 372	9.6%	9.3%
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	10 191	11 710	21.1%	19.2%	12 647	12 633	26.2%	20.7%
29.	TUW TUW	115 342	115 384	18.1%	19.6%	47 909	56 464	7.5%	9.6%
30.	TUZ TUW	57 168	63 971	28.5%	24.9%	13 437	16 318	6.7%	6.4%
31.	UNIQA SA	295 316	303 815	24.6%	26.2%	50 848	50 420	4.2%	4.3%
32.	WARTA SA	1 172 376	1 244 117	21.0%	20.6%	190 089	209 371	3.4%	3.5%
33.	WIENER SA	165 790	194 355	22.3%	23.6%	50 030	56 352	6.7%	6.8%
34.	ZDROWIE SA	7 546	9 012	9.5%	14.2%	2 708	3 398	3.4%	5.4%
	Ogółem	8 985 918	9 688 213	22.2%	22.8%	2 021 192	2 221 635	5.0%	5.2%

4.1.5. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	Dział I	80 630 776	78 948 796	97,9%
2.	Dział II	65 992 803	70 239 831	106,4%
	Ogółem	146 623 579	149 188 627	101,7%

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	AEGON SA	2 754 001	2 612 551	94,9%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	2 112 645	2 039 952	96,6%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	13 156 059	13 151 473	100,0%
4.	AXA ŻYCIE SA	3 326 316	2 990 251	89,9%
5.	CARDIF POLSKA SA	610 748	606 743	99,3%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	1 672 587	1 749 275	104,6%
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	1 417 564	1 028 800	72,6%
8.	EUROPA ŻYCIE SA	2 074 601	1 825 918	88,0%
9.	GENERALI ŻYCIE SA	3 839 993	3 632 892	94,6%
10.	INTER – ŻYCIE SA	12 966	14 228	109,7%
11.	MACIF ŻYCIE TUW	17 105	15 953	93,3%
12.	METLIFE TUŃ SA	5 334 200	4 926 016	92,3%
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	7 402 531	7 448 776	100,6%
14.	OPEN LIFE SA	6 597 219	6 217 356	94,2%
15.	PKO ŻYCIE SA	2 123 289	2 094 823	98,7%
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	13 850	13 735	99,2%
17.	PZU ŻYCIE SA	22 336 298	22 783 276	102,0%
18.	REJENT LIFE TUW	279 206	299 244	107,2%
19.	SALTUS ŻYCIE SA	83 715	112 158	134,0%
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	714 210	838 510	117,4%
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	19 645	20 864	106,2%
22.	UNIQA ŻYCIE SA	403 921	288 918	71,5%
23.	UNUM ŻYCIE SA	676 261	762 453	112,7%
24.	VIENNA LIFE SA	2 251 739	2 099 543	93,2%
25.	WARTA TUŃ SA	1 400 108	1 375 089	98,2%
	Ogółem	80 630 776	78 948 796	97,9%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	ALLIANZ POLSKA SA	2 824 451	2 896 067	102,5%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	694 016	733 523	105,7%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	2 773 154	2 933 713	105,8%
4.	COMPENSA SA	2 003 782	2 122 966	105,9%
5.	CONCORDIA POLSKA SA	445 815	464 697	104,2%
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	13 853	37 419	270,1%
7.	CUPRUM TUW	21 476	19 778	92,1%
8.	D.A.S. SA	17 649	13 332	75,5%
9.	ERGO HESTIA SA	8 952 053	9 783 898	109,3%
10.	EULER HERMES SA	462 852	491 622	106,2%
11.	EUROPA SA	912 627	785 551	86,1%
12.	GENERALI SA	3 731 235	3 947 103	105,8%
13.	INTER POLSKA SA	284 762	316 794	111,2%
14.	INTERRISK SA	1 625 797	1 896 469	116,6%
15.	KUKE SA	112 834	130 424	115,6%
16.	LINK4 SA	1 319 370	1 468 152	111,3%
17.	MEDICUM TUW	6 491	11 849	182,6%
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	51 430	77 298	150,3%
19.	PARTNER SA	3 873	3 221	83,2%
20.	PKO TU SA	986 656	1 285 465	130,3%
21.	POCZTOWE TUW	324 364	355 817	109,7%
22.	POLSKI GAZ TUW	181 094	205 095	113,3%
23.	PTR SA	592 603	603 651	101,9%
24.	PZU SA	22 443 470	23 114 021	103,0%
25.	PZUW TUW	666 398	907 367	136,2%
26.	SALTUS TUW	507 941	558 376	109,9%
27.	SANTANDER AVIVA SA	278 166	217 005	78,0%
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	30 477	37 857	124,2%
29.	TUW TUW	958 433	945 585	98,7%
30.	TUZ TUW	472 270	485 640	102,8%
31.	UNIQA SA	1 849 812	1 879 298	101,6%
32.	WARTA SA	9 302 085	10 216 924	109,8%
33.	WIENER SA	1 075 273	1 229 793	114,4%
34.	ZDROWIE SA	66 242	64 063	96,7%
	Ogółem	65 992 803	70 239 831	106,4%

4.1.6. Lokaty

Lokaty w tys. zł

Lp.	Dział	Lokaty		Dynamika	Dochody z lokat		Dynamika	Rentowność lokat	
		2018	2019	19/18	2018	2019	19/18	2018	2019
1.	Dział I	90 439 499	89 413 715	98,9%	-78 775	4 389 357	X	-0,1%	4,9%
2.	Dział II	77 141 088	79 542 056	103,1%	3 156 759	3 474 820	110,1%	4,2%	4,4%
	Ogółem	167 580 588	168 955 772	100,8%	3 077 985	7 864 177	255,5%	1,8%	4,7%

Lokaty w Dziale I w tys. zł

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Lokaty		Dynamika	Dochody z lokat		Dynamika	Rentowność lokat	
		2018	2019	19/18	2018	2019	19/18	2018	2019
1.	AEGON SA	2 804 985	2 655 357	94,7%	-136 836	186 983	X	-4,4%	6,8%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	2 544 472	2 534 206	99,6%	-113 513	119 783	X	-4,3%	4,7%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	14 641 011	14 655 654	100,1%	-209 115	714 219	X	-1,4%	4,9%
4.	AXA ŻYCIE SA	3 645 439	3 406 823	93,5%	-268 501	187 252	X	-6,6%	5,3%
5.	CARDIF POLSKA SA	295 345	318 641	107,9%	5 813	6 623	113,9%	2,0%	2,2%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	1 899 834	2 023 997	106,5%	-39 093	94 162	X	-2,0%	4,8%
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	1 513 472	1 136 879	75,1%	35 912	57 369	159,8%	1,8%	4,3%
8.	EUROPA ŻYCIE SA	2 560 494	2 340 984	91,4%	-55 535	81 901	X	-2,0%	3,3%
9.	GENERALI ŻYCIE SA	4 208 772	4 072 559	96,8%	-144 496	243 425	X	-3,3%	5,9%
10.	INTER – ŻYCIE SA	38 739	38 560	99,5%	1 354	1 416	104,6%	3,8%	3,7%
11.	MACIF ŻYCIE TUW	30 206	29 424	97,4%	1 211	1 078	89,0%	4,1%	3,6%
12.	METLIFE TUŃ SA	5 941 078	5 445 206	91,7%	239 506	336 927	140,7%	3,8%	5,9%
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	8 109 503	8 216 950	101,3%	-97 567	313 638	X	-1,2%	3,8%
14.	OPEN LIFE SA	6 576 901	6 278 684	95,5%	250 752	359 111	143,2%	3,5%	5,6%
15.	PKO ŻYCIE SA	2 274 691	2 282 971	100,4%	-39 168	113 870	X	-1,6%	5,0%
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	42 292	45 411	107,4%	1 281	934	72,9%	3,2%	2,1%
17.	PZU ŻYCIE SA	26 857 823	27 444 375	102,2%	655 591	1 269 030	193,6%	2,4%	4,7%
18.	REJENT LIFE TUW	286 135	306 616	107,2%	12 489	14 458	115,8%	4,5%	4,9%
19.	SALTUS ŻYCIE SA	110 494	140 148	126,8%	2 759	3 990	144,6%	2,4%	3,2%
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	754 667	889 835	117,9%	6 642	21 838	328,8%	0,9%	2,7%
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	37 801	37 244	98,5%	1 372	1 297	94,5%	3,6%	3,5%
22.	UNIQA ŻYCIE SA	453 052	331 608	73,2%	-17 092	19 753	X	-2,6%	5,0%
23.	UNUM ŻYCIE SA	883 751	999 143	113,1%	25 219	32 730	129,8%	3,0%	3,5%
24.	VIENNA LIFE SA	2 177 599	2 072 796	95,2%	-202 898	114 350	X	-8,1%	5,4%
25.	WARTA TUŃ SA	1 750 943	1 709 647	97,6%	5 139	93 221	1813,9%	0,3%	5,4%
	Ogółem	90 439 499	89 413 715	98,9%	-78 775	4 389 357	X	-0,1%	4,88%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Lokaty w Dziale II w tys. zł

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Lokaty		Dynamika	Dochody z lokat		Dynamika	Rentowność lokat	
		2018	2019	19/18	2018	2019	19/18	2018	2019
1.	ALLIANZ POLSKA SA	3 142 925	3 366 149	107,1%	86 194	191 452	222,1%	3,0%	5,9%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	641 404	683 119	106,5%	10 603	15 826	149,3%	1,6%	2,4%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	2 588 603	2 973 998	114,9%	53 839	80 993	150,4%	2,3%	2,9%
4.	COMPENSA SA	1 849 150	2 027 878	109,7%	34 220	55 378	161,8%	1,9%	2,9%
5.	CONCORDIA POLSKA SA	458 997	526 564	114,7%	5 114	13 787	269,6%	1,2%	2,8%
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	26 194	39 112	149,3%	547	678	123,8%	2,2%	2,1%
7.	CUPRUM TUW	111 246	112 565	101,2%	2 074	2 150	103,7%	2,0%	1,9%
8.	D.A.S. SA	27 273	21 750	79,7%	515	466	90,4%	1,9%	1,9%
9.	ERGO HESTIA SA	7 902 278	8 590 305	108,7%	162 948	171 041	105,0%	2,3%	2,1%
10.	EULER HERMES SA	210 565	233 152	110,7%	2 292	4 552	198,6%	1,2%	2,1%
11.	EUROPA SA	1 283 958	1 173 845	91,4%	14 230	13 152	92,4%	1,1%	1,1%
12.	GENERALI SA	2 813 685	3 024 949	107,5%	83 209	90 807	109,1%	3,1%	3,1%
13.	INTER POLSKA SA	260 612	286 630	110,0%	8 845	9 800	110,8%	3,5%	3,6%
14.	INTERRISK SA	1 584 184	1 780 345	112,4%	43 809	44 615	101,8%	2,9%	2,7%
15.	KUKE SA	258 084	277 464	107,5%	8 028	9 534	118,8%	3,2%	3,6%
16.	LINK4 SA	666 879	672 052	100,8%	22 039	15 974	72,5%	3,3%	2,4%
17.	MEDICUM TUW	21 521	23 983	111,4%	331	350	106,0%	1,6%	1,5%
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	51 065	28 921	56,6%	1 283	949	74,0%	2,2%	2,4%
19.	PARTNER SA	18 387	23 715	129,0%	282	428	151,7%	1,3%	2,0%
20.	PKO TU SA	377 595	520 532	137,9%	5 981	8 352	139,6%	1,9%	1,9%
21.	POCZTOWE TUW	180 230	189 907	105,4%	5 240	3 557	67,9%	3,1%	1,9%
22.	POLSKI GAZ TUW	70 190	70 674	100,7%	934	1 295	138,7%	1,8%	1,8%
23.	PTR SA	717 883	695 882	96,9%	15 629	7 828	50,1%	2,1%	1,1%
24.	PZU SA	37 570 748	36 705 919	97,7%	2 151 765	2 222 239	103,3%	5,8%	6,0%
25.	PZUW TUW	441 796	481 029	108,9%	10 916	12 262	112,3%	2,6%	2,7%
26.	SALTUS TUW	672 341	722 316	107,4%	21 230	15 549	73,2%	3,2%	2,2%
27.	SANTANDER AVIVA SA	392 682	360 592	91,8%	11 514	11 337	98,5%	2,7%	3,0%
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	50 633	49 966	98,7%	1 094	1 120	102,4%	2,2%	2,2%
29.	TUW TUW	781 373	731 116	93,6%	16 423	16 611	101,1%	2,1%	2,2%
30.	TUZ TUW	251 534	283 328	112,6%	3 485	21 445	615,4%	1,4%	8,0%
31.	UNIQA SA	1 293 561	1 345 537	104,0%	44 579	38 431	86,2%	2,8%	2,9%
32.	WARTA SA	9 581 139	10 561 297	110,2%	299 861	361 560	120,6%	3,3%	3,6%
33.	WIENER SA	821 667	930 412	113,2%	27 305	30 809	112,8%	3,6%	3,5%
34.	ZDROWIE SA	20 706	27 054	130,7%	402	492	122,4%	2,1%	2,1%
	Ogółem	77 141 088	79 542 056	103,1%	3 156 759	3 474 820	110,1%	4,2%	4,4%

4.1.7. Wynik finansowy

Wynik finansowy brutto i netto w tys. zł

Lp.	Dział	Wynik finansowy brutto		Dynamika	Wynik finansowy netto		Dynamika
		2018	2019	19/18	2018	2019	19/18
1.	Dział I	3 018 858	3 278 976	108,6%	2 444 277	2 584 185	105,7%
2.	Dział II	4 963 037	5 359 613	108,0%	4 244 785	4 639 952	109,3%
	Ogółem	7 981 895	8 638 588	108,2%	6 689 062	7 224 138	108,0%

Wynik finansowy brutto i netto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wynik finansowy brutto		Dynamika	Wynik finansowy netto		Dynamika
		2018	2019	19/18	2018	2019	19/18
1.	AEGON SA	-44 306	-7 776	17,6%	-44 306	-7 857	17,7%
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	68 528	95 573	139,5%	53 534	76 681	143,2%
3.	AVIVA ŻYCIE SA	698 428	711 387	101,9%	588 372	588 069	99,9%
4.	AXA ŻYCIE SA	-22 914	14 316	X	-5 535	-32 106	580,0%
5.	CARDIF POLSKA SA	10 038	6 020	60,0%	8 092	4 827	59,7%
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	17 613	54 714	310,6%	13 738	47 821	348,1%
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	18 915	42 589	225,2%	21 440	39 395	183,7%
8.	EUROPA ŻYCIE SA	7 397	24 752	334,6%	2 996	18 532	618,6%
9.	GENERALI ŻYCIE SA	49 987	59 851	119,7%	36 148	44 257	122,4%
10.	INTER – ŻYCIE SA	-1 374	-212	15,5%	-1 387	-180	13,0%
11.	MACIF ŻYCIE TUW	-544	-1 633	300,0%	-544	-1 633	300,0%
12.	METLIFE TUŃ SA	186 099	159 876	85,9%	151 396	128 575	84,9%
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	181 203	211 819	116,9%	138 855	162 694	117,2%
14.	OPEN LIFE SA	20 139	13 234	65,7%	11 229	6 612	58,9%
15.	PKO ŻYCIE SA	31 173	44 717	143,4%	24 365	30 475	125,1%
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	2 661	4 008	150,6%	2 011	3 089	153,6%
17.	PZU ŻYCIE SA	1 655 944	1 663 744	100,5%	1 334 885	1 333 669	99,9%
18.	REJENT LIFE TUW	590	644	109,1%	320	405	126,5%
19.	SALTUS ŻYCIE SA	3 162	105	3,3%	3 000	133	4,4%
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	65 312	95 873	146,8%	51 293	77 574	151,2%
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	-429	-866	201,6%	-429	-866	201,6%
22.	UNIQA ŻYCIE SA	8 355	7 284	87,2%	6 613	6 113	92,4%
23.	UNUM ŻYCIE SA	27 936	16 208	58,0%	22 302	12 631	56,6%
24.	VIENNA LIFE SA	-10 231	20 274	X	-8 559	13 238	X
25.	WARTA TUŃ SA	45 180	42 474	94,0%	34 448	32 036	93,0%
	Ogółem	3 018 858	3 278 976	108,6%	2 444 277	2 584 185	105,7%

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Wynik finansowy brutto i netto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wynik finansowy brutto		Dynamika	Wynik finansowy netto		Dynamika
		2018	2019	19/18	2018	2019	19/18
1.	ALLIANZ POLSKA SA	126 468	210 975	166,8%	99 721	173 621	174,1%
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	32 374	50 068	154,7%	24 596	41 541	168,9%
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	64 901	162 653	250,6%	43 371	187 573	432,5%
4.	COMPENSA SA	87 724	114 240	130,2%	67 612	94 264	139,4%
5.	CONCORDIA POLSKA SA	30 583	27 024	88,4%	22 525	20 399	90,6%
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	-3 992	-2 841	71,2%	-3 992	-2 841	71,2%
7.	CUPRUM TUW	4 555	7 651	168,0%	3 539	6 165	174,2%
8.	D.A.S. SA	-1 901	-5 742	302,1%	-1 804	-5 750	318,8%
9.	ERGO HESTIA SA	464 630	371 664	80,0%	363 128	283 838	78,2%
10.	EULER HERMES SA	3 326	20 955	630,0%	300	14 507	4840,4%
11.	EUROPA SA	119 293	69 015	57,9%	93 894	52 772	56,2%
12.	GENERALI SA	43 234	71 314	164,9%	36 522	79 947	218,9%
13.	INTER POLSKA SA	8 407	8 621	102,6%	6 733	6 871	102,1%
14.	INTERRISK SA	65 289	97 210	148,9%	51 023	81 308	159,4%
15.	KUKE SA	2 867	7 970	278,0%	2 084	6 240	299,4%
16.	LINK4 SA	48 707	22 517	46,2%	30 342	16 363	53,9%
17.	MEDICUM TUW	-1 437	-3 284	228,6%	-1 471	-3 257	221,5%
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	-16 638	-12 638	76,0%	-17 111	-12 794	74,8%
19.	PARTNER SA	-777	97	X	-777	97	X
20.	PKO TU SA	44 148	70 323	159,3%	35 211	57 018	161,9%
21.	POCZTOWE TUW	9 710	14 477	149,1%	7 767	10 537	135,7%
22.	POLSKI GAZ TUW	3 405	1 052	30,9%	2 729	811	29,7%
23.	PTR SA	21 330	6 427	30,1%	17 037	4 888	28,7%
24.	PZU SA	2 993 740	2 982 831	99,6%	2 711 879	2 650 467	97,7%
25.	PZUW TUW	13 706	28 742	209,7%	10 192	22 067	216,5%
26.	SALTUS TUW	33 269	16 682	50,1%	24 897	13 114	52,7%
27.	SANTANDER AVIVA SA	86 322	80 950	93,8%	68 425	65 532	95,8%
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	1 464	-815	X	1 464	-815	X
29.	TUW TUW	24 471	27 484	112,3%	26 810	21 666	80,8%
30.	TUZ TUW	-5 563	19 812	X	-5 563	19 812	X
31.	UNIQA SA	49 525	51 068	103,1%	35 721	40 550	113,5%
32.	WARTA SA	591 837	807 433	136,4%	468 494	660 181	140,9%
33.	WIENER SA	14 877	30 613	205,8%	16 502	29 068	176,1%
34.	ZDROWIE SA	3 180	5 063	159,2%	2 983	4 189	140,4%
	Ogółem	4 963 037	5 359 613	108,0%	4 244 785	4 639 952	109,3%

4.1.8. Reasekuracja

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Udział reasekuratorów w składce brutto		Dynamika 19/18	Udział reasekuratorów w składce brutto		
		2018	2019		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	289 763	329 186	113,6%	1,3%	1,5%	0,2
2.	Dział II	6 944 872	7 610 457	109,6%	17,2%	17,9%	0,7
	Ogółem	7 234 634	7 939 643	109,7%	11,6%	12,4%	0,8

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w składce brutto		Dynamika 19/18	Udział reasekuratorów w składce brutto		
		2018	2019		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	492	1 055	214,4%	0,1%	0,3%	0,2
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	21 211	24 846	117,1%	3,6%	4,1%	0,5
3.	AVIVA ŻYCIE SA	12 213	13 373	109,5%	0,6%	0,7%	0,1
4.	AXA ŻYCIE SA	20 955	36 456	174,0%	2,9%	5,4%	2,5
5.	CARDIF POLSKA SA	420	430	102,3%	0,2%	0,2%	0,0
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	30 655	30 814	100,5%	3,7%	3,4%	-0,3
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	21 409	23 690	110,7%	4,8%	6,6%	1,8
8.	EUROPA ŻYCIE SA	229	180	78,7%	0,0%	0,0%	0,0
9.	GENERALI ŻYCIE SA	132 743	138 941	104,7%	13,3%	15,6%	2,3
10.	INTER – ŻYCIE SA	1 042	1 014	97,4%	8,9%	9,6%	0,7
11.	MACIF ŻYCIE TUW	2 898	2 780	95,9%	15,5%	17,4%	1,9
12.	METLIFE TUŃ SA	-906	7 862	-867,5%	-0,1%	0,9%	1,0
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	11 921	13 501	113,3%	0,8%	0,9%	0,1
14.	OPEN LIFE SA	700	269	38,5%	0,0%	0,0%	0,0
15.	PKO ŻYCIE SA	3 890	7 762	199,5%	0,8%	1,5%	0,7
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	191	312	162,8%	0,4%	0,5%	0,1
17.	PZU ŻYCIE SA	926	1 125	121,6%	0,0%	0,0%	0,0
18.	REJENT LIFE TUW	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
19.	SALTUS ŻYCIE SA	109	96	87,8%	0,3%	0,1%	-0,2
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	3 103	3 594	115,8%	1,1%	0,9%	-0,2
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	330	364	110,3%	0,9%	1,0%	0,1
22.	UNIQA ŻYCIE SA	4 083	3 062	75,0%	3,5%	3,1%	-0,4
23.	UNUM ŻYCIE SA	9 127	7 849	86,0%	3,5%	2,7%	-0,8
24.	VIENNA LIFE SA	2 484	1 543	62,1%	0,8%	0,7%	-0,1
25.	WARTA TUŃ SA	9 536	8 267	86,7%	1,2%	0,8%	-0,4
	Ogółem	289 763	329 186	113,6%	1,3%	1,5%	0,2

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w składce brutto		Dynamika 19/18	Udział reasekuratorów w składce brutto		
		2018	2019		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	311 452	307 296	98,7%	14,9%	15,0%	0,1
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	40 493	41 781	103,2%	9,2%	9,2%	0,0
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	222 391	633 677	284,9%	11,5%	33,3%	21,8
4.	COMPENSA SA	392 057	479 805	122,4%	24,8%	26,8%	2,0
5.	CONCORDIA POLSKA SA	164 320	173 290	105,5%	40,9%	41,1%	0,2
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	7 095	11 598	163,5%	32,6%	23,8%	-8,8
7.	CUPRUM TUW	1 425	2 186	153,4%	2,6%	3,4%	0,8
8.	D.A.S. SA	15 872	0	X	80,7%	0,0%	-80,7
9.	ERGO HESTIA SA	464 779	406 659	87,5%	7,6%	6,4%	-1,2
10.	EULER HERMES SA	222 388	243 504	109,5%	77,7%	69,3%	-8,4
11.	EUROPA SA	24 435	29 853	122,2%	8,3%	8,9%	0,6
12.	GENERALI SA	721 164	832 060	115,4%	49,6%	51,4%	1,8
13.	INTER POLSKA SA	30 377	32 340	106,5%	23,7%	23,3%	-0,4
14.	INTERRISK SA	323 745	357 170	110,3%	30,8%	26,3%	-4,5
15.	KUKE SA	34 149	45 440	133,1%	44,3%	45,8%	1,5
16.	LINK4 SA	672 236	650 719	96,8%	65,5%	63,8%	-1,7
17.	MEDICUM TUW	2 046	4 946	241,7%	34,8%	73,3%	38,5
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	9 064	8 896	98,1%	19,3%	18,7%	-0,6
19.	PARTNER SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
20.	PKO TU SA	346 682	396 135	114,3%	59,1%	58,8%	-0,3
21.	POCZTOWE TUW	96 365	164 474	170,7%	52,2%	62,4%	10,2
22.	POLSKI GAZ TUW	69 917	90 310	129,2%	70,8%	77,8%	7,0
23.	PTR SA	11 838	19 449	164,3%	4,8%	5,6%	0,8
24.	PZU SA	619 830	752 517	121,4%	4,8%	5,8%	1,0
25.	PZUW TUW	487 929	578 436	118,5%	88,6%	83,9%	-4,7
26.	SALTUS TUW	460	542	117,7%	0,3%	0,2%	-0,1
27.	SANTANDER AVIVA SA	11 593	-11 362	X	9,7%	-9,3%	-19,0
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	697	853	122,4%	1,4%	1,4%	0,0
29.	TUW TUW	365 124	330 562	90,5%	57,4%	56,2%	-1,2
30.	TUZ TUW	117 229	126 863	108,2%	58,4%	49,5%	-8,9
31.	UNIQA SA	553 132	531 444	96,1%	46,1%	45,8%	-0,3
32.	WARTA SA	278 266	284 343	102,2%	5,0%	4,7%	-0,3
33.	WIENER SA	326 320	84 672	25,9%	43,9%	10,3%	-33,6
34.	ZDROWIE SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
	Ogółem	6 944 872	7 610 457	109,6%	17,2%	17,9%	0,7

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		Dynamika 19/18	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		
		2018	2019		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	166 926	225 056	134,8%	0,8%	1,2%	0,4
2.	Dział II	3 334 067	3 630 644	108,9%	16,5%	16,3%	-0,2
	Ogółem	3 500 993	3 855 700	110,1%	8,4%	9,4%	1,0

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		Dynamika 19/18	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		
		2018	2019		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	278	242	87,0%	0,0%	0,0%	0,0
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	6 897	13 361	193,7%	1,3%	2,5%	1,2
3.	AVIVA ŻYCIE SA	10 775	6 157	57,1%	0,8%	0,4%	-0,4
4.	AXA ŻYCIE SA	7 527	16 153	214,6%	0,7%	1,8%	1,1
5.	CARDIF POLSKA SA	340	9	2,6%	1,2%	0,0%	-1,2
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	8 171	10 443	127,8%	1,3%	1,5%	0,2
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	7 500	7 738	103,2%	0,6%	1,2%	0,6
8.	EUROPA ŻYCIE SA	6	228	3556,9%	0,0%	0,0%	0,0
9.	GENERALI ŻYCIE SA	88 734	104 086	117,3%	10,2%	10,3%	0,1
10.	INTER – ŻYCIE SA	714	532	74,4%	7,1%	7,3%	0,2
11.	MACIF ŻYCIE TUW	1 114	1 603	143,9%	17,1%	22,6%	5,5
12.	METLIFE TUŃ SA	17 864	12 734	71,3%	1,7%	1,2%	-0,5
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	3 520	15 640	444,3%	0,3%	1,4%	1,1
14.	OPEN LIFE SA	167	0	X	0,0%	0,0%	0,0
15.	PKO ŻYCIE SA	1 271	2 299	180,8%	0,4%	0,8%	0,4
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
17.	PZU ŻYCIE SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
18.	REJENT LIFE TUW	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
19.	SALTUS ŻYCIE SA	39	142	367,7%	0,4%	1,4%	1,0
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	1 808	2 755	152,4%	11,3%	17,4%	6,1
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	38	225	584,1%	0,0%	0,3%	0,3
22.	UNIQA ŻYCIE SA	1 138	497	43,7%	6,8%	2,9%	-3,9
23.	UNUM ŻYCIE SA	4 403	3 998	90,8%	1,0%	2,0%	1,0
24.	VIENNA LIFE SA	334	111	33,1%	0,4%	0,1%	-0,3
25.	WARTA TUŃ SA	4 286	26 102	609,0%	0,6%	5,9%	5,3
	Ogółem	166 926	225 056	134,8%	0,8%	1,2%	0,4

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Reasekuracja bierna – udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		Dynamika	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		
		2018	2019		19/18	2018	2019
1.	ALLIANZ POLSKA SA	101 728	228 700	224,8%	10,0%	17,3%	7,3
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	34 031	12 764	37,5%	17,6%	6,2%	-11,4
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	177 884	239 216	134,5%	19,8%	26,1%	6,3
4.	COMPENSA SA	217 999	239 776	110,0%	24,2%	23,2%	-1,0
5.	CONCORDIA POLSKA SA	44 357	79 499	179,2%	30,4%	40,2%	9,8
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	1 036	1 367	131,9%	56,7%	39,9%	-16,8
7.	CUPRUM TUW	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
8.	D.A.S. SA	2 927	0	X	54,2%	0,0%	-54,2
9.	ERGO HESTIA SA	417 315	310 707	74,5%	14,3%	9,4%	-4,9
10.	EULER HERMES SA	160 119	109 511	68,4%	78,3%	76,6%	-1,7
11.	EUROPA SA	4 883	6 340	129,8%	6,3%	7,2%	0,9
12.	GENERALI SA	386 239	461 624	119,5%	49,9%	56,1%	6,2
13.	INTER POLSKA SA	9 439	4 071	43,1%	20,5%	10,1%	-10,4
14.	INTERRISK SA	175 800	189 540	107,8%	30,1%	28,7%	-1,4
15.	KUKE SA	12 317	25 878	210,1%	37,1%	46,5%	9,4
16.	LINK4 SA	308 407	345 744	112,1%	59,1%	60,3%	1,2
17.	MEDICUM TUW	0	171	X	0,1%	11,2%	11,1
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	248	1 863	750,7%	76,8%	71,8%	-0,5
19.	PARTNER SA	740	-479	X	38,7%	79,9%	41,2
20.	PKO TU SA	2 230	6 696	300,3%	18,5%	26,5%	8,0
21.	POCZTOWE TUW	34 447	56 162	163,0%	39,3%	48,5%	9,2
22.	POLSKI GAZ TUW	7 963	23 784	298,7%	50,9%	65,8%	14,9
23.	PTR SA	4 249	12 004	282,5%	2,1%	4,8%	2,7
24.	PZU SA	246 884	263 358	106,7%	3,5%	3,5%	0,0
25.	PZUW TUW	100 975	166 572	165,0%	86,0%	87,5%	1,5
26.	SALTUS TUW	6	40	734,5%	0,0%	0,2%	0,2
27.	SANTANDER AVIVA SA	1 473	1 052	71,4%	8,4%	6,2%	-2,2
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	346	402	116,0%	1,3%	1,3%	0,0
29.	TUW TUW	175 472	181 977	103,7%	48,9%	48,7%	-0,2
30.	TUZ TUW	73 129	79 612	108,9%	62,5%	58,4%	-4,1
31.	UNIQA SA	317 404	316 494	99,7%	44,9%	45,6%	0,7
32.	WARTA SA	140 562	127 937	91,0%	5,2%	4,2%	-1,0
33.	WIENER SA	173 456	138 262	79,7%	48,0%	35,1%	-12,9
34.	ZDROWIE SA	0	0	X	0,0%	0,0%	0,0
	Ogółem	3 334 067	3 630 644	108,9%	16,5%	16,3%	-0,2

Reasekuracja czynna – składka przypisana brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Składka przypisana brutto z reasekuracji czynnej		Dynamika 19/18	Udział reasekuracji czynnej w składce przypisanej brutto		
		2018	2019		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	3	4	107,3%	0,0%	0,0%	0,0
2.	Dział II	2 311 848	2 893 426	125,2%	5,7%	6,8%	1,1
	Ogółem	2 311 851	2 893 429	125,2%	3,7%	4,5%	0,8

Reasekuracja czynna – odszkodowania i świadczenia brutto w tys. zł

Lp.	Dział	Odszkodowania i świadczenia brutto z reasekuracji czynnej		Dynamika 19/18	Udział odszkodowań i świadczeń brutto z reasekuracji czynnej w odszkodowaniach i świadczeniach brutto		
		2018	2019		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	1 882	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0
2.	Dział II	994 488	1 115 426	112,2%	4,9%	5,0%	0,1
	Ogółem	996 370	1 115 426	111,9%	2,4%	2,7%	0,3

4.2. WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ UBEZPIECZYCIELI

4.2.1. Współczynnik retencji i współczynnik zatrzymania odszkodowań

Współczynnik retencji

Lp.	Dział	Współczynnik retencji		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	98,7%	98,5%	-0,2
2.	Dział II	82,8%	82,1%	-0,7
	Ogółem	88,4%	87,6%	-0,8

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Współczynnik retencji w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik retencji		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	99,9%	99,7%	-0,2
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	96,4%	95,9%	-0,5
3.	AVIVA ŻYCIE SA	99,4%	99,3%	-0,1
4.	AXA ŻYCIE SA	97,1%	94,6%	-2,5
5.	CARDIF POLSKA SA	99,8%	99,8%	0,0
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	96,3%	96,6%	0,3
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	95,2%	93,4%	-1,8
8.	EUROPA ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
9.	GENERALI ŻYCIE SA	86,7%	84,4%	-2,3
10.	INTER – ŻYCIE SA	91,1%	90,4%	-0,7
11.	MACIF ŻYCIE TUW	84,5%	82,6%	-1,9
12.	METLIFE TUŃ SA	100,1%	99,1%	-1,0
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	99,2%	99,1%	-0,1
14.	OPEN LIFE SA	100,0%	100,0%	0,0
15.	PKO ŻYCIE SA	99,2%	98,5%	-0,7
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	99,6%	99,5%	-0,1
17.	PZU ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
18.	REJENT LIFE TUW	100,0%	100,0%	0,0
19.	SALTUS ŻYCIE SA	99,7%	99,9%	0,2
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	98,9%	99,1%	0,2
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	99,1%	99,0%	-0,1
22.	UNIQA ŻYCIE SA	96,5%	96,9%	0,4
23.	UNUM ŻYCIE SA	96,5%	97,3%	0,8
24.	VIENNA LIFE SA	99,2%	99,3%	0,1
25.	WARTA TUŃ SA	98,8%	99,2%	0,4
	Ogółem	98,7%	98,5%	-0,2

Współczynnik retencji w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik retencji		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	85,1%	85,0%	-0,1
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	90,8%	90,8%	0,0
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	88,5%	66,7%	-21,8
4.	COMPENSA SA	75,2%	73,2%	-2,0
5.	CONCORDIA POLSKA SA	59,1%	58,9%	-0,2
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	67,4%	76,2%	8,8
7.	CUPRUM TUW	97,4%	96,6%	-0,8
8.	D.A.S. SA	19,3%	100,0%	80,7
9.	ERGO HESTIA SA	92,4%	93,6%	1,2
10.	EULER HERMES SA	22,3%	30,7%	8,4
11.	EUROPA SA	91,7%	91,1%	-0,6
12.	GENERALI SA	50,4%	48,6%	-1,8
13.	INTER POLSKA SA	76,3%	76,7%	0,4
14.	INTERRISK SA	69,2%	73,7%	4,5
15.	KUKE SA	55,7%	54,2%	-1,5
16.	LINK4 SA	34,5%	36,2%	1,7
17.	MEDICUM TUW	65,2%	26,7%	-38,5
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	80,7%	81,3%	0,6
19.	PARTNER SA	100,0%	100,0%	0,0
20.	PKO TU SA	40,9%	41,2%	0,3
21.	POCZTOWE TUW	47,8%	37,6%	-10,2
22.	POLSKI GAZ TUW	29,2%	22,2%	-7,0
23.	PTR SA	95,2%	94,4%	-0,8
24.	PZU SA	95,2%	94,2%	-1,0
25.	PZUW TUW	11,4%	16,1%	4,7
26.	SALTUS TUW	99,7%	99,8%	0,1
27.	SANTANDER AVIVA SA	90,3%	109,3%	19,0
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	98,6%	98,6%	0,0
29.	TUW TUW	42,6%	43,8%	1,2
30.	TUZ TUW	41,6%	50,5%	8,9
31.	UNIQA SA	53,9%	54,2%	0,3
32.	WARTA SA	95,0%	95,3%	0,3
33.	WIENER SA	56,1%	89,7%	33,6
34.	ZDROWIE SA	100,0%	100,0%	0,0
	Ogółem	82,8%	82,1%	-0,7

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Współczynnik zatrzymania odszkodowań

Lp.	Dział	Współczynnik zatrzymania odszkodowań		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	99,2%	98,8%	-0,4
2.	Dział II	83,5%	83,7%	0,2
	Ogółem	91,6%	90,6%	-1,0

Współczynnik zatrzymania odszkodowań w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik zatrzymania odszkodowań		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	100,0%	100,0%	0,0
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	98,7%	97,5%	-1,2
3.	AVIVA ŻYCIE SA	99,2%	99,6%	0,4
4.	AXA ŻYCIE SA	99,3%	98,2%	-1,1
5.	CARDIF POLSKA SA	98,8%	100,0%	1,2
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	98,7%	98,5%	-0,2
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	99,4%	98,8%	-0,6
8.	EUROPA ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
9.	GENERALI ŻYCIE SA	89,8%	89,7%	-0,1
10.	INTER – ŻYCIE SA	92,9%	92,7%	-0,2
11.	MACIF ŻYCIE TUW	82,9%	77,4%	-5,5
12.	METLIFE TUŃ SA	98,3%	98,8%	0,5
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	99,7%	98,6%	-1,1
14.	OPEN LIFE SA	100,0%	100,0%	0,0
15.	PKO ŻYCIE SA	99,6%	99,2%	-0,4
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
17.	PZU ŻYCIE SA	100,0%	100,0%	0,0
18.	REJENT LIFE TUW	100,0%	100,0%	0,0
19.	SALTUS ŻYCIE SA	99,8%	99,1%	-0,7
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	98,7%	96,5%	-2,2
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	99,8%	98,7%	-1,1
22.	UNIQA ŻYCIE SA	99,7%	99,8%	0,1
23.	UNUM ŻYCIE SA	95,3%	96,2%	0,9
24.	VIENNA LIFE SA	100,0%	100,0%	0,0
25.	WARTA TUŃ SA	99,5%	96,7%	-2,8
	Ogółem	99,2%	98,8%	-0,4

Współczynnik zatrzymania odszkodowań w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik zatrzymania odszkodowań		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	90,0%	82,7%	-7,3
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	82,4%	93,8%	11,4
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	80,2%	73,9%	-6,3
4.	COMPENSA SA	75,8%	76,8%	1,0
5.	CONCORDIA POLSKA SA	69,6%	59,8%	-9,8
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	43,3%	60,1%	16,8
7.	CUPRUM TUW	100,0%	100,0%	0,0
8.	D.A.S. SA	45,8%	100,0%	54,2
9.	ERGO HESTIA SA	85,7%	90,6%	4,9
10.	EULER HERMES SA	21,7%	23,4%	1,7
11.	EUROPA SA	93,7%	92,8%	-0,9
12.	GENERALI SA	50,1%	43,9%	-6,2
13.	INTER POLSKA SA	79,5%	89,9%	10,4
14.	INTERRISK SA	69,9%	71,3%	1,4
15.	KUKE SA	62,9%	53,5%	-9,4
16.	LINK4 SA	40,9%	39,7%	-1,2
17.	MEDICUM TUW	99,9%	88,8%	-11,1
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	23,2%	28,2%	5,0
19.	PARTNER SA	61,3%	20,1%	-41,2
20.	PKO TU SA	81,5%	73,5%	-8,0
21.	POCZTOWE TUW	60,7%	51,5%	-9,2
22.	POLSKI GAZ TUW	49,1%	34,2%	-14,9
23.	PTR SA	97,9%	95,2%	X
24.	PZU SA	96,5%	96,5%	0,0
25.	PZUW TUW	14,0%	12,5%	-1,5
26.	SALTUS TUW	100,0%	99,8%	-0,2
27.	SANTANDER AVIVA SA	91,6%	93,8%	2,2
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	98,7%	98,7%	0,0
29.	TUW TUW	51,1%	51,3%	0,2
30.	TUZ TUW	37,5%	41,6%	4,1
31.	UNIQA SA	55,1%	54,4%	-0,7
32.	WARTA SA	94,8%	95,8%	1,0
33.	WIENER SA	52,0%	64,9%	12,9
34.	ZDROWIE SA	100,0%	100,0%	0,0
	Ogółem	83,5%	83,7%	0,2

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.2.2. Współczynnik szkodowości

Współczynnik szkodowości brutto

Lp.	Dział	Współczynnik szkodowości brutto		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	99,4%	87,2%	-12,2
2.	Dział II	60,9%	60,8%	-0,1
	Ogółem	74,8%	69,9%	-4,9

Współczynnik szkodowości brutto w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości brutto		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	180,2%	152,3%	-27,9
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	90,0%	88,7%	-1,3
3.	AVIVA ŻYCIE SA	69,1%	77,1%	8,0
4.	AXA ŻYCIE SA	144,2%	132,3%	-11,9
5.	CARDIF POLSKA SA	16,8%	12,6%	-4,2
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	79,1%	81,2%	2,1
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	286,9%	181,7%	-105,2
8.	EUROPA ŻYCIE SA	130,6%	113,4%	-17,2
9.	GENERALI ŻYCIE SA	87,7%	116,1%	28,4
10.	INTER – ŻYCIE SA	83,3%	78,5%	-4,8
11.	MACIF ŻYCIE TUW	36,6%	43,2%	6,6
12.	METLIFE TUŃ SA	96,1%	108,8%	12,7
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	71,9%	73,8%	1,9
14.	OPEN LIFE SA	184,7%	152,1%	-32,6
15.	PKO ŻYCIE SA	70,2%	56,5%	-13,7
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	54,0%	51,7%	-2,3
17.	PZU ŻYCIE SA	75,4%	73,7%	-1,7
18.	REJENT LIFE TUW	56,2%	58,5%	2,3
19.	SALTUS ŻYCIE SA	35,9%	23,5%	-12,4
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	49,7%	19,2%	-30,5
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	50,5%	49,0%	-1,5
22.	UNIQA ŻYCIE SA	375,1%	187,1%	-188,0
23.	UNUM ŻYCIE SA	34,9%	39,1%	4,2
24.	VIENNA LIFE SA	279,1%	165,5%	-113,6
25.	WARTA TUŃ SA	118,1%	84,0%	-34,1
	Ogółem	99,4%	87,2%	-12,2

Współczynnik szkodowości brutto w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości brutto		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	58,2%	68,1%	9,9
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	46,3%	54,1%	7,8
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	64,3%	56,2%	-8,1
4.	COMPENSA SA	64,3%	62,0%	-2,3
5.	CONCORDIA POLSKA SA	38,6%	50,4%	11,8
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	12,5%	13,6%	1,1
7.	CUPRUM TUW	25,8%	39,1%	13,3
8.	D.A.S. SA	18,5%	33,3%	14,8
9.	ERGO HESTIA SA	60,4%	62,4%	2,0
10.	EULER HERMES SA	51,8%	38,9%	-12,9
11.	EUROPA SA	17,1%	20,5%	3,4
12.	GENERALI SA	70,2%	61,6%	-8,6
13.	INTER POLSKA SA	52,7%	49,7%	-3,0
14.	INTERRISK SA	61,2%	66,9%	5,7
15.	KUKE SA	72,0%	72,8%	0,8
16.	LINK4 SA	69,6%	70,8%	1,2
17.	MEDICUM TUW	37,9%	110,3%	72,4
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	14,4%	19,1%	4,7
19.	PARTNER SA	74,9%	-99,0%	-173,9
20.	PKO TU SA	10,3%	13,6%	3,3
21.	POCZTOWE TUW	61,7%	53,8%	-7,9
22.	POLSKI GAZ TUW	43,6%	48,4%	4,8
23.	PTR SA	67,3%	74,0%	6,7
24.	PZU SA	62,4%	62,5%	0,1
25.	PZUW TUW	37,4%	51,0%	13,6
26.	SALTUS TUW	14,5%	17,4%	2,9
27.	SANTANDER AVIVA SA	7,4%	9,9%	2,5
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	53,4%	56,7%	3,3
29.	TUW TUW	68,4%	62,3%	-6,1
30.	TUZ TUW	52,7%	52,6%	-0,1
31.	UNIQA SA	63,0%	62,7%	-0,3
32.	WARTA SA	67,4%	63,2%	-4,2
33.	WIENER SA	59,7%	64,6%	4,9
34.	ZDROWIE SA	75,3%	75,6%	0,3
	Ogółem	60,9%	60,8%	-0,1

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

Współczynnik szkodowości netto

Lp.	Dział	Współczynnik szkodowości netto		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	100,4%	87,6%	-12,8
2.	Dział II	61,2%	60,7%	-0,5
	Ogółem	77,0%	71,0%	-6,0

Współczynnik szkodowości netto w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości netto		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	180,4%	152,5%	-27,9
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	92,1%	89,8%	-2,3
3.	AVIVA ŻYCIE SA	69,0%	77,2%	8,2
4.	AXA ŻYCIE SA	147,1%	137,0%	-10,1
5.	CARDIF POLSKA SA	16,7%	12,6%	-4,1
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	81,2%	83,0%	1,8
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	299,7%	192,2%	-107,5
8.	EUROPA ŻYCIE SA	131,1%	113,4%	-17,7
9.	GENERALI ŻYCIE SA	89,3%	123,2%	33,9
10.	INTER – ŻYCIE SA	85,4%	67,4%	-18,0
11.	MACIF ŻYCIE TUW	35,3%	40,8%	5,5
12.	METLIFE TUŃ SA	105,7%	114,3%	8,6
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	72,1%	73,2%	1,1
14.	OPEN LIFE SA	184,8%	152,2%	-32,6
15.	PKO ŻYCIE SA	70,5%	56,8%	-13,7
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	54,1%	52,0%	-2,1
17.	PZU ŻYCIE SA	75,4%	73,7%	-1,7
18.	REJENT LIFE TUW	56,2%	58,5%	2,3
19.	SALTUS ŻYCIE SA	35,8%	23,3%	-12,5
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	49,7%	18,6%	-31,1
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	50,8%	49,0%	-1,8
22.	UNIQA ŻYCIE SA	387,6%	192,2%	-195,4
23.	UNUM ŻYCIE SA	34,7%	38,1%	3,4
24.	VIENNA LIFE SA	281,3%	166,2%	-115,1
25.	WARTA TUŃ SA	119,0%	81,8%	-37,2
	Ogółem	100,4%	87,6%	-12,8

Współczynnik szkodowości netto w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Współczynnik szkodowości netto		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	61,4%	65,2%	3,8
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	47,9%	53,3%	5,4
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	62,8%	55,8%	-7,0
4.	COMPENSA SA	65,5%	67,0%	1,5
5.	CONCORDIA POLSKA SA	47,2%	54,4%	7,2
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	8,3%	12,4%	4,1
7.	CUPRUM TUW	26,5%	39,9%	13,4
8.	D.A.S. SA	18,5%	33,3%	14,8
9.	ERGO HESTIA SA	60,7%	60,6%	-0,1
10.	EULER HERMES SA	55,7%	35,7%	-20,0
11.	EUROPA SA	16,7%	20,3%	3,6
12.	GENERALI SA	69,6%	59,3%	-10,3
13.	INTER POLSKA SA	49,1%	50,1%	1,0
14.	INTERRISK SA	63,1%	65,2%	2,1
15.	KUKE SA	83,7%	72,7%	-11,0
16.	LINK4 SA	63,9%	64,8%	0,9
17.	MEDICUM TUW	44,8%	155,7%	110,9
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	12,9%	11,8%	-1,1
19.	PARTNER SA	31,7%	-54,9%	-86,6
20.	PKO TU SA	20,2%	20,0%	-0,2
21.	POCZTOWE TUW	60,5%	51,7%	-8,8
22.	POLSKI GAZ TUW	33,8%	49,6%	15,8
23.	PTR SA	69,2%	70,3%	1,1
24.	PZU SA	62,2%	63,1%	0,9
25.	PZUW TUW	55,2%	46,2%	-9,0
26.	SALTUS TUW	14,6%	17,4%	2,8
27.	SANTANDER AVIVA SA	8,5%	11,6%	3,1
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	53,7%	58,0%	4,3
29.	TUW TUW	72,8%	55,7%	-17,1
30.	TUZ TUW	41,7%	44,4%	2,7
31.	UNIQA SA	62,6%	59,8%	-2,8
32.	WARTA SA	65,7%	62,1%	-3,6
33.	WIENER SA	56,5%	60,2%	3,7
34.	ZDROWIE SA	75,3%	75,6%	0,3
	Ogółem	61,2%	60,7%	-0,5

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.2.3. Stopa rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto do składki przypisanej brutto

Lp.	Dział	Poziom rezerw		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	371,5%	371,2%	-0,3
2.	Dział II	163,1%	165,0%	1,9
	Ogółem	235,9%	233,7%	-2,2

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto do składki przypisanej brutto w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Poziom rezerw		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	713,0%	691,8%	-21,2
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	357,4%	338,2%	-19,2
3.	AVIVA ŻYCIE SA	688,1%	679,4%	-8,7
4.	AXA ŻYCIE SA	465,3%	441,0%	-24,3
5.	CARDIF POLSKA SA	220,2%	284,4%	64,2
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	200,5%	195,2%	-5,3
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	320,1%	288,1%	-32,0
8.	EUROPA ŻYCIE SA	239,8%	371,4%	131,6
9.	GENERALI ŻYCIE SA	384,8%	408,3%	23,5
10.	INTER – ŻYCIE SA	111,2%	134,1%	22,9
11.	MACIF ŻYCIE TUW	91,6%	100,1%	8,5
12.	METLIFE TUŃ SA	618,9%	576,4%	-42,5
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	488,8%	485,1%	-3,7
14.	OPEN LIFE SA	418,7%	562,0%	143,3
15.	PKO ŻYCIE SA	423,8%	393,1%	-30,7
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	29,3%	22,7%	-6,6
17.	PZU ŻYCIE SA	269,9%	265,5%	-4,4
18.	REJENT LIFE TUW	1603,5%	1702,7%	99,2
19.	SALTUS ŻYCIE SA	233,6%	158,5%	-75,1
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	247,8%	208,7%	-39,1
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	55,7%	59,1%	3,4
22.	UNIQA ŻYCIE SA	343,8%	292,0%	-51,8
23.	UNUM ŻYCIE SA	258,1%	259,2%	1,1
24.	VIENNA LIFE SA	731,2%	895,4%	164,2
25.	WARTA TUŃ SA	172,9%	141,4%	-31,5
	Ogółem	371,5%	371,2%	-0,3

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto do składki przypisanej brutto w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Poziom rezerw		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	135,3%	141,2%	5,9
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	156,8%	160,7%	3,9
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	143,3%	154,2%	10,9
4.	COMPENSA SA	126,5%	118,5%	-8,0
5.	CONCORDIA POLSKA SA	111,0%	110,1%	-0,9
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	63,7%	76,8%	13,1
7.	CUPRUM TUW	39,0%	30,9%	-8,1
8.	D.A.S. SA	89,8%	129,7%	39,9
9.	ERGO HESTIA SA	146,9%	153,5%	6,6
10.	EULER HERMES SA	161,7%	139,9%	-21,8
11.	EUROPA SA	308,2%	233,0%	-75,2
12.	GENERALI SA	256,7%	244,0%	-12,7
13.	INTER POLSKA SA	222,0%	228,2%	6,2
14.	INTERRISK SA	154,8%	139,7%	-15,1
15.	KUKE SA	146,5%	131,3%	-15,2
16.	LINK4 SA	128,6%	143,8%	15,2
17.	MEDICUM TUW	110,3%	175,5%	65,2
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	109,6%	162,1%	52,5
19.	PARTNER SA	672,7%	495,6%	-177,1
20.	PKO TU SA	168,1%	190,8%	22,7
21.	POCZTOWE TUW	175,8%	134,9%	-40,9
22.	POLSKI GAZ TUW	183,3%	176,7%	-6,6
23.	PTR SA	238,7%	174,8%	-63,9
24.	PZU SA	172,6%	177,3%	4,7
25.	PZUW TUW	121,0%	131,5%	10,5
26.	SALTUS TUW	301,1%	241,3%	-59,8
27.	SANTANDER AVIVA SA	231,9%	177,0%	-54,9
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	63,1%	62,0%	-1,1
29.	TUW TUW	150,8%	160,7%	9,9
30.	TUZ TUW	235,2%	189,4%	-45,8
31.	UNIQA SA	154,1%	162,1%	8,0
32.	WARTA SA	166,7%	169,4%	2,7
33.	WIENER SA	144,6%	149,2%	4,6
34.	ZDROWIE SA	83,8%	101,3%	17,5
	Ogółem	163,1%	165,0%	1,9

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.2.4. Rentowność kapitałów własnych

Rentowność kapitałów własnych

Lp.	Dział	Rentowność kapitałów własnych		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	21,4%	22,5%	1,1
2.	Dział II	16,2%	16,2%	0,0
	Ogółem	8,3%	18,6%	10,3

Rentowność kapitałów własnych w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność kapitałów własnych		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	-40,8%	-7,8%	33,0
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	12,3%	16,4%	4,1
3.	AVIVA ŻYCIE SA	43,7%	48,9%	5,2
4.	AXA ŻYCIE SA	-1,0%	-6,0%	-5,0
5.	CARDIF POLSKA SA	12,4%	6,1%	-6,3
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	5,2%	15,7%	10,5
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	9,2%	15,3%	6,1
8.	EUROPA ŻYCIE SA	0,4%	2,7%	2,3
9.	GENERALI ŻYCIE SA	9,7%	11,3%	1,6
10.	INTER – ŻYCIE SA	-5,5%	-0,7%	4,8
11.	MACIF ŻYCIE TUW	-3,7%	-12,3%	-8,6
12.	METLIFE TUŃ SA	20,7%	21,8%	1,1
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	15,9%	17,5%	1,6
14.	OPEN LIFE SA	7,6%	4,3%	-3,3
15.	PKO ŻYCIE SA	12,3%	14,9%	2,6
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	8,2%	11,2%	3,0
17.	PZU ŻYCIE SA	30,0%	29,5%	-0,5
18.	REJENT LIFE TUW	4,4%	5,1%	0,7
19.	SALTUS ŻYCIE SA	5,0%	0,2%	-4,8
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	46,8%	56,6%	9,8
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	-2,3%	-4,9%	-2,6
22.	UNIQA ŻYCIE SA	9,1%	11,4%	2,3
23.	UNUM ŻYCIE SA	8,6%	4,2%	-4,4
24.	VIENNA LIFE SA	-265,3%	87,0%	352,3
25.	WARTA TUŃ SA	9,3%	8,5%	-0,8
	Ogółem	21,4%	22,5%	1,1

Rentowność kapitałów własnych w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność kapitałów własnych		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	8,5%	13,8%	5,3
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	12,2%	18,9%	6,7
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	4,4%	15,8%	11,4
4.	COMPENSA SA	15,4%	18,7%	3,3
5.	CONCORDIA POLSKA SA	19,7%	15,5%	-4,2
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	-10,1%	-6,7%	3,4
7.	CUPRUM TUW	5,7%	9,0%	3,3
8.	D.A.S. SA	-9,2%	-41,7%	-32,5
9.	ERGO HESTIA SA	17,5%	12,4%	-5,1
10.	EULER HERMES SA	0,3%	13,7%	13,4
11.	EUROPA SA	9,9%	5,7%	-4,2
12.	GENERALI SA	10,3%	17,1%	6,8
13.	INTER POLSKA SA	8,7%	8,2%	-0,5
14.	INTERRISK SA	13,1%	19,1%	6,0
15.	KUKE SA	1,0%	2,8%	1,8
16.	LINK4 SA	13,3%	6,8%	-6,5
17.	MEDICUM TUW	-9,8%	-22,6%	-12,8
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	-37,6%	-39,4%	-1,8
19.	PARTNER SA	-3,7%	0,5%	4,2
20.	PKO TU SA	26,3%	30,1%	3,8
21.	POCZTOWE TUW	11,8%	13,8%	2,0
22.	POLSKI GAZ TUW	6,3%	1,8%	-4,5
23.	PTR SA	6,3%	1,8%	-4,5
24.	PZU SA	19,5%	17,7%	-1,8
25.	PZUW TUW	3,0%	6,1%	3,1
26.	SALTUS TUW	5,1%	2,6%	-2,5
27.	SANTANDER AVIVA SA	30,1%	29,5%	-0,6
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	4,3%	-2,4%	-6,7
29.	TUW TUW	11,5%	8,2%	-3,3
30.	TUZ TUW	-8,0%	21,5%	29,5
31.	UNIQA SA	9,1%	9,3%	0,2
32.	WARTA SA	20,3%	24,6%	4,3
33.	WIENER SA	14,2%	19,6%	5,4
34.	ZDROWIE SA	17,6%	19,8%	2,2
	Ogółem	16,2%	16,2%	0,0

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.2.5. Rentowność majątku

Rentowność majątku

Lp.	Dział	Rentowność majątku		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	2,6%	2,8%	0,2
2.	Dział II	4,4%	4,6%	0,2
	Ogółem	3,4%	3,7%	0,3

Rentowność majątku w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność majątku		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	-1,5%	-0,3%	1,2
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	2,0%	2,9%	0,9
3.	AVIVA ŻYCIE SA	3,9%	3,9%	0,0
4.	AXA ŻYCIE SA	-0,1%	-0,9%	-0,8
5.	CARDIF POLSKA SA	1,1%	0,7%	-0,4
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	0,7%	2,2%	1,5
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	1,3%	2,9%	1,6
8.	EUROPA ŻYCIE SA	0,1%	0,7%	0,6
9.	GENERALI ŻYCIE SA	0,8%	1,1%	0,3
10.	INTER – ŻYCIE SA	-3,5%	-0,5%	3,0
11.	MACIF ŻYCIE TUW	-1,6%	-5,1%	-3,5
12.	METLIFE TUŃ SA	2,4%	2,3%	-0,1
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	1,6%	1,9%	0,3
14.	OPEN LIFE SA	0,2%	0,1%	-0,1
15.	PKO ŻYCIE SA	1,0%	1,3%	0,3
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	4,3%	6,2%	1,9
17.	PZU ŻYCIE SA	4,8%	4,8%	0,0
18.	REJENT LIFE TUW	0,1%	0,1%	0,0
19.	SALTUS ŻYCIE SA	2,0%	0,1%	-1,9
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	5,1%	6,2%	1,1
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	-1,0%	-1,9%	-0,9
22.	UNIQA ŻYCIE SA	1,3%	1,7%	0,4
23.	UNUM ŻYCIE SA	2,2%	1,1%	-1,1
24.	VIENNA LIFE SA	-0,4%	0,6%	1,0
25.	WARTA TUŃ SA	1,8%	1,7%	-0,1
	Ogółem	2,6%	2,8%	0,2

Rentowność majątku w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Rentowność majątku		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	2,5%	4,3%	1,8
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	2,6%	4,0%	1,4
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	1,2%	4,9%	3,7
4.	COMPENSA SA	2,7%	3,4%	0,7
5.	CONCORDIA POLSKA SA	3,5%	2,9%	-0,6
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	-6,2%	-2,9%	3,3
7.	CUPRUM TUW	3,0%	5,1%	2,1
8.	D.A.S. SA	-4,7%	-20,0%	-15,3
9.	ERGO HESTIA SA	3,2%	2,3%	-0,9
10.	EULER HERMES SA	0,1%	2,7%	2,6
11.	EUROPA SA	4,7%	2,9%	-1,8
12.	GENERALI SA	1,1%	2,2%	1,1
13.	INTER POLSKA SA	2,1%	1,9%	-0,2
14.	INTERRISK SA	2,6%	3,5%	0,9
15.	KUKE SA	0,6%	1,7%	1,1
16.	LINK4 SA	3,0%	1,6%	-1,4
17.	MEDICUM TUW	-6,2%	-11,9%	-5,7
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	-11,6%	-7,9%	3,7
19.	PARTNER SA	-3,2%	0,4%	3,6
20.	PKO TU SA	3,2%	3,9%	0,7
21.	POCZTOWE TUW	2,3%	2,8%	0,5
22.	POLSKI GAZ TUW	2,1%	0,5%	-1,6
23.	PTR SA	2,0%	0,6%	-1,4
24.	PZU SA	6,2%	6,4%	0,2
25.	PZUW TUW	1,1%	1,8%	0,7
26.	SALTUS TUW	2,4%	1,2%	-1,2
27.	SANTANDER AVIVA SA	12,0%	13,1%	1,1
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	2,2%	-1,1%	-3,3
29.	TUW TUW	2,4%	2,0%	-0,4
30.	TUZ TUW	-1,5%	4,4%	5,9
31.	UNIQA SA	2,0%	2,3%	0,3
32.	WARTA SA	4,0%	5,1%	1,1
33.	WIENER SA	1,6%	2,4%	0,8
34.	ZDROWIE SA	3,3%	4,6%	1,3
	Ogółem	4,4%	4,6%	0,2

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.2.6. Wskaźnik zespolony

Wskaźnik zespolony

Lp.	Dział	Wskaźnik zespolony		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	Dział I	123,8%	112,0%	-11,8
2.	Dział II	92,0%	92,6%	0,6
	Ogółem	103,4%	99,2%	-4,2

Wskaźnik zespolony w Dziale I

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wskaźnik zespolony		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	AEGON SA	222,9%	194,8%	-28,1
2.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	122,3%	119,3%	-3,0
3.	AVIVA ŻYCIE SA	89,7%	97,8%	8,1
4.	AXA ŻYCIE SA	193,1%	178,9%	-14,2
5.	CARDIF POLSKA SA	100,1%	102,3%	2,2
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	97,4%	98,1%	0,7
7.	ERGO HESTIA STUnŻ SA	330,2%	214,7%	-115,5
8.	EUROPA ŻYCIE SA	169,8%	180,8%	11,0
9.	GENERALI ŻYCIE SA	112,8%	142,5%	29,7
10.	INTER – ŻYCIE SA	125,2%	123,1%	-2,1
11.	MACIF ŻYCIE TUW	102,7%	118,2%	15,5
12.	METLIFE TUŃ SA	139,6%	148,4%	8,8
13.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	99,0%	101,7%	2,7
14.	OPEN LIFE SA	193,3%	163,3%	-30,0
15.	PKO ŻYCIE SA	133,8%	117,3%	-16,5
16.	POCZTOWE ŻYCIE SA	95,6%	94,0%	-1,6
17.	PZU ŻYCIE SA	89,9%	88,8%	-1,1
18.	REJENT LIFE TUW	63,6%	66,3%	2,7
19.	SALTUS ŻYCIE SA	101,9%	69,0%	-32,9
20.	SANTANDER AVIVA ŻYCIE SA	83,8%	49,3%	-34,5
21.	SIGNAL IDUNA ŻYCIE SA	103,1%	102,3%	-0,8
22.	UNIQA ŻYCIE SA	426,6%	235,0%	-191,6
23.	UNUM ŻYCIE SA	73,2%	78,6%	5,4
24.	VIENNA LIFE SA	294,0%	187,5%	-106,5
25.	WARTA TUŃ SA	144,1%	110,1%	-34,0
	Ogółem	123,8%	112,0%	-11,8

Wskaźnik zespolony w Dziale II

Lp.	Nazwa ubezpieczyciela	Wskaźnik zespolony		
		2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	ALLIANZ POLSKA SA	92,3%	101,3%	9,0
2.	AVIVA – OGÓLNE SA	88,4%	93,7%	5,3
3.	AXA UBEZPIECZENIA SA	97,2%	90,4%	-6,8
4.	COMPENSA SA	94,0%	91,2%	-2,8
5.	CONCORDIA POLSKA SA	75,1%	84,9%	9,8
6.	CREDIT AGRICOLE TU SA	114,3%	101,2%	-13,1
7.	CUPRUM TUW	35,3%	48,0%	12,7
8.	D.A.S. SA	124,0%	151,1%	27,1
9.	ERGO HESTIA SA	93,9%	97,2%	3,3
10.	EULER HERMES SA	87,4%	72,0%	-15,4
11.	EUROPA SA	85,5%	92,1%	6,6
12.	GENERALI SA	100,4%	95,0%	-5,4
13.	INTER POLSKA SA	102,7%	99,5%	-3,2
14.	INTERRISK SA	93,8%	98,6%	4,8
15.	KUKE SA	126,3%	116,5%	-9,8
16.	LINK4 SA	98,2%	100,2%	2,0
17.	MEDICUM TUW	155,0%	236,2%	81,2
18.	NATIONALE NEDERLANDEN TU SA	269,3%	153,2%	-116,1
19.	PARTNER SA	281,8%	31,1%	- 250,7
20.	PKO TU SA	81,5%	82,8%	1,3
21.	POCZTOWE TUW	92,0%	82,0%	-10,0
22.	POLSKI GAZ TUW	54,8%	62,1%	7,3
23.	PTR SA	95,6%	102,3%	6,7
24.	PZU SA	89,5%	90,4%	0,9
25.	PZUW TUW	47,4%	62,0%	14,6
26.	SALTUS TUW	93,0%	97,9%	4,9
27.	SANTANDER AVIVA SA	57,6%	57,5%	-0,1
28.	SIGNAL IDUNA POLSKA SA	99,5%	102,1%	2,6
29.	TUW TUW	97,0%	94,3%	-2,7
30.	TUZ TUW	94,4%	90,0%	-4,4
31.	UNIQA SA	94,0%	94,7%	0,7
32.	WARTA SA	95,4%	91,5%	-3,9
33.	WIENER SA	93,7%	99,3%	5,6
34.	ZDROWIE SA	94,8%	94,1%	-0,7
	Ogółem	92,0%	92,6%	0,6

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.3. STRUKTURA RYNKU

4.3.1. Struktura rynku 2017-2018

Struktura składki przypisanej brutto w tys. zł w Dziale I

Lp.	Rodzaj ubezpieczeń	Składka przypisana brutto		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	Ubezpieczenia na życie	7 554 434	7 860 742	104,1%
2.	Ubezpieczenia na życie związane z UFK	7 988 369	6 830 116	85,5%
3.	Ubezpieczenia wypadkowe	5 910 720	6 320 788	106,9%
4.	Inne ubezpieczenia	248 969	254 744	102,3%
	Ogółem	21 702 493	21 266 390	98,0%

Struktura składki przypisanej brutto w tys. zł w Dziale II

Lp.	Rodzaj ubezpieczeń	Składka przypisana brutto		Dynamika
		2018	2019	19/18
1.	Motoryzacyjne	23 482 883	23 593 067	100,5%
2.	Rzeczowe	6 789 068	7 235 500	106,6%
3.	Osobowe	2 462 055	2 704 114	109,8%
4.	Finansowe	1 731 117	2 006 271	115,9%
5.	O.C.	2 174 151	2 383 374	109,6%
6.	M.A.T.	362 837	455 767	125,6%
7.	Pozostałe	3 456 661	4 186 771	121,1%
	Ogółem	40 458 771	42 564 864	105,2%

Struktura rynku ubezpieczeń w Polsce mierzona składką przypisaną brutto w %

Lp.	Zakład ubezpieczeń	2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	PZU SA	20,9%	20,4%	-0,5
2.	PZU ŻYCIE SA	13,3%	13,4%	0,1
3.	ERGO HESTIA SA	9,8%	10,0%	0,2
4.	WARTA SA	9,0%	9,4%	0,5
5.	ALLIANZ POLSKA SA	3,4%	3,2%	-0,1
6.	AVIVA ŻYCIE SA	3,1%	3,0%	0,0
7.	AXA UBEZPIECZENIA SA	3,1%	3,0%	-0,1
8.	COMPENSA SA	2,5%	2,8%	0,3
9.	GENERALI SA	2,3%	2,5%	0,2
10.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	2,4%	2,4%	0,0
11.	POZOSTAŁE	30,1%	29,7%	-0,4

Struktura Działu I mierzona składką przypisaną brutto w %

Lp.	Zakład ubezpieczeń	2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	PZU ŻYCIE SA	38,1%	40,4%	2,2
2.	AVIVA ŻYCIE SA	8,8%	9,1%	0,3
3.	NATIONALE NEDERLANDEN SA	7,0%	7,2%	0,2
4.	OPEN LIFE SA	7,3%	5,2%	-2,1
5.	WARTA TUŃ SA	3,7%	4,6%	0,8
6.	COMPENSA ŻYCIE SA	3,8%	4,2%	0,4
7.	GENERALI ŻYCIE SA	4,6%	4,2%	-0,4
8.	METLIFE TUŃ SA	4,0%	4,0%	0,0
9.	AXA ŻYCIE SA	3,3%	3,2%	-0,1
10.	ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA	2,7%	2,8%	0,1
11.	POZOSTAŁE	16,7%	15,1%	-1,5

Struktura Działu II mierzona składką przypisaną brutto w %

Lp.	Zakład ubezpieczeń	2018	2019	Zmiana w p.p.
1.	PZU SA	32,1%	30,6%	-1,5
2.	ERGO HESTIA SA	15,1%	15,0%	-0,1
3.	WARTA SA	13,8%	14,2%	0,4
4.	ALLIANZ POLSKA SA	5,2%	4,8%	-0,3
5.	AXA UBEZPIECZENIA SA	4,8%	4,5%	-0,3
6.	COMPENSA SA	3,9%	4,2%	0,3
7.	GENERALI SA	3,6%	3,8%	0,2
8.	INTERRISK SA	2,6%	3,2%	0,6
9.	UNIQA SA	3,0%	2,7%	-0,2
10.	LINK4 SA	2,5%	2,4%	-0,1
11.	POZOSTAŁE	13,5%	14,6%	1,1

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.3.2. Rynek 2010–2019

Podstawowe wskaźniki opisujące rozwój rynku ubezpieczeń w latach 2010-2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba zakładów ubezpieczeń										
Dział I	30	28	28	27	26	27	27	27	26	25
Dział II	35	33	31	31	30	30	34	34	34	34
Ogółem	65	61	59	58	56	57	61	61	60	59
Kapitały podstawowe (w mln PLN*)										
Dział I	3 170	3 151	3 083	3 059	3 121	3 069	3 091	3 033	3 961	2 902
Dział II	3 369	3 008	3 734	3 654	2 703	2 891	3 392	3 439	3 393	3 351
Ogółem	6 539	6 159	6 817	6 713	5 824	5 960	6 483	6 472	7 354	6 252
Udział kapitału zagranicznego w kapitałach podstawowych ogółem (w %)										
	77,4%	77,1%	77,7%	78,5%	69,6%	69,6%	65,5%	64,4%	64,3%	63,4%
Składka przypisana brutto (w mln PLN*)										
Dział I	35 796	34 782	38 330	32 649	29 937	29 006	25 281	25 528	22 202	21 266
Dział II	25 916	27 635	27 660	27 781	27 424	29 060	33 961	39 265	41 389	42 565
Ogółem	61 712	62 417	65 990	60 430	57 361	58 066	59 242	64 793	63 591	63 831
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto (w mln PLN*)										
Dział I	25 763	28 485	27 308	24 113	21 261	20 406	19 385	21 156	21 981	18 566
Dział II	16 254	15 013	14 800	14 322	14 423	16 522	19 497	20 252	20 658	22 303
Ogółem	42 017	43 498	42 108	38 435	35 684	36 928	38 882	41 408	42 639	40 869
Składka przypisana brutto per capita (w PLN*)										
Dział I	929	903	995	848	778	755	658	664	578	554
Dział II	673	717	718	722	713	756	884	1 022	1 078	1 109
Ogółem	1 602	1 620	1 713	1 570	1 491	1 511	1 542	1 686	1 656	1 663
Lokaty w ujęciu bilansowym (w mln PLN*)										
Dział I, w tym:	102 194	92 613	99 458	99 515	103 561	102 470	103 711	103 726	92 519	89 414
lokaty (B)	57 824	51 675	51 930	47 479	47 180	44 045	43 292	42 268	40 459	40 361
lokaty na rachunek i ryzyko ubezpieczającego (C)	44 370	40 938	47 528	52 036	56 381	58 425	60 419	61 458	52 060	49 053
Dział II	47 315	49 676	54 844	55 699	61 735	65 887	66 918	74 973	78 915	79 542
Ogółem	149 509	142 289	154 302	155 214	165 296	168 357	170 629	178 699	171 434	168 956

* Wielkości w PLN podawane są w wartościach realnych z 2019 r. po uwzględnieniu wskaźników inflacji publikowanych przez GUS. inflacja 2019 = 3,4%

Lata	Liczba ludności w tysiącach
2010	38 530
2011	38 538
2012	38 533
2013	38 496
2014	38 479
2015	38 437
2016	38 433
2017	38 434
2018	38 411
2019	38 383

4.3.3. Struktura rynku wg grup ubezpieczeń 2010-2019

Zmiany struktury ubezpieczeń w Polsce w latach 2010-2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Struktura składki przypisanej brutto wg grup w Dziale I (w %)										
Grupa I	59,7	52,8	53,3	53,3	37,1	32,1	32,7	30,1	34,8	37,0
Grupa II	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5
Grupa III	25,8	32,4	33,1	33,1	44,0	47,2	43,3	46,3	36,8	32,1
Grupa IV	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7
Grupa V	13,6	14,0	12,9	12,9	18,1	19,7	22,8	22,4	27,2	29,7
Reasekuracja czynna	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Struktura składki przypisanej brutto wg rodzajów działalności w Dziale II (w %)										
Pozostałe osobowe (gr. I + II)	7,1	6,6	6,8	6,8	7,6	7,8	6,3	5,8	6,1	6,4
Rzeczowe (gr. VIII + IX)	18,3	19,1	19,6	19,6	20,4	19,8	17,3	16,5	20,5	20,4
Autocasco (gr. III)	23,1	22,8	21,4	21,4	20,0	20,0	20,5	20,3	37,5	35,1
OC komunikacyjne (gr. X)	33,1	34,0	34,0	34,0	30,7	29,9	36,4	39,2	16,8	17,0
M.A.T. (gr. IV do VII, XI, XII)	1,2	1,2	1,3	1,3	1,4	1,1	0,9	0,8	0,9	1,1
OC ogólne (gr. XIII)	5,5	5,7	6,7	6,7	7,3	7,4	5,8	5,1	5,4	5,6
Finansowe (gr. XIV do XVII)	8,1	7,1	6,1	6,1	8,3	6,6	4,7	4,5	4,3	4,7
Pozostałe (gr. XVIII)	1,5	1,6	1,7	1,7	2,1	2,3	2,6	2,6	2,8	3,0
Reasekuracja czynna	2,2	1,9	2,3	2,3	2,1	5,2	5,5	5,2	5,7	6,8

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIA FINANSOWE

4.4.1. Ubezpieczenia na życie

4.4.1.1. Bilans Aktywa

Aktywa zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	Początek okresu	Koniec okresu
A. Wartości niematerialne i prawne	464 008	490 428
1. Wartość firmy	83 443	74 209
2. Inne wartości niematerialne i prawne i zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych	380 565	416 219
B. Lokaty	39 549 570	40 360 584
I. Nieruchomości	233 629	230 981
1. Grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu	83 788	84 166
2. Budynki, budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	148 175	145 563
3. Inwestycje budowlane i zaliczki na poczet tych inwestycji	1 666	1 252
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	1 917 267	1 840 080
1. Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	1 917 267	1 840 080
2. Pożyczki udzielone jednostkom podporządkowanym oraz dłużne papiery wartościowe emitowane przez te jednostki	0	0
3. Pozostałe lokaty	0	0
III. Inne lokaty finansowe	37 398 674	38 289 523
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	6 853 898	6 328 173
2. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	27 246 480	28 349 313
3. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	0	0
4. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	256	213
5. Pozostałe pożyczki	1 256 850	1 424 126
6. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	1 999 198	2 172 216
7. Pozostałe lokaty	41 993	15 482
IV. Należności depozytowe od cedentów	0	0
C. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	50 889 929	49 053 132
D. Należności	882 630	735 360
I. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	430 017	428 549
1. Należności od ubezpieczających	312 054	325 408
1.1. od jednostek podporządkowanych	338	313
1.2. od pozostałych jednostek	311 716	325 095
2. Należności od pośredników ubezpieczeniowych	112 569	99 940
2.1. od jednostek podporządkowanych	9 072	0
2.2. od pozostałych jednostek	103 497	99 940
3. Inne należności	5 394	3 201
3.1. od jednostek podporządkowanych	0	0
3.2. od pozostałych jednostek	5 394	3 201
II. Należności z tytułu reasekuracji	20 937	20 423
1. od jednostek podporządkowanych	3	5
2. od pozostałych jednostek	20 934	20 418
III. Inne należności	431 675	286 389
1. Należności od budżetu	63 857	57 240
2. Pozostałe należności	367 818	229 148
2.1. od jednostek podporządkowanych	3 810	3 456
2.2. od pozostałych jednostek	364 008	225 692
E. Inne składniki aktywów	491 104	441 340
I. Rzeczowe składniki aktywów	122 460	124 756
II. Środki pieniężne	367 218	312 832
III. Pozostałe składniki aktywów	1 426	3 751
F. Rozliczenia międzyokresowe	2 948 017	2 764 333
I. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	433 558	266 757
II. Aktywowane koszty akwizycji	2 329 149	2 266 959
III. Zarachowane odsetki i czynsze	3 666	3 548
IV. Inne rozliczenia międzyokresowe	181 643	227 067
G. Należne wpłaty na kapitał podstawowy	8 213	8 213
H. Akcje własne	2	2
AKTYWA RAZEM	95 233 472	93 853 390

4.4.1.2. Bilans Pasywa

Pasywa zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	Początek okresu	Koniec okresu
A. Kapitał własny	11 446 148	11 464 498
I. Kapitał podstawowy	2 894 143	2 901 836
II. Kapitał zapasowy	5 152 039	4 942 391
III. Kapitał z aktualizacji wyceny	208 947	362 091
IV. Pozostałe kapitały rezerwowe	1 090 230	940 347
V. Zysk (strata) z lat ubiegłych	2 100 790	-266 352
VI. Zysk (strata) netto	0	2 584 185
VII. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0	0
B. Zobowiązania podporządkowane	16 024	34 059
C. Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe	80 630 776	78 948 796
I. Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	1 241 115	1 222 649
II. Rezerwa ubezpieczeń na życie	25 747 249	25 940 543
III. Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	2 381 065	2 382 000
IV. Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	89 785	103 366
V. Rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	0	0
VI. Rezerwy na zwrot składek dla członków	0	0
VII. Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieceniowe określone w statucie	316 666	278 513
VIII. Rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	50 854 895	49 021 725
D. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieceniowych (wielkość ujemna)	292 953	254 718
I. Udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	65 698	21 216
II. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	127 438	140 475
III. Udział reasekuratorów w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	77 374	93 025
IV. Udział reasekuratorów w rezerwie na premie i rabaty dla ubezpieczonych	11	2
V. Udział reasekuratorów w pozostałych rezerwach określonych w statucie	0	0
VI. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	22 432	0
E. Oszacowane regresy i odzyski (wielkość ujemna)	0	0
I. Oszacowane regresy i odzyski brutto	0	0
II. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach	0	0
F. Pozostałe rezerwy	1 074 074	1 277 946
I. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	82 577	86 175
II. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	673 498	847 164
III. Inne rezerwy	317 999	344 607
G. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	144 767	130 251
H. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	1 746 168	1 791 126
I. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 181 515	1 300 422
1. Zobowiązania wobec ubezpieczających	549 860	589 094
1.1. wobec jednostek podporządkowanych	0	0
1.2. wobec pozostałych jednostek	549 860	589 094
2. Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych	553 289	643 387
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	33 967	32 589
2.2. wobec pozostałych jednostek	519 322	610 797
3. Inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	78 367	67 941
3.1. wobec jednostek podporządkowanych	19	33
3.2. wobec pozostałych jednostek	78 348	67 908
II. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	48 968	60 011
1. wobec jednostek podporządkowanych	1	3
2. wobec pozostałych jednostek	48 967	60 009
III. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	0	0
1. zobowiązania zamienne na akcje zakładu ubezpieczeń	0	0
2. pozostałe	0	0
IV. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	15	14
V. Inne zobowiązania	424 592	342 300
1. Zobowiązania wobec budżetu	120 019	70 482
2. Pozostałe zobowiązania	304 572	271 818
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	2 800	2 434
2.2. wobec pozostałych jednostek	301 772	269 384
VI. Fundusze specjalne	91 078	88 379
I. Rozliczenia międzyokresowe	468 468	461 432
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	355 949	388 692
2. Ujemna wartość firmy	0	0
3. Przychody przyszłych okresów	112 520	72 740
PASYWA RAZEM	95 233 472	93 853 390

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.4.1.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń

Techniczny rachunek zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
I. Składki	21 402 739	20 911 059
1. Składki przypisane brutto	21 702 493	21 266 390
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	289 763	329 186
3. Zmiany stanu rezerw składek i na ryzyko niewygasłe brutto	-102 567	-18 336
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	-112 559	-44 482
II. Przychody z lokat	2 924 290	3 327 828
1. Przychody z lokat w nieruchomości	2 633	2 516
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	283 592	309 940
2.1. z udziałów lub akcji	283 592	309 940
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	0	0
2.3. z pozostałych lokat	0	0
3. Przychody z innych lokat finansowych	1 959 183	1 831 526
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	389 736	338 369
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 380 329	1 319 903
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	146 279	127 780
3.4. z pozostałych lokat	42 839	45 473
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	5 917	1 687
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	672 965	1 182 158
III. Niezrealizowane zyski z lokat	3 063 084	3 585 206
IV. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	150 326	115 205
V. Odszkodowania i świadczenia	21 496 712	18 326 057
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	21 320 257	18 340 640
1.1. odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	21 487 183	18 565 696
1.2. udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	166 926	225 056
2. Zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	176 455	-14 583
2.1. rezerwy brutto	185 756	1 070
2.2. udział reasekuratorów	9 301	15 653
VI. Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-8 657 276	-1 679 232
1. Zmiana stanu rezerwy w ubezpieczeniach na życie na udziale własnym	-278 293	214 475
1.1. rezerwy brutto	-269 835	227 514
1.2. udział reasekuratorów	8 458	13 039
2. Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym dla ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	-8 355 264	-1 855 554
2.1. rezerwy brutto	-8 360 287	-1 877 986
2.2. udział reasekuratorów	-5 024	-22 432
3. Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przewidzianych w statucie na udziale własnym	-23 720	-38 153
3.1. rezerwy brutto	-23 720	-38 153
3.2. udział reasekuratorów	0	0
VII. Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	28 609	24 883
VIII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	5 099 494	5 072 538
1. Koszty akwizycji	3 589 542	3 454 464
2. Koszty administracyjne	1 643 012	1 714 313
3. Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	133 060	96 239
IX. Koszty działalności lokacyjnej	1 422 043	464 446
1. Koszty utrzymania nieruchomości	1 364	1 154
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	114 310	108 979
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	16 081	4 818
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	1 290 289	349 495
X. Niezrealizowane straty na lokatach	4 644 106	2 059 231
XI. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	95 371	113 608
XII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do ogólnego rachunku zysków i strat	329 318	309 426
XIII. Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	3 082 063	3 248 342

4.4.1.4. Ogólny rachunek zysków i strat

Ogólny rachunek zysków i strat zakładów ubezpieczeń na życie w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
I. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych lub wynik techniczny ubezpieczeń na życie	3 082 063	3 248 342
II. Przychody z lokat	0	4 502
1. Przychody z lokat w nieruchomości	0	0
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	0	4 502
2.1. z udziałów i akcji	0	4 502
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	0	0
2.3. z pozostałych lokat	0	0
3. Przychody z innych lokat finansowych	0	0
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	0	0
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	0	0
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	0	0
3.4. z pozostałych lokat	0	0
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	0	0
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	0	0
III. Niezrealizowane zyski z lokat	0	0
IV. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	329 318	309 426
V. Koszty działalności lokacyjnej	0	0
1. Koszty utrzymania nieruchomości	0	0
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	0	0
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	0	0
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	0	0
VI. Niezrealizowane straty na lokatach	0	0
VII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	0	0
VIII. Pozostałe przychody operacyjne	64 874	154 026
IX. Pozostałe koszty operacyjne	457 397	437 320
X. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	3 018 858	3 278 976
XI. Zyski nadzwyczajne	0	0
XII. Straty nadzwyczajne	0	0
XIII. Zysk (strata) brutto	3 018 858	3 278 976
XIV. Podatek dochodowy	574 320	694 564
XV. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku [zwiększenia straty]	261	226
XVI. Zysk (strata) netto	2 444 277	2 584 185

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.4.2. Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe

4.4.2.1. Bilans Aktywa

Aktywa zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	Początek okresu	Koniec okresu
A. Wartości niematerialne i prawne	1 174 571	1 170 102
1. Wartość firmy	192 148	170 589
2. Inne wartości niematerialne i prawne i zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych	982 423	999 513
B. Lokaty	77 141 088	79 542 056
I. Nieruchomości	826 155	802 280
1. Grunty własne oraz prawo wieczystego użytkowania gruntu	81 187	61 487
2. Budynki, budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu	736 078	727 074
3. Inwestycje budowlane i zaliczki na poczet tych inwestycji	8 890	13 719
II. Lokaty w jednostkach podporządkowanych	17 876 849	18 463 664
1. Udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	17 395 663	17 864 554
2. Pożyczki udzielone jednostkom podporządkowanym oraz dłużne papiery wartościowe emitowane przez te jednostki	459 187	547 039
3. Pozostałe lokaty	21 999	52 071
III. Inne lokaty finansowe	58 426 237	60 261 227
1. Udziały, akcje oraz inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	9 784 482	9 634 394
2. Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	44 352 743	47 857 401
3. Udziały we wspólnych przedsięwzięciach lokacyjnych	0	0
4. Pożyczki zabezpieczone hipotecznie	23 035	22 628
5. Pozostałe pożyczki	1 856 331	1 301 225
6. Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	2 325 719	1 375 122
7. Pozostałe lokaty	83 927	70 456
IV. Należności depozytowe od cedentów	11 848	14 885
C. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	0	0
D. Należności	8 450 060	9 082 989
I. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	6 519 479	7 046 630
1. Należności od ubezpieczających	5 990 801	6 457 490
1.1. od jednostek podporządkowanych	2 073	3 075
1.2. od pozostałych jednostek	5 988 728	6 454 415
2. Należności od pośredników ubezpieczeniowych	443 150	497 193
2.1. od jednostek podporządkowanych	15	0
2.2. od pozostałych jednostek	443 135	497 193
3. Inne należności	85 528	91 947
3.1. od jednostek podporządkowanych	0	0
3.2. od pozostałych jednostek	85 528	91 947
II. Należności z tytułu reasekuracji	1 395 542	1 503 623
1. od jednostek podporządkowanych	176 656	84 424
2. od pozostałych jednostek	1 218 886	1 419 200
III. Inne należności	535 039	532 736
1. Należności od budżetu	33 997	71 528
2. Pozostałe należności	501 042	461 207
2.1. od jednostek podporządkowanych	49 143	102 920
2.2. od pozostałych jednostek	451 899	358 288
E. Inne składniki aktywów	1 860 720	769 487
I. Rzeczowe składniki aktywów	335 657	344 698
II. Środki pieniężne	1 522 967	421 834
III. Pozostałe składniki aktywów	2 097	2 955
F. Rozliczenia międzyokresowe	8 632 451	9 591 385
I. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	231 843	264 979
II. Aktywowane koszty akwizycji	7 377 475	7 988 207
III. Zarachowane odsetki i czynsze	34	0
IV. Inne rozliczenia międzyokresowe	1 023 099	1 338 199
G. Należne wpłaty na kapitał podstawowy	1 423	1 447
H. Akcje własne	0	0
AKTYWA RAZEM	97 260 313	100 157 466

4.4.2.2. Bilans Pasywa

Pasywa zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	Początek okresu	Koniec okresu
A. Kapitał własny	26 167 109	28 602 192
I. Kapitał podstawowy	3 316 794	3 350 587
II. Kapitał zapasowy	12 154 265	12 988 276
III. Kapitał z aktualizacji wyceny	6 851 013	7 902 623
IV. Pozostałe kapitały rezerwowe	340 985	336 914
V. Zysk (strata) z lat ubiegłych	3 504 051	-616 160
VI. Zysk (strata) netto	0	4 639 952
VII. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0	0
B. Zobowiązania podporządkowane	3 219 272	3 254 055
C. Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe	65 992 803	70 239 831
I. Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	26 767 343	28 371 867
II. Rezerwa ubezpieczeń na życie	0	0
III. Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	37 969 317	40 594 476
IV. Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	92 743	120 013
V. Rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	1 143 742	1 138 155
VI. Rezerwy na zwrot składek dla członków	19 657	15 319
VII. Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieceniowe określone w statucie	0	0
VIII. Rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	0	0
D. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieceniowych (wielkość ujemna)	12 953 537	14 106 050
I. Udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	4 797 946	5 044 436
II. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	0	0
III. Udział reasekuratorów w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	8 111 922	9 000 682
IV. Udział reasekuratorów w rezerwie na premie i rabaty dla ubezpieczonych	43 669	60 931
V. Udział reasekuratorów w pozostałych rezerwach określonych w statucie	0	0
VI. Udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	0	0
E. Oszacowane regresy i odzyski (wielkość ujemna)	413 262	424 845
I. Oszacowane regresy i odzyski brutto	544 551	551 895
II. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach	131 289	127 050
F. Pozostałe rezerwy	1 464 834	1 710 979
I. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	208 078	237 677
II. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 077 251	1 303 529
III. Inne rezerwy	179 505	169 773
G. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	591 378	555 351
H. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	9 881 118	6 529 699
I. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	2 017 791	2 306 392
1. Zobowiązania wobec ubezpieczających	432 988	501 462
1.1. wobec jednostek podporządkowanych	75	80
1.2. wobec pozostałych jednostek	432 913	501 383
2. Zobowiązania wobec pośredników ubezpieczeniowych	1 252 359	1 388 474
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	14 671	19 871
2.2. wobec pozostałych jednostek	1 237 688	1 368 603
3. Inne zobowiązania z tytułu ubezpieczeń	332 443	416 456
3.1. wobec jednostek podporządkowanych	2 327	4 969
3.2. wobec pozostałych jednostek	330 116	411 487
II. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	2 943 386	3 001 926
1. wobec jednostek podporządkowanych	25 837	10 724
2. wobec pozostałych jednostek	2 917 549	2 991 202
III. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	3 677 344	0
1. zobowiązania zamienne na akcje zakładu ubezpieczeń	0	0
2. pozostałe	3 677 344	0
IV. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	125 394	25
V. Inne zobowiązania	959 413	1 071 837
1. Zobowiązania wobec budżetu	217 823	196 199
2. Pozostałe zobowiązania	741 591	875 639
2.1. wobec jednostek podporządkowanych	38 095	30 985
2.2. wobec pozostałych jednostek	703 495	844 653
VI. Fundusze specjalne	157 789	149 518
I. Rozliczenia międzyokresowe	3 310 600	3 796 255
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	1 735 144	2 197 746
2. Ujemna wartość firmy	0	0
3. Przychody przyszłych okresów	1 575 456	1 598 509
PASYWA RAZEM	97 260 313	100 157 466

4. ZESTAWIENIA TABELARYCZNE – RYNEK UBEZPIECZEŃ W LICZBACH

4.4.2.3. Techniczny rachunek ubezpieczeń

Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
I. Składki	31 872 524	33 596 374
1. Składki przypisane brutto	40 458 771	42 564 864
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	6 944 872	7 610 457
3. Zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	1 615 892	1 604 524
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	-25 484	246 491
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	441 116	529 569
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	359 540	341 681
IV. Odszkodowania i świadczenia	19 501 980	20 397 069
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	16 859 207	18 672 250
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	20 193 275	22 302 894
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	3 334 067	3 630 644
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	2 642 773	1 724 819
2.1. Zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	3 474 169	2 617 816
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	831 396	892 997
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	10 936	9 637
1. Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	10 936	9 637
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	0	0
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw na premie i rabaty	54 855	64 012
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	9 162 497	9 984 260
1. Koszty akwizycji	8 985 918	9 688 213
2. Koszty administracyjne	2 021 192	2 221 635
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	1 844 612	1 925 588
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	1 058 056	1 087 496
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-48 896	-5 587
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	2 933 751	2 930 737

4.4.2.4. Ogólny rachunek zysków i strat

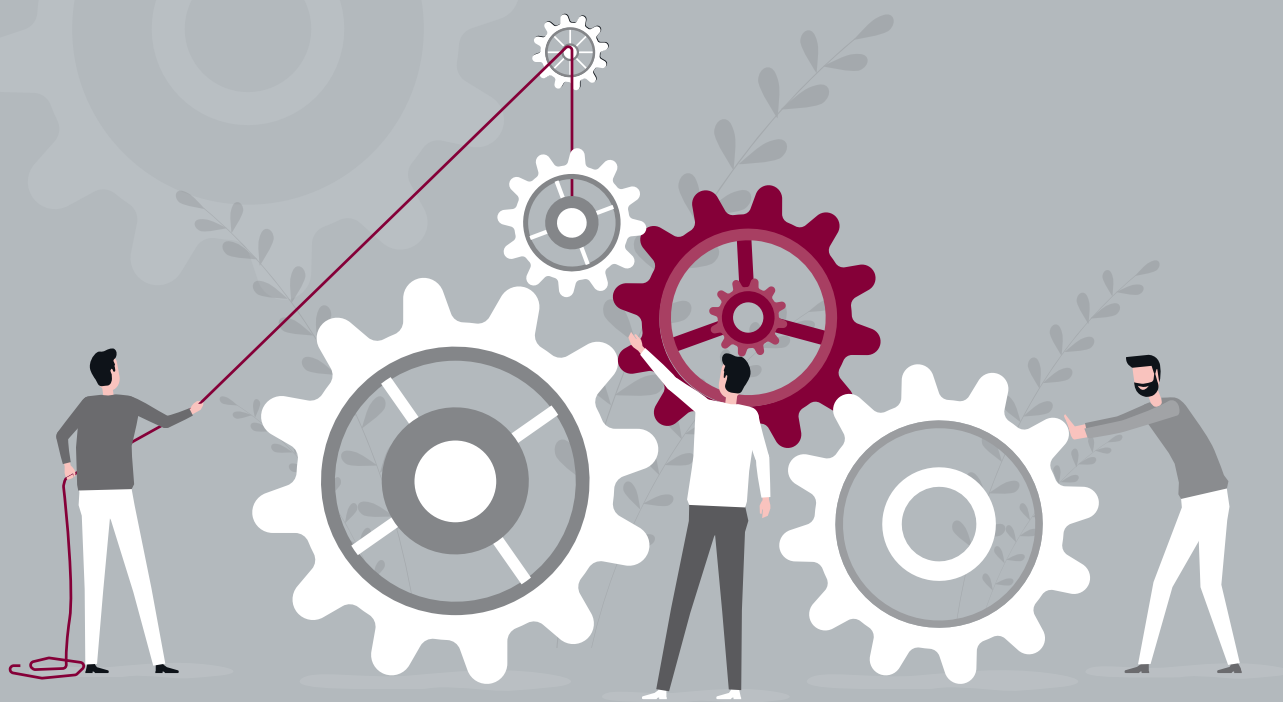
Ogólny rachunek zysków i strat zakładów ubezpieczeń majątkowych w tys. zł

Wyszczególnienie	Okres poprzedni	Okres bieżący
I. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych lub wynik techniczny ubezpieczeń na życie	2 933 751	2 930 737
II. Przychody z lokat	3 809 960	3 887 142
1. Przychody z lokat w nieruchomości	19 064	46 477
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	1 821 188	1 894 542
2.1. z udziałów i akcji	1 809 896	1 879 323
2.2. z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	11 207	13 707
2.3. z pozostałych lokat	85	1 512
3. Przychody z innych lokat finansowych	1 347 501	1 411 992
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	22 872	28 983
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 229 228	1 291 414
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	14 683	6 408
3.4. z pozostałych lokat	80 718	85 187
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	14 446	4 327
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	607 761	529 804
III. Niezrealizowane zyski z lokat	343 386	249 374
IV. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	0	0
V. Koszty działalności lokacyjnej	788 385	506 797
1. Koszty utrzymania nieruchomości	17 852	14 254
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	102 254	131 595
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	86 759	20 943
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	581 520	340 004
VI. Niezrealizowane straty na lokatach	208 201	154 899
VII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	441 116	529 569
VIII. Pozostałe przychody operacyjne	486 364	645 462
IX. Pozostałe koszty operacyjne	1 172 770	1 161 839
X. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	4 962 989	5 359 612
XI. Zyski nadzwyczajne	48	1
XII. Straty nadzwyczajne	0	0
XIII. Zysk (strata) brutto	4 963 037	5 359 613
XIV. Podatek dochodowy	718 252	719 660
XV. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku [zwiększenia straty]	0	0
XVI. Zysk (strata) netto	4 244 785	4 639 952

5.

PODZIAŁ RYZYKA WEDŁUG DZIAŁÓW, GRUP I RODZAJÓW UBEZPIECZEŃ

[wg Ustawy o działalności ubezpieczeniowej
i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 r.]

DZIAŁ I UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

1. Ubezpieczenia na życie.
2. Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci.
3. Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.
4. Ubezpieczenia rentowe.
5. Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, jeśli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w grupach 1–4.

DZIAŁ II POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA OSOBOWE ORAZ UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

1. Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej:
 - 1) świadczenia jednorazowe,
 - 2) świadczenia powtarzające się,
 - 3) połączone świadczenia, o których mowa w pkt. 1 i 2,
 - 4) przewóz osób.
2. Ubezpieczenia choroby:
 - 1) świadczenia jednorazowe,
 - 2) świadczenia powtarzające się,
 - 3) świadczenia kombinowane.
3. Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych, obejmujące szkody w:
 - 1) pojazdach samochodowych,
 - 2) pojazdach lądowych bez własnego napędu.
4. Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, obejmujące szkody w pojazdach szynowych.
5. Ubezpieczenia casco statków powietrznych, obejmujące szkody w pojazdach powietrznych.
6. Ubezpieczenia żeglugi morskiej i śródlądowej casco statków żeglugi morskiej i statków żeglugi śródlądowej obejmujące szkody w:
 - 1) statkach żeglugi morskiej,
 - 2) statkach żeglugi śródlądowej.
7. Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie, obejmujące szkody na transportowanych przedmiotach, niezależnie od każdorazowo stosowanych środków transportu.
8. Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami, obejmujące szkody rzeczowe nieujęte w grupach 3–7, spowodowane przez:
 - 1) ogień,
 - 2) eksplozję,
 - 3) burzę,
 - 4) inne żywioły,
 - 5) energię jądrową,
 - 6) obsunięcia ziemi lub tąpnięcia.
9. Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych (jeżeli nie zostały ujęte w grupie 3, 4, 5, 6 lub 7), wywołanych przez grad lub mróz oraz inne przyczyny (jak np. kradzież), jeżeli przyczyny te nie są ujęte w grupie 8.
10. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika.
11. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika.
12. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową, wynikającej z posiadania i użytkowania statków żeglugi śródlądowej i statków morskich, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika.
13. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej) nieujętej w grupach 10–12.
14. Ubezpieczenia kredytu, w tym:
 - 1) ogólnej niewypłacalności,
 - 2) kredytu eksportowego, spłaty rat, kredytu hipotecznego, kredytu rolniczego.
15. Gwarancja ubezpieczeniowa:
 - 1) bezpośrednia,
 - 2) pośrednia.
16. Ubezpieczenie różnych rodzajów ryzyka finansowego, w tym:
 - 1) ryzyka utraty zatrudnienia,
 - 2) niewystarczającego dochodu,
 - 3) złych warunków atmosferycznych,
 - 4) utraty zysków,
 - 5) stałych wydatków ogólnych,
 - 6) nieprzewidzianych wydatków handlowych,
 - 7) utraty wartości rynkowej,
 - 8) utraty stałego źródła dochodu,
 - 9) pośrednich strat handlowych poza wyżej wymienionymi,
 - 10) innych strat finansowych.
17. Ubezpieczenia ochrony prawnej.
18. Ubezpieczenia świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

6.

WYKAZ ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ I ODDZIAŁÓW ZAGRANICZNYCH UBEZPIECZYCIELI, BĘDĄCYCH CZŁONKAMI POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

[stan na 1 lipca 2020 r.]

DZIAŁ I UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

AEGON TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Wołoska 5
02-675 Warszawa
tel. 22 490 20 80
infolinia: 801 300 900
prezes: Marc van der Ploeg
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 24.12.1999
www.aegon.pl
kontakt@aegon.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ALLIANZ ŻYCIE POLSKA SA

ul. Rodziny Hiszpańskich 1
02-685 Warszawa
tel. 22 529 40 00 lub 529 48 72 do 73
infolinia: 801 10 20 30 lub 22 567 67 00
prezes: Matthias Baltin
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 28.02.1997
www.allianz.pl

AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Inflancka 4B
00-189 Warszawa
tel. 22 557 40 50
infolinia: 801 888 444
22 557 44 44 dla telefonów komórkowych
prezes: Adam Uszpolewicz
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 06.09.1991
www.aviva.pl
bok@aviva.pl

AXA ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 555 00 50
infolinia: 801 200 200 lub 22 555 00 00
prezes: Artur Maliszewski
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 23.06.1993
www.axa.pl
ubezpieczenia@axa-polska.pl

AXA France VIE SA

Oddział w Polsce
ul. Prosta 68
00-838 Warszawa
tel. 22 555 00 50
dyrektor generalny: Jacques de Peretti
zakres: grupy 1, 3
data notyfikacji: 04.06.2018

CALI EUROPE SA

Oddział w Polsce
ul. Legnicka 48 bud. C-D
54-202 Wrocław
tel. 71 773 23 10
infolinia: 801 200 200
dyrektor zarządzający: Richard Paret
zakres: grupy 1–5*
data notyfikacji: 05.10.2007
www.calie.pl
info@calie.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE CARDIF POLSKA SA

pl. Piłsudskiego 2
00-073 Warszawa
tel. 22 52 90 123
infolinia: 22 319 00 00, 801 801 111
prezes: Grzegorz Jurczyk
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 22.01.1998
www.cardif.pl
cardif@cardif.pl

COMPENSA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

Vienna Insurance Group
Al. Jerozolimskie 162
02-342 Warszawa
tel. 22 501 60 00
infolinia: 801 120 000 lub 22 501 61 00
prezes: Artur Borowiński
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 30.09.1997
www.compensazycie.com.pl
centrala@compensazycie.com.pl

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

6. WYKAZ ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ I ODDZIAŁÓW ZAGRANICZNYCH UBEZPIECZYCIELI, BĘDĄCYCH CZŁONKAMI POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE EUROPA SA

ul. Gwiaździsta 62
53-413 Wrocław
tel. 71 369 28 00
infolinia: 801 500 300 lub 71 369 28 87
wiceprezes: Marat Nevretdinov
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 17.01.2002
www.tueuropa.pl
sekretariat@tueuropa.pl

GENERALI ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Postępu 15 B
02-676 Warszawa
tel. 913 913 913 lub 22 543 05 00
infolinia: 801 343 343 lub 22 543 05 43
prezes: Andrea Simoncelli
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 05.07.1999
www.generali.pl
centrumklienta@generali.pl

SOPOCKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE ERGO HESTIA SA

ul. Hestii 1
81-731 Sopot
tel. 58 555 60 00
prezes: Piotr Maria Śliwicki
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 28.01.1997
www.ergohestia.pl
poczta@ergohestia.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ INTER-ŻYCIE POLSKA SA

Al. Jerozolimskie 142 B
02-305 Warszawa
tel. 22 333 75 80
infolinia: 801 188 880 lub 22 333 75 09
prezes: Janusz Szulik
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 29.04.1997
www.interpolska.pl

LLOYD'S POLSKA Sp. z o.o.

Society of Lloyd's Oddział w Polsce

ul. Emilii Plater 53
00-113 Warszawa
tel. 22 370 16 18
dyrektor: Witold Janusz
zakres: grupa 1
data notyfikacji: 13.03.2014
www.lloyds.com

MACIF ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Bema 89
01-233 Warszawa
tel. 22 535 02 00
prezes: Laurent Convain
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 30.12.2003
www.macif.com.pl
macif@macif.com.pl

METLIFE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE I REASEKURACJI SA

ul. Przemysłowa 26
00-450 Warszawa
tel. 22 523 50 00
infolinia: 22 523 50 70
prezes: Mirosław Kiszyk
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 30.10.1990
www.metlife.pl
lifeinfo@metlife.pl

NATIONALE-NEDERLANDEN TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Topiel 12
00-342 Warszawa
tel. 22 522 00 00
infolinia: 801 20 30 40
prezes: Paweł Kacprzyk
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 02.08.1994
www.nn.pl
info@nn.pl

OPEN LIFE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ŻYCIE SA

ul. Przyokopowa 33
01-208 Warszawa
tel. 22 427 47 53
infolinia: 801 222 333
prezes: Krzysztof Bukowski
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 27.09.2007
www.openlife.pl
info@openlife.pl

PKO ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Chłodna 52
00-872 Warszawa
tel. 22 541 01 00
infolinia: 801 231 500 lub 22 541 08 92
prezes: Sławomir Łopalewski
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 04.03.1994
www.pkoubezpieczenia.pl
kontakt@pkoubezpieczenia.pl

POCZTOWE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Rodziny Hiszpańskich 8
02-685 Warszawa
tel. 22 203 27 01, 22 203 27 02
prezes: Zbigniew Puszczyk
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 16.12.2014
www.ubezpieczeniapocztowe.pl

PREVOIR-VIE GROUPE PREVOIR SA**Oddział w Polsce**

ul. Emilii Plater 28
02-688 Warszawa
tel. 22 572 80 00
dyrektor: Beata Graczyk
zakres: grupy 1–5*
data notyfikacji: 09.07.2004
www.prevoir.pl
prevoir@prevoir.pl

PRUDENTIAL INTERNATIONAL ASSURANCE PLC SA**Oddział w Polsce**

ul. Puławska 182
02-670 Warszawa
infolinia: 801 802 010
dyrektor: Jarosław Bartkiewicz
zakres: grupy 1, 3, 4
data notyfikacji: 12.09.2018
www.prudential.pl

PZU ŻYCIE SA

al. Jana Pawła II 24
00-133 Warszawa
tel. 22 582 20 51, 582 34 10
infolinia: 801 102 102
prezes: Aleksandra Agatowska
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 20.12.1991
www.pzu.pl
kontakt@pzu.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH „REJENT-LIFE”

ul. Mostowa 19 C/6
61-854 Poznań
tel. 61 852 95 42 (3)
prezes: Maria Kuchlewska
zakres: grupy 1, 3–5
data wydania zezwolenia: 27.04.1995
www.rejentlife.com.pl
tuw@rejentlife.com.pl

SALTUS TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Władysława IV lok. 22
81-743 Sopot
tel. 58 550 97 28, infolinia: 801 88 86 66
prezes: Robert Łoś
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 24.12.1999
www.saltus.pl
info@saltus.pl

SANTANDER AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Inflancka 4B
00-189 Warszawa
tel. 22 557 44 71, 61 81 19999
prezes: Wioletta Macnar
zakres: grupy 1, 3, 5
data wydania zezwolenia: 06.06.2008
www.santander.aviva.pl
obsługa.klienta@aviva.pl

SIGNAL IDUNA ŻYCIE POLSKA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Przyokopowa 31
01-208 Warszawa
tel. 22 505 61 00
infolinia: 801 120 120 lub 22 50 56 506
prezes: Jürgen Reimann
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 03.08.2001
www.signal-iduna.pl
info@signal-iduna.pl

SOGECAP SA**Oddział w Polsce**

ul. Plac Solny 16
50-062 Wrocław
tel. 71 774 29 00
dyrektor: Catherine de la Croix
zakres: grupy 1, 2, 3, 7, 9, 10, 13, 16, 18*
data notyfikacji: 08.10.2014
www.societegenerale-insurance.pl

UNIQA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA

ul. Gdańska 132
90-520 Łódź
tel. 42 63 44 700
infolinia: 801 597 597 lub 42 66 66 500
prezes: Jarosław Matusiewicz
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 12.02.1990
www.uniqa.pl

UNUM ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SA

al. Jana Pawła II 17
00-854 Warszawa
tel. 22 329 30 00
infolinia: 800 33 55 33
prezes: Aneta Podyma-Milczarek
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 29.10.1998
www.unum.pl

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

6. WYKAZ ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ I ODDZIAŁÓW ZAGRANICZNYCH UBEZPIECZYCIELI, BĘDĄCYCH CZŁONKAMI POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

VIENNA LIFE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA **Vienna Insurance Group**

ul. Cybernetyki 7
02-677 Warszawa
tel. 22 332 10 31
infolinia: 801 888 000, 22 460 22 22
prezes: Paweł Ziemba
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 16.04.1999
www.viennialife.pl
info@viennialife.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE WARTA SA

ul. Chmielna 85/87
00-805 Warszawa
tel. 22 272 30 00
infolinia: 801 30 83 08
prezes: Jarosław Parkot
zakres: grupy 1–5
data wydania zezwolenia: 21.01.1997
www.warta.pl

DZIAŁ II – POZOSTAŁE UBEZPIECZENIA OSOBOWE ORAZ UBEZPIECZENIA MAJĄTKOWE

AEGON MAGYARORSZÁG ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ SA

Oddział w Polsce

nazwa skrócona: AEGON Ubezpieczenia Majątkowe
ul. Katowicka 47
41-500 Chorzów
tel. 22 592 10 00 lub 801 300 900
dyrektor: Przemysław Makaro
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 13, 18*
data notyfikacji: 21.02.2011
www.aegon.pl
kontakt@aegon.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI ALLIANZ POLSKA SA

ul. Rodziny Hiszpańskich 1
02-685 Warszawa
tel. 22 567 40 00
infolinia: 224 224 224
prezes: Matthias Baltin
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 14.11.1996
www.allianz.pl

ATRADIUS Crédito y Caución SA de Seguros y Reaseguros SA **Oddział w Polsce**

ul. Prosta 70
00-838 Warszawa
tel. 22 395 43 24
dyrektor zarządzający: Paweł Szczepankowski
zakres: grupa 14*
data notyfikacji: 18.06.2004
www.atradius.pl
info.pl@atradius.com

AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OGÓLNYCH SA

ul. Inflancka 4B
00-189 Warszawa
tel. 22 557 40 50
infolinia: 801 888 444, 22 557 44 44
prezes: Maciej Jankowski
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 06.09.1991
www.aviva.pl
bok@aviva.pl

AWP P&C SA

Oddział w Polsce

marka handlowa: Mondial Assistance
ul. Domaniewska 50 B
02-672 Warszawa
tel. 22 522 28 00
dyrektor generalny: Tomasz Frączek
zakres: grupy 1–3, 7–9, 13, 15–18*
data notyfikacji: 25.02.2010
www.mondial-assistance.pl
sekretariat@mondial-assistance.pl

AXA UBEZPIECZENIA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SA

ul. Chłodna 51
00-867 Warszawa
tel. 22 444 70 01
infolinia: 801 300 800
prezes: Artur Maliszewski
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 19.12.2006
www.axaubezpieczenia.pl
biuro@axaubezpieczenia.pl

AXA France IARD SA

Oddział w Polsce
ul. Prosta 68
00-838 Warszawa
dyrektor generalny: Jacques de Peretti
zakres: grupy 1, 2, 3[a], 9, 16[a,g,j,k]
data notyfikacji: 04.06.2018

BALCIA INSURANCE SE**Oddział w Polsce**

Al. Jerozolimskie 136
02-305 Warszawa
tel. 22 270 31 00
dyrektor: Artur Stępień
zakres: grupy 1–18*
data notyfikacji: 17.04.2013
www.bta.pl
info@bta.pl

CARDIF ASSURANCES RISQUES DIVERS SA**Oddział w Polsce**

pl. Piłsudskiego 2
00-073 Warszawa
tel. 22 529 01 23
dyrektor: Grzegorz Jurczyk
zakres: grupy 1, 3, 8, 9, 13, 16, 18*
data notyfikacji: 02.08.2004
www.cardif.pl
cardif@cardif.pl

CHUBB EUROPEAN GROUP LIMITED Sp. z o.o.**Oddział w Polsce**

ul. Królewska 16
00-103 Warszawa
tel. 22 452 39 99
dyrektor: Przemysław Owczarek
zakres: grupy 1–18*
data notyfikacji: 10.01.2005
<https://www2.chubb.com/pl-pl/>
poland.office@chubb.com

**COMPAGNIE FRANCAISE D'ASSURANCE POUR LE COMMERCE
EXTERIEUR SA (COFACE)**

Oddział w Polsce
Al. Jerozolimskie 142 A
02-305 Warszawa
tel. 22 465 00 00
prezes: Jarosław Jaworski
zakres: grupa 14*
data notyfikacji: 10.07.2012
www.coface.pl
office-poland@coface.com

COLONNADE INSURANCE SA**Oddział w Polsce**

ul. Marszałkowska 111
00-102 Warszawa
tel. 22 528 51 00, infolinia 22 545 85 15
dyrektor generalny: Grzegorz Kulik
zakres: grupy 1-9, 11-16, 17 (C), 18*
data notyfikacji: 12.04.2017
<https://colonnade.pl>
bok@colonnade.pl

COMPENSA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA**Vienna Insurance Group**

Al. Jerozolimskie 162
02-342 Warszawa
tel. 22 501 61 00
infolinia: 801 12 00 00
prezes: Artur Borowiński
zakres: grupy 1–4, 6–18
data wydania zezwolenia: 12.02.1990
www.compensa.com.pl

CONCORDIA POLSKA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Małachowskiego 10
61-129 Poznań
tel. 61 858 48 00
prezes: Maciej Fedyna
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 20.12.1996
www.concordiaubezpieczenia.pl
office@concordiaubezpieczenia.pl

CREDIT AGRICOLE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Legnicka 48 bud. C-D
54-202 Wrocław
tel. 71 773 23 33
prezes: Andrzej Grzych
zakres: grupy 1–3, 8–10, 13, 14, 16–18
data wydania zezwolenia: 07.10.2014
www.ca-ubezpieczenia.pl

CREDENDO EXCESS & SURETY SA**Oddział w Polsce**

ul. Inflancka 4 C
00-189 Warszawa
tel. 22 108 12 55
dyrektor: Zbigniew Narajewski
zakres: grupy 14-16*
data notyfikacji: 06.01.2017
www.credendo.com
info-ste-pl@credendo.com

CREDENDO SHORT-TERM EU RISKS SA**Oddział w Polsce**

ul. Inflancka 4 C
00-189 Warszawa
tel. 22 108 12 55
dyrektor: Marek Brandt
zakres: grupy 13-15*
data notyfikacji: 01.12.2014
www.credendo.com
info-ste-pl@credendo.com

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

6. WYKAZ ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ I ODDZIAŁÓW ZAGRANICZNYCH UBEZPIECZYCIELI, BĘDĄCYCH CZŁONKAMI POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH CUPRUM

ul. Marii Skłodowskiej-Curie 82
59-301 Lublin
tel. 76 727 74 00 (01)
prezes: Piotr Dzikiewicz
zakres: grupy 1, 2, 7–9, 13
data wydania zezwolenia: 07.05.1994
www.tuw-cuprum.pl
sekretariat@tuw-cuprum.pl

D.A.S. TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OCHRONY PRAWNEJ SA

ul. Żwirki i Wigury 18A
02-092 Warszawa
tel. 22 453 00 00
prezes: Rafał Hiszpański
zakres: grupa 17
data wydania zezwolenia: 18.09.2000
www.das.pl
das@das.pl

ERGO REISEVERSICHERUNG AKTIENGESELLSCHAFT

Oddział w Polsce

marka handlowa: ERGO Ubezpieczenia Podróży
al. Grunwaldzka 413
80-309 Gdańsk
tel. 58 324 88 50
dyrektor: Katarzyna Kartanowicz
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 11, 13–16, 18*
data notyfikacji: 20.09.2004
www.ergo-ubezpieczeniapodrozy.pl
poczta@ergo-ubezpieczeniapodrozy.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ EULER HERMES SA

Al. Jerozolimskie 98
00-807 Warszawa
tel. 22 385 46 55
prezes: Paul Flanagan
zakres: grupy 9, 13–16
data wydania zezwolenia: 10.02.2003
www.eulerhermes.pl
info.pl@eulerhermes.com

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ EUROPA SA

ul. Gwiaździsta 62
53-413 Wrocław
tel. 71 369 27 00
infolinia: 801 500 300
wiceprezes: Marat Nevretdinov
zakres: grupy 1–4, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 07.11.1994
www.tueuropa.pl
sekretariat@tueuropa.pl

GENERALI TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Postępu 15 B
02-676 Warszawa
tel. 913 913 913
prezes: Andrea Simoncelli
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 05.07.1999
www.generali.pl
centrumklienta@generali.pl

SOPOCKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ERGO HESTIA SA

ul. Hestii 1
81-731 Sopot
tel. 58 555 60 00
infolinia: 801 107 107
prezes: Piotr Maria Śliwicki
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 29.12.1990
www.ergohestia.pl
poczta@ergohestia.pl

INTER PARTNER ASSISTANCE SA

Oddział w Polsce

marka handlowa: AXA Assistance
ul. Prosta 68
00-867 Warszawa
tel. 22 529 84 00
infolinia 22 529 84 44
prezes: Jan Cupa
zakres: grupy 1a, 2, 3, 7, 9, 10a, 13, 16–18*
data notyfikacji: 30.06.2008
www.axa-assistance.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ INTER POLSKA SA

Al. Jerozolimskie 172
02-486 Warszawa
tel. 22 333 75 00
infolinia: 801 188 880, 22 333 75 09
prezes: Janusz Szulik
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–18
data wydania zezwolenia: 17.12.1991
www.interpolska.pl

INTERRISK TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Vienna Insurance Group

ul. Noakowskiego 22
00-838 Warszawa
tel. 22 537 68 03
prezes: Piotr Narloch
zakres: grupy 1–4, 6–18
data wydania zezwolenia: 05.11.1993
www.interrisk.pl
sekretariat@interrisk.pl

**KORPORACJA UBEZPIECZEŃ KREDYTÓW EKSPORTOWYCH SA
(KUKE SA)**

ul. Krucza 50
00-025 Warszawa
tel. 22 356 83 00, 22 313 01 10
prezes: Janusz Władyczak
zakres: grupy 14–16
data wydania zezwolenia: 05.04.1991
www.kuke.com.pl
kontakt@kuke.com.pl

LINK4 TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Postępu 15
02-676 Warszawa
tel. 22 444 44 00
prezes: Agnieszka Wrońska
zakres: grupy 1–3, 5–18
data wydania zezwolenia: 28.11.2002
www.link4.pl
bok@link4.pl

LLOYD'S POLSKA Sp. z o.o.

Society of Lloyd's Oddział w Polsce

ul. Emilii Plater 53
00-113 Warszawa
tel. 22 370 16 18
dyrektor: Witold Janusz
zakres: grupy 1–9, 11–18*
data notyfikacji: 30.05.2008
www.lloyds.com

LMG FÖRSÄKRINGS AB SA

Oddział w Polsce

marka handlowa: LUX MED Ubezpieczenia
ul. Postępu 21 C
02-676 Warszawa
tel. 22 450 45 00
infolinia: 22 339 37 37
dyrektor: Anna Rulkiewicz
zakres: grupy 1, 2*
data notyfikacji: 09.08.2011
www.luxmed.pl

MEDICOVER FÖRSÄKRINGS AB SA

Oddział w Polsce

Al. Jerozolimskie 96
00-807 Warszawa
tel. 22 500 900 600
członek zarządu: Artur Białkowski
zakres: grupy 1, 2*
data notyfikacji: 31.01.2007
www.medicover.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH MEDICUM

ul. Staniewicka 14A
03-310 Warszawa
tel. 22 231 85 86
prezes: Ryszard Frączek
zakres: grupy 1-3, 7–10, 13-16, 18
data wydania zezwolenia: 20.10.2015
www.tuwmedicum.pl
biuro@tuwmedicum.pl

NATIONALE-NEDERLANDEN TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Topiel 12
00-342 Warszawa
tel. 22 522 00 00
infolinia: 801 20 30 40
prezes: Paweł Kacprzyk
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 13, 14, 16, 18
data wydania zezwolenia: 04.10.2016
www.nn.pl
info@nn.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI PARTNER SA

ul. Bokserska 66
02-690 Warszawa
tel. 22 534 56 55
prezes: Piotr Zadrozny
zakres: grupy: 1–3, 7–10, 13, 15, 16
data wydania zezwolenia: 26.04.1996
www.tuirpartner.pl
centrala@tuirpartner.pl

PKO TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Chłodna 52
00-872 Warszawa
tel. 22 541 01 00
infolinia: 801 231 500 lub 22 541 08 92
prezes: Sławomir Łopalewski
zakres: grupy 1, 2, 7, 8, 9, 13–18
data wydania zezwolenia 10.03.2015
www.pkoubezpieczenia.pl
kontakt@pkoubezpieczenia.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH POCZTOWE

ul. Rodziny Hiszpańskich 18
02-685 Warszawa
tel. 22 203 27 01
prezes: Zbigniew Pusz
zakres: grupy 1–16, 18
data wydania zezwolenia: 23.12.2002
ubezpieczeniapocztowe.pl
poczta@ubezpieczeniapocztowe.pl

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

6. WYKAZ ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ I ODDZIAŁÓW ZAGRANICZNYCH UBEZPIECZYCIELI, BĘDĄCYCH CZŁONKAMI POLSKIEJ IZBY UBEZPIECZEŃ

POLSKI GAZ TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Kasprzaka 25
01-224 Warszawa
tel. 22 589 40 01
p.o. prezesa: Jacek Gdański
zakres: grupy 1, 3–13, 15-17
data wydania zezwolenia: 04.10.2016
www.polskigaztuw.pl
sekretariat@polskigaztuw.pl

PZU SA

al. Jana Pawła II 24
00-133 Warszawa
tel. 22 566 55 55
infolinia: 801 102 102
prezes: Beata Kozłowska-Chyła
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 03.01.1947
www.pzu.pl
kontakt@pzu.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH POLSKI ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Ogrodowa 58
00-876 Warszawa
tel. 22 58 25 777
prezes: Rafał Kiliński
zakres: grupy 1, 3–13, 15, 16, 18
data wydania zezwolenia: 03.11.2015
www.tuwpzuw.pl
kancelaria@tuwpzuw.pl

SALTUS TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

ul. Władysława IV lok. 22
81-743 Sopot
tel. 58 550 97 28, infolinia: 801 88 86 66
prezes: Robert Łoś
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 13, 14, 16
data wydania zezwolenia: 27.02.1995
www.saltus.pl
info@saltus.pl

SANTANDER AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Inflancka 4B
00-189 Warszawa
tel. 22 557 44 71, 61 81 19999
infolinia: 801 888 188
prezes: Wioletta Macnar
zakres: grupy 1, 2, 8, 9, 13, 16, 18
data wydania zezwolenia: 06.06.2008
www.santander.aviva.pl
obsługa.klienta@aviva.pl

SIGNAL IDUNA POLSKA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Przyokopowa 31
01-208 Warszawa
tel. 22 505 61 00
prezes: Jürgen Reimann
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 03.08.2001
www.signal-iduna.pl
info@signal-iduna.pl

SOGESSUR Société Anonyme

Oddział w Polsce

ul. Plac Solny 16
50-062 Wrocław
tel. 71 774 29 00
dyrektor: Catherine de la Croix
zakres: grupy 1, 2, 3, 7, 9, 10, 13, 16, 18*
data notyfikacji: 08.10.2014
www.societegenerale-insurance.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH „TUW”

ul. Raabego 13
02-793 Warszawa
tel. 22 649 73 87
prezes: Ewa Stachura-Kruszewska
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 10.10.1991
www.tuw.pl
tuw@tuw.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH „TUZ”

ul. Bokserska 66
02-690 Warszawa
tel. 22 534 56 00
infolinia: 800 808 444
prezes: Piotr Zadrozny
zakres: grupy 1–3, 7–10, 13–16
data wydania zezwolenia: 25.07.2003
www.tuz.pl
centrala@tuz.pl

UNIQA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

ul. Gdańska 132
90-520 Łódź
tel. 42 634 47 00
prezes: Jarosław Matusiewicz
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 23.03.1994
www.uniqa.pl

VEREINIGTE HAGELVERSICHERUNG VVaG Towarzystwo**Ubezpieczeń Wzajemnych****Oddział w Polsce**

nazwa skrócona: VH Polska
ul. Grunwaldzka 186
60-166 Poznań (Park Biurowy Pixel)
tel. 61 670 44 00
dyrektor zarządzający: Michael Lösche
zakres: grupy 8–9*
data notyfikacji: 28.06.2019
www.vh-polska.pl
info@vh-polska.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI WARTA SA

ul. Chmielna 85/87
00-805 Warszawa
tel. 22 272 30 00
prezes: Jarosław Parkot
zakres: grupy 1–18
data wydania zezwolenia: 01.09.1920
www.warta.pl

WIENNER TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA**Vienna Insurance Group**

ul. Wołoska 22 A
02-675 Warszawa
tel. 22 469 60 01
infolinia: 22 469 69 69
prezes: Anna Włodarczyk-Moczkowska
zakres: grupy 1–3, 5–18
data wydania zezwolenia: 31.01.1990
www.wiennner.pl
kontakt@wiennner.pl

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ZDROWIE SA

ul. Śląska 17
81-319 Gdynia
tel. 58 728 95 55
prezes: Aleksander Roda
zakres: grupa 2
data wydania zezwolenia: 28.06.2010
www.tuzdrowie.pl

UBEZPIECZENIA POŚREDNIE (REASEKURACJA)**POLSKIE TOWARZYSTWO REASEKURACJI SA**

ul. Bytomska 4
01-612 Warszawa
tel. 22 832 02 56
prezes: Jacek Kugacz
zakres: działalność pośrednia w zakresie ubezpieczeń Działu II
data wydania zezwolenia: 20.06.1996
www.polishre.com
info@polishre.com

RG INTERNATIONAL REINSURANCE COMPANY DAC Sp. z o.o.**Oddział w Polsce**

al. Jana Pawła II 19
00-854 Warszawa
tel. 22 370 12 20
dyrektor: Wojciech Książkiewicz
zakres: działalność pośrednia w zakresie ubezpieczeń Działu I
oraz Działu II
data notyfikacji: 21.09.2009
www.rgare.com

* Dla oddziałów zagranicznych ubezpieczycieli działających w Polsce grupy ryzyka zgodnie z zakresem zezwolenia udzielonego przez organ nadzoru właściwy dla siedziby zagranicznego ubezpieczyciela.

7.

WYKAZ INSTYTUCJI, ORGANIZACJI I STOWARZYSZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH

[stan na 1 lipca 2020 r.]

Komisja Nadzoru Finansowego

ul. Piękna 20
00-549 Warszawa
tel. 22 262 50 00
przewodniczący: Jacek Jastrzębski
www.knf.gov.pl
knf@knf.gov.pl

Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny

ul. Płocka 9/11
01-231 Warszawa
tel. 22 539 61 00
prezes: Małgorzata Ślepowrońska
www.ufg.pl
ufg@ufg.pl

Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

ul. Świętokrzyska 14
00-050 Warszawa
tel. 22 551 51 00 (01)
prezes: Mariusz Wichtowski
ww.pbuk.pl
pbuk@pbuk.pl

Biuro Rzecznika Finansowego

Al. Jerozolimskie 87
02-001 Warszawa
tel. 22 333 73 26 (27)
Rzecznik Finansowy: Mariusz Jerzy Golecki
www.rf.gov.pl
biuro@rf.gov.pl

Polskie Stowarzyszenie Aktuariuszy

al. Jana Pawła II 22
00-133 Warszawa
prezes: Marcin Krzykowski
www.actuary.org.pl
prezes: Małgorzata Kaniewska
www.pibuir.org.pl
info@pibuir.org.pl

Stowarzyszenie Polskich Brokerów

Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych

al. Jana Pawła II 34, lok. 9 (VI p.)
00-141 Warszawa
tel. 22 828 43 49
prezes: Łukasz Zoń
www.polbrokers.pl
polbrokers@polbrokers.pl

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pośredników

Ubezpieczeniowych i Finansowych

ul. Płocka 15 B, lok. 7
01-231 Warszawa
tel. 22 862 39 49
fax 22 723 52 72
prezes: Maciej Łazęcki
www.ospuif.com
ospuif@ospuif.pl
adres do korespondencji:
ul. Elizy Orzeszkowej 78
05-820 Piastów

WWW.RAPORTROCNYPUIU.PL
WWW.PIU.ORG.PL/RAPORTY-ROZNE

